

جلد دوم

جرید اصالت

شناسنامه طرح ها شاخص فرهنگی

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
معاونت فرهنگی ایتامی

جمهوری اسلامی ایران
نهادهای عالی نظام سلطه رهبری و دانشگاهها
معاونت فرهنگی سای

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
معاونت فرهنگی دانشپژوهی

معاونت فرهنگی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سندواره
طرح‌های فرهنگ

جلد دوم

شناسنامه

عنوان: سند واره طرح‌های فرهنگی (جلد دوم)

تهیه و تدوین: معاونت فرهنگی جهاد دانشگاهی

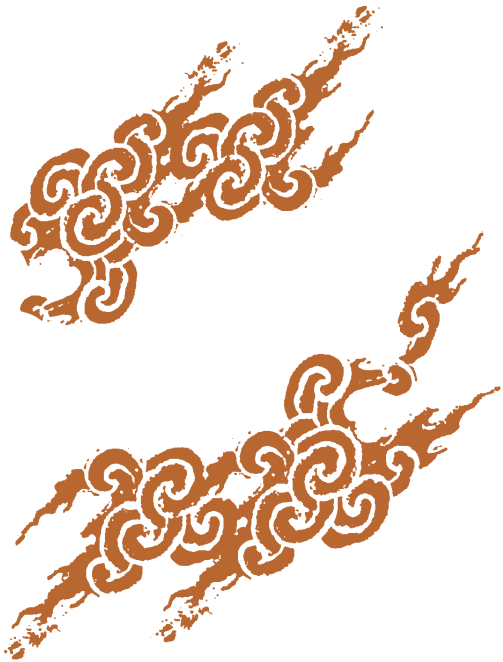
طراح و صفحه‌آرا: محمدرضا رحمانی آزاد

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۴۶۰-۸۰۹-۱

سال چاپ تابستان ۱۴۰۳

نشانی تهران - خیابان انقلاب - خیابان فخررازی خیابان شهدای

ژاندارمری پلاک ۷۲ - طبقه دوم تلفن: ۳-۶۶۹۷۱۵۶۱

معاونت فرهنگی

پارتاب رویدادهای معاونت فرهنگی جهاد دانشگاهی

جهاد دانشگاهی یک جریان اصلی است
که باید در دانشگاه ها بماند.

بیانات در دیدار با اعضای شورای مرکزی جهاد دانشگاهی شهریور ۱۳۶۹

دوره تربیت دانشجو مربی روخوانی و روان خوانی قرآن کریم / ۷

پویش ملی جمع آوری و اهدای کتاب به مناطق محروم «رستا» / ۲۳

مسابقات ملی سدید (ارائه سه دقیقه‌ای) / ۳۳

دوره تدبیر در قرآن کریم / ۴۵

اردوهای جهادی مهرباران / ۶۳

آیین اعطای تندیس دانشگاه اسلامی / ۷۹

از خاک تا افلاک / ۸۹

مسابقات ملی مناظره دانشجویان ایران / ۱۰۳

نکوداشت مفاخر ایران اسلامی / ۱۱۵

طرح ملی شناخت واقعیات آمریکا و نظام سلطه / ۱۲۹

طرح ملی «ایران، مرز پرگهر» / ۱۳۹

طرح ملی فصل سخن / ۱۵۹

رویداد ملی گردشگری فن فرهنگ / ۱۶۹

جشنواره ملی کتاب سال دانشجویی / ۱۸۱

جشنواره ملی پایان نامه سال دانشجویی / ۱۹۵

دوره تربیت دانشجو مبرر روخوانی و روش خوانش قرآن کریم

(دانشجو معلم قرآن کریم)

سازمان قرآنی دانشگاهیان کشور

۱- عنوان طرح:

دوره تربیت دانشجو مریبی روخوانی و روان خوانی قرآن کریم

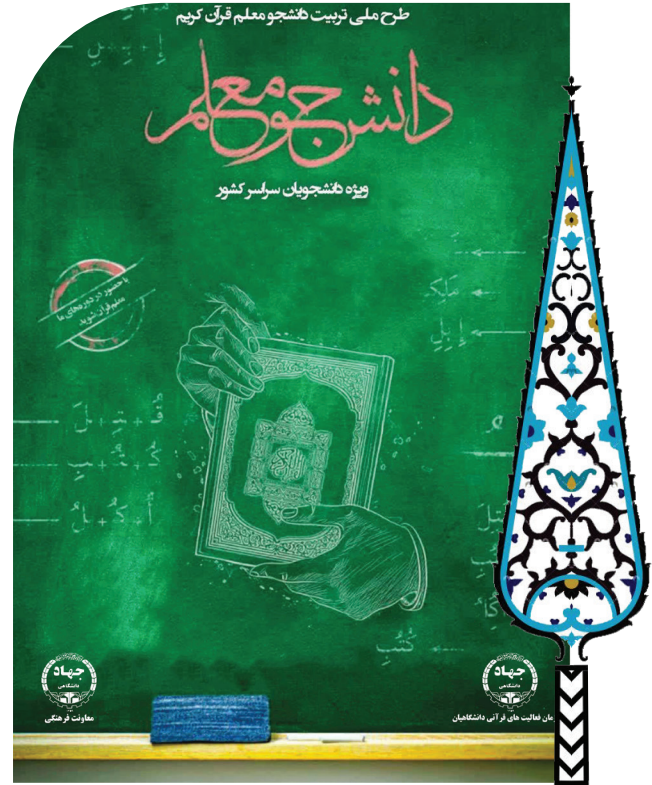
۲- کد طرح:

۱-۵۰-۱۴۰۳-هـ

۳- بیان موضوع:

(در این بخش، ایده اصلی طرح و شیوه اجرای آن در قالب ۴۵۰ تا ۶۰۰ کلمه بیان شود.)

یقیناً تنها منادی حقیقی هدایت و سعادت بشری، فصل الخطاب حضرت حق و سرچشمه لایزال معرفت الهی، قرآن کریم است، که هر تشنه جویای معرفتی را به قدر عطشش، سیراب می کند و تمامی آلام و مشکلات روحی،

روانی، فردی و اجتماعی و معضلات جامعه بشری را درمان می‌نماید. حال در کشوری که در ظلّ عنایات خاصه قرآن و اهل بیت عصمت و طهارت «علیهم السلام» و زعامت عاشق و شیفته کلام وحی مدیریت می‌شود، بر کلیه مسئولان کشور و به ویژه خادمان امور قرآنی، واجب است بیش از پیش بستر لازم را برای رشد و تعالی آموزه‌های قرآنی، در بین احاد امت اسلامی فراهم کرده و زمینه‌های آموزش قرآن کریم را به صورت منظم ایجاد نمایند.

در حال حاضر، در دانشگاه‌های ایران، موضوع آموزش عمومی قرآن کریم و روش‌های صحیح تدریس آن به دانشجویان به عنوان یکی از مباحث مهم در برنامه‌های آموزشی می‌باشد. از اینرو با توجه به تأثیر قوی قرآن بر فرهنگ و هویت اسلامی جامعه ایرانی خصوصاً در بین دانشجویان به عنوان پرچمدارن هویت اسلامی- ایرانی، برگزاری دوره تربیت مربی روخوانی و روان‌خوانی قرآن کریم با تأکید بر توانمند سازی دانشجویان در تدریس قرآن از اهمیت بسیار زیادی برخوردار است.

بدین منظور، برنامه‌ریزی‌های لازم جهت تربیت نیروهای توانمند دانشجویی در حوزه ترویج و توسعه فرهنگ دینی- قرآنی در بین دانشجویان توسط دغدغه‌مندان حوزه فرهنگی در دانشگاهها ضروری است. از اینرو لازم است این دوره‌ها با تأکید بر سطح دانش و توانایی‌های دانشجویان و همچنین با استفاده از روش‌های فعال آموزشی ارائه شوند تا دانشجویان به بهترین شکل ممکن با مفاهیم

قرآن کریم آشنا شوند و بتوانند آن را به سایر دانشجویان انتقال دهند. سازمان قرآنی دانشگاهیان کشور وابسته به جهاددانشگاهی به‌عنوان نهاد پیشرو در برگزاری برنامه‌ها و دوره‌های آموزشی و فرهنگی حوزه قرآن در دانشگاه‌ها، طرح «تربیت دانشجو مربی روخوانی و روان‌خوانی قرآن کریم» را با هدف گسترش آموزه‌های دینی و معرفتی با جذب حداکثری دانشجویان از همه قشرها برگزار می‌نماید.

با اجرای این طرح تعدادی از دانشجویان مستعد و علاقه‌مند، پس از شرکت در کارگاه‌ها و دوره‌های آموزشی، آماده تعلیم به دیگر دانشجویان می‌شوند.

● شیوه اجرا:

بصورت حضوری:

- به مدت ۱۵ روز (هر روز ۸ ساعت)

بصورت مجازی:

- سه ماه (هفته ای ۸/۵ ساعت): در این روش دوره آموزشی مجازی تدوین شده توسط سازمان قرآنی دانشگاهیان کشور در سامانه آموزشی جهاددانشگاهی بارگذاری و طی ساعات مشخص دانشجویان با حضور در سامانه آموزش مشاهده می‌نمایند. در صورت نیاز پس از گذراندن هر سرفصل، با حضور اساتید دوره به سوالات دانشجویان پاسخ داده می‌شود.

شود. شایان ذکر است، حد نصاب دانشجویان حاضر در هر کلاس ۲۵ تا ۳۰ نفر به تفکیک جنسیت و با همراهی پشتیبان مربوطه می باشد.

۱- سرفصل‌ها و منابع این دوره به پیوست همین مدرک می باشد. (پیوست شماره ۱)

۲- نمودار فرآیند اجرا به پیوست همین مدرک می باشد. (پیوست شماره ۲)

۴- اهداف برنامه:

● ۴-۱- هدف اصلی:

ایجاد نهضت قرآنی در راستای تحقق منویات مقام معظم رهبری

● ۴-۲- اهداف فرعی:

- ۱- روشمند و هماهنگ کردن آموزش روخوانی و روان خوانی و تعمیم روشهای نوین و انتقال مهارت های تدریس یک پارچه و نظام یافته؛
- ۲- شناسایی نیروهای مستعد و تربیت آنان جهت تدریس در دوره های آموزش روخوانی و روان خوانی قرآن کریم؛
- ۳- شناسایی استعداد های بالقوه قرآنی دانشجویان و توسعه معرفت و مهارت قرآنی ایشان؛
- ۴- ساماندهی و آموزش نیروهای مستعد قرآنی با هدف ایجاد شبکه قوی از

نیروهای قرآنی؛

- ۵- تعریف برنامه های آموزشی برای افزایش کارایی نیروهای قرآنی و ساخت یک شبکه موثر از نیروهای قرآنی؛
- ۶- ایجاد شبکه مویرگی از نیروهای قرآنی با استفاده از تجربیات پیشین و ارائه برنامه های مناسب برای آموزش و توسعه قابلیت های شرکت کنندگان در دوره؛
- ۷- تقویت توان کلاس داری شرکت کنندگان از طریق کارگاه عملی؛

۵- ضرورت و اهمیت طرح:

(در این بخش، دلایل اهمیت اجرای طرح در قالب ۲۰۰ تا ۳۰۰ کلمه بیان شود):

در خصوص اهمیت و ضرورت دوره تربیت مربی روخوانی و روان خوانی قرآن کریم موارد ذیل قابل ذکر است:

دین اسلام اهمیت زیادی برای یادگیری و تعلیم قائل شده است، و هر علمی که برای دنیا و یا آخرت انسان ها مفید باشد از نظر اسلام یادگیری اش مطلوب و حتی در برخی موارد واجب هم می شود. از جمله موضوعاتی که یادگیری آن در کلام اهل بیت (ع)، سفارش شده است یادگیری و یاد دادن قرآن است. امام علی علیه السلام از رسول خدا صلی الله علیه و آله نقل می کند: «بهترین شما کسی است که قرآن را یاد بگیرد و آن را یاد بدهد» در واقع آموختن قرآن و یاد دادن به

دیگران، بهترین اعمال است و موجب تقرب به خدای متعال می‌شود.

آشنایی با قرآن کریم و برقراری پیوند وثیق و دائمی با آن ضروری‌ترین برنامه زندگی معنوی هر فرد مؤمن و متعهد و معتقد به اسلام است که نخستین گام برای ورود به این دریای بی‌انتهای نوشتن معارف حیاتبخش آن، آموزش قرائت قرآن کریم است و این مهم خود نیازمند به تربیت معلمین دلسوز و توانا دارد که با عشق و علاقه و تخصص لازم به تعلیم و درحقیقت به برقراری پیوند دانش پژوهان با قرآن کریم و تعالیم حیات بخش آن بپردازند.

دوره تربیت مربی روخوانی و روان‌خوانی قرآن کریم، به دلیل داشتن محتوای فرهنگی و علمی بسیار غنی، می‌تواند نقش مهمی در آموزش عالی ایران ایفا نماید. این دوره، فرصتی مناسب برای آموزش قرائت قرآن کریم با تاکید بر اصول و قواعد علمی است. علاوه بر این، دوره تربیت مربی روخوانی و روان‌خوانی قرآن کریم، نقش مهمی در ترویج فرهنگ قرآنی و ارائه مفاهیم صحیح از دین اسلام به جامعه دانشگاهی، ایفا می‌نماید.

برگزاری این دوره‌ها به دانشجویان کمک می‌کند تا درک عمیقی از مفاهیم قرآنی پیدا کنند و با توجه به دانش خود به عنوان مربی، بتوانند این مفاهیم را به سایر دانشجویان منتقل نمایند.

این دوره‌ها با ایجاد شبکه اجتماعی بر پایه و اساس قرآن کریم، راهی را برای ترویج فرهنگ مبتنی بر ارزش‌های اسلامی و ارتقای ارتباطات اجتماعی در جامعه فراهم می‌نماید و می‌تواند به عنوان یک پلتفرم آموزشی و اجتماعی برای جامعه فعالیت کند و محیطی را برای تبادل نظر بین افراد فراهم نماید. ایجاد و توسعه کارهای فرهنگی مولد و پایدار نیز یکی دیگر از نتایج برگزاری این دوره‌ها می‌باشد که می‌توان به صورت مستقل و برنامه‌ریزی شده توسعه داد. با توجه به موارد ذکر شده، برگزاری دوره تربیت دانشجو مربی روخوانی و روان‌خوانی قرآن کریم و مشابه این دوره‌ها از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است و لازم است که دانشگاه‌ها به این موضوع توجه کافی داشته باشند.

ع-ارتباط طرح با اسناد بالادستی فرهنگی حاکمیتی^۱

(در این بخش لازم است به تفکیک به راهبرد، ماده، بند، یا تبصره^۲ مندرج در اسناد بالادستی که طرح با آن ارتباط دارد استناد شود.)

● سند منشور توسعه فرهنگ قرآنی:

ماده یک: اهداف:

- بند ۲: تقویت ایمان و اعتقاد به قرآن کریم و تمسک به تعالیم آن

۱- اسناد بالادستی فرهنگی حاکمیتی عبارت‌اند از: سند چشم‌انداز ۲۰ ساله کشور (سند ۱۴۰۴)، الگوی ایرانی-اسلامی پیشرفت، منویات مقام معظم رهبری (مدظله)، بیانی‌هی گام دوم انقلاب، مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی، نقشه مهندسی فرهنگی کشور، نقشه جامع علمی کشور، سند اسلامی شدن دانشگاه‌ها مصوبات شورای فرهنگی عمومی.

- بند ۳: تعمیق معرفت و تعمیم فهم و درک قرآن کریم

- بند ۴: ارتقاء التزام عملی به قرآن کریم در ابعاد فردی و اجتماعی

- بند ۶: توسعه مهارت‌های روانخوانی، صحیح خوانی و درک معنای آیات

قرآن کریم در میان اقشار مختلف جامعه به ویژه دانشجویان

- بند ۷: تقویت و گسترش انس با قرآن کریم در بین دانشجویان

● راهبردهای کلان فرهنگی:

- بند یک: نهادینه سازی فرهنگ تمسک به قرآن و عترت، امام عصر (عج)

و تبیین، ترویج، تقویت و ساماندهی شعائر الهی، نمادها و آیین های

اسلامی- ایرانی؛

● سند اسلامی شدن دانشگاه‌ها:

فصل سوم: چشم انداز نظام آموزش عالی در افق ۱۴۰۴:

- بند ۲- چشم انداز آموزشی:

«بر خوردار از اساتید عالم، متدین، انقلابی، محقق و مولد علم نافع، کارآمد

و منطبق بر آموزه های دینی و وحیانی، عدالتخواه و آزاداندیش تربیت یافته

در مکتب اسلام و انقلاب، مسئولیت پذیر در عرصه های سیاسی، اجتماعی

و اقتصادی با توانایی تربیت دانش آموختگانی متخصص، متعهد، خلاق و

کارآفرین، تولیدکننده محتوای آموزشی منطبق بر دین، عدالت محور، معتقد به

نورانیت و قدسیت علم و تکریم عالم و متعلم»

● سند راهبردی توسعه آموزش عمومی قرآن کریم

اجرای این طرح بر اساس- راهبرد ملی ۲: تقویت نظام تربیت معلم و تأمین

منابع انسانی آموزش عمومی قرآن و اقدام ملی ۱۱: طراحی و اجرای طرح

● نقشه مهندسی فرهنگی کشور:

فصل ۴: اهداف کلان فرهنگی کشور

- بند یک: فراگیر شدن انس و تمسک به قرآن کریم و حاکمیت قرآن، عترت و

عقلانیت اسلامی بر تلاش های نظری و عملی و تعالی هویت ملی و تقویت

ایمان و عمل صالح؛

فصل ۵: اولویت های فرهنگی:

- بند یک: هویت اسلامی، ایرانی و انقلابی؛ انتظار منجی، قرآن و عترت،

نماز و مسجد، ولایت فقیه، فرهنگ بسیجی، ایثار و جهاد و شهادت، زبان،

ادبیات و خط فارسی؛

فصل ۶: راهبردها و اقدامات

۱- پیشینه اجرای طرح:

الف) پیشینه خارجی: (منظور، سوابق اجرای طرح، خارج از جهاددانشگاهی و خارج از کشور است):

* مؤسسات وابسته به سازمان دارالقرآن کریم و سازمان تبلیغات اسلامی دوره تربیت مربی روخوانی و روان‌خوانی قرآن کریم را برای عموم برگزار می‌نمایند.

* دوره تخصصی تربیت مربی روخوانی و روان‌خوانی قرآن کریم ویژه طلاب ایرانی و غیرایرانی ساکن قم از سوی اداره کل امور تربیتی معاونت آموزشی تربیتی نیز برگزار گردید.

این دوره با موضوعات روش تدریس و فنون معلمی، آموزش روش بخش‌خوانی، کلمه‌خوانی و روان‌خوانی، اخلاق معلمی، آشنایی با علوم قرآنی، آشنایی با رسم و ضبط قرآن، با گذراندن ۱۰۴ ساعت آموزشی می‌باشد.

* دوره بین‌المللی «تربیت مربی روخوانی و روان‌خوانی کودک و نوجوان» ویژه بانوانی از کشور ترکیه به میزبانی مرکز قرآن و حدیث کریمه اهل بیت (س) (در این دوره فراگیران با منابع روخوانی و روان‌خوانی، روش تدریس روخوانی، اصول عمومی کلاس‌داری، اصول اختصاصی کلاس‌داری، احکام قرآنی، اصول جذاب‌سازی کلاس‌ها، کار با کاغذ و قیچی، اوریگامی، تکنولوژی آموزشی،

جامع‌شناسایی و آموزش افراد مستعد تربیت مربی، معلم و مدرس قرآن از میان طلاب، دانشجویان، کارکنان دستگاه‌ها و عموم مردم (از سال ۱۳۹۷) - «سند راهبردی توسعه آموزش عمومی قرآن کریم» پیشنهادی کمیسیون توسعه آموزش عمومی قرآن که در جلسه سی و هشتم مورخ ۱۳۹۶/۹/۱۱ شورای توسعه فرهنگ قرآنی به تصویب رسید، می‌باشد.

۲- ارتباط و جایگاه طرح در اسناد بالادستی فرهنگی جهاددانشگاهی

(در این بخش لازم است به تفکیک به راهبرد، ماده، بند، یا تبصره مندرج در اسناد بالادستی که طرح با آن ارتباط دارد استناد شود.)

● اساسنامه جهاددانشگاهی:

- اهداف: توسعه امور فرهنگی در سطح جامعه از طریق همکاری با حوزه، دانشگاه و سایر مراجع و نهاد‌های فرهنگی به خصوص برای نسل جوان
- وظایف: بند ۱- تبلیغ و ترویج فرهنگ و هنر اسلامی و برنامه ریزی فرهنگی و تربیتی و ایجاد آمادگی فکری و مکتبی در قشر جوان به ویژه دانش‌آموزان دبیرستانی و دانشجویان به منظور مقابله با غرب‌زدگی و انحرافات در چارچوب سیاست‌های فرهنگی کشور

۱- اسناد بالادستی فرهنگی جهاددانشگاهی عبارت‌اند از: اساسنامه جهاددانشگاهی، سند چشم‌انداز جهاددانشگاهی، برنامه توسعه جهاددانشگاهی، اهداف و سیاست‌های فرهنگی معاونت فرهنگی جهاددانشگاهی.

نحوه نمره دهی، رسم المصحف و ضبط المصحف، کارگاه عملی کلاسداری به تعداد فراگیران، ترجمه و مفاهیم سه جلدی و فنون تدریس مجازی آشنا شدند).
 * دوره بین المللی تربیت مربی روخوانی در جامعه القرآن الکریم ویژه مربیان عراقی

این دوره در راستای ترویج قرآن، تعمیم روش‌های بدیع و انتقال مهارت‌های تدریس یکپارچه و نظام‌یافته قرائت قرآن در راستای زمینه‌سازی و اجرای نظام جامع و هماهنگ آموزش قرآن از جمله اهداف برگزاری این دوره آموزشی است. این دوره با سرفصل‌هایی چون مباحث روخوانی، تفسیر قرآن، احکام قرآن، کارگاه عملی کلاسداری، روانشناسی نوجوانان و بزرگسالان، نحوه کلاسداری در مقطع ابتدایی، قرائت عملی قرآن

● الف) پیشنهاد برنامه مشابه در خارج از کشور:

مجمع علمی قرآنی وابسته به آستان حضرت عباس (ع) طرحی موسوم به «طرح قرآنی در دانشگاه‌ها و مراکز آکادمیک عراق» در زمینه احکام تلاوت و تجوید، حفظ قرآن و موضوعات اندیشه قرآنی اجرا می‌کند که در پایان مسابقات برگزار می‌شود و نفرات برتر در طرح‌های آینده این مجمع در دانشگاه‌ها به آموزش قرآن می‌پردازند.
 مرکز آموزش آکادمیک وابسته به دارالقرآن آستان حسینی نیز دوره‌های

تخصصی قرآنی در دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی برگزار می‌کند که هدف از برگزاری این دوره‌ها تربیت مربی قرآن است و در پایان دانشجویان برتر برای تدریس در این دوره‌های قرآنی انتخاب می‌شوند.

همچنین، دانشگاه الزهراء (س) کربلا نیز با همکاری دارالقرآن آستان حسینی پروژه قرآنی در دانشگاه‌ها اجرایی می‌کند که در پایان دانشجویانی که موفق به حفظ قرآن شوند، نسبت به اجزایی که حفظ می‌کنند از تخفیف در شهریه بهره‌مند می‌شوند. در دانشگاه «سلطان قابوس» عمان نیز دوره «اجازه‌نامه قرآنی» از سوی اداره ارشاد دینی این کشور برگزار می‌شود که دانشجویان پس از حفظ کامل قرآن و تسلط بر احکام قرائت و تجوید قرآن از «شیخ» (استاد قرآنی) اجازه‌نامه دریافت می‌کنند و براساس این اجازه‌نامه می‌توانند در دوره‌های قرآنی به عنوان مربی تدریس کنند.

● ب) پیشنهاد داخلی:

(منظور، سوابق اجرای طرح در داخل جهاد دانشگاهی است):
 تاکنون ۵۰ دوره در سطح کشور و از طریق واحدهای جهاد دانشگاهی اجرا گردیده است. در طول مدت این ۵۰ دوره حدود ۷۰۰ نفر عضو شبکه دانشجویی سازمان قرآنی دانشگاهیان گردیده اند که به طور مستمر از برنامه‌های مختلف سازمان در حوزه قرآن بهره‌مند می‌شوند. تعداد ۵۰ نفر پشتیبان در این چند

همچنین از طریق تفاهم نامه سازمان قرآنی با سازمان دانشجویان وزارت علوم دانشجویانی که این دوره ها را می گذرانند از طریق کانون های قرآن و عترت دانشگاهها، در خوابگاهها و دانشکده ها به آموزش روخوانی و روان خوانی سایر دانشجویان اقدام می نمایند.

۹- نوع طرح:

- بین المللی   ملی   منطقه‌ای
 استانی / دانشگاهی   هماهنگ

دوره تربیت شده است که در سطح استان‌های کشور در این حوزه فعالیت می‌کند.

● (ج) تمایز طرح پیشنهادی با برنامه‌های اجرا شده پیشین: (در داخل و خارج از جهاد دانشگاهی):

یکی از تفاوت های این طرح با سایر طرح های آموزشی مشابه با این دوره این است که دانشجویان شرکت کننده در این طرح می بایست از سطحی از قرائت (حداقل تجوید مقدماتی)، کلیات روش تدریس، فن بیان و کلاسرداری برخوردار باشد. ضمناً انتقال مفاهیم و آموزه های قرآن از دانشجو به دانشجو از دیگر وجوه تمایز می باشد. همچنین از نکات مهم در اجرای این طرح تشکیل شبکه قرآنی دانشجویی می باشد (صرف برگزاری دوره هدف نمی باشد) در این دوره، دانشجویان بعد از اتمام دوره، در قالب شبکه با عنوان شبکه قرآنی دانشجویان از خدمات و برنامه های مختلف سازمان (شرکت در دوره های مختلف از جمله ارتقا در حوزه تلاوت و قرائت، مهارت های زندگی، مشاوره و دوره های هنری و کسب و کار قرآنی...) بهره مند می شوند. بعد از اتمام طرح هر فراگیر موظف است به تعداد ۲۰ نفر از دانشجویان دوره روخوانی و روان خوانی قرآن کریم آموزش دهد و در صورت برگزاری کلاس می توانند مدرک خود را دریافت نمایند در حالیکه در نمونه مشابه چنین اتفاقی نمی افتد.

۱۰— موضوع محوری برنامه:

۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	
فرهنگ مطالعه	فرهنگ زیست محیطی	فرهنگ کار	فرهنگ ملی	فرهنگ سیاسی	فرهنگ اجتماعی	فرهنگ دینی	موضوع اصلی
						✓	موضوع فرعی مرتبط

۱۱— قالب اصلی طرح:

تیک بزنید	قالب فرعی	قالب اصلی
	اردوهای جهادی (محروریت زدایی)	اردو (بازدید)
	بازدید علمی - فرهنگی / اردوی زیارتی / اردوی طبیعت‌گردی یک‌روزه	
	بازدید علمی - فرهنگی / اردوی زیارتی / اردوی طبیعت‌گردی چندروزه (به ازای هر روز)	جشنواره
	افتتاحیه یا اختتامیه جشنواره	
	جشنواره ادبی	
	جشنواره فرهنگی هنری	
	جشنواره‌های مذهبی	
	جشنواره کتاب / پایان‌نامه	
	جشنواره غذا (با رویکرد حمایت از محرومان)	
	جشنواره ورزشی	

دوره تربیت دانشجو مربی روخوانی و روان خوانی قرآن کریم

تیگ بزینید	قالب فرعی	قالب اصلی
	افتتاحیه یا اختتامیه همایش / پنل های تخصصی (هر عنوان)	همایش
	گردهمایی	
	تولید نرم افزار / لوح فشرده (به ازای هر اثر)	چند رسانه ای
	طراحی و راه اندازی پایگاه اینترنتی / پرتال سازمانی	
	فعالیت در شبکه های اجتماعی مجازی	
	تولید خبر (به ازای هر خبر تولیدی)	
	تولید چند رسانه ای	
	اینفو گرافی	
	فیلم	
	کلیپ	
	پادکست	
	اپلیکیشن	
	مسابقه طراحی لباس (به ازای هر اثر)	مسابقه
	مسابقه داستان نویسی / دلنوشته (به ازای هر اثر)	
	مسابقه پیامکی (به ازای هر اثر)	
	مسابقه مشاعره / شعر (به ازای هر اثر)	
	مسابقه مناظره / فن بیان (به ازای هر مناظره)	
	مسابقه عکاسی / نقاشی / کاریکاتور / خطاطی / گرافیک و ... (به ازای هر اثر)	
	مسابقه فیلمنامه نویسی / نمایشنامه نویسی (به ازای هر اثر)	
	مسابقه کتابخوانی ، خلاصه نویسی (حضور / مجازی)	

تیگ بزئید	قالب فرعی	قالب اصلی
	تئاتر (سالنی، خیابانی)	نمایش
	اکران فیلم	
	برگزاری نمایشگاه / مشارکت در برگزاری (به ازای هر روز)	نمایشگاه
	بازدید از نمایشگاه خارج از دانشگاه (به ازای هر ۶٪ بازدیدکنندگان در یک روز)	
	کارگاه آموزشی (به ازای هر نیم روز)	کارگاه
	دوره آموزشی کوتاه مدت (بین ۸ تا ۱۶ ساعت)	
✓	دوره آموزشی بلند مدت (بالتر از ۱۶ ساعت)	نشست
	نشست تخصصی (کرسی آزاداندیشی / وینار / سمینار / میزگرد / مناظره)	
	نشست مناسبتی (سخنرانی به همراه مراسم جشن یا سوگواری)	
	سیر مطالعاتی / نقد کتاب / فیلم	
	تربون آزاد، گفتگوی دانشجویی	
	معرفی و رونمایی (کتاب / پوستر / نرم‌افزار / سایت و ...)	
	کرسی تلاوت و تدبر قرآن	
	شب شعر	
	گرامیداشت / نکوداشت‌اساتید، مفاخر و ...	
	دیدار با مفاخر	
	طرح افکارسنجی	طرح مطالعاتی
	طرح مطالعاتی	
	تولید محتوا و چاپ کتاب	چاپ نشر
	تولید محتوی و چاپ نشریه ، بروشور، ویژه نامه و ...	

۱۲- بهره‌مندان طرح:

● (الف) بهره‌مندان عمومی:

دانشجویان ■ ۳۰۰۰ نفر ساعت (با احتساب حداقل حضور ۳۰ نفر)
جهادگران و خانواده آنها □ ..... نفر ساعت
اساتید و مدرسان □ .....

● (ب) بهره‌مندان نهادی:

(نام نهادهای استفاده‌کننده و بهره‌بردار ذکر شود):
- مؤسسات آموزش عالی کشور

۱۳- اعضای نهادی شورای سیاست‌گذاری طرح:

ردیف	نام سازمان عضو شورای سیاست‌گذاری	مسئولیت در سازمان
۱	سازمان قرآنی دانشگاهیان کشور	رئیس سازمان قرآنی دانشگاهیان کشور
۲	معاونت فرهنگی جهاددانشگاهی	نماینده ستاد معاونت فرهنگی
۳	وزارت علوم تحقیقات و فناوری	قائم مقام معاون فرهنگی اجتماعی وزارت علوم
۴	شورای عالی انقلاب فرهنگی	دبیر شورای توسعه فرهنگ قرآنی
۵	وزارت بهداشت و درمان پزشکی	رئیس مرکز قرآن و عترت وزارت بهداشت

۱۴- رئیس شورای سیاست‌گذاری:

رئیس سازمان قرآنی دانشگاهیان کشور

۱۵- واحد سازمانی مجری:

سازمان قرآنی دانشگاهیان کشور

۱۶- سازمان مشارکت‌کننده و حامی طرح:

سازمان قرآنی دانشگاهیان کشور

۱۷- سازمان حامی و ناظر فرهنگی جهاددانشگاهی:

معاونت فرهنگی جهاددانشگاهی

۱۸- نماینده و ناظر معاونت فرهنگی جهاددانشگاهی:

ستاد معاونت فرهنگی جهاددانشگاهی

سرفصل‌ها و منابع دوره

جدول محتوای آموزشی (عناوین درس، ساعت آموزشی)

ردیف	عنوان درس	مدرس دوره	میزان ساعت آموزشی	نوع آزمون	حدنصاب قبولی
۱	روشها و فنون تدریس	داوود تک فلاح	۲۶	کتبی + شفاهی	۱۶
۲	فصیح خوانی	مدرس پشتیبان دوره	۲۴	کتبی و شفاهی	۱۶
۳	ترجمه و مفاهیم قرآن کریم	حجت الاسلام علی رجبی	۲۰	کتبی	۱۶
۴	قرآن و زندگی	حجت الاسلام علی سرلک	۱۵	کتبی	۱۶
۵	آشنایی با علوم قرآن	حجت الاسلام حسین جوان آراسته	۱۵	کتبی	۱۶
		جمع	۱۰۰ ساعت		

منابع آموزشی

ردیف	نام کتاب	نویسنده	توضیحات
۱	کاربرد مهارت‌های تدریس و روانشناسی در آموزش، انگیزش و راهبردهای تدریس	داود تک فلاح	-
۲	درسنامه فهم زبان قرآن	گروه تدوین متون درسی آموزش ترجمه و مفاهیم قرآن کریم	مرکز بین المللی ترجمه و نشر آفاق - ۹۹
۳	درسنامه علوم قرآنی	حسین جوان آراسته	سطح ۱
۴	سبک زندگی قرآنی	حجت الاسلام علی سرلک	بصورت جزوه

● **یک: مخاطب طرح**

- کلیه دانشجویان علاقمند که ترجیحاً دانشجویان دوره کارشناسی ترم ۱ تا ۴، کارشناسی ارشد ترم ۱ و دکتری ترم ۱ و رنج سنی ۱۸-۳۵ سال باشند.

● **دو: مزایای شرکت در دوره روخوانی و روان‌خوانی قرآن کریم به مدت چهل و شش ساعت**

- دریافت مدرک جهاد دانشگاهی

- امکان حضور در دوره تربیت مربی روخوانی و روان‌خوانی

- عضویت در شبکه سازمان و بهره‌مندی از برنامه‌های فرهنگی و ترویجی

● **سه: مزایای شرکت در دوره تربیت مربی روخوانی و روان‌خوانی قرآن کریم به مدت ۱۰۰ ساعت**

- دریافت مدرک جهاد دانشگاهی

- بهره‌مندی از اساتید مطرح کشوری در طول دوره

- معرفی به وزارت علوم جهت فعالیت در خوابگاه به عنوان مربی روخوانی و روان‌خوانی

- بهره‌مندی از امتیاز کار دانشجویی در دوران تحصیل

- امکان همکاری با سازمان قرآنی دانشگاهیان کشور به عنوان پشتیبان دوره

- عضویت در شبکه دانشجویی سازمان قرآنی دانشگاهیان کشور و بهره‌مندی از برنامه‌های فرهنگی ترویجی و آموزشی حضور در گردهمایی‌های سالانه شرکت‌کنندگان در دوره

- بهره‌مندی از دوره‌های تکمیلی با تخفیف ویژه فارغ‌التحصیلان دوره روخوانی و روان‌خوانی قرآن کریم شامل تجوید پایه تجوید تکمیلی تربیت مربی تجوید، خبرنگار قرآنی و دوره‌های تدبیر در قرآن کریم

پیش‌مرجع آوری و اهدای کتب به مناطق محروم «رستا»

سازمان ترویج مطالعه و نشر جهاد دانشگاهی

۱- عنوان طرح:

«رستا» پویش ملی جمع‌آوری و اهدای کتاب به مناطق محروم

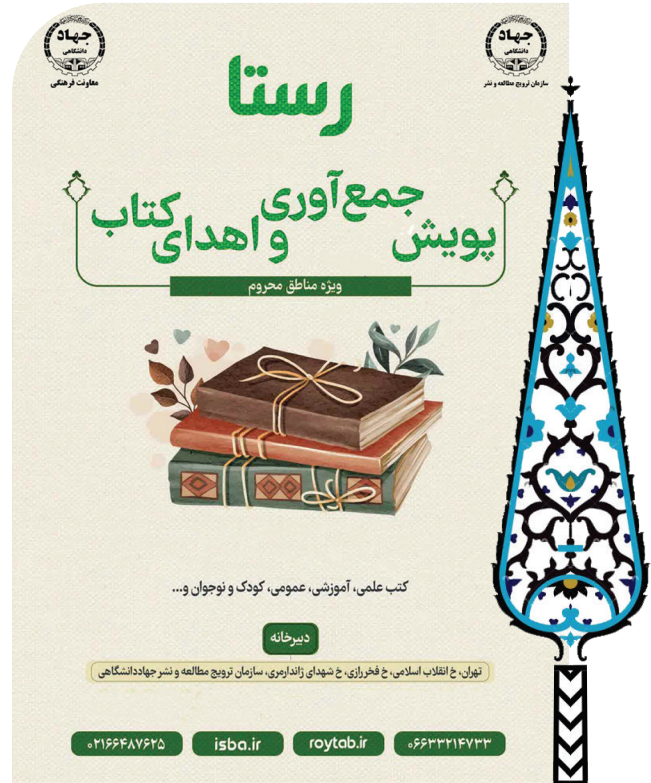
۲- کد طرح:

۱-۴۸-۴۰۳-۱۴۰۳ هـ

۳- بیان موضوع:

در این بخش، ایده اصلی طرح و شیوه اجرای آن در قالب ۴۵۰ تا ۶۰۰ کلمه بیان شود.

پویش ملی جمع‌آوری و اهدای کتاب به مناطق محروم با هدف ترویج فرهنگ مطالعه و کتابخوانی و تجهیز کتابخانه‌ها و تامین کتاب‌های مورد نیاز دانش‌آموزان و دانشجویان مناطق محروم و توسعه عدالت فرهنگی در سطح جامعه اجرایی شود.

می توانند بدین وسیله کتب مورد نظر خود را تأمین کنند
۴. رشد کمی و کیفی شاخص مطالعه

۵- ضرورت و اهمیت طرح

(در این بخش، دلایل اهمیت اجرای طرح در قالب ۲۰۰ تا ۳۰۰ کلمه بیان شود):
در عصر حاضر رسانه‌های مختلف برای سیطره بر فکر و اندیشه انسان گوی
سبقت را از یکدیگر می‌ربایند و جامعه علمی در مرکز این همجمله‌های رسانه‌ای و
بیش از هر گروهی در معرض بمباران اطلاعاتی قرار دارد. وظیفه دستگاه‌های
فرهنگی مرتبط با حوزه کتاب و کتابخوانی است که با علاقه‌مند کردن گروه‌های
مختلف به مطالعه و ایجاد و گسترش عادت به مطالعه در بین آن‌ها به توسعه
فرهنگی جامعه اهتمام ورزند.

از جمله دلایل ضرورت‌های این پویش می‌توان به موضوع تبدیل مطالعه و
کتابخوانی به فرهنگ عمومی و تقویت فرهنگ مطالعه اشاره کرد. فراهم آوردن
زمینه‌های دسترسی اقشار مختلف مردم به کتاب‌های مفید از طریق این پویش
می‌تواند یک اقدام ضروری و زیرساختی برای تسهیل مطالعه در جامعه تلقی گردد.
همچنین برگزاری این پویش‌ها می‌تواند کمبودهایی که دانش‌آموزان در
مناطق محروم در زمینه عدم دسترسی به کتاب‌های آموزشی، علمی، کنکور و
سایر کتاب‌ها را دارند، جبران کند.

این رویداد فرهنگی تیرماه هر سال توسط سازمان ترویج مطالعه و نشر جهاد
دانشگاهی و با مشارکت اقشار مختلف مردم اعم از دانشجویان، دانش‌آموزان
آغاز می‌شود.

در این پویش پس از اعلام فراخوان، دانش‌آموزان و دانشجویان و سایر
علاقه‌مندان به فعالیت‌های خیریه، کتاب‌های خود را با موضوعات مختلف
علمی، آموزشی، عمومی، مذهبی، کودک و نوجوان و... به دبیرخانه پویش
ارسال می‌کنند. این کتاب‌ها پس از جمع‌آوری و تفکیک در یکی مناطق محروم
کشور با همکاری واحدهای جهاد دانشگاهی توزیع خواهد شد.

۴- اهداف برنامه:

● ۴-۱- هدف اصلی:

ترویج فرهنگ مطالعه و کتابخوانی و تجهیز کتابخانه‌ها و تأمین کتاب‌های
مورد نیاز دانش‌آموزان و دانشجویان مناطق محروم

● ۴-۲- اهداف فرعی:

۱. توسعه عدالت فرهنگی در سطح جامعه
۲. آشناسازی با مقوله اهدای کتاب
۳. کمک به اقشار کم‌درآمد و ضعیف که قادر به خرید کتاب‌های نو نیستند و

۶- ارتباط طرح با اسناد بالادستی فرهنگی حاکمیتی^۱

(در این بخش لازم است به تفکیک به راهبرد، ماده، بند، یا تبصره^۲ مندرج در اسناد بالادستی که طرح با آن ارتباط دارد استناد شود.)

این طرح در راستای تحقق بند با مضمون «توسعه فرهنگ مطالعه و تتبع و تحقیق؛ تقویت روحیه پرسشگری و حقیقت‌جویی و یادگیری مادام‌العمر در سطح عموم و استفاده از یافته‌های تحقیقاتی و علمی در زندگی روزمره به‌صورت عاملی برای توسعه اجتماعی و بهبود زندگی از سند نقشه جامع علمی کشور (۱۳۹۰) و همچنین بند نهادینه‌سازی فرهنگ مطالعه، کار، تلاش و فعالیت‌های جهادی از سند اسلامی شدن دانشگاه‌ها (۱۳۹۲) طراحی و اجرا خواهد شد. همچنین اجرای این طرح با عنایت به مصوبه نقشه مهندسی فرهنگی کشور (۱۳۹۱) و بندهای تقویت نقش، جایگاه و محتوای کتاب و توسعه و ترویج فرهنگ مطالعه و کتاب‌خوانی و نشر و تقویت همه جانبه زیرساخت‌های مورد نیاز، برنامه‌ریزی برای افزایش سرانه مطالعه، تبدیل مطالعه و کتاب‌خوانی به فرهنگ عمومی و تقویت فرهنگ مطالعه مفید و هدفمند، ایجاد، ساماندهی، سالم‌سازی و توسعه و تقویت زیرساخت‌ها و مراکز تولید و توزیع کتاب و مطبوعات از جمله چندرسانه‌ای و دیجیتال و فراهم آوردن زمینه‌های دسترسی آسان مردم

به آن‌ها متناسب با نقشه مهندسی فرهنگی، حمایت از تولید محتواهای غنی و ارتقاء علمی کتاب مبتنی با آموزه‌های دینی و انقلابی و متناسب با نیازها و اقتضات کشور در دستور کار قرار گرفته است.

۷- ارتباط و جایگاه طرح در اسناد بالادستی فرهنگی جهاد دانشگاهی^۳

(در این بخش لازم است به تفکیک به راهبرد، ماده، بند، یا تبصره^۲ مندرج در اسناد بالادستی که طرح با آن ارتباط دارد استناد شود.)

این طرح در راستای اجرای بند ۲ از ماده ۲ اساسنامه جهاد دانشگاهی مبنی بر «توسعه امور فرهنگی در سطح جامعه از طریق همکاری با حوزه، دانشگاه و سایر مراجع و نهاد‌های فرهنگی به‌خصوص برای نسل جوان» و بند ۱ از ماده ۳ اساسنامه مذکور مبنی بر «تبلیغ و ترویج فرهنگ و هنر اسلامی و برنامه‌ریزی فرهنگی و تربیتی و ایجاد آمادگی فکری و مکتبی در قشر جوان بخصوص دانش‌آموزان دبیرستانی و دانشجویان به‌منظور مقابله با غرب‌زدگی و انحرافات در چارچوب سیاست‌های فرهنگی کشور» و تحقق بند ۲ از ماده ۳ اساسنامه جهاد دانشگاهی مبنی بر «ایجاد تشکیلات مناسب به‌منظور تألیف، ترجمه و انتشار کتب، نشریات، نتایج تحقیقات و مقالات علمی، فرهنگی و تولید مواد کمک‌آموزشی» بند ۴ اهداف کلان بخش

۱- اسناد بالادستی فرهنگی حاکمیتی عبارت‌اند از: سند چشم‌انداز ۲۰ ساله‌ی کشور (سند ۱۴۰۴)، الگوی ایرانی-اسلامی پیشرفت، منویات مقام معظم رهبری (مدظله)، بیانیه‌ی گام دوم انقلاب، مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی، نقشه مهندسی فرهنگی کشور، نقشه جامع علمی کشور، سند اسلامی شدن دانشگاه‌ها مصوبات شورای فرهنگی عمومی.
۲- اسناد بالادستی فرهنگی جهاد دانشگاهی عبارت‌اند از: اساسنامه جهاد دانشگاهی، سند چشم‌انداز جهاد دانشگاهی، برنامه توسعه جهاد دانشگاهی، اهداف و سیاست‌های فرهنگی معاونت فرهنگی جهاد دانشگاهی.

● الف) پیشینه خارجی

(منظور، سوابق اجرای طرح، خارج از جهاد دانشگاهی و خارج از کشور است):
این پویش توسط سازمان ها و مراکز فرهنگی کشور به شکل های مختلفی
اجرامی شود اما تاکنون به صورت مستمر، سالیانه و هدفمند برگزار نشده است.

● ج) وجه افتراق و اشتراک طرح پیشنهادی با برنامه های اجرا شده پیشین

(در داخل و خارج از جهاد دانشگاهی):

۱- امکان اجرا مستمر و سالیانه: این پویش هر سال در یکی از مناطق محروم
کشور اجرامی شود.

۲- استفاده از ظرفیت های واحدهای جهاد دانشگاهی برای تبلیغات، جمع
آوری و توزیع کتاب ها به مناطق محروم

۹- نوع طرح:

- بین المللی ملی منطقه ای
استانی / دانشگاهی هماهنگ

۱۰- موضوع محوری برنامه:

فرهنگ کتاب و کتابخوانی

فرهنگی جایگاه جهاد دانشگاهی در سند چشم انداز بیست ساله کشور مبنی
بر سازمان برتر در ارتقاء شناخت دانشجویان از فرهنگ و تمدن ایرانی-اسلامی
و معرفی جریان های فرهنگی-هنری معاصر و اندیشه، هنر، ادبیات و مفاخر و
موراثت فرهنگ و تمدن ایرانی-اسلامی به منظور تقویت هویت ملی و بند ۵ مبنی
بر سازمان برتر در نوآوری و توسعه فعالیت های فرهنگی و اجتماعی دانشجویی
به منظور تقویت روحیه خودباوری، تعهد و مسئولیت پذیری اجتماعی و تلاش برای
رشد و شکوفایی خلاقیت ها و استعداد های فرهنگی-هنری دانشجویان و ایجاد
زمینه های رقابت سالم و سازنده در عرصه آفرینش های علمی، فرهنگی، هنری و
غنی سازی اوقات فراغت دانشجویان در گستره ملی و منطقه ای و جهان اسلام در
دستور کار قرار گرفته است.

۸- پیشینه اجرای طرح:

● ب) پیشینه داخلی

(منظور، سوابق اجرای طرح در داخل جهاد دانشگاهی است):

این پویش از سال ۱۴۰۱ برای نخستین بار در سطح ملی توسط سازمان
ترویج مطالعه و نشر جهاد دانشگاهی آغاز شد و دومین دوره آن در سال ۱۴۰۲
اجرا شده است.

۱۱- قالب اصلی طرح:

ردیف	قالب اصلی	قالب فرعی	تیک بزنید
۱	اردو (بازدید)	اردوهای جهادی (محرومیت‌زدایی)	
		بازدید علمی - فرهنگی / اردوی زیارتی / اردوی طبیعت‌گردی یک‌روزه	
۲	جشنواره	بازدید علمی - فرهنگی / اردوی زیارتی / اردوی طبیعت‌گردی چندروزه (به ازای هر روز)	
		افتتاحیه یا اختتامیه جشنواره	✓
		جشنواره ادبی	
		جشنواره فرهنگی هنری	
		جشنواره‌های مذهبی	
		جشنواره کتاب / پایان‌نامه	
		جشنواره غذا (با رویکرد حمایت از محرومان)	
		جشنواره ورزشی	
۳	همایش	افتتاحیه یا اختتامیه همایش / پنل‌های تخصصی (هر عنوان)	
		گردهمایی	

	تولید نرم افزار / لوح فشرده (به ازای هر اثر)	چند رسانه‌ای	۴
	طراحی و راه اندازی پایگاه اینترنتی / پرتال سازمانی		
✓	فعالیت در شبکه‌های اجتماعی مجازی		
✓	تولید خبر (به ازای هر خبر تولیدی)		
✓	تولید چند رسانه‌ای		
✓	اینفوگرافی		
✓	فیلم		
✓	کلیپ		
✓	پادکست		
	اپلیکیشن	مسابقه	۵
	مسابقه طراحی لباس (به ازای هر اثر)		
	مسابقه داستان نویسی / دل نوشته (به ازای هر اثر)		
	مسابقه پیامکی (به ازای هر اثر)		
	مسابقه مشاعره / شعر (به ازای هر اثر)		
	مسابقه مناظره / فن بیان (به ازای هر مناظره)		
	مسابقه عکاسی / نقاشی / کاریکاتور / خطاطی / گرافیک و ... (به ازای هر اثر)		
	مسابقه فیلم‌نامه نویسی / نمایشنامه نویسی (به ازای هر اثر)		
	مسابقه کتاب خوانی، خلاصه نویسی (حضور / مجازی)		
	تئاتر (سالنی، خیابانی)	نمایش	۶
	اکران فیلم		

	برگزاری نمایشگاه / مشارکت در برگزاری (به ازای هر روز)	۷	نمایشگاه
	بازدید از نمایشگاه خارج از دانشگاه (به ازای هر ۶٪ بازدیدکنندگان در یک روز)		
	کارگاه آموزشی (به ازای هر نیم روز)	۸	کارگاه
	دوره آموزشی کوتاه‌مدت (بین ۸ تا ۱۶ ساعت)		
	دوره آموزشی بلندمدت (بالاتر از ۱۶ ساعت)		
	نشست تخصصی (کرسی آزاداندیشی / وبینار / سمینار / میزگرد / مناظره)	۹	نشست
	نشست مناسبتی (سخنرانی به همراه مراسم جشن یا سوگواری)		
	سیر مطالعاتی / نقد کتاب / فیلم		
	تربیب آزاد، گفتگوی دانشجویی		
✓	معرفی و رونمایی (کتاب / پوستر / نرم‌افزار / سایت و ...)		
	کرسی تلاوت و تدبیر قرآن		
	شب شعر		
	گرامیداشت / نکوداشت اساتید، مفاخر و ...		
	دیدار با مفاخر		
	طرح افکارسنجی	۱۰	طرح مطالعاتی
	طرح مطالعاتی		
	تولید محتوا و چاپ کتاب	۱۱	چاپ و نشر
✓	تولید محتوی و چاپ نشریه، بروشور، ویژه‌نامه و ...		

۱۲- بهره‌مندان طرح

● الف- بهره‌مندان عمومی:

دانش آموزان و دانشجویان مناطق محروم

● ب- بهره‌مندان نهادی

(نام نهادهای استفاده‌کننده و بهره‌بردار ذکر شود):

وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی

۱۳- اعضای نهادی شورای سیاست‌گذاری طرح:

ردیف	نام سازمان عضو شورای سیاست‌گذاری	نام و نام خانوادگی نماینده سازمان	مسئولیت در سازمان
۱	جهاد دانشگاهی		معاون فرهنگی
۲	سازمان ترویج مطالعه و نشر جهاد دانشگاهی		رئیس سازمان
۳	وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی		معاون فرهنگی

۱۴- رئیس شورای سیاست‌گذاری:

رئیس سازمان ترویج مطالعه و نشر جهاد دانشگاهی

۱۵- واحد سازمانی مجری:

سازمان ترویج مطالعه و نشر جهاد دانشگاهی

۱۶- سازمان مشارکت‌کننده و حامی طرح:

۱- معاونت فرهنگی جهاد دانشگاهی

۲- وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی

۱۷- سازمان حامی و ناظر فرهنگی جهاد دانشگاهی:

معاونت فرهنگی جهاد دانشگاهی

۱۸- نماینده و ناظر معاونت فرهنگی جهاد دانشگاهی:

ستاد معاونت فرهنگی جهاد دانشگاهی

مسابقات مرسید (لاله سه دقیقه ای)

سازمان ترویج مطالعه و نشر جهاد دانشگاهی

۱- عنوان طرح:

مسابقات ملی ارائه سه دقیقه‌ای

۲- کد طرح:

۲-۴۸-۳-۱۴۰۳-هـ

۳- بیان موضوع:

(در این بخش، ایده اصلی طرح و شیوه اجرای آن در قالب ۴۵۰ تا ۶۰۰ کلمه بیان شود.)

مسابقات ملی ارائه سه دقیقه‌ای ویژه دانشجویان بستری برای رشد و تقویت مهارت‌های ارتباطی، بیانی و ایده‌پردازی در دانشجویان و فرصتی برای برقراری ارتباط بین فضای دانشگاه، صنعت و جامعه، کاربردی کردن پژوهش‌ها و تحقیقات دانشجویی، ترویج فرهنگ کتاب و کتاب‌خوانی، آشنایی و انس

دانشجویان با کتاب، به اشتراک گذاشتن تجربه‌های کتاب‌خوانی و ترویج گفتمان علم است. این مسابقات شامل بخش‌های پایان‌نامه، کتاب، مقاله، طرح پژوهشی، اختراع علمی است.

در ایران به همت سازمان ترویج مطالعه و نشر جهاد دانشگاهی مسابقات ملی پایان‌نامه سه دقیقه‌ای از سال ۱۳۹۵ و مسابقات ملی کتاب سه دقیقه‌ای از سال ۱۳۹۹ آغاز شد. اکنون با تلفیق این دو رویداد ملی و افزوده شدن بخش‌های مقاله، طرح پژوهشی، اختراع علمی، تحت عنوان مسابقات ملی ارائه سه دقیقه‌ای (سدید) بر اساس شاخص‌های آزموده و اجرا شده این مسابقات در دوره‌های قبل اجرا می‌شود.

این مسابقات در واقع تلفیق مسابقات ملی کتاب و پایان‌نامه سه دقیقه‌ای است که چندین دوره در جهاد دانشگاهی اجرا شده است و از دوره اخیر ارائه مقاله، اختراع علمی و طرح‌های پژوهشی دانشجویان نیز در دستور کار قرار گرفته است. واحدهای جهاد دانشگاهی که در این طرح مشارکت دارند موظف‌اند زمینه مشارکت حداقل ۴۰ دانشجو در مسابقات مرحله مقدماتی را فراهم آورند. دانشجویان می‌توانند تنها یک بار در همه بخش‌های مسابقه شرکت کنند. شرکت‌کنندگان باید در ارائه سه دقیقه‌ای ایده اصلی پایان‌نامه، مقاله یا اختراع خود را با تأکید بر جنبه‌های کاربردی و دستاوردهای آن، ایده یا برشی از کتاب مورد نظر به مخاطبان منتقل نمایند. این ارائه باید در قالبی جذاب و با استفاده

از فنون و مهارت‌های ارتباطی انجام شود.

قبل از مسابقه، واحد مجری می‌تواند با استفاده از اساتید مجرب کارگاهی را برای آشنایی بیشتر شرکت‌کنندگان با جزئیات مسابقات و همچنین فنون و مهارت‌های ارتباطی و زبان بدن برگزار کند. به منظور ارتقای کیفی مسابقات می‌توان از افرادی به عنوان منتور یا مربی قبل از اجرای رویداد استفاده کرد.

برای هر ارائه بایستی ۳ یا ۵ داور (عدد فرد) حضور داشته باشند. رشته‌های تخصصی هیئت داوران ترجیحاً بایستی غیرهمسان باشند. در انتخاب داوران اولویت با اساتیدی است که آشنایی با مهارت‌های ارتباطی، فن بیان، زبان بدن و سایر شاخص‌های مندرج در فرم‌های ارزیابی را داشته باشند.

به ازای هر ۱۰ نفر شرکت‌کننده در هر بخش، واحد مجری می‌تواند تنها ۱ نفر را برای مرحله نیمه‌نهایی معرفی نماید؛ یعنی هر واحد باید ۴ نفر برگزیده از میان ۴۰ شرکت‌کننده داشته باشد.

مرحله مقدماتی این مسابقات در قالب هماهنگ با همکاری واحدهای جهاد دانشگاهی برگزار می‌شود. برگزیدگان مرحله مقدماتی مسابقات در مرحله نیمه‌نهایی با یکدیگر رقابت خواهند کرد که بر اساس رأی هیئت داوران نفرات برگزیده این مرحله به عنوان فینالیست مسابقات انتخاب می‌شوند. در فینال این مسابقات برگزیدگان مرحله نیمه‌نهایی با یکدیگر به رقابت می‌پردازند و بر اساس رأی هیئت داوران نفرات برگزیده معرفی و تقدیر می‌شوند.

۴- اهداف برنامه:

● ۴-۱- هدف اصلی:

هدف اصلی این مسابقات تقویت مهارت‌های ارتباطی و بیانی دانشجویان و کمک به ترویج گفتمان علم در سطح جامعه است.

● ۴-۲- اهداف فرعی:

- ۱- بسترسازی برای استفاده بهتر بخش‌های سرمایه‌گذار از ایده‌های دانشجویان
- ۲- کمک به کاربردی شدن پژوهش‌های دانشجویی
- ۳- کمک به ترویج فرهنگ مطالعه در دانشگاه‌ها
- ۴- به اشتراک گذاری تجربیات علمی و مطالعاتی دانشجویان
- ۵- جهت‌دهی به موضوعات پژوهشی در رابطه با **پایان‌نامه‌ها**
- ۶- حمایت از **پایان‌نامه‌های کاربردی** و اجرایی کردن آن‌ها

۵- ضرورت و اهمیت طرح:

(در این بخش، دلایل اهمیت اجرای طرح در قالب ۲۰۰ تا ۳۰۰ کلمه بیان

شود)

تبیین ضرورت این طرح از سویی به درک ضرورت ترویج گفتمان علم و از سویی دیگر ترویج کتاب و کتاب‌خوانی بر می‌گردد. ترویج گفتمان علم گامی ضروری در جهت فرهنگ‌سازی در حوزه علم، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان و ترویج کتاب‌فروشی ارزشمند برای ارتقای فرهنگ کتاب‌خوانی در جامعه است که این مسابقات در راستای تحقق این هدف اجرامی‌شود.

با توجه به اهمیت علم و ضرورت تبدیل آن به یکی از گفتمان‌های اصلی جامعه، ضرورت ایجاد فضای مناسب برای شکوفا شدن و تولید علم و فناوری بر مبنای آموزه‌های اسلامی از طریق این مسابقات می‌توان به توسعه و تعمیق و به کارگیری مؤلفه‌های فرهنگی، اجتماعی و سیاسی نمود. از ضروریات برگزاری چنین رویدادی می‌توان به زمینه‌سازی و ارتقای انگیزه و روحیه مشارکت‌جویی دانشگاهیان و توسعه قابلیت‌های اجتماعی و مهارت‌های ارتباطی و گروهی ایشان اشاره کرد. به منظور نوآوری و توسعه فعالیت‌های فرهنگی و اجتماعی دانشجویی و رشد و شکوفایی خلاقیت‌ها و استعدادها فرهنگی-هنری ایشان و همچنین ایجاد زمینه‌های رقابت سالم و سازنده در عرصه فرهنگی برنامه‌ریزی و اقدام چنین رویدادهایی ضرورت دارد.

ایجاد و تقویت مهارت‌های ارتباطی برای ارائه دستاوردهای علمی و پژوهشی دانشجویان به جامعه ذینفعان و تقویت بسترهای مناسب برای ایجاد گفتمان علمی، به اشتراک‌گذاری تجارب مطالعه و خواندن برای ترویج فرهنگ مطالعه در

بین جامعه دانشگاهی و لزوم حضور مؤثر دانشگاهیان در فضای فرهنگی کشور از مهم‌ترین ضرورت‌های اجرای این طرح محسوب می‌شود.

تحقیقاتی و علمی در زندگی روزمره به صورت عاملی برای توسعه اجتماعی و بهبود زندگی.

● سند مهندسی فرهنگی:

توسعه صنایع و محصولات فرهنگی، هنری و چندرسانه‌ای.
ترویج فرهنگ علم‌گرایی و خردباوری در تمام سطوح فرهنگی.

● سند اسلامی شدن دانشگاه‌ها:

شناسایی و بهره‌مندی از ظرفیت‌های دانشگاهی و غیردانشگاهی به منظور افزایش روحیه نشاط و پویایی.
زمینه‌سازی و ارتقای انگیزه و روحیه مشارکت‌جویی دانشگاهیان و توسعه قابلیت‌های اجتماعی و مهارت‌های ارتباطی و گروهی ایشان.
لازم به ذکر است، اجرای این طرح می‌تواند گامی مؤثر در راستای تحقق مقوله «جهاد علمی» باشد که در بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی مورد تأکید قرار گرفته است.

ع- ارتباط طرح با اسناد بالادستی فرهنگی حاکمیتی^۱

(در این بخش لازم است به تفکیک به راهبرد، ماده، بند، یا تبصره مندرج در اسناد بالادستی که طرح با آن ارتباط دارد استناد شود.)

اجرای این رویداد فرهنگی-علمی با توجه به مفاد اسناد ذیل در دستور کار قرار گرفته است.

● نقشه جامع علمی کشور:

توجه به علم و تبدیل آن به یکی از گفتمان‌های اصلی جامعه و ایجاد فضای مساعد، شکوفا و مولد علم و فناوری بر مبنای آموزه‌های اسلامی از طریق توسعه و تعمیق و به کارگیری مؤلفه‌های فرهنگی، اجتماعی و سیاسی.
توسعه فرهنگ مطالعه و تتبع و تحقیق؛ تقویت روحیه پرسشگری و حقیقت‌جویی و یادگیری مادام‌العمر در سطح عموم و استفاده از یافته‌های

۱- اسناد بالادستی فرهنگی حاکمیتی عبارت‌اند از: سند چشم‌انداز ۲۰ ساله‌ی کشور (سند ۱۴۰۴)، الگوی ایرانی-اسلامی پیشرفت، منویات مقام معظم رهبری (مدظله)، بیانیه‌ی گام دوم انقلاب، مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی، نقشه مهندسی فرهنگی کشور، نقشه جامع علمی کشور، سند اسلامی شدن دانشگاه‌ها مصوبات شورای فرهنگی عمومی.

۷- ارتباط و جایگاه طرح در اسناد بالادستی فرهنگی جهاد دانشگاهی^۱

(در این بخش لازم است به تفکیک به راهبرد، ماده، بند، یا تبصرهٔ مندرج در اسناد بالادستی که طرح با آن ارتباط دارد استناد شود.)

این طرح در راستای اجرای بند ۲ از ماده ۲ اساسنامه مذکور مبنی بر «توسعه امور فرهنگی در سطح جامعه از طریق همکاری با حوزه، دانشگاه و سایر مراجع و نهادهای فرهنگی به خصوص برای نسل جوان» و در راستای تحقق بخشی از وظایف فرهنگی این نهاد در زمینه ترویج گفتمان علم در دستور کار قرار گرفته است. همچنین در اساسنامه این نهاد بر حمایت، تشویق و جذب دانشجویان و پژوهشگران جوان و مستعد تأکید شده است. در برنامه توسعه جهاد دانشگاهی پرورش خلاقیت‌ها و استعداد‌های فرهنگی - هنری دانشجویان مورد تأکید قرار گرفته است، ضمن اینکه در اهداف کلان بخش فرهنگی این نهاد نوآوری و توسعه فعالیت‌های فرهنگی و اجتماعی دانشجویی و تلاش برای رشد و شکوفایی خلاقیت‌ها و استعداد‌های فرهنگی - هنری دانشجویان و ایجاد زمینه‌های رقابت سالم و سازنده در عرصه آفرینش‌های علمی، فرهنگی، هنری و غنی‌سازی اوقات فراغت دانشجویان در گستره ملی و منطقه‌ای و جهان اسلام مورد توجه قرار

دارد و اجرای این رویداد در واقع گامی در جهت تحقق این اهداف است.

۸- پیشینه اجرای طرح:

● الف) پیشینه خارجی:

(منظور، سوابق اجرای طرح، خارج از جهاد دانشگاهی و خارج از کشور است)

مسابقات پایان‌نامه سه دقیقه‌ای از سال ۲۰۰۸ میلادی در دانشگاه کوئینزلند استرالیا اجرا شده و با عنوان *Three Minute Thesis 3MT/* به تدریج در دانشگاه‌های معتبر سراسر دنیا اجرا شده است. این طرح در واقع الهام گرفته از این ایده است و البته در جهاد دانشگاهی بومی‌سازی شده است.

● ب) پیشینه داخلی:

(منظور، سوابق اجرای طرح در داخل جهاد دانشگاهی است)

مسابقات ملی پایان‌نامه سه دقیقه‌ای از سال ۱۳۹۵ توسط سازمان انتشارات و در قالب بخش جنبی جشنواره ملی پایان‌نامه سال دانشجویی آغاز شد و از

۱- اسناد بالادستی فرهنگی جهاد دانشگاهی عبارت‌اند از: اساسنامه جهاد دانشگاهی، سند چشم‌انداز جهاد دانشگاهی، برنامه توسعه جهاد دانشگاهی، اهداف و سیاست‌های فرهنگی معاونت فرهنگی جهاد دانشگاهی.

بر خلاف مسابقات 3MT در دانشگاه‌های سراسر دنیا اجرا می‌شود و تنها توجه و تمرکز آن ارائه پایان‌نامه دانشجویان است، در این مسابقات، دستاوردهای علمی و فنی دانشجویان فراتر از پایان‌نامه شناخته و معرفی می‌شود و علاوه بر کتاب و پایان‌نامه، ارائه مقاله و حتی اختراعات و طرح‌های پژوهشی دانشجویان نیز در دستور کار قرار دارد.

سال ۱۳۹۶ تاکنون به صورت جداگانه و با عنوان مسابقات ملی پایان‌نامه سه دقیقه‌ای اجرا شده است و امسال (۱۴۰۲) هفتمین دوره آن در حال برگزاری است. مسابقات ملی کتاب سه دقیقه‌ای نیز از سال ۱۳۹۹ توسط سازمان انتشارات آغاز شده است و امسال (۱۴۰۲) سومین دوره این مسابقات اجرا خواهد شد. دوره جدید این مسابقات (از سال ۱۴۰۲) با تلفیق مسابقات ملی کتاب و پایان‌نامه سه دقیقه‌ای اجرا خواهد شد و علاوه بر کتاب و پایان‌نامه، ارائه مقاله و حتی اختراعات و طرح‌های پژوهشی دانشجویان نیز در دستور کار قرار دارد.

۹- نوع طرح:

- بین‌المللی ملی منطقه‌ای
 استانی / دانشگاهی هماهنگ

- (ج) تمایز طرح پیشنهادی با برنامه‌های اجرا شده پیشین:
 (در داخل و خارج از جهاد دانشگاهی)

۱۰- موضوع محوری برنامه:

۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	
فرهنگ مطالعه	فرهنگ زیست محیطی	فرهنگ کار	فرهنگ ملی	فرهنگ سیاسی	فرهنگ اجتماعی	فرهنگ دینی	موضوع اصلی
✓							موضوع فرعی مرتبط

۱۱- قالب اصلی طرح:

تیک بزیند	قالب فرعی	قالب اصلی	
	اردوهای جهادی (محرومت زدایی) بازدید علمی - فرهنگی / اردوی زیارتی / اردوی طبیعت‌گردی یک‌روزه	اردو (بازدید)	۱۲
	بازدید علمی - فرهنگی / اردوی زیارتی / اردوی طبیعت‌گردی چندروزه (به ازای هر روز)		
✓	افتتاحیه یا اختتامیه جشنواره جشنواره ادبی	جشنواره	۱۳
	جشنواره فرهنگی هنری		
	جشنواره‌های مذهبی		
✓	جشنواره کتاب / پایان‌نامه جشنواره غذا (با رویکرد حمایت از محرومان)		
	جشنواره ورزشی افتتاحیه یا اختتامیه همایش / پنل‌های تخصصی (هر عنوان)	همایش	۱۴
	گردهمایی		
	تولید نرم افزار / لوح فشرده (به ازای هر اثر)	چند رسانه‌ای	۱۵
	طراحی و راه‌اندازی پایگاه اینترنتی / پرتال سازمانی		
✓	فعالیت در شبکه‌های اجتماعی مجازی		
✓	تولید خبر (به ازای هر خبر تولیدی)		
	تولید چند رسانه‌ای		
✓	اینفوگرافی		
✓	فیلم		
✓	کلیپ		
✓	پادکست		
	پلیکیشن		

مسابقات ملی سدید (ارائه سه دقیقه‌ای)

تیک بزنید	قالب فرعی	قالب اصلی	
	مسابقه طراحی لباس (به ازای هر اثر)	مسابقه	۱۶
	مسابقه داستان نویسی / دلنوشته (به ازای هر اثر)		
	مسابقه پیامکی (به ازای هر اثر)		
✓	مسابقه مشاعره / شعر (به ازای هر اثر)		
	مسابقه مناظره / فن بیان (به ازای هر مناظره)		
✓	مسابقه عکاسی / نقاشی / کاریکاتور / خطاطی / گرافیک و... (به ازای هر اثر)		
	مسابقه فیلمنامه‌نویسی / نمایشنامه نویسی (به ازای هر اثر)		
	مسابقه کتابخوانی، خلاصه نویسی (حضور / مجازی)		
	تئاتر (سالنی، خیابانی)	نمایش	۱۷
	اکران فیلم		
	برگزاری نمایشگاه / مشارکت در برگزاری (به ازای هر روز)	نمایشگاه	۱۸
	بازدید از نمایشگاه خارج از دانشگاه (به ازای هر ۶٪ بازدیدکنندگان در یک روز)		
	کارگاه آموزشی (به ازای هر نیم روز)	کارگاه	۱۹
✓	دوره آموزشی کوتاه مدت (بین ۸ تا ۱۶ ساعت)		
	دوره آموزشی بلند مدت (بالتر از ۱۶ ساعت)		

تیک بزنید	قالب فرعی	قالب اصلی
	نشست تخصصی (کرسی آزاداندیشی / وبینار / سمینار / میزگرد / مناظره)	نشست
	نشست مناسبتی (سخنرانی به همراه مراسم جشن یا سوگواری)	
	سیر مطالعاتی / نقد کتاب / فیلم	
✓	تربیت آزاد، گفتگوی دانشجویی	
✓	معرفی و رونمایی (کتاب / پوستر / نرم افزار / سایت و ...)	
	کرسی تلاوت و تدبیر قرآن	
	شب شعر	
	گرامیداشت / نکوداشت اساتید، مفاخر و ...	
	دیدار با مفاخر	
✓	طرح افکارسنجی	
	طرح مطالعاتی	
	تولید محتوا و چاپ کتاب	چاپ نشر
✓	تولید محتوی و چاپ نشریه، بروشور، ویژه نامه و ...	

۱۲- بهره‌مندان طرح:

الف) بهره‌مندان عمومی:

دانشجویان ■ ۲۰۰۰ نفر ساعت
 جهادگران و خانواده آنها □ ۱۵۰ نفر ساعت
 اساتید و مدرسان □ ۴۰۰ نفر ساعت

ب) بهره‌مندان نهادی:

(نام نهادهای استفاده‌کننده و بهره‌بردار ذکر شود)
 ۱- وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی
 ۲- وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
 ۳- وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
 ۴- معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری

۱۳- اعضای نهادهای شورای سیاست‌گذاری طرح:

ردیف	نام سازمان عضو شورای سیاست‌گذاری	نام و نام خانوادگی نماینده سازمان	مسئولیت در سازمان
۱	جهاد دانشگاهی		معاون فرهنگی
۲	سازمان ترویج مطالعه و نشر جهاد دانشگاهی		رئیس سازمان
۳	وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی		معاون فرهنگی
۴	وزارت علوم، تحقیقات و فناوری		معاون فرهنگی اجتماعی
۵	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی		معاون فرهنگی دانشجویی
۶	معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری		

۱۴- رئیس شورای سیاست‌گذاری:

رئیس سازمان ترویج مطالعه و نشر جهاد دانشگاهی

۱۵- واحد سازمانی مجری:

سازمان انتشارات جهاد دانشگاهی

۱۶- سازمان مشارکت‌کننده و حامی طرح:

۱- معاونت فرهنگی جهاد دانشگاهی

۲- وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی

۳- وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

۴- وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

۵- معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری

۱۷- سازمان حامی و ناظر فرهنگی جهاد دانشگاهی:

معاونت فرهنگی جهاد دانشگاهی

۱۸- نماینده و ناظر معاونت فرهنگی جهاد دانشگاهی:

ستاد معاونت فرهنگی جهاد دانشگاهی

دوره تدریس قرآن کریم

با عنوان خوانش قرآن، خوانش زندگی - ارائه سوره‌های قرآن با رویکرد خیرگزینی و عمل به آن

سازمان قرآنی دانشگاهیان کشور

۱- عنوان طرح:

دوره تدبیر در قرآن کریم (با عنوان خوانش قرآن، خوانش زندگی - ارائه سوره‌های قرآن با رویکرد خیرگزینی و عمل به آن)

۲- کد طرح:

۲-۵۰-۱۴۰۳-هـ

۳- بیان موضوع:

(در این بخش، ایده اصلی طرح و شیوه اجرای آن در قالب ۴۵۰ تا ۶۰۰ کلمه بیان شود.)

قرآن کریم به عنوان آخرین و کامل‌ترین کتاب آسمانی بیش از ۱۴۰۰ سال است که آیات خود را به انسانها ارزانی داشته و خداوند منان بارها در سوره مختلف

به وجوب تدبّر در آیات الهی به انسان امر کرده است. در روایات معتبر زیادی نیز مبحث تدبّر در آیات قرآن کریم بارها و بارها به وسیله معصومین (ع) مطرح و به اهمیت آن اشارات زیادی شده است. مقام معظم رهبری در خصوص تدبّر در قرآن می فرماید: «تلاوت قرآنی مطلوب است که انسان با تدبّر بخواند و کلمات الهی را بفهمد».

انسان با خدا و مطالعه قرآن و عمل به آن، به عنوان ضرورت زندگی توحیدی، در اسلام دارای اهمیت فراوانی است. قرآن کریم بیشترین منبع اطلاعات مذهبی و شرعی برای مسلمانان است و در آن به تفصیل در مورد نحوه زندگی مسلمانان، رفتارهای صالحانه، اخلاق و رفتار در جامعه و دیگر مسائل اجتماعی و شخصی صحبت شده است. تدبّر در قرآن کریم به عنوان یک روش برای دستیابی به معرفت الهی شناخته شده است. با تدبّر در قرآن، انسان از عمق معانی و اسرار قرآنی آگاهی پیدا می کند و به بررسی مباحث مختلف قرآنی و تأمل در آنها می پردازد. با توجه به اینکه دانشجویان جزء لاینفک جامعه ما هستند، برگزاری دوره های تدبّر در قرآن برای آنها می تواند یک راهکار موثر برای ارتقای سطح دینی و فرهنگی آنها باشد. این دوره ها با هدف آموزش روش تدبّر در قرآن و شناخت عمیق تر از مفاهیم و معانی آن برگزار می شوند و می تواند به عنوان یک فرصت مناسب برای دانشجویان باشد تا با نگاهی نو به قرآن کریم، با ارزش ها و مفاهیم دینی و فرهنگی آشنا شوند و

به ارتقای جامعه و عمق فرهنگی آن کمک کنند. سازمان قرآنی دانشگاهیان کشور به عنوان یک نهاد فرهنگی، در جهت شناسایی و پرورش دانشجویان مستعد در حوزه قرآن و فرهنگ قرآنی، طرح «تدبّر در قرآن کریم» را در دستور کار خود قرار داد.

● فرآیند ارائه سوره ها:

● ارائه کلی سوره و موضوع اصلی سوره:

هر انسانی از بدو تولد سرشار از فطرتی الهی است که به واسطه آن و متناسب با ظرفیت وجودی اش می تواند خوب و بد را تشخیص دهد. با مروری گذرا در آیات قرآن و روایات می توان به این واقعیت دست یافت که اگر انسان ها هر یک ابتدا به صورت مستقل بر اصلاح خویش همت بگمارند هر کس در جای خود با الهامات فطری و هدایت غیبی - و حیانی به هداست جامع دست می یابد و هر کس بعنوان معلم و متعلم در جای خود به فیض گیری و فیض رسانی توفیق می یابد. لذا هر چه قدر زمینه های تقوا در فرد بیشتر بارور شود بیشتر از هدایت قرآن برخوردار می شود. لذا ۵ محور طهارت برای درک قرآن که باید برای آن برنامه ریزی شود عبارتند از:

اول: ایمان به غیب: در این حالت لازم است فرد به نظامی با قوانین ثابت و مشخص باور داشته باشد. هر چه فرد با مطالعات و تفکرات خود به قانون های

جاری در حیات و دست پنهانی هستی آفرین بیشتر اعتقاد یابد از هدایت بشری برخوردار می‌شود.

دوم: توجه روزافزون به خداوند: این توجه با ترک گناه و توجه به عبادات حاصل می‌شود. بنابراین فرد خود را ملزم می‌داند تا با خروج از گناهان و زشتی‌ها خود را در معرض هدایت قرآن قرار دهد.

سوم: توجه برای برطرف کردن نیازهای مردم: برای این منظور لازم است نسبت به زندگی نزدیکان، همسایگان، دوستان و... توجه داشته و برای رفع نیاز آنها تلاش کند.

چهارم: اطمینان به کتاب و حقایق وحی: علم به حقایق وحی و اطمینان به ان زمینه طهارت را فراهم می‌کند.

پنجم: توجه به آخرت به عنوان غایت انسان؛ هر چه انسان نگاه خود را به آخرت و حقایق باطنی عالم بیشتر معطوف کند از طهارت بیشتری برخوردار خواهد شد.

از این رو برای بدست آوردن طهارت و نیز بدست آوردن مهارت تقوا، مطالعه سوره‌های زیر توصیه می‌شود:

● **در رابطه با ایمان به غیب:**

- پناه به رب الفلق از شرور بیرونی، با تدبیر در سوره مبارکه فلق

- پناه به رب و ملک و اله ناس از وسوسه‌های شیطانی با تدبیر در سوره مبارکه ناس

- برخورداری از عناصر غیبی تأثیرگذار مانند استغفار و تسبیح در ساختار انسان و جامعه، با تدبیر در سوره مبارکه نصر

- در رابطه با اقامه نماز و انفاق

- توجه به نماز واقعی که قرین انفاق و توجه به دیگران است، با تدبیر در سوره مبارکه ماعون

- توجه به موانع ارتباط با دیگران

- توجه به نقش محدودکننده روابط در اجتماع، با تدبیر در سوره مبارکه همزه و عبس

● **اطمینان به وحی:**

- اطمینان به انزال رسول و مسیر تعیین شده توسط او، با تدبیر در سوره مبارکه ضحی و انشراح و عبس

- ایمان به آخرت

- توجه به قیامت و داشتن عمل متناسب با آن، تدبیر در سوره مبارکه زالزال و عبس

توجه به دو نکته در مورد مطالعه و بررسی سوره‌های فوق الزامی است:

در این صورت می‌توان مفهوم خیر را به صورت مؤلفه‌ای در نظر گرفت.
این مؤلفه‌ها به شرح زیر می‌باشد:

مؤلفه اول: تفصیل، که به معنای متمایز کردن مسائل و موضوعات از هم است که قدرت دستیابی به راه حل‌های مختلف و مشاهده‌های متنوع را به فرد عطا می‌کند.

مؤلفه دوم: ترجیح، که قدرت اولویت بندی مسائل و موضوعات مختلف نسبت به هم را بر اساس عقل و شرع به فرد می‌دهد.

مؤلفه سوم: تعیین، که قدرت مشخص کردن موقعیت ترجیح داده شده را به فرد می‌دهد و فرد می‌تواند به سهولت و به بهترین وجه با آن کار و مسئله مواجه شود.

مؤلفه چهارم: گزینش، که اراده فرد را نسبت به خیر تشخیص داده شده افزایش می‌دهد.

مؤلفه پنجم: تحقق، که امکان بروز خیر از جانب فرد در زندگی را فراهم کرده و قدرت حفظ و حراست از آن خیر را به فرد می‌آموزد.

بر اساس موارد فوق می‌توان نگاه کاربردی دقیق‌تری به مبحث اختیار داشت و آن را به معنای پذیرش گزینه‌های بهتر و خیر دانست که در صورت بهره‌مندی از آن فرد قادر به تشخیص نفع و ضرر بوده و می‌تواند از بین نفع‌ها، بهترین‌شان و از بین ضررها آنکه ضرر کمتری دارد را انتخاب کند. تفصیل و مقایسه بین نفع و

۱- سوره‌های انتخابی سوره‌هایی هستند که فهم آنها کمتر وابسته به کارهای واژه‌ای یا تفسیری است. لذا افراد به صرف آشنایی اجمالی با مضامین آن، می‌توانند زندگی خود را بر آن اساس تنظیم کنند.

۲- عمل به پیام اصلی سوره‌های انتخابی، می‌تواند طهارت فرد را برای تدبیر به وجود آورد. لذا می‌توان آنها را مقدمه‌ای برای تدبیر دانست.

● تبیین طهارت عملی متناسب به سوره:

- تبیین گام‌های شش‌گانه فرآیند خیرگزینی مربوط به موضوع سوره
- با توجه به موارد مطرح شده هر چه قدر خیرگزینی در افراد تقویت شود به طور طبیعی تقوا نیز در آنها تقویت شده است. خیر به معنای «نفعی است که با مقایسه بین دو یا چند چیز بر اساس اولیبتی ترجیح داده می‌شود. در صورتی که آن اولیبت بر اساس حکم خدا باشد آن نفع حقیقی خواهد بود و گزینه نفع غیرحقیقی است». بدین ترتیب شر «انتخاب نکردن بهترین نفع و ترجیح‌گزینه‌های غیر خیر را گویند که معادل انتخاب ضرر است». همچنین در تعریف خیر می‌توان آنرا «امری تفصیل‌یافته دانست که به نسبت سایر امور، دارای ترجیح عقلی است و پس از تعیین (با معیارهای عقلی)، گزیده شده و به مقام تحقق نایل می‌آید».

ضرر و ترجیح به عنوان مهم‌ترین عامل اختیار و انتخاب می‌باشد.

بدین ترتیب می‌توان برای اختیار نیز مؤلفه‌های زیر را در نظر گرفت:

مؤلفه اول: مواجه شدن با نیاز یا محل‌هایی برای برنامه‌ریزی، تصمیم‌گیری، اقدام و عم

مؤلفه دوم: شناخت امور مرتبط با نیاز و یا مسائل مبتلا به

مؤلفه سوم: قدرت تفکیک امور مرتبط با نیاز و ... و توان اولویت‌بندی و ترجیح آنها از هم

مؤلفه چهارم: توان برگزیدن موارد ترجیح دانسته شده.

مؤلفه پنجم: توان تحقق خیر و حفظ حراست از آن

طبیعی است برای بهره‌مند شدن از اختیار، قدرت شناخت و گزینش نفع و ضرر الزامی است. همچنین لازم است فرد بتواند برای شناخت حقیقی و تمایز آن از نفع غیر حقیقی قدرت تشخیص حقایق را به صورت تفصیلی داشته باشد.

با توجه به موارد ذکر شده آنچه در اختیار مهم به نظر می‌رسد بهره‌مندی از تفکر و تعقل است، زیرا در اختیار مؤلفه‌های تفصیل، پذیرش، اولویت‌بندی و ترجیح وجود دارد که همگی با فعالیت فکر و رجوع به معیار حقیقی امکان‌پذیر می‌گردند.

● **فرآیند خیر‌گزینی در سوره‌های انتخابی:**

سوره‌ای برای زیبا دیدن، تحسین و انجام رفتارهای زیبا

- مواجهه: دیدن زیبایی‌ها و ابراز آنها

- تفصیل: دیدن انواع و مراتب زیبایی‌ها و درک تمایز رفتارهای زیبا و نازیبا

- ترجیح: دیدن زیبایی‌قوانین

- تعیین: عینی‌سازی قوانین (برنامه‌ریزی برای زندگی زیبا بر اساس قوانین)

- گزینش: توجه به نفع حاصل از رفتارهای زیبا

- تحقق: اقدام عملیاتی در راستای زیبایی‌آفرینی

۲-سوره فلق: سوره‌ای برای افزایش توان حل مشکلات

- بخشیدن در انواع خوبی‌های و کارهای خیر

- مواجهه: مواجهه با مشکلات به عنوان طبیعت زندگی

- تفصیل: آشنایی با انواع مشکل و مواجهه درست با آن‌ها (دیدن الگوها برای استفاده در زندگی)

- ترجیح: دسته‌بندی و اولویت‌بندی مشکلات

- تعیین: شناسایی مشکل با اولویت و برنامه‌ریزی برای حل آن

- گزینش: تقویت توان و مهارت حل مسئله

- تحقق: اقدام تشکیل گروه‌های گره‌گشا

۳-سوره ناس: سوره‌ای برای افزایش سرعت و عدم تاخیر در انجام کارهای خوب

- مواجهه: توجه به داشتن سرعت و شتاب در کارها

- تفصیل: آشنایی با تنوعی از کارهای خوب و درست در زندگی برای سرعت یافتن در کارها
- ترجیح: افزایش سرعت کارها با اولویت دهی و انتخاب بهترین کار خوب
- تعیین: شناخت عوامل مصداقی ایجاد تاخیر و کندی در انجام کار خوب و برنامه ریزی برای آنها
- گزینش: شناخت قوانین و مهارت های افزایش نشاط برای افزایش کارهای خوب
- تحقیق: کشف راهکار برای افزایش سرعت کارهای خوب با مشارکت
- **۴-سوره نصر:** سوره ای برای افتخار کردن به یاری دین خدا
- مواجهه: درک ارزشمند بودن داشتن سرعت و شتاب در یاری کردن دیگران
- تفصیل: دشناخت مصادیق متعدد از رفتارهای دیندارانه و کمک به دیگران در انجام آنها
- ترجیح: انتخاب مشخص یک کار دیندارانه با توجه به محدودیت های طبیعی و انجام آنها
- تعیین: داشتن فهرستی از کارهای افتخارآمیز دیندارانه و برنامه ریزی برای یاری در انجام آنها
- گزینش: ارائه پیشنهاد برای انجام کارهای دیندارانه و جلب مشارکت دیگران
- تحقیق: تشکیل جمع و گروه جهت حل یک مشکل در باب موضوعات و مسائل دینی
- **۵-سوره ماعون:** سوره ای برای دین دار شدن به واسطه نماز و رفع نیاز محرومان
- مواجهه: درک منافع نداشتن عمل به قانون با لذت بردن؛ با محوریت توجه به افراد کوچکتر و ضعیف
- تفصیل: توجه به انواع قوانین و محدودیتهای فردی و اجتماعی؛ با محوریت درک کمبودهای دیگران
- ترجیح: اقدام عملی برای کمک به دیگران و رفع نیاز آنها؛ به عنوان اجرای یک قانون
- تعیین: رعایت اوقات نماز و لذت بردن از آن همراه با تعیین زمان برای رفع محرومیت دیگران
- گزینش: سعی در ارتقاء توأمان نماز و رفع نیاز محرومان، با مشارکت دوستان؛ و تشویق دیگران به این امور
- تحقیق: حرکت های گروهی برای ارتقاء کیفیت نماز و استفاده از سنگر نماز برای رفع محرومیتها و کمبودهای اجتماع
- **۶-سوره همزه:** سوره ای برای پرهیز از سرزنش خود و دیگران

- مواجهه: مواجه شدن با موقعیت شکست در کنار موقعیت‌های پیروزی و پذیرفتن شکست
- تفصیل: آشنایی با انواع پیروزی و شکست به گونه‌ای که صرف حضور در یک فعالیت نیز پیروزی محسوب می‌شود.
- ترجیح: شناختن حرف‌شنوی از خدا و اولیا و رعایت قوانین، به عنوان پیروزی حقیقی
- تعیین: آشنا شدن با انواع رفتارهای سرزنش‌آمیز و پرهیز از آنها
- گزینش: شناخت ویژگی‌های طبیعی دیگران و پرهیز از سرزنش آنها به دلیل این ویژگی‌ها
- تحقق: انجام فعالیت‌های گروهی برای رسیدن به موفقیت همراه پوشاندن عیب‌های افراد به واسطه کار جمعی
- **۷-سوره زلزال:** سوره‌ای برای توجه به انتخاب‌ها و کارهای خوب کوچک
- مواجهه: فعال شدن درک از خیر و شر و تمایز آنها
- تفصیل: آشنایی با خیر و شر در اعمال، خروج کارها از حالت خنثی، کم شدن شر و زیاد شدن خیر
- ترجیح: شناخت خیر به عنوان انتخاب درست و رجحان بر دیگر انتخاب‌ها و اصلاح معیارها برای خیرگزین شدن
- تعیین: آسیب‌شناسی و رفع موانع خیرگزینی مانند نداشتن تفصیل کافی
- یادداشتن معیار درست
- گزینش: افزایش حساسیت نسبت به کوچکترین کارهای خیر و شر و ترغیب دیگران به خیر
- تحقق: شناسایی و انجام کارهای خیر گروهی حتی اگر خیلی کوچک باشند
- **۸-سوره ضحی:** سوره‌ای برای شناخت و رفع نیازها به واسطه نعمت‌ها
- مواجهه: آشنایی با نیازهای اولیه انسان و منفعت وجود هر یک
- تفصیل: شناخت تفصیلی تر نیازها و ارتباط آن با شب و روز به عنوان بستر رشد
- ترجیح: شناخت انواع نیازها و دسته‌بندی آنها همراه با افزایش مهارت‌های رفع نیاز
- تعیین: توجه به نیازهای دیگران و بی تفاوت نبودن نسبت به اجتماع
- گزینش: دسته‌بندی نیازهای موجود در اجتماع و رسیدگی به نیازمندان
- باشناسایی نعمت‌های اطراف
- تحقق: شناسایی و معرفی نعمت‌ها به افراد و جمع‌ها برای برطرف شدن نیازهای متناسب با آن
- **۹-سوره انشراح:** سوره‌ای برای بالا رفتن ظرفیت و آسان شدن کارها
- مواجهه: افزایش توان هر کس نسبت به خودش از طریق زیاد کردن عمل
- تفصیل: ارتقای ظرفیت به دنبال آشنایی با انواع توان‌هایی که خداوند به

۴- اهداف برنامه:

● ۴-۱- هدف اصلی:

انسان و مطالعه قرآن و عمل به آن به عنوان ضرورت زندگی توحیدی

● ۴-۲- اهداف فرعی:

- آشنایی با مفهوم تدبّر و نقش آن در زندگی به واسطه شناخت موضوعات سوره‌ها و عمل به آن
- توانایی گام‌بندی یک موضوع برای عمل و رسیدن به عمل به صورت مصداقی
- فعال‌سازی قوه اختیار به وسیله قرآن

۵- ضرورت و اهمیت طرح:

(در این بخش، دلایل اهمیت اجرای طرح در قالب ۲۰۰ تا ۳۰۰ کلمه بیان شود):

در خصوص ضرورت و اهمیت طرح موارد ذیل قابل ذکر است:

- ۱- یکی از آسیب‌های موجود در حوزه تدبّر در قرآن و عمل به آن، عدم متوجه شدن مصداق مشخص از سوره جهت عمل و یا عدم یافت روند و فرآیند رسیدن از موضوع به عمل مورد نظر است، به عبارت دیگر علی‌رغم احساس نیاز فرد به عمل به موضوعی خاص، اما به علت عدم رهیابی به

انسان داده است

- ترجیح: آشنا شدن با توان‌های درونی و بیرونی و توسعه هماهنگ این توان‌ها
- تعیین: فعال شدن توان‌ها با مواجهه درست با هر سختی و رسیدن به آسانی متناسب با آن
- گزینش: ارتقای ظرفیت به وسیله فعال شدن قدرت ارتباط با دیگران
- تحقق: ساده کردن کارهای سخت با ایجاد جمع‌های هم‌گرا
- ۱۰- **سوره عبس:** سوره‌ای برای افزایش توانمندی‌ها به واسطه سعی و خشیت
- **مواجهه:** توجه به توان‌های مختلف و ارزشمندی هر کدام
- **تفصیل:** سعی، عامل ایجاد سطوح توانمندی
- **ترجیح:** تقویت خشیت و اندازپذیری با رجوع به قرآن
- **تعیین:** شناسایی نقاط ضعف و ناتوانی و اقدام به برطرف کردن آن‌ها
- **گزینش:** توجه به توان‌های قابل فعال شدن با مطالعه قرآن و انجام احکام شرعی
- **تحقق:** اعتنا به توانمندی‌های یکدیگر و قرار دادن توانمندی‌های خود در اختیار دیگران

۶- ارتباط طرح با اسناد بالادستی فرهنگی حاکمیتی:^۱

(در این بخش لازم است به تفکیک به راهبرد، ماده، بند، یا تبصرهٔ مندرج در اسناد بالادستی که طرح با آن ارتباط دارد استناد شود).

● سند منشور توسعه فرهنگ قرآنی:

ماده ۱- اهداف:

- بند ۲: تقویت ایمان و اعتقاد به قرآن کریم و تمسک به تعالیم آن
- بند ۳: تعمیق معرفت و تعمیم فهم و درک قرآن کریم
- بند ۴: ارتقاء التزام عملی به قرآن کریم در ابعاد فردی و اجتماعی
- بند ۶: توسعه مهارت‌های روانخوانی، صحیح خوانی و درک معنای آیات قرآن کریم در میان اقشار مختلف جامعه به ویژه کودکان و نوجوانان
- بند ۷: تقویت و گسترش انس با قرآن کریم در اقشار مختلف جامعه

● نقشه مهندسی فرهنگی کشور:

فصل ۴: اهداف کلان فرهنگی کشور

- بند یک: فراگیر شدن انس و تمسک به قرآن کریم و حاکمیت قرآن، عترت و

گام‌های تارسیدن به عمل، نمی‌تواند به موضوع عمل نماید. «خیرگزینی» فرآیندی است که در این طرح با فعال‌سازی قوه اختیار در انسان این مشکل را رفع نموده و توان فرد جهت انجام مصادیق مشخص از یک موضوع را فعال می‌نماید.

۲- حضور در این دوره (با رویکرد خیرگزینی) به دانشجویان کمک می‌کند تا با معانی عمیق و درونی قرآن آشنا شوند و به این ترتیب، بتوانند در مواجهات زندگی بهترین تصمیم را بگیرند.

۳- با حضور در این دوره‌ها، برای دانشجویان فرصتی فراهم می‌شود تا بر داشته‌ها و دیدگاه‌های خود را در مورد مفاهیم قرآنی با سایر دانشجویان به اشتراک بگذارند و این امر به تقویت روحیه کار گروهی نیز کمک خواهد کرد.

۴- مطالعه و تدبیر در قرآن همچنین به دانشجویان کمک می‌کند تا با نظام عدالت‌محور اسلامی و با نمونه‌های عینی و عملی از زندگی پیامبران و ائمه معصومین آشنا شوند.

۵- برگزاری دوره‌های تدبیر در قرآن با هدف انس با قرآن می‌تواند به ارتقای سطح فرهنگ قرآنی در جامعه کمک کند.

۱- اسناد بالادستی فرهنگی حاکمیتی عبارت‌اند از: سند چشم‌انداز ۲۰ ساله‌ی کشور (سند ۱۴۰۴)، الگوی ایرانی- اسلامی پیشرفت، منویات مقام معظم رهبری (مدظله)، بیانیه‌ی گام دوم انقلاب، مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی، نقشه مهندسی فرهنگی کشور، نقشه جامع علمی کشور، سند اسلامی شدن دانشگاه‌ها مصوبات شورای فرهنگی عمومی.

و منطبق بر آموزه های دینی و وحیانی، عدالتخواه و آزاداندیش تربیت یافته در مکتب اسلام و انقلاب، مسئولیت پذیر در عرصه های سیاسی، اجتماعی و اقتصادی با توانایی تربیت دانش آموختگانی متخصص، متعهد، خلاق و کارآفرین، تولیدکننده محتوای آموزشی منطبق بر دین، عدالت محور، معتقد به نورانیت و قدسیت علم و تکریم عالم و متعلم»

● سند راهبردی توسعه آموزش عمومی قرآن کریم

اجرای این طرح بر اساس - راهبرد ملی ۲: تقویت نظام تربیت معلم و تأمین منابع انسانی آموزش عمومی قرآن و اقدام ملی ۱۱: طراحی و اجرای طرح جامع شناسایی و آموزش افراد مستعد تربیت مربی، معلم و مدرس قرآن از میان طلاب، دانشجویان، کارکنان دستگاهها و عموم مردم (از سال ۱۳۹۷) - «سند راهبردی توسعه آموزش عمومی قرآن کریم» پیشنهادی کمیسیون توسعه آموزش عمومی قرآن که در جلسه سی و هشتم مورخ ۱۳۹۶/۹/۱۱ شورای توسعه فرهنگ قرآنی به تصویب رسید، می باشد.

۷- ارتباط و جایگاه طرح در اسناد بالادستی فرهنگی جهاد دانشگاهی^۱

در این بخش لازم است به تفکیک به راهبرد، ماده، بند، یا تبصره مندرج در

عقلانیت اسلامی بر تلاش های نظری و عملی و تعالی هویت ملی و تقویت ایمان و عمل صالح؛

فصل ۵: اولویت های فرهنگی:

- بند یک: هویت اسلامی، ایرانی و انقلابی؛ انتظار منجی، قرآن و عترت، نماز و مسجد، ولایت فقیه، فرهنگ بسیجی، ایثار و جهاد و شهادت، زبان، ادبیات و خط فارسی؛

فصل ۶: راهبردها و اقدامات:

● راهبردهای کلان فرهنگی:

- بند یک: نهادینه سازی فرهنگ تمسک به قرآن و عترت، امام عصر (عج) و تبیین، ترویج، تقویت و ساماندهی شعائر الهی، نمادها و آیین های اسلامی - ایرانی؛

● سند اسلامی شدن دانشگاهها:

فصل سوم: چشم انداز نظام آموزش عالی در افق ۱۴۰۴:

- بند ۲- چشم انداز آموزشی:
«بر خوردار از اساتید عالم، متدین، انقلابی، محقق و مولد علم نافع، کارآمد

۱- اسناد بالادستی فرهنگی جهاد دانشگاهی عبارتند از: اساسنامه جهاد دانشگاهی، سند چشم انداز جهاد دانشگاهی، برنامه توسعه جهاد دانشگاهی، اهداف و سیاست های فرهنگی معاونت فرهنگی جهاد دانشگاهی.

اسناد بالادستی که طرح با آن ارتباط دارد استناد شود.)

اساسنامه جهاددانشگاهی: اهداف: توسعه امور فرهنگی در سطح جامعه از طریق همکاری با حوزه، دانشگاه و سایر مراجع و نهادهای فرهنگی به خصوص برای نسل جوان

وظایف: بند ۱- تبلیغ و ترویج فرهنگ و هنر اسلامی و برنامه ریزی فرهنگی و تربیتی و ایجاد آمادگی فکری و مکتبی در قشر جوان به ویژه دانش آموزان دبیرستانی و دانشجویان به منظور مقابله با غرب زدگی و انحرافات در چارچوب سیاست‌های فرهنگی کشور

۸- پیشینه اجرای طرح:

● الف) پیشینه خارجی:

(منظور، سوابق اجرای طرح، خارج از جهاد دانشگاهی و خارج از کشور است):

دوره آموزش مجازی ویژه ایرانیان مقیم خارج از کشور (مقدمات تدبیر در قرآن و هم نشینی با سوره‌های مبارکه فلق، ناس، نصر، ماعون، همزه، زلزله، ضحی، انشراح و...) توسط مدرسه دانشجویی امت رحمت دانشگاه تهران در سال ۱۳۹۹ برگزار گردیده است.

● ب) پیشینه داخلی:

(منظور، سوابق اجرای طرح در داخل جهاد دانشگاهی است):

- ۴ دوره جشنواره فضاسازی سوره‌های قرآن با محوریت سوره‌های (فلق، فجر، کهف و والعصر) همراه با برگزاری نشستهای تدبیر در قرآن با محوریت سوره‌های مشخص شده، ویژه دانشجویان در سازمان قرآنی دانشگاهیان کشور برگزار گردیده است که هدف از اجرای این جشنواره، خلق آثار هنری با نگاه تدبیری در سوره مورد نظر بوده است. دومین دوره رویداد چهار فصل قرآنی با محوریت یکی از سوره‌های قرآن برای هرفصل با هدف آشنایی دانشجویان با مفاهیم تدبیری سوره‌های قرآن در بخش‌های مختلف (مسابقه کتابخوانی، فراخوان آثار و...) در حال برگزاری است.
  - دوره تدبیر در قرآن کریم ۹ دوره در سطح کشور و از طریق واحدهای جهاد دانشگاهی و سازمان قرآنی دانشگاهیان کشور اجرا گردیده است.
  - ۷ دوره از این دوره‌ها در سه سطح ۱۲۰ ساعته با همکاری موسسه تدبیر در قرآن کریم برگزار گردید. در این دوره‌ها دانشجویان در صورت اخذ نمره قابل قبول در هریک از سطوح به سطوح بالاتر راه پیدا می‌کردند.
- ج) تمایز طرح پیشنهادی با برنامه‌های اجرا شده پیشین: (در داخل و خارج از جهاد دانشگاهی):

یکی از آسیب‌های موجود در حوزه تدبیر در قرآن و عمل به آن، عدم متوجه

چند رسانه ای بصورت مجازی از طرح هست و دانشجویان در صورت عدم امکان حضور در کلاس می توانند به صورت مجازی از طرح بهره مند گردند ضمن اینکه به جهت پاسخگویی به سوالات احتمالی، در پایان کلاسها، استاد بصورت آن لاین پاسخگویی فراگیران می باشد.

شدن مصداق مشخص از سوره جهت عمل و یا عدم یافتن روند و فرآیند رسیدن از موضوع به عمل مورد نظر است، به عبارت دیگر علی رغم احساس نیاز فرد به عمل به موضوعی خاص، اما به علت عدم رهیابی به گام‌های تا رسیدن به عمل، نمی تواند به موضوع عمل نماید.

«خیرگزینی» فرآیندی است که در این طرح با فعال سازی قوه اختیار در انسان این مشکل را رفع نموده و توان فرد جهت انجام مصداق مشخص از یک موضوع را فعال می نماید.

از جمله تمایز های دیگر این طرح با سایر طرح ها امکان استفاده از محتوای

۹- نوع طرح:

- بین المللی   ملی   منطقه‌ای
 استانی / دانشگاهی   هماهنگ

۱۰- موضوع محوری برنامه:

۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	
فرهنگ مطالعه	فرهنگ زیست محیطی	فرهنگ کار	فرهنگ ملی	فرهنگ سیاسی	فرهنگ اجتماعی	فرهنگ دینی	موضوع اصلی
						✓	موضوع فرعی مرتبط

۱- قالب اصلی طرح:

تیک بزینید	قالب فرعی	قالب اصلی	
	اردوهای جهادی (محرومیت زدایی)	۲۳	اردو (بازدید)
	بازدید علمی - فرهنگی / اردوی زیارتی / اردوی طبیعت‌گردی یک‌روزه		
	بازدید علمی - فرهنگی / اردوی زیارتی / اردوی طبیعت‌گردی چندروزه (به ازای هر روز)	۲۴	جشنواره
	افتتاحیه یا اختتامیه جشنواره		
	جشنواره ادبی		
	جشنواره فرهنگی هنری		
	جشنواره‌های مذهبی		
	جشنواره کتاب / پایان‌نامه		
	جشنواره غذا (با رویکرد حمایت از محرومان)	۲۵	همایش
	جشنواره ورزشی		
	افتتاحیه یا اختتامیه همایش / پنل‌های تخصصی (هر عنوان)	۲۶	چند رسانه‌ای
	گردهمایی		
	تولید نرم افزار / لوح فشرده (به ازای هر اثر)		
	طراحی و راه‌اندازی پایگاه اینترنتی / پرتال سازمانی		
	فعالیت در شبکه‌های اجتماعی مجازی		
	تولید خبر (به ازای هر خبر تولیدی)		

تیک بزیند	قالب فرعی	قالب اصلی	
	تولید چند رسانه‌ای	چند رسانه‌ای	۲۷
	اینفوگرافی		
	فیلم		
	کلیپ		
	پادکست		
	اپلیکیشن		
	مسابقه طراحی لباس (به ازای هر اثر)	مسابقه	۸۲
	مسابقه داستان نویسی / دن نوشته (به ازای هر اثر)		
	مسابقه پیامکی (به ازای هر اثر)		
	مسابقه مشاعره / شعر (به ازای هر اثر)		
	مسابقه مناظره / فن بیان (به ازای هر مناظره)		
	مسابقه عکاسی / نقاشی / کاریکاتور / خطاطی / گرافیک و ... (به ازای هر اثر)		
	مسابقه فیلمنامه نویسی / نمایشنامه نویسی (به ازای هر اثر)		
	مسابقه کتابخوانی، خلاصه نویسی (حضور / مجازی)		
	تئاتر (سالنی، خیابانی)	نمایش	۲۹
	اکران فیلم		
	برگزاری نمایشگاه / مشارکت در برگزاری (به ازای هر روز)	نمایشگاه	۳۰
	بازدید از نمایشگاه خارج از دانشگاه (به ازای هر ۶٪ بازدیدکنندگان در یک روز)		

تیک بزنید	قالب فرعی	قالب اصلی	
	کارگاه آموزشی (به ازای هر نیم روز)	کارگاه	۳۱
	دوره آموزشی کوتاه مدت (بین ۸ تا ۱۶ ساعت)		
✓	دوره آموزشی بلند مدت (بالاتر از ۱۶ ساعت)		
	نشست تخصصی (کرسی آزاداندیشی / وبینار / سمینار / میزگرد / مناظره)	نشست	۳۲
	نشست مناسبتی (سخنرانی به همراه مراسم جشن یا سوگواری)		
	سیر مطالعاتی / نقد کتاب / فیلم		
	تربیبون آزاد، گفتگوی دانشجویی		
	معرفی و رونمایی (کتاب / پوستر / نرم افزار / سایت و ...)		
	کرسی تلاوت و تدبر قرآن		
	شب شعر		
	گرامیداشت / نکوداشت اساتید، مفاخر و ...	طرح مطالعاتی	۳۳
	دیدار با مفاخر		
	طرح افکارسنجی		
	طرح مطالعاتی	چاپ نشر	۳۴
	تولید محتوا و چاپ کتاب		
	تولید محتوی و چاپ نشریه ، بروشور، ویژه نامه و ...		

۱۲- بهره‌مندان طرح:

● (الف) بهره‌مندان عمومی:

دانشجویان ■ ۶۰۰ نفر ساعت (با احتساب حداقل ۳۰ نفر)
جهادگران و خانواده آنها □ ..... نفر ساعت
اساتید و مدرسان □ .....

● (ب) بهره‌مندان نهادی:

(نام نهادهای استفاده‌کننده و بهره‌بردار ذکر شود):
- مؤسسات آموزش عالی کشور

۱۳- اعضای نهادی شورای سیاست‌گذاری طرح:

ردیف	نام سازمان عضو شورای سیاست‌گذاری	مسئولیت در سازمان
۱	سازمان قرآنی دانشگاهیان کشور	رئیس سازمان قرآنی دانشگاهیان کشور
۲	وزارت علوم تحقیقات و فناوری	قائم‌مقام معاون فرهنگی اجتماعی وزارت علوم
۳	شورای عالی انقلاب فرهنگی	دبیر شورای توسعه فرهنگ قرآنی
۴	وزارت بهداشت و درمان پزشکی	رئیس مرکز قرآن و عترت وزارت بهداشت
۵	مجمع مدارس دانشجویی قرآن و عترت علیهم‌السلام	مدیر مجمع مدارس دانشجویی قرآن و عترت علیهم‌السلام

۱۴- رئیس شورای سیاست‌گذاری:

رئیس سازمان قرآنی دانشگاهیان کشور

۱۵- واحد سازمانی مجری:

سازمان قرآنی دانشگاهیان کشور

۱۶- سازمان مشارکت‌کننده و حامی طرح:

سازمان قرآنی دانشگاهیان کشور

۱۷- سازمان حامی و ناظر فرهنگی جهاددانشگاهی:

معاونت فرهنگی جهاددانشگاهی

۱۸- نماینده و ناظر معاونت فرهنگی جهاددانشگاهی:

ستاد معاونت فرهنگی جهاددانشگاهی

اردوهای جهادی مهربان

مرکز گردشگری علمی فرهنگی سازمان دانشجوویان

۱- عنوان طرح:

اردوهای جهادی مهرباران

۲- کد طرح:

۱-۴۹-۴۰۳-۱۴۰۳-هـ

۳- بیان موضوع:

اردوهای جهادی با توجه به اهداف و ظرفیت‌هایی که در آن نهفته است زمینه مناسبی برای تعلیم و تربیت واقعی دانشجویان و دانش‌آموزان است. این اردوها یکی از بهترین تجربه‌ها در تعلیم و تربیت است. توسعه کمی و کیفی اردوهای جهادی مفید و ثمربخش خواهد بود و نهاد دانشگاه و آموزش و پرورش لازم است با بررسی جوانب موضوع آن را نهادینه کند. کار جهادی در همه عصرها و دوره

ها نیاز است؛ اما به طور خاص انقلاب اسلامی ایران در پیچ تاریخی خاصی قرار دارد که این فرصت تاریخی نه فقط انقلاب اسلامی ایران، بلکه ایران اسلامی و جهان اسلام را در صورت موفقیت به سمت فلاح و سعادت پایدار پیش خواهد برد.

توجه به محرومان و مستضعفان از اصول و مبانی فرهنگی انقلاب اسلامی است که مکرراً مورد تأکید حضرت امام خمینی^(ع) بنیانگذار جمهوری اسلامی ایران بوده است. مقام معظم رهبری، حضرت آیت الله خامنه‌ای نیز نسبت به حمایت از اقشار محروم جامعه و حرکت به سوی رفع محرومیت و توسعه عدالت در تمامی عرصه‌های اقتصادی، فرهنگی، سیاسی، اجتماعی و علمی تأکید داشته‌اند.

طرح اردوهای جهادی در راستای آشنایی دانشجویان و دانش‌آموزان با چالش‌ها و نیازهای کشور به ویژه در مناطق محروم به منظور توسعه همه‌جانبه در این مناطق است. با توجه به ظرفیت دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی این طرح در عرصه‌های ذیل فعالیت خواهد کرد:

۱- اردوهای مهارتی - خدماتی: این اردوها در حیطه صنعتی، کشاورزی و دامداری با حضور جهادگران دانش‌آموز و دانشجو در مزارع مختلف روستاهای اطراف شهرها برگزار می‌شود و شرکت‌کنندگان در این اردوی علمی تخصصی، با پتانسیل‌ها و چالش‌های پیشروی کشاورزان و دامداران مناطق مختلف آشنا

می‌شوند و برای بهبود عملکرد ایده ارائه می‌کنند.

۲- اردوهای درمانی: ارائه خدمات درمانی در حوزه‌های چشم‌پزشکی، دندانپزشکی، سونوگرافی، عفونی، روانشناسی بالینی و گفتاردرمانی به متقاضیان، از دیگر بخش‌های این اردوها است که با حضور دانشجویان سال‌های آخر دوره‌های پزشکی عمومی و تخصصی خواهد بود.

۳- اردوهای فرهنگی - آموزشی: این اردوها با رویکرد توسعه فردی برگزار می‌شود. این اردوها به صورت مشاوره آموزشی و فرهنگی بر اساس نیازسنجی برای ارتقا حس خودباوری و توسعه فردی دانشجویان و دانش‌آموزان کم‌برخوردار برگزار می‌شود. جهادگران می‌توانند با توجه به دانش و مهارت‌های خود در زمینه‌های کارآفرینی، توسعه فردی و اجتماعی، مشاوره تحصیلی و آینده شغلی و خلاقیت و استعدادیابی در این اردوها حضور یابند. همچنین در این اردوها، برگزاری کلاس‌هایی در زمینه‌های تقویت حافظه، برنامه‌ریزی تحصیلی، مدیریت زمان و مشاوره، کارگاه‌های مشاوره فردی و گروهی برای نوجوانان، جوانان و خانواده‌ها به منظور ارتقای سطح علمی دانشجویان و دانش‌آموزان در تمام رشته‌های نظری مناطق محروم پیش‌بینی شده است.

۴- اردوهای عمرانی: این اردوها با هدف بهسازی و نوسازی منازل ایتمام و محرومان است. هم‌چنین در کنار این پروژه‌ها تعداد محدودی پروژه عمومی نظیر ساخت مسجد و مدرسه تعریف شده است.

۵- اردوهای کارآفرینی و اشتغال‌زایی: این اردوها شامل برگزاری کارگاه‌ها و همایش‌های کارآفرینی و کلاس‌های هنری و مشاغل خانگی شامل کف‌بافی، بافت دستبند با نخ و بند کفش، قالی، گلیم، کوزه و سفال در مناطق محروم است. این طرح علاوه بر برگزاری اردوها شامل فعالیت‌های جانبی نظیر؛ مسابقه عکاسی، کارگاه‌های آموزشی، دوره‌های آموزشی کوتاه‌مدت و در نهایت برگزاری مراسم اختتامیه و تولید محتوا ویژه دانشجویان جهادگر می‌شود.

● روند انجام طرح:

- تشکیل شورای سیاست‌گذاری
- تشکیل شورای راهبردی
- شناسایی مقاصد، شکل و محوریت فعالیت اردوها
- هماهنگی‌های لازم با عوامل و مسئولان محلی در منطقه و استان به خصوص استانداری و فرمانداری و دستگاه‌های متولی امور تخصصی و خدمت‌رسانی به مردم منطقه و بستر سازی اجرایی
- اعلام فراخوان از سوی دبیرخانه و دریافت برنامه‌های پیشنهادی دانشگاه‌ها و آموزش و پرورش / مدارس متقاضی جمع‌بندی و تصویب می‌شود. (کلیه ثبت‌نام‌ها به صورت آنلاین در سامانه مربوطه انجام خواهد شد).
- مستندسازی، جمع‌بندی، تحلیل محتوا و انتشار اطلاعات مربوط به اردوهای

برگزارشده در قالب‌های مختلف

- این طرح به صورت هماهنگ توسط واحدهای جهاددانشگاهی سراسر کشور برگزار خواهد شد.
- واحدهای جهاددانشگاهی درخواست خود مبنی بر نوع و تعداد اردوها به دبیرخانه اعلام خواهند کرد و دبیرخانه براساس سطح‌بندی و ارزیابی دانشگاه‌ها / مدارس و مجریان، سهمیه‌های درخواستی را بررسی و سپس تأیید می‌کند.
- اردوها پس از ثبت‌نام به تفکیک جنسیت (خانم و آقا) در قالب گروه‌های جهادی حداقل ۱۵ نفره به همراه سرپرست اردو، مدیر اجرایی به مقاصد مورد نظر برگزار خواهند شد.

۴- اهداف برنامه:

● ۴-۱- هدف اصلی:

توانمندسازی مناطق کم‌برخوردار روستایی از طریق برگزاری اردوهای جهادی در زمینه‌های اقتصادی، زیرساختی، فرهنگی، آموزشی و اشتغال محلی

● ۴-۲- اهداف فرعی:

۱- تبیین و ترویج فرهنگ جهادی در بین دانش‌آموزان و دانشجویان

جهاد اکبر در معرکه نفس است. این گذر از خود و اجابت حق بزرگ‌ترین و مقدس‌ترین غنیمتی است که از این سفر برای آدمی می‌ماند.

در طی این سفر، تذکر و همیاری به یکدیگر در پیمودن پلکان رشد و کمک به سایرین برای ساختن فضای فرهنگی و مذهبی محیط نیز حاصل می‌آید. در کنار این مزایا، رسالتی بر دوش جهادگران است و آن توسعه فرهنگ محرومیت زدایی در بین جوانان و دانشجویان و ایجاد روحیه سازندگی و امید در مردم منطقه است.

یکی دیگر از اهداف جهادی نیز سازندگی عمرانی، فرهنگی، علمی و بهداشتی در منطقه است. در اردوی جهادی، دانشجویان با وضعیت زندگی یک منطقه محروم کشور در ابعاد مختلف فرهنگی، اعتقادی، معیشتی و بهداشتی و ... آشنا شده و از طریق تلاش مخلصانه برای سازندگی در آن منطقه در آن ابعاد، می‌کوشند که خود را ساخته و رضوان الهی را کسب کنند. شکل‌دهی گروه‌های جهادی یکی از ضرورت‌های مسیر توسعه است تا در این مسیر بتوانیم از ظرفیت‌های جوانان به‌ویژه دانشجویان و دانش‌آموزان استفاده کنیم. وظیفه ما طبق رهنمودهای رهبر انقلاب آماده کردن عرصه برای حضور همه دانشجویان و دانش‌آموزان در عرصه‌های جهاد است و باید به نحوی تمام دانشجویان با تخصص‌های مختلف را درگیر اردوهای جهادی کرد.

اردوهای جهادی بستری مناسب برای پاسخگویی به بخشی از این

۲- تحکیم روحیه کار و تلاش در بین دانش‌آموزان و دانشجویان
۳- آشنایی دانشجویان و دانش‌آموزان با برخی مشکلات و محرومیت‌های

موجود در کشور به عنوان یک هدف شناختی

۴- درگیر نمودن دانشجویان و دانش‌آموزان با فعالیت‌های عمرانی برای ایجاد ظرفیت‌های جدید در رشد فردی و اجتماعی آنان همچون تقویت روحیه کار و تلاش، صبر، تواضع، همکاری، گذشت، خلاقیت، و ...

۵- آشنایی با فرهنگ و آداب و رسوم اقوام مختلف و نحوه زندگی روستایی

۶- ارائه راه کارهای علمی و عملی در بخش‌های مختلف، صنعت، فرهنگ، بهداشت و کشاورزی

۷- خودسازی و تقویت روحیه خودباوری در نسل جوان دانشجو و دانش‌آموز
۸- تلاش در جهت استقرار عدالت اجتماعی با پشتوانه جامعه دانشگاهی و

دانش‌آموزی

۹- توانمندسازی و ارتقای مهارت‌های ساکنان مناطق محروم

۱۰- ایجاد زمینه رشد و توسعه در ابعاد مختلف فرهنگی، آموزشی، بهداشتی و ... در مناطق محروم

۵- ضرورت و اهمیت طرح:

اولین هدف اردوی جهادی خودسازی است؛ همان‌طور که برترین جهادها

نیازهاست. در واقع اصل عدالت گستری و خدمت رسانی به محرومان جامعه بر اساس تعالیم دینی ما، یک هدف کلیدی است؛ زیرا مباحثی چون «وفی اموالهم حق معلوم للسائل والمحروم»، از جمله مؤکدات آموزه‌های دینی ما است. اردوی جهادی قشر جوان و دانشجویان را با مشکلاتی که همواره از چشم مسئولان دور بوده، آشنا می‌کند. از این‌رو برگزاری این طرح در دو سطح دانشجویی و دانش‌آموزی و در ۵ عرصه اصلی تعریف شده است تا بتواند به صورت حداکثری به شناسایی مسائل و مشکلات کشور بپردازد و در حد توان در جهت بهبود و حل آنها گام بردارند.

۶- ارتباط طرح با اسناد بالادستی فرهنگی حاکمیتی

● ۱- سند چشم‌انداز ۲۰ ساله کشور (افق ۱۴۰۴)

- تحقق شبکه پویا، منسجم و مردم نهاد در راستای فرهنگ‌سازی تفکر و روحیه جهادی در همه‌ی سطوح اجتماعی
- حاکمیت اندیشه کارآمدی نظام اسلامی در عرصه داخلی و بین‌المللی و برخوردار از مجموعه‌ی وسیعی از مدیران جهادی، هم طراز انقلاب اسلامی

در این سند برخی از راهبردهای کلان حرکت‌های جهادی به شرح ذیل است؛

- راهبرد کلان سوم: طراحی و ترویج الگوی زندگی جهادی در راستای ارتقای فرهنگ جهادی جامعه
- راهبرد کلان پنجم: تربیت مدیران کارآمد بر اساس الگوی زندگی جهادی
- راهبرد کلان هشتم: توانمندسازی مناطق کم‌برخوردار
- راهبرد کلان شانزدهم: گسترش و تقویت روحیه مسئولیت‌پذیری در همه افراد
- راهبرد هفدهم: گسترش و تقویت علاقه عمومی به خدمت‌رسانی
- راهبرد کلان هجدهم: تلاش در راستای نهادینه شدن رفتارهای ارزشی در همه افراد
- راهبرد کلان نوزدهم: تلاش در راستای نهادینه شدن روحیه‌ی همت، تلاش و خدمت
- راهبرد کلان بیستم: فراهم‌سازی فرصت کسب تجربه و توانمندسازی افراد

۱- اسناد بالادستی فرهنگی حاکمیتی عبارت‌اند از: سند چشم‌انداز ۲۰ ساله‌ی کشور (سند ۱۴۰۴)، الگوی ایرانی- اسلامی پیشرفت، منویات مقام معظم رهبری (مدظله)، بیانیه‌ی گام دوم انقلاب، مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی، نقشه مهندسی فرهنگی کشور، نقشه جامع علمی کشور، سند اسلامی شدن دانشگاه‌ها مصوبات شورای فرهنگی عمومی.

● ۲- منویات مقام معظم رهبری:

- این حرکت باید به قله‌های عالی اهداف انقلاب برسد و به فضل پروردگار و به حول و قوه‌ی الهی خواهد رسید (۸۹/۰۶/۳۱) در جمع جهادگران بسیج‌سازندگی)
- باید راهش را پیدا کنید. ببینید چه طور می‌شود از دولت و کشور و از این خیل عظیم جوان مؤمن و حاضر در میدان و دارای استعداد، در پیشرفت‌های گوناگون کشور استفاده کنید (۸۶/۲/۳۱) در جمع جهادگران بسیج‌سازندگی)
- خود حضور یک جوان مؤمن و متدین و متشرع در یک مجموعه‌ی روستائی، در بین جوانان، در بین مردم، مظهر مجسم آیه‌ی قرآن است (۸۹/۰۶/۳۱) در جمع جهادگران بسیج‌سازندگی)
- ما جز با کار جهادی و کار انقلابی نخواهیم توانست این کشور را به سامان برسانیم. در همه‌ی بخش‌ها، کمر بسته بودن مثل یک جهادگر لازم است؛ این اگر بود، کارها راه می‌افتد (۱۳۹۶/۲/۱۰).
- این اردوهای جهادی خیلی چیزهای باارزشی است... اولاً شما را با اوضاع کشورتان آشنا می‌کند، با قشرها آشنا می‌کند، شما را با وظایف سنگینی که برعهده‌ی همه‌ی ما هست آشنا می‌کند، شما را با کم‌کاری‌های ما در طول این سال‌های بعد از انقلاب آشنا می‌کند (۱۳۹۵/۰۷/۲۸).

- روحیه‌ی جهادی را بر روحیه‌ی تافته‌ی جداافتته بودن ترجیح بدهید. راهش هم این است که کار جهادی و روحیه‌ی جهادی را در خودتان تقویت کنید. برای اینکه این روحیه‌ی جهادی در شما تقویت بشود، حضورتان در اردوهای جهادی خیلی خوب است (۱۳۹۴/۰۷/۲۲).
- اردوهای جهادی را توسعه بدهید، تداوم بدهید. این اردوهای جهادی، هم تمرین است، هم خدمت است، هم خودسازی است، هم آشنایی با فضای جامعه است؛ خیلی چیز با ارزشی است. روزبه‌روز اینها را بتوانید توسعه بدهید؛ جهاد هم هست، واقعاً جهاد است؛ کار است، جهاد است، تلاش است، خدمت به محرومین است. اردوهای جهادی خیلی خوب است؛ پرداختن به مسئله‌ی روستاها مهم است (۱۳۹۵/۰۴/۰۱).

● ۳- نقشه مهندسی فرهنگی کشور:

بند ۴-۵: پشتکار، سخت‌کوشی و فعالیت جهادی به منظور ایجاد ارزش افزوده برای اعتلا و ارتقای کارآمدی نظام اسلامی و رفاه عمومی است. همچنین در بند اصل عدالت بر «استفاده همگان از فرصت‌ها، امکانات و خدمات فرهنگی و انجام فعالیت‌های فرهنگی متناسب با استعدادها، نیازها و ظرفیت‌ها در همه عرصه‌ها و سطوح» تاکید شده است که مبتنی بر نگاه جهادی است. علاوه بر آن در اصل ۵ تحت عنوان؛ «اصل تعاون و مشارکت مردمی» تاکید کرده است؛

- بند ۵ ماده ۲: «ارائه خدمات علمی - فنی در زمینه مختلف و مورد نیاز جامعه»
- بند ۶ ماده ۲: «حمایت، تشویق و جذب دانشجویان و پژوهشگران جوان و مستعد و برنامه‌ریزی و ایجاد شرایط و امکانات لازم به منظور فراهم آوردن زمینه فعالیت‌های علمی و پژوهشی آنان بر مبنای شناخت مشکلات واقعی و نیازهای تخصصی جامعه»

۸- پیشینه اجرای طرح:

الف) پیشینه خارجی

گروه‌های جهادی برای اولین بار در سال ۵۷ تشکیل شد؛ در نخستین روزهای پیروزی حرکتی آغاز شد برای آبادانی و هنوز ادامه دارد. ایده تشکیل گروه‌های جهادی مطابق اهداف انقلاب اسلامی بود؛ محرومیت‌زدایی از مناطق دورافتاده ایران و عمران روستایی برای افزایش تولیدات کشاورزی خیلی زود گروه‌های دیگر هم به دانشجویان پیوستند و گروه‌هایی از مساجد و مدارس و مراکز فرهنگی و... خودجوش راه افتادند و به سمت روستاها روانه شدند. اردیبهشت سال ۵۸

«زمینه‌سازی و حمایت از مشارکت حداکثری مردم و نهادهای مردمی در فعالیت‌های فرهنگی باید فراهم شود».

راهبرد کلان ۱۲: «بازنگری و اصلاح اهداف و کارکردهای فرهنگی نظام‌های فرهنگی، اجتماعی، سیاسی و اقتصادی مبتنی بر نقشه مهندسی فرهنگی کشور» به مواردی از جمله؛ ۱- ارتقاء روحیه تعاون، مشارکت و مسئولیت‌پذیری نهادهای عمومی و مردمی تصمیم‌سازی، تصمیم‌گیری و اجرا و ۲- نهادینه‌سازی نظارت عمومی در بخش فرهنگ و ارتقاء پاسخگویی نهادها و مسئولان؛ ۳- تربیت و توانمندسازی و ارتقای دانش و مهارت‌های تخصصی نیروی انسانی بخش فرهنگ با رویکرد انقلابی، اسلامی و ارزشی در سطوح مختلف، ۴- توانمندسازی و متناسب‌سازی دستگاه‌ها، نهادها و شبکه‌های فرهنگی اجتماعی (دولتی، عمومی و مردمی) با رویکرد اسلامی، انقلابی و ارتقاء سطح مشارکت آنها در تصمیم‌سازی، تصمیم‌گیری و اجرای فعالیت‌های فرهنگی کشور» اشاره دارد که مبتنی بر رویکرد جهادی است.

۷- ارتباط و جایگاه طرح در اسناد بالادستی فرهنگی جهاد دانشگاهی^۱

اساسنامه جهاد دانشگاهی:

۱- اسناد بالادستی فرهنگی جهاد دانشگاهی عبارت‌اند از: اساسنامه جهاد دانشگاهی، سند چشم‌انداز جهاد دانشگاهی، برنامه توسعه جهاد دانشگاهی، اهداف و سیاست‌های فرهنگی معاونت فرهنگی جهاد دانشگاهی.

نخبگانی به بخش‌های مورد نیاز و هم‌چنین آشنایی مستعدان برتر با چالش‌ها و نیازهای کشور در مسیر توسعه همه‌جانبه برگزار شد. بر این اساس مستعدان برتر به صورت تخصصی در زمینه‌های زمین‌شناسی، گوه‌شناسی، صنایع غذایی، اشتغال، دامپزشکی، کشاورزی، معدن، عمران، گردشگری، پزشکی، دندانپزشکی، پیراپزشکی، صنایع دستی، مددکاری اجتماعی، مکانیک و صنایع برق، در قالب اردوی جهادی تخصصی مشارکت می‌کنند.

سابقه برگزاری اردوهای خدمت‌رسانی کار در دبیرستان سروش به بیش از ده سال می‌رسد. نوع فعالیت‌های کاری در مراحل برگزاری این اردوها نیز متفاوت بوده و ساخت سیل‌بند، درختکاری، و آماده‌سازی زمینه‌ای کشاورزی نیز از جمله فعالیت‌های این اردوها بوده است.

اردوهای وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی نیز و اردوهای قرارگاه جهادی امام رضا^(ع) با مشارکت بیش از ۶ هزار جهادگر در قالب ۵۰ گروه جهادی انجام شده است که این فعالیت‌ها کماکان ادامه دارد.

یکی از اصلی‌ترین و عمده‌ترین نهادهای اعزام‌کننده، سازمان بسیج دانشجویی و بسیج‌سازندگی از سازمان‌های اقماری بسیج متضعفین است که در دانشگاه‌ها و نیز سپاه‌های استانی، دارای دفاتری هستند. این دو نهاد وابسته به سازمان بسیج متضعفین با همکاری یکدیگر در تمام مدارس، دانشگاه‌ها، رده‌های مقاومت بسیج و نیز مراکز بسیج دانش‌آموزی و دانشجویی

دانشجویان بسیاری همچنان آماده اعزام به مناطق محروم بودند و با همفکری میان دانشگاه‌های کشور طرحی هم‌ارائه شد برای تشکیل یک سازمان منظم جهادی؛ این طرح را شهیدبهبشتی به اطلاع رهبر انقلاب رساند و در ۲۷ خرداد ۵۸ امام^(ع) فرمان تشکیل جهادسازندگی را صادر کردند. پس از شروع جنگ جهادگران به جبهه‌ها رفتند. با پایان جنگ تحمیلی، اردوهای جهادی زیر نظر «گروه بسیج‌سازندگی» در دفتر مشارکت و بسیج مردمی وزارت جهادسازندگی اجرا می‌شد. طی این سال‌ها اردوهای جهادی همیشه برقرار بوده است. گاهی هنگام بروز حوادث طبیعی نظیر زلزله رودبار و منجیل در سال ۶۹ و زلزله بم در سال ۸۲ و زلزله اهر و ورزقان در سال ۹۱ و زلزله کرمانشاه در سال ۹۶ اسمشان بر سر زبان‌ها افتاده به خدمت و فداکاری. باقی‌وقت‌ها گمنام بوده‌اند. در ادامه به برخی از پیشینه و تجارب جهادی اشاره خواهد شد.

بسیج‌سازندگی سپاه از جمله مراکزی بوده است که اقدام به اعزام گروه‌های جهادی به استان‌های مناطق محروم کرده است و در حوزه‌های عمرانی، فنی و مهندسی، فرهنگی، عمومی و اجتماعی پزشکی، دندانپزشکی، عمرانی، تهیه تجهیزات، پخت غذای گرم، توزیع بسته‌های معیشتی و واکسیناسیون دام روستاها، فعالیت داشته‌اند.

اردوی جهادی تخصصی در سطح ملی به همت بنیاد جهادی مهرالرضا^(ع) و با همکاری بنیاد ملی نخبگان با هدف زمینه‌سازی برای تزریق تفکر و ایده

سراسر کشور، اقدام به ثبت نام از متقاضیان و علاقه‌مندان می‌کنند. این اردو با نام «اردوی هجرت» شناخته و با هدف محرومیت‌زدایی برگزار می‌شود.

● (ب) پیشینه داخلی

(منظور، سوابق اجرای طرح در داخل جهاد دانشگاهی است):

- ۱- برگزاری ۵ دوره همایش ملی دانشجویی مهرباران
- ۲- ارتباط مستمر با گروه‌های جهادی خیریه و امدادی
- ۳- انتشار ۷ شماره نشریه وارثین
- ۴- راه‌اندازی پایگاه اطلاع‌رسانی خبری مهرباران
- ۵- راه‌اندازی سامانه دست در دست جهت تعامل و ساماندهی جهادگران و گروه‌های جهادی
- ۶- برگزاری بیش از ۱۰ طرح هماهنگ توسط بیش از ده شعبه سازمان دانشجویان جهاد دانشگاهی
- ۷- تاسیس کانون‌های اجتماعی مرتبط با نام کانون‌های مهرباران در شعب سازمان دانشجویان
- ۸- تاسیس دفتر خیرین دانشگاهی در تفاهم‌نامه با دانشگاه امام صادق^(ع)

● (ج) وجه تمایز طرح پیشنهادی با برنامه‌های اجرا شده پیشین

(در داخل و خارج از جهاد دانشگاهی):

- ۱- جامعیت: این طرح در دو سطح دانشجویی و دانش‌آموزی به طور گسترده توسط شعب سازمان دانشجویان جهاد دانشگاهی در سراسر کشور برگزار می‌شود از این جهت طیف وسیعی از مناطق محروم به طور همزمان توسط جهادگران داوطلب مورد بررسی و بهبود قرار می‌گیرد.
- ۲- چند جانبه بودن: برای اولین بار در برگزاری این اردوها همزمان دوره‌های آموزشی عمومی و تخصصی جهت ارتقا دانش و سواد فعالیت جهادی جهادگران برنامه‌ریزی و اجرا می‌شود، لذا جهادگران به طور تخصصی با فعالیت جهادی آشنا شده و به طور همزمان به ارائه خدمات در مناطق محروم می‌پردازند.
- ۳- پیوستگی و استمرار در برگزاری اردوها: برخلاف سایر فعالیت‌های جهادی مشابه که در محدودیت زمانی و مکانی برگزار می‌شوند این طرح در تمامی طول سال و در مناطق محروم سراسر کشور به طور مداوم برگزار خواهد شد.
- ۴- تاکید بر وجه تخصص محوری دانشجویان جهادگر: در این طرح علاوه بر ایجاد روحیه و ترویج فرهنگ کار جهادی؛ بر آموزش و تربیت علمی-تخصصی جهادگران تاکید ویژه می‌گردد. از این‌رو دانشجویان رشته‌های دانشگاهی مختلف بیش از هر چیزی در بکارگیری تخصص دانشگاهی

خود در ارائه خدمات جهادی تشویق می‌شوند.

۵- توجه به مسئله توسعه متوازن در کشور در کنار عدالت محوری: شناسایی مسائل منحصر به هر منطقه بومی و استفاده از تخصص دانشجویان در حل آن مسائل و ایجاد توسعه نسبی در همه مناطق به منظور کاهش شکاف آموزشی، رفاهی و عمرانی

۶- ساماندهی و تهیه بانک اطلاعاتی دانشجویان جهادگر و ایجاد شبکه جهادگران متخصص: برای اولین بار در کشور با یک شبکه اطلاعاتی منسجم از جهادگران فعال، جوان و متخصص مواجه می‌شویم که از طریق این شبکه داده منابع انسانی و نیازهای اطلاعاتی (شامل اطلاعات

نیروهای متخصص، مناطق و مشکلات آن‌ها و...) اردوهای جهادی دیگر نهادها نیز تامین می‌شود.

۷- ورود به حوزه‌های جدیدی از مشکلات مناطق محروم: توجه به ابعاد شیلات، محیط زیست و منابع طبیعی، پیراپزشکی، روانکاوی و روانشناسی و دیگر زیرمجموعه‌های تخصصی که کمتر مورد توجه قرار گرفته است.

۹- نوع طرح:

- بین‌المللی   ملی   منطقه‌ای
 استانی / دانشگاهی   هماهنگ

۱۰- موضوع محوری برنامه:

۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	
فرهنگ مطالعه	فرهنگ زیست محیطی	فرهنگ کار	فرهنگ ملی	فرهنگ سیاسی	فرهنگ اجتماعی	فرهنگ دینی	موضوع اصلی
		✓	✓			✓	موضوع فرعی مرتبط

۱- قالب اصلی طرح:

ردیف	قالب اصلی	قالب فرعی	تیک بزنید
۱	اردو (بازدید)	اردوهای جهادی (محرومیت زدایی)	✓
		بازدید علمی - فرهنگی / اردوی زیارتی / اردوی طبیعت‌گردی یک‌روزه بازدید علمی - فرهنگی / اردوی زیارتی / اردوی طبیعت‌گردی چندروزه (به ازای هر روز)	
۲	جشنواره	افتتاحیه یا اختتامیه جشنواره	✓
		جشنواره ادبی	
		جشنواره فرهنگی هنری	
		جشنواره های مذهبی	
		جشنواره کتاب / پایان نامه	
		جشنواره غذا (با رویکرد حمایت از محرومان)	
۳	همایش	جشنواره ورزشی	
		افتتاحیه یا اختتامیه همایش / پنل‌های تخصصی (هر عنوان)	✓
۴	چند رسانه‌ای	گردهمایی	✓
		تولید نرم افزار / لوح فشرده (به ازای هر اثر)	
		طراحی و راه‌اندازی پایگاه اینترنتی / پرتال سازمانی	✓
		فعالیت در شبکه‌های اجتماعی مجازی	✓
		تولید خبر (به ازای هر خبر تولیدی)	✓
		تولید چند رسانه‌ای	✓

	اینفو گرافی	چند رسانه‌ای	۴
✓	فیلم		
✓	کلیپ		
	پادکست		
	اپلیکیشن	مسابقه	۵
	مسابقه طراحی لباس (به ازای هر اثر)		
	مسابقه داستان نویسی / دلنویسته (به ازای هر اثر)		
	مسابقه پیامکی (به ازای هر اثر)		
	مسابقه مشاعره / شعر (به ازای هر اثر)		
	مسابقه مناظره / فن بیان (به ازای هر مناظره)		
✓	مسابقه عکاسی / نقاشی / کاریکاتور / خطاطی / گرافیک و ... (به ازای هر اثر)		
	مسابقه فیلمنامه نویسی / نمایشنامه نویسی (به ازای هر اثر)	نمایش	۶
	مسابقه کتابخوانی ، خلاصه نویسی (حضور ی / مجازی)		
	تئاتر (سالنی ، خیابانی)		
	اکران فیلم	نمایشگاه	۷
✓	برگزاری نمایشگاه / مشارکت در برگزاری (به ازای هر روز)		
	بازدید از نمایشگاه خارج از دانشگاه (به ازای هر ۶٪ بازدیدکنندگان در یک روز)	کارگاه	۸
✓	کارگاه آموزشی (به ازای هر نیم روز)		
✓	دوره آموزشی کوتاه مدت (بین ۸ تا ۱۶ ساعت)		
	دوره آموزشی بلند مدت (بالتر از ۱۶ ساعت)		

۱۲- بهره‌مندان طرح

● الف) بهره‌مندان عمومی:

- دانشجویان ■ ۱۰۰۰۰ نفر ساعت
- جهداگران و خانواده آنها □ ..... نفر ساعت
- اساتید و مدرسان ■ ۲۰۰ نفر ساعت

● ب) بهره‌مندان نهادی:

(نام نهادهای استفاده کننده و بهره‌بردار ذکر شود)

- ۱- جهاددانشگاهی
- ۲- وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
- ۳- وزارت آموزش و پرورش
- ۴- سازمان بسیج مستضعفان
- ۵- وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
- ۶- وزارت میراث، گردشگری و صنایع دستی
- ۷- سازمان شیلات
- ۸- سازمان حفاظت از محیط زیست و منابع طبیعی
- ۹- سازمان جنگل‌ها و مراتع

۱۳- اعضای نهادی شورای سیاست‌گذاری طرح:

ردیف	نام سازمان عضو شورای سیاست‌گذاری	مسئولیت در سازمان
۱	جهاد دانشگاهی	معاون فرهنگی جهاددانشگاهی
۲	وزارت علوم، تحقیقات و فناوری	معاون فرهنگی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
۳	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	معاون فرهنگی وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی
۴	وزارت جهاد کشاورزی	نماینده وزارتخانه
۵	وزارت آموزش و پرورش	معاون فرهنگی وزارت آموزش و پرورش
۶	سازمان دانشجویان جهاددانشگاهی	رئیس سازمان دانشجویان جهاددانشگاهی
۷	سازمان بسیج مستضعفان	معاون فرهنگی سازمان بسیج مستضعفان
۸	وزارت کشور	معاون فرهنگی وزارت کشور
۹	وزارت میراث، گردشگری و صنایع دستی	معاون گردشگری وزارتخانه
۱۰	سازمان محیط زیست	نماینده سازمان

۱۴- رئیس شورای سیاست‌گذاری:

معاون فرهنگی جهاد دانشگاهی

نایب رئیس شورای سیاست‌گذاری: رئیس سازمان دانشجویان

دبیر شورای سیاست‌گذاری: مسئول دبیرخانه طرح

۱۵- واحد سازمانی مجری:

مرکز گردشگری علمی- فرهنگی سازمان دانشجویان جهاد دانشگاهی

۱۶- سازمان مشارکت‌کننده و حامی طرح:

۱- وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

۲- وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

۳- وزارت آموزش و پرورش

۴- سازمان بسیج مستضعفان

۵- جهاد دانشگاهی

۶- خیرین

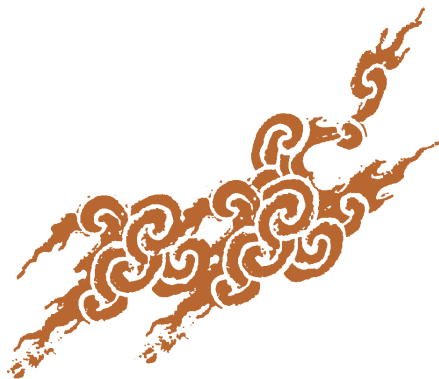
۷- معاونت امور جوانان وزارت ورزش

۱۷- سازمان حامی و ناظر فرهنگی جهاد دانشگاهی:

سازمان دانشجویان جهاد دانشگاهی

۱۸- نماینده و ناظر معاونت فرهنگی جهاد دانشگاهی:

ستاد معاونت فرهنگی جهاد دانشگاهی

آئینہ اعطای تہذیب و دانش گاہ اسلام

دفتر مطالعات فرهنگی

۱- عنوان طرح:

آیین اعطای تندیس دانشگاه اسلامی

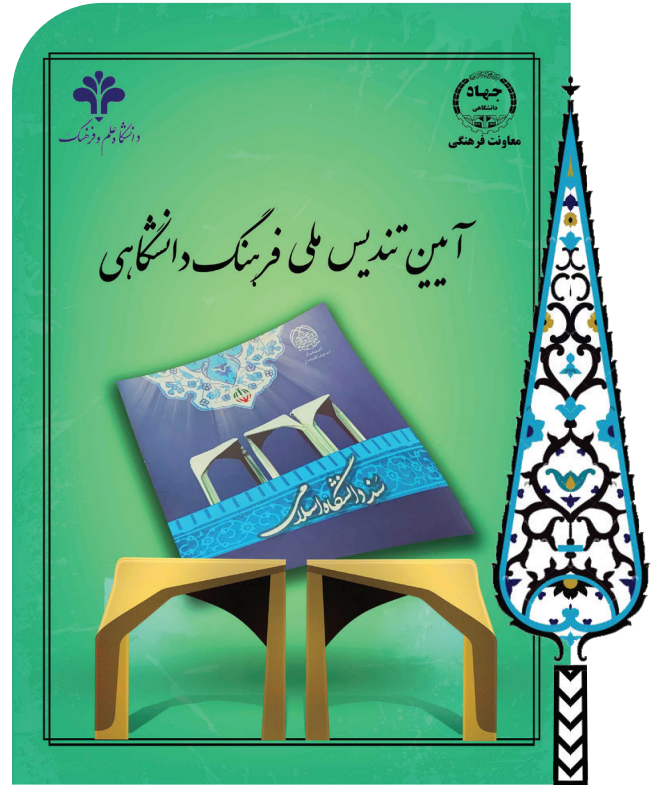
۲- کد طرح:

۱-۱-۱۴۰۳-هـ

۳- بیان موضوع:

(در این بخش، ایده اصلی طرح و شیوه اجرای آن در قالب ۴۵۰ تا ۶۰۰ کلمه بیان شود.)

همانگونه که در مقدمه سند دانشگاه اسلامی ذکر شده دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی هر جامعه، معرّف بالاترین سطح از تفکر و علم آن جامعه محسوب می‌شوند و اصول جهان‌بینی و نظام اعتقادی و ارزشی جامعه را در خود متجلی

و پیشنهاد سیاست‌ها و راهبردهای مرتبط با اسلامی شدن، اولویت اصلی شورا قرار گرفت، که نتیجه آن تدوین «سند دانشگاه اسلامی» در سال ۱۳۷۷ گردید. پس از گذشت بیش از یک دهه تلاش و تدبیر مدیران و مجریان وزارتین علوم، تحقیقات و فناوری؛ بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و دانشگاه آزاد اسلامی در اجرای سیاست‌های مصوب سند اولیه دانشگاه اسلامی و بررسی آسیب‌شناسانه مفاد و محصول سند در بازه زمانی سال‌های ۱۳۸۹ - ۱۳۷۷ ضرورت به‌روزرسانی سند و تعیین نسبت و مناسبات آن با اسناد فرادستی و پیرامونی جهت استفاده بهینه از ظرفیت ملی برای دستیابی به اهداف، در مسیر اسلامی سازی دانشگاه‌ها بر متولیان امر محرز گردید. بر همین اساس، دبیرخانه شورا در سال ۱۳۹۱ مأموریت بازنگری و به‌روزرسانی سند را ذیل راهبرد کلان «نهادینه کردن نگرش اسلامی به علم و تسریع در فرایندهای اسلامی شدن نهادهای آموزشی و پژوهشی» و راهبردهای کلان مرتبط «۱۰، ۸، ۶، ۲» نقشه جامع علمی کشور را با نگرشی نظام‌واره به ابعاد (فرهنگی - تربیتی، آموزشی، پژوهشی، فناوری و مدیریتی) دانشگاه اسلامی به انجام رساند.

هر چند اجرای این سند در دهه ۱۳۹۰ شمسی دچار فراز و فرودهای فراوانی شد، اما با آغاز به کار دولت سیزدهم، این سند مجدد مورد توجه دانشگاه قرار گرفت و اجرای این سند در مسیر بیانیه گام دوم، مأموریت دانشگاه‌ها گردیده است.

می‌سازند و با تربیت متفکران و دانشمندان و مدیران آینده در جهت بخشیدن به حرکت‌های گوناگون فکری، اعتقادی، فرهنگی و سیاسی جامعه مؤثر واقع می‌شوند. می‌توان گفت که دانشگاه‌های مختلف جهان، علاوه بر اشتراکاتی که به اعتبار دانشگاه بودن، با یکدیگر دارند، به اعتبار تعلق به جوامعی با بینش‌ها و ارزش‌های مختلف، واجد خصوصیات هسستند که آنها را از یکدیگر متمایز می‌سازد.

ایران اسلامی که پس از پیروزی انقلاب شکوهمند اسلامی با رویکرد الهی، جهان‌بینی اسلامی را مبنای شئون گوناگون زندگی خود قرار داد، خواهان آن است که آموزش عالی متناسب با مبانی و ارزش‌های اسلامی داشته باشد تا با تربیت متفکران و مدیران بر وفق آن مبانی و معیارها، به ترویج و تعمیم آنها در جامعه اسلامی مبادرت ورزد. سند اسلامی شدن دانشگاه ماحصل بیش از دو دهه تلاش خستگی‌ناپذیر در این مسیر است.

پیرو بیانات رهبر انقلاب و براساس مصوبه جلسه ۴۰۲ مورخ ۱۴/۵/۱۳۷۶ شورای عالی انقلاب فرهنگی، شورای اسلامی شدن مراکز آموزشی به منظور تدوین، راهبری و نظارت بر حسن اجرای سیاست‌های لازم برای اسلامی شدن دانشگاه‌ها و مراکز آموزشی با عنایت به دیدگاه‌های مقام معظم رهبری تشکیل شد. بر اساس آیین‌نامه شورای اسلامی شدن دانشگاه‌ها و مراکز آموزشی، مصوب جلسه ۴۲۴ مورخ ۱۳/۵/۱۳۷۷ شورای عالی انقلاب فرهنگی، تدوین

۳- تشکیل دبیرخانه تندیس دانشگاه اسلامی در جهاد دانشگاهی

۵- ضرورت و اهمیت طرح

(در این بخش، دلایل اهمیت اجرای طرح در قالب ۲۰۰ تا ۳۰۰ کلمه بیان شود):
مسئولین شورای اسلامی شدن دانشگاه‌ها تأکید دارند که ۱۲۷ دانشگاه در فرایند تهیه این سند مشارکت فعال داشته‌اند. نظر به اهمیت اجرای سند دانشگاه اسلامی و تغییرات رویکردی و عملکردی در دانشگاه‌ها در مسیر اسلامی شدن و ضرورت ترویج و گفتمان‌سازی این سند در دانشگاه‌ها، برگزاری سالانه این رویداد می‌تواند مروج و مشوق خوبی برای دانشگاهیان، اساتید و دانشجویان در این مسیر باشد و موجب تسهیل در اجرای این سند مهم باشد.

۶- ارتباط طرح با اسناد بالادستی فرهنگی حاکمیتی^۱

(در این بخش لازم است به تفکیک به راهبرد، ماده، بند، یا تبصره مندرج در اسناد بالادستی که طرح با آن ارتباط دارد استناد شود.)

- سند اسلامی شدن دانشگاه‌ها
- نقشه جامع علمی کشور

در این راستا و به منظور ارج نهادن بر تلاش دانشگاهیان در اجرای این سند بسیار مهم برای آینده انقلاب اسلامی و ترویج و تشویق نسل جدید دانشجویان و دانشگاهیان در اهتمام به اجرای آن، آیین اعطای تندیس دانشگاه اسلامی به شرح ذیل ارائه می‌گردد.

۴- اهداف برنامه:

● ۴-۱- هدف اصلی:

پاسداشت و ارج نهادن به جامعه دانشگاهی و دانشجویی که اهتمام ویژه به اجرای سند دانشگاه اسلامی دارند.

● ۴-۲- اهداف فرعی:

- ۱- الگوسازی برای نسل جوان از طریق شناسایی و قدردانی از دانشگاهیان متعهد به اسلامی شدن دانشگاه‌ها
- ۲- گفتمان‌سازی و ترویج سند دانشگاه اسلامی در میان دانشگاهیان
- ۳- رصد و معرفی اقدامات موثر دانشگاهیان در حوزه اسلامی شدن دانشگاه‌ها

۱- اسناد بالادستی فرهنگی حاکمیتی عبارت‌اند از: سند چشم‌انداز ۲۰ ساله‌ی کشور (سند ۱۴۰۴)، الگوی ایرانی- اسلامی پیشرفت، منویات مقام معظم رهبری (مدظله)، بیانیه‌ی گام دوم انقلاب، مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی، نقشه مهندسی فرهنگی کشور، نقشه جامع علمی کشور، سند اسلامی شدن دانشگاه‌ها مصوبات شورای فرهنگی عمومی.

- نقشه مهندسی فرهنگی کشور
- بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی

۷- ارتباط و جایگاه طرح در اسناد بالادستی فرهنگی جهاد دانشگاهی^۱

(در این بخش لازم است به تفکیک به راهبرد، ماده، بند، یا تبصره مندرج در اسناد بالادستی که طرح با آن ارتباط دارد استناد شود.)

● ماده ۲ اساسنامه جهاد دانشگاهی: اهداف:

✓ توسعه امور فرهنگی در سطح جامعه از طریق همکاری با حوزه، دانشگاه و سایر مراجع و نهادهای فرهنگی به خصوص برای نسل جوان

● برنامه ششم توسعه جهاد دانشگاهی:

✓ رسالت جهاد دانشگاهی در حوزه فرهنگی: کمک به اسلامی شدن دانشگاه‌ها و اهتمام به حضور موثر دانشگاهیان در پیشرفت کشور و ایجاد جامعه‌ای متفکر، عدالت‌خواه، دین‌مدار، اخلاق‌گرا، قانون‌مدار، خودباور و علم‌محور

● سیاست‌های حوزه فرهنگی:

✓ تاکید بر دانش‌جو محور بودن فعالیت‌های فرهنگی و برقراری ارتباط با قشر جوان به‌ویژه قشر جوان دانشگاهی / تاکید بر تقویت جایگاه باورها و ارزش‌های دینی و انقلابی و فرهنگ جهاد، با تاکید بر فضائل اخلاقی و کرامت انسانی در بین جهادگران حوزه فرهنگی

۸- پیشینه اجرای طرح:

تا کنون این طرح مشابه داخلی و خارجی نداشته است و در صورت تصویب و اجرا، اولین در نوع خود خواهد بود.

۹- نوع طرح:

- بین‌المللی ملی منطقه‌ای
استانی / دانشگاهی هماهنگ

۱- اسناد بالادستی فرهنگی جهاد دانشگاهی عبارت‌اند از: اساسنامه جهاد دانشگاهی، سند چشم‌انداز جهاد دانشگاهی، برنامه توسعه جهاد دانشگاهی، اهداف و سیاست‌های فرهنگی معاونت فرهنگی جهاد دانشگاهی.

۱۰- موضوع محوری برنامه:

۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	
فرهنگ مطالعه	فرهنگ زیست محیطی	فرهنگ کار	فرهنگ ملی	فرهنگ سیاسی	فرهنگ اجتماعی	فرهنگ دینی	موضوع اصلی
				✓	✓		موضوع فرعی مرتبط

۱۱- قالب اصلی طرح:

تیک بزنید	قالب فرعی	قالب اصلی	ردیف
	اردوهای جهادی (محروریت زدایی)	اردو (بازدید)	۱
	بازدید علمی - فرهنگی / اردوی زیارتی / اردوی طبیعت‌گردی یک‌روزه		
	بازدید علمی - فرهنگی / اردوی زیارتی / اردوی طبیعت‌گردی چندروزه (به ازای هر روز)	جشنواره	۲
✓	افتتاحیه یا اختتامیه جشنواره		
	جشنواره ادبی		
	جشنواره فرهنگی هنری		
	جشنواره های مذهبی		
	جشنواره کتاب / پایان نامه		
	جشنواره غذا (بارویکرد حمایت از محرومان)		
	جشنواره ورزشی		

✓	افتتاحیه یا اختتامیه همایش / پنل های تخصصی (هر عنوان)	همایش	۳
	گردهمایی		
✓	تولید نرم افزار / لوح فشرده (به ازای هر اثر)	چند رسانه ای	۴
✓	طراحی و راه اندازی پایگاه اینترنتی / پرتال سازمانی		
✓	فعالیت در شبکه های اجتماعی مجازی		
	تولید خبر (به ازای هر خبر تولیدی)		
	تولید چند رسانه ای		
✓	اینفوگرافی		
	فیلم		
	کلیپ	پلایکیشن	
	پادکست		
	مسابقه طراحی لباس (به ازای هر اثر)	مسابقه	۵
	مسابقه داستان نویسی / دلنوشته (به ازای هر اثر)		
	مسابقه پیامکی (به ازای هر اثر)		
	مسابقه مشاعره / شعر (به ازای هر اثر)		
	مسابقه مناظره / فن بیان (به ازای هر مناظره)		
	مسابقه عکاسی / نقاشی / کاریکاتور / خطاطی / گرافیک و... (به ازای هر اثر)		
	مسابقه فیلمنامه نویسی / نمایشنامه نویسی (به ازای هر اثر)		
	مسابقه کتابخوانی، خلاصه نویسی (حضور / مجازی)		

	تئاتر (سالنی، خیابانی)	۶	نمایش
	اکران فیلم		
	برگزاری نمایشگاه / مشارکت در برگزاری (به ازای هر روز)	۷	نمایشگاه
	بازدید از نمایشگاه خارج از دانشگاه (به ازای هر ۶٪ بازدیدکنندگان در یک روز)		
	کارگاه آموزشی (به ازای هر نیم روز)	۸	کارگاه
	دوره آموزشی کوتاه مدت (بین ۸ تا ۱۶ ساعت)		
	دوره آموزشی بلند مدت (بالتر از ۱۶ ساعت)		
✓	نشست تخصصی (کرسی آزاداندیشی / وبینار / سمینار / میزگرد / مناظره)		نشست
	نشست مناسبستی (سخنرانی به همراه مراسم جشن یا سوگواری)		
	سیر مطالعاتی / نقد کتاب / فیلم		
	تربیب آزاد، گفتگوی دانشجویی		
	معرفی و رونمایی (کتاب / پوستر / نرم افزار / سایت و ...)		
	کرسی تلاوت و تدبر قرآن		
	شب شعر		
	گرامیداشت / نکوداشت اساتید، مفاخر و		
	دیدار یا مفاخر		
	طرح افکارسنجی		
	طرح مطالعاتی		طرح مطالعاتی
✓	تولید محتوا و چاپ کتاب		چاپ و نشر
✓	تولید محتوی و چاپ نشریه، بروشور، ویژه نامه و ...		

۱۲- بهره‌مندان طرح

الف- بهره‌مندان عمومی:

دانشجویان ■ ۵۰۰۰ نفر ساعت

جهادگران و خانواده آنها □

اساتید و مدرسان دانشگاه‌ها ■ ۸۰

ب- بهره‌مندان نهادی

(نام نهادهای استفاده‌کننده و بهره‌بردار ذکر شود):

۱. شورای عالی انقلاب فرهنگی

۲. وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

۳. وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

۴. دانشگاه آزاد اسلامی

۵. دانشگاه‌ها

۶. دبیر خانه شورای اسلامی شدن دانشگاه‌ها

۷. نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه‌ها

۱۳- اعضای نهادی شورای سیاست‌گذاری طرح:

ردیف	نام سازمان عضو شورای سیاست‌گذاری	مسئولیت در سازمان
۱	شورای عالی انقلاب فرهنگی	دبیر شورا
۲	وزارت علوم، تحقیقات و فناوری	وزیر
۳	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	وزیر
۴	دانشگاه آزاد اسلامی	رئیس
۵	دبیر خانه شورای اسلامی شدن دانشگاه‌ها	دبیر
۶	نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه‌ها	مسئول
۷	جهاد دانشگاهی	رئیس
۸	معاون فرهنگی جهاد دانشگاهی	معاون

۱۴- رئیس شورای سیاست‌گذاری:

دبیر شورای اسلامی شدن دانشگاه‌ها

۱۵- واحد سازمانی مجری:

معاونت فرهنگی جهاد دانشگاهی

۱۶- سازمان مشارکت‌کننده و حامی طرح:

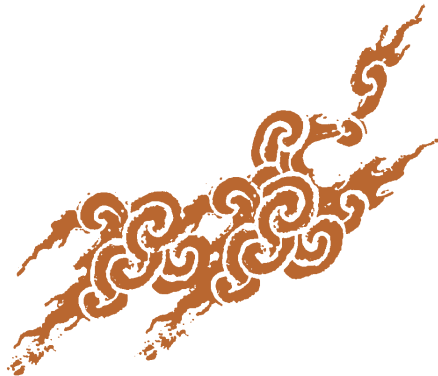
شورای عالی انقلاب فرهنگی
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
دانشگاه آزاد اسلامی
دانشگاه‌های سراسر کشور
نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه‌ها
دبیر خانه شورای اسلامی شدن دانشگاه‌ها

۱۷- سازمان حامی و ناظر فرهنگی جهاد دانشگاهی:

دفتر مطالعات فرهنگی جهاد دانشگاهی

۱۸- نماینده و ناظر معاونت فرهنگی جهاد دانشگاهی:

معاونت فرهنگی جهاد دانشگاهی

از خاک تا افدک

(ویژه دانشجویان غیر ایرانی شاغل به تحصیل در ایران)

سازمان دانشجویان ایران

۱- عنوان طرح:

از خاک تا افلاک (ویژه دانشجویان غیر ایرانی شاغل به تحصیل در ایران)

۲- کد طرح:

۲-۴۹-۴۹۰۳-۱۴۰۳-هـ

۳- بیان موضوع:

هر نظام و حکومتی سعی دارد که افکار، جهان بینی و الگوی حکمرانی خود را به سایر جوامع بشناساند و همچنین آداب و رسوم و فرهنگ و تاریخ تمدن خود را به طرق مختلف به نمایش بگذارد. انقلاب اسلامی ایران با رهبری امام خمینی (ره) از بدو تاسیس نظام اسلامی به عنوان الگوی حکمرانی در جهان دارای ظرفیت‌های غنی دینی، معرفتی، اقتصادی، سیاسی، اجتماعی و فرهنگی

ج) دانشجویان اتباع غیر ایرانی در خلال اردو در سخنرانی‌ها و کارگاه‌های مرتبط با گفتمان انقلاب اسلامی شرکت می‌کنند.

د) سخنرانان و مدرسان کارگاه‌ها از بین افراد مانوس با آثار امام راحل و کسانی که خاطراتی از امام و انقلاب دارند و همچنین اساتید برجسته تاریخ و اندیشه ایران اسلامی برگزیده خواهند شد.

و) دانشجویان در خلال اردو و بازدید، تجربیات خود را به شکل آثار نقاشی، خاطره نویسی و دیگر اشکال هنری ثبت و پس از آن به دبیرخانه طرح ارسال خواهند کرد.

تقویت نگرش مثبت دانشجویان غیر ایرانی حاضر در طرح نسبت به مبانی ارزشی و جهان بینی انقلاب اسلامی از اهداف مهم این کارگاه‌ها می‌باشد. طرح از خاک تا افلاک از ظرفیت حضور دانشجویان اتباع غیر ایرانی سراسر کشور بهره‌مند خواهد شد و در مراحل بعدی از همکاری و ظرفیت‌های واحدهای جهاددانشگاهی سراسر کشور در گسترش هر چه بیشتر این طرح استفاده خواهد کرد.

همچنین عنوان این طرح که «از خاک تا افلاک» نامیده شده است، برگرفته از نام این طرح در اولین دوره برگزاری آن در سال‌های پیشین است. از این رونام طرح به اهمیت بسط و اشاعه فرهنگ اسلامی-ایرانی در داخل کشور و برای دانشجویان غیرایرانی تا تعاملات گسترده فرهنگی، علمی و... در جهان اسلام

است که می‌تواند الهام بخش سایر کشورهای جهان در عرصه حکمرانی باشد. مطابق آخرین آمار و داده‌های رسمی وزارت عتف؛ حدود نود و چهار هزار دانشجوی غیر ایرانی از بیست کشور دنیا در ایران تحصیل می‌کنند و صد و هفت دانشگاه کشور مجوز جذب دانشجوی غیر ایرانی را دارند.

با توجه به تعداد کثیر دانشجویان غیر ایرانی این پتانسیل وجود دارد که از طرق مختلف مانند برگزاری اردو، همایش و برنامه‌های گوناگون فرهنگی، مبانی معرفتی و اندیشه‌ای انقلاب اسلامی را به دنیا معرفی کنیم. از این رو حضور دانشجویان غیر ایرانی در کشور می‌تواند در مناسبات آینده بین ایران و سایر کشورها تاثیر بسیاری بگذارد و مقدمه همکاری بین المللی، تبادلات علمی و فرهنگی و گسترش دیپلماسی فرهنگی ایران اسلامی می‌شود.

سازمان دانشجویان جهاددانشگاهی با هدف آشنا سازی بیشتر دانشجویان غیر ایرانی در دانشگاه‌های ایران با مبانی اندیشه‌ای انقلاب اسلامی طرح از خاک تا افلاک را در قالب اردوهای علمی برگزار خواهد کرد.

الف) این طرح در قالب گردشگری مذهبی و معرفتی طی سه روز برگزار می‌شود.

ب) مقاصد گردشگری شامل موزه‌ها، خانه‌موزه‌ها، اماکن مذهبی، حرم مطهر بنیان‌گذار کبیر انقلاب اسلامی و دیگر پایگاه‌های مذهبی، فرهنگی و سیاسی تاریخ انقلاب اسلامی ایران می‌باشد.

و پس از آن در کل دنیا اشاره دارد. از بعدی دیگر انتخاب این نام یادآور کتاب زندگی‌نامه فریدالدین عطار نیشابوری؛ شاعر نامی ایران است که سیر و سلوک معنوی شاعر و رسیدن به درجات بالای معنویت را روایت می‌کند. در این طرح آرمان والای اسلام و ارزش‌های اسلامی را به ذهن متبادر می‌سازد که تحقق و اشاعه آن در جهان از رسالت نظام اسلامی است.

۴- اهداف برنامه:

● ۴-۱- هدف اصلی:

افزایش آگاهی و تقویت نگرش مثبت در دانشجویان غیر ایرانی نسبت به فرهنگ، مبانی ارزشی و جهان‌بینی انقلاب اسلامی از طریق ایجاد تعامل در سطوح مختلف فرهنگی، علمی و آموزشی

● ۴-۲- اهداف فرعی:

- ۱- ترویج اندیشه‌ها، تألیفات و الگوهای رفتاری حضرت امام (ره) و رهبر معظم انقلاب اسلامی
- ۲- تقویت نگرش مثبت دانشجویان غیر ایرانی نسبت به جمهوری اسلامی و فرهنگ اصیل ایرانی
- ۳- آشنایی با فرهنگ غنی انقلاب اسلامی ایران

۴- آشنایی دانشجویان غیر ایرانی به عنوان «سفیران فرهنگی» با مشاهیر و علمای بزرگ انقلاب اسلامی

۵- آشنایی با گردشگری مذهبی و معرفتی به منظور گسترش آگاهی دانشجویان

۶- ایجاد روحیه‌ی نشاط و سرزندگی در دانشجویان غیر ایرانی

۷- ایجاد حس تعلق فرهنگی با فضای ایران اسلامی در میان دانشجویان

۸- ایجاد ارتباط مؤثر میان دانشجویان غیر ایرانی و مسئولان و کارگزاران نظام جمهوری اسلامی ایران

۹- تبلیغ روحیه‌ی مهمان‌نوازی ایرانیان در میان دانشجویان عزیز و میهمان

۵- ضرورت و اهمیت طرح:

جمهوری اسلامی ایران با توجه به توان بالای علمی، فرهنگی و تمدنی بسیار غنی جزء کشورهای است که دانشجویان زیادی را از کشورهای مختلف خصوصاً کشورهای همجوار به خود جلب کرده است و از طریق برنامه‌های فرهنگی مختلف، دانشجویان امروز را که تصمیم‌گیران و تصمیم‌سازان آینده در کشورهای خود هستند به قدرت نرم و البته تاثیر گذار و موثر تبدیل می‌نماید. حضور دانشجویان خوب و مستعد از کشورهای دیگر به ارتقاء فضای انگیزشی در دانشگاه کمک می‌کند و باب مبادله و مراودات فرهنگی و علمی را توسعه می‌دهد.

۶- ارتباط طرح با اسناد بالادستی فرهنگی حاکمیتی:

● ۱- چشم‌انداز جمهوری اسلامی ایران در افق ۱۴۰۴ هجری شمسی:

الف) الهام بخش، فعال و مؤثر در جهان اسلام با تحکیم الگوی مردم‌سالاری دینی، توسعه کارآمد، جامعه اخلاقی، نو‌اندیشی و پویایی فکری و اجتماعی، تأثیر‌گذار بر همگرایی اسلامی و منطقه‌ای بر اساس تعالیم اسلامی و اندیشه‌های امام خمینی^(ع) دارای تعامل سازنده و مؤثر با جهان بر اساس اصول عزت، حکمت و مصلحت.

ب) تحکیم روابط با جهان اسلام و ارائه تصویر روشن از انقلاب اسلامی و تبیین دستاوردها و تجربیات سیاسی، فرهنگی و اقتصادی جمهوری اسلامی و معرفی فرهنگی غنی و هنر و تمدن ایرانی و مردم‌سالاری دینی (ج) تقویت هویت اسلامی و ایرانی ایرانیان خارج از کشور، کمک به ترویج زبان فارسی در میان آنان، حمایت از حقوق آنان و تسهیل مشارکت آنان در توسعه ملی

● ۲- الگوی ایرانی اسلامی پیشرفت:

الف) ترویج آموزه‌های اخلاق اسلامی و هنجارهای مدنی و تبلیغ عملی دین (ب) شناساندن علمی و واقع‌بینانه ارزش‌ها و دستاوردهای انقلاب اسلامی (ج) تبیین و ترویج اسلام ناب محمدی (ص) متناسب با مقتضیات روز

حضور دانشجویان زبده از فرهنگ‌های دیگر لاجرم میل و انگیزه به روز ماندن و تقویت مهارت‌های آکادمیک و آنچه به اصطلاح به آن «سواد آکادمیک» گفته می‌شود را تشدید می‌کند. جنبه دیگر «دیپلماسی علمی و آکادمیک» آشنایی با منظرها، روش‌ها و سبک‌های آموزش فرهنگی و علمی در دیگر کشورها است. حتی بزرگترین و شناخته‌شده‌ترین دانشگاه‌ها در جهان، بخشی از اعتبار خود را مدیون فضای چند فرهنگی و مبادلات دانشجویی هستند و به رغم داشتن بالاترین استانداردها، از همکاری و تشکیل تیم‌های مشترک پژوهشی استقبال می‌کنند، طرح‌های مبادله دانشجویان را بکار می‌گیرند و بورس‌های تحصیلی برای دانشجویان توانا فراهم می‌کنند.

در اساسنامه سازمان دانشجویان جهاد دانشگاهی؛ برقراری تعامل صحیح فرهنگی، علمی و آموزشی میان دانشجویان ایرانی و دانشجویان غیر ایرانی به‌ویژه کشورهای اسلامی یکی از ماموریت‌های فرهنگی و دانشجویی این سازمان در نظر گرفته شده است. از این‌رو سازمان دانشجویان جهاد دانشگاهی با استفاده از شعب دانشجویی خود در سراسر کشور و پیشینه فعالیت‌های فرهنگی گسترده در راستای ترویج اندیشه‌های رهبر کبیر انقلاب اسلامی و مقام معظم رهبری^(مدظله‌العالی) اقدام به برنامه‌ریزی و اجرای طرح «از خاک تا افلاک» ویژه دانشجویان غیر ایرانی دانشگاه‌های سراسر کشور کرده است.

● ۳- منویات مقام معظم رهبری:

الف) ایجاد تمدن اسلامی: در واقع انجام یک فعالیت حمایت‌گرایانه اعتماد را در جامعه هدف برمی‌انگیزد؛ در پایان، این اعتماد زمینه را برای اثرگذاری فرهنگی تسهیل می‌کند. آنچه ما تصور می‌کنیم که وظیفه ما است، وظیفه مجموعه مسئولان کشور است، وظیفه دولت جمهوری اسلامی است، این است که این سه مؤلفه بزرگ را برای همه تصمیم‌گیری‌ها و همه اقدام‌ها در نظر داشته باشد: مؤلفه اول عبارت است از آرمان‌ها و اهداف نظام جمهوری اسلامی؛ که آرمان نظام جمهوری اسلامی را شامل می‌شود در جمله‌ای کوتاه «ایجاد تمدن اسلامی و کمک به محرومان و مظلومان جهان خلاصه کرد. مؤلفه دوم عبارت است از راه‌هایی که ما را به این اهداف می‌رساند. (حدیث ولایت، ۱۴/۶/۱۳۹۲)

ب) جوانان در سراسر جهان و ارسال پیام به جامعه بین‌المللی با تکیه بر فرهنگ سیاسی اسلام: وقتی ما اسم جوان را می‌آوریم فقط به جوان‌های جامعه خودمان نگاه نمی‌کنیم. امروز نسل‌های جوان را در سرتاسر دنیا بر اثر دوری از معنویت زیر فشار قرار می‌دهند. (حدیث ولایت، ۲۰/۴/۱۳۷۱).

تردیدی نیست که اذهان و فطرت حقیقت‌جو‌رهایی از بحران هویت مولود نظام سلطه، در بین اقشار مختلف جوامع غربی، بیشتر از همه دغدغه‌قشر جوان آن جوامع است. همچنین جوانی سن مطالبه‌گری است و ذات انسان نیز چندان آلوده نشده است که امکان تغییر نداشته باشد. از سوی دیگر جوانان هر کشور

نیروهای صادق‌تری هستند و محافظه‌کاری کمتری دارند و به دنبال حق و حقیقت می‌گردند و از ظرفیت بیشتری برای ایفای نقشی تاریخ‌ساز برخوردارند. مقام معظم رهبری با اشراف به این موضوعات و اینکه هرگونه تغییر و تحول در کشورها از سوی مردم صورت می‌گیرد و موتور محرک مردم و آینده‌سازان جوامع، نیز قشر جوان هستند، به نگارش نامه خطاب به جوانان اروپا و آمریکای شمالی پرداخته‌اند.

من شما جوانان را مخاطب خود قرار می‌دهم؛ سخن من با شما درباره اسلام است و به طور خاص، درباره‌ی تصویر و چهره‌ای که از اسلام به شما ارائه می‌گردد. خواسته‌ی من این است که در واکنش به سیل پیش‌دآوری‌ها و تبلیغات منفی، سعی کنید شناختی مستقیم و بی‌واسطه از این دین به دست آورید. من اصرار نمی‌کنم که برداشت من یا هر تلقی دیگری از اسلام را بپذیرید بلکه می‌گویم اجازه ندهید این واقعیت پویا و اثرگذار در دنیای امروز، با اغراض و اهداف آلوده به شما شناسانده شود.

با اسلام از طریق قرآن و زندگی پیامبر بزرگ آن (ص) آشنا شوید. من در اینجا مایلیم بپرسیم آیا تاکنون خود مستقیماً به قرآن مسلمانان مراجعه کرده‌اید؟ آیا تاکنون به جز رسانه‌ها، پیام اسلام را از منبع دیگری دریافت کرده‌اید؟ تلاش در جهت یافتن پاسخ این پرسش‌ها، فرصت مغتنمی را برای کشف حقیقت‌های نوپیش‌روی شما قرار می‌دهد. بنابراین، این فرصت را برای فهم

غیر ایرانی، مرزبندی بادشمن: این هر سه، شاخه‌هایی از اصل «عزت، حکمت، و مصلحت» در روابط بین‌المللی اند. صحنه‌ی جهانی، امروز شاهد پدیده‌هایی است که تحقق یافته یا در آستانه‌ی ظهورند: تحرک جدید نهضت‌بیداری اسلامی بر اساس الگوی مقاومت در برابر سلطه‌ی آمریکا و صهیونیسم؛ شکست سیاست‌های آمریکا در منطقه‌ی غرب آسیا و زمین‌گیر شدن همکاران خائن آنها در منطقه؛ گسترش حضور قدرتمندانه‌ی سیاسی جمهوری اسلامی در غرب آسیا و بازتاب وسیع آن در سراسر جهان سلطه.

● ۵- مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی:

ساماندهی فعالیت‌های فرهنگی - اجتماعی و فوق برنامه دانشجویان غیر ایرانی (جلسه مورخ ۱۳۸۴/۱۲/۰۲ شورای عالی انقلاب فرهنگی)

ماده ۱- اهداف:

- ۱- تقویت نگرش مثبت دانشجویان غیر ایرانی به جمهوری اسلامی و فرهنگ اصیل ایرانی
- ۲- تربیت نیروهای کارآمد، متعهد و آشنا به منطق انقلاب اسلامی
- ۳- تعمیق آگاهی دانشجویان غیر ایرانی نسبت به اسلام و ارزش‌های انقلاب اسلامی
- ۴- آشنایی دانشجویان غیر ایرانی با چالش‌ها و نیازهای جهان اسلام

صحيح و درك بدون پيش داوری از اسلام از دست ندهيد تا شايد به يمن مسئوليت پذيری شما در قبال حقيقت، آیندگان اين برهه از تاريخ تعامل غرب با اسلام را با آزرديگی کمتر وجدانی آسوده‌تر به نگارش درآورند. (حديث ولايت ۱۳۹۳/۱۱/۱۳).

● ۴- بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی:

الف) ورود انقلاب اسلامی به دومین مرحله‌ی خودسازی، جامعه‌پردازی و تمدن‌سازی: از میان همه‌ی ملت‌های زیر ستم، کمتر ملتی به انقلاب همّت می‌گمارد؛ و در میان ملت‌هایی که به پا خاسته و انقلاب کرده‌اند، کمتر دیده شده که توانسته باشند کار را به نهایت رسانده و به جز تغییر حکومت‌ها، آرمان‌های انقلابی را حفظ کرده باشند. اما انقلاب پُرشکوه ملت ایران که بزرگ‌ترین و مردمی‌ترین انقلاب عصر جدید است، تنها انقلابی است که یک چله‌ی پُرافتخار را بدون خیانت به آرمان‌هایش پشت سر نهاده و در برابر همه‌ی وسوسه‌هایی که غیر قابل مقاومت به نظر میرسیدند، از کرامت خود و اصالت شعارهایش صیانت کرده و اینک وارد دؤمین مرحله‌ی خودسازی و جامعه‌پردازی و تمدن‌سازی شده است. درودی از اعماق دل بر این ملت؛ بر نسلی که آغاز کرد و ادامه داد و بر نسلی که اینک وارد فرایند بزرگ و جهانیِ چهل سال دؤم می‌شود.

ب) عزت ملی، روابط غیر ایرانی، مرزبندی بادشمن: عزت ملی، روابط

۵- تربیت متخصصان متعهد به منظور کمک به ارتقاء علمی کشورهای اسلامی
ماده ۲- سیاست‌ها:

- ۱- تحلیل و شناخت نیازهای فرهنگی و فکری دانشجویان غیر ایرانی
- ۲- تأکید بر مشترکات دینی، فرهنگی و تاریخی و پرهیز از مسائل اختلاف برانگیز
- ۳- تکریم دانشجویان غیر ایرانی و مراعات شئون آنها طبق سنت و موازین میهمان‌نوازی
- ۴- گسترش مشارکت دانشجویان غیر ایرانی در طراحی فعالیت‌های فرهنگی و فوق برنامه مرتبط با خود.

- ۵- تقویت و گسترش تفاهم و همدلی بین دانشجویان داخلی و غیر ایرانی
- ۶- توسعه روابط و تعاملات دانشجویان غیر ایرانی با نهادهای فرهنگی، مذهبی و علمی کشور

● **۶- نقشه مهندسی فرهنگی کشور:**

- الف) جامعه هدف: ۱- شهروندان و اتباع جمهوری اسلامی ایران ۲- سازمان‌ها و نهادهای کشور ۳- جوامع فارسی زبان
- ب) بازآفرینی و استقرار نظامی فرهنگی، اجتماعی، سیاسی و اقتصادی مهندسی شده بر مبنای اصول و ارزش‌های فرهنگ اسلامی و ارتقاء قدرت نرم و

توان مقابله مؤثر با جنگ نرم دشمن در عرصه‌های مختلف
 توضیح: در مورد الف از عبارت جوامع فارسی زبان نام برده شده و چون اکثر دانشجویان غیر ایرانی تاجیک و یا افغانستانی هستند و حتما سایر دانشجویان غیر ایرانی زبان فارسی را در طول تحصیل یاد می‌گیرند این مورد قید شده است و در مورد ب از عبارت ارتقاء قدرت نرم استفاده شده است و دانشجویان غیر ایرانی که در از مدیران اصلی و تصمیم‌گیران و تصمیم‌سازان کشور خود می‌باشند با توجه به علاقه و علقه‌ای که به ایران دارند در حوزه قدرت نرم جمهوری اسلامی قرار می‌گیرند.

● **۷- نقشه جامع علمی کشور:**

ارتقای جایگاه زبان فارسی در بین زبان‌های بین‌المللی علمی و کمک به ارتقای علم و فناوری در جهان اسلام و احیای موقعیت محوری و تاریخی ایران در فرهنگ و تمدن اسلامی

● **۸- سند اسلامی شدن دانشگاه‌ها:**

- نظام فرهنگی-تربیتی کلیه دانشگاه‌ها:
الف) تعامل دانشگاه‌های کشور با دانشگاه‌های جهان اسلام:
 - تعامل اثربخش فرهنگی، اجتماعی و سیاسی دانشگاه‌های کشور با

در چهارچوب سیاست‌های فرهنگی کشور

● ۲- اهداف و سیاست‌های فرهنگی معاونت فرهنگی جهاد دانشگاهی:

الف) تعمیق گرایش و باورهای دینی و آگاهی سیاسی نسل جوان به‌ویژه دانشجویان
ب) تبلیغ و ترویج آرمان‌ها و ارزش‌های انقلاب برای مقابله با گسست نسلی و تهاجم فرهنگی

● ۳- برنامه ششم توسعه جهاد دانشگاهی:

مأموریت و رسالت جهاد دانشگاهی در حوزه فرهنگی: کمک به اسلامی شدن دانشگاه‌ها و اهتمام به حضور موثر دانشگاهیان در پیشرفت کشور و ایجاد جامعه‌ای متفکر، عدالت‌خواه، دین‌مدار، اخلاق‌گرا، قانون‌مدار، خودباور و علم‌محور

بند ۱- گسترش و تعمیق شناخت ارزش‌ها و آرمان‌های اسلام و انقلاب اسلامی و آرمان‌های حضرت امام (ع)^(۵)

بند ۶- ایجاد و گسترش ارتباط و برنامه‌های فرهنگی در حوزه دانشجویان جهان اسلام

دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی دیگر کشورها به ویژه در جهان اسلام و افزایش سهم تأثیرگذاری بر اقدامات آن‌ها

ب) حمایت از شبکه‌های دانشگاهی مردم‌نهاد در جهان اسلام:

- حمایت از شبکه‌های دانشگاهی مردم‌نهاد در جهان اسلام در جهت حمایت از بیداری اسلامی به ویژه اتحادیه جهانی اساتید مسلمانان دانشگاه‌ها و سایر تشکل‌های بین‌المللی اساتید.

ج) حمایت از فعالان و فعالیت‌های فرهنگی

- حمایت از فعالان و فعالیت‌های فرهنگی، سیاسی و اجتماعی دانشگاهیان جهان منطبق با آرمان‌های انقلاب اسلامی

۷- ارتباط و جایگاه طرح در اسناد بالادستی فرهنگی جهاد دانشگاهی:

● ۱- اساسنامه جهاد دانشگاهی:

ماده ۳- وظایف کلی جهاد:

- توسعه امور فرهنگی در سطح جامعه از طریق همکاری با حوزه و دانشگاه و سایر مراجع و نهاد‌های فرهنگی به خصوص برای نسل جوان
- تبلیغ و ترویج فرهنگ و هنر اسلامی و برنامه‌ریزی فرهنگی و تربیتی و ایجاد آمادگی فکری و مکتبی در قشر جوان به خصوص دانش‌آموزان دبیرستانی و دانشجویان به منظور مقابله با غرب‌زدگی و انحرافات فرهنگی

۸- پیشینه اجرای طرح:

● (الف) پیشینه غیر ایرانی:

وزارت علوم: تحقیقات و فناوری به عنوان اصلی‌ترین نهاد امور دانشجویی کشور متولی اصلی سیاست‌گذاری برای دانشجویان غیرایرانی می‌باشد. مرکز مطالعات و همکاری‌های علمی بین الملل، معاونت بین الملل و امور دانشجویان غیرایرانی دانشگاه‌ها و اداره کل امور دانشجویان بین الملل سازمان امور دانشجویان از جمله مراکز مجری برنامه‌های فرهنگی ویژه دانشجویان غیر ایرانی هستند.

از جمله برنامه‌های این دستگاه‌ها برای دانشجویان بین الملل عبارتند از:

- ایجاد سامانه یکپارچه بورس‌های دانشجویی
- برگزاری جشنواره جذب دانشجویان بین الملل در ایران
- کنفرانس بین المللی دانشجویان رشته‌های جغرافیا
- همایش بین المللی دانشجویان ادبیات، تاریخ و مطالعات فرهنگی
- المپیاد علمی فرهنگی ویژه دانشجویان غیرایرانی
- تاسیس مراکز آموزش زبان فارسی
- تشکیل موسسه جذب دانشجویان بین الملل

● (ب) پیشینه داخلی:

این طرح تاکنون ۶ دوره توسط مرکز امام، انقلاب و ولایت فقیه و ۱ دوره توسط مرکز گردشگری علمی فرهنگی دانشجویان ایران برگزار شده است.

● (ج) تمایز طرح پیشنهادی با برنامه‌های اجرا شده پیشین (در داخل و خارج از جهاد دانشگاهی):

این طرح به طور ویژه بر آشنایی دانشجویان غیر ایرانی با مبانی اندیشه‌ای انقلاب اسلامی و آرا و اندیشه‌های رهبر معظم انقلاب (مدظله العالی) تمرکز دارد. گزینش مخاطب و تمرکز بر وجه اندیشه‌ای انقلاب اسلامی از وجوه تمایز این طرح با سایر طرح‌ها می‌باشد.

در این دوره، طرح با همکاری واحدهای جهاددانشگاهی و سایر نهادهای مرتبط در سطح وسیع تری در دانشگاه‌های سراسر کشور برگزار خواهد شد.

۹- نوع طرح:

- بین المللی   ملی   منطقه‌ای
 استانی / دانشگاهی   هماهنگ

۱۰- موضوع محوری برنامه:

۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	
فرهنگ مطالعه	فرهنگ زیست محیطی	فرهنگ کار	فرهنگ ملی	فرهنگ سیاسی	فرهنگ اجتماعی	فرهنگ دینی	موضوع اصلی
				✓		✓	موضوع فرعی مرتبط

۱۱- قالب اصلی طرح:

ردیف	قالب اصلی	قالب فرعی	نیک بزیند
۱	اردو (بازدید)	اردوهای جهادی (محرومت زدایی)	
		بازدید علمی - فرهنگی / اردوی زیارتی / اردوی طبیعت‌گردی یک‌روزه	
۲	جشنواره	بازدید علمی - فرهنگی / اردوی زیارتی / اردوی طبیعت‌گردی چندروزه (به ازای هر روز)	✓
		افتتاحیه یا اختتامیه جشنواره	
		جشنواره ادبی	
		جشنواره فرهنگی هنری	
		جشنواره های مذهبی	
		جشنواره کتاب / پایان نامه	
		جشنواره غذا (با رویکرد حمایت از محرومان)	
۳	همایش	جشنواره ورزشی	
		افتتاحیه یا اختتامیه همایش / پنل‌های تخصصی (هر عنوان)	✓
		گردهمایی	✓

	تولید نرم افزار / لوح فشرده (به ازای هر اثر)	چند رسانه‌ای	۴
	طراحی و راه‌اندازی پایگاه اینترنتی / پرتال سازمانی		
✓	فعالیت در شبکه‌های اجتماعی مجازی		
✓	تولید خبر (به ازای هر خبر تولیدی)		
✓	تولید چند رسانه‌ای		
✓	اینفوگرافی		
✓	فیلم		
✓	کلیپ		
	پادکست	مسابقه	۵
	اپلیکیشن		
	مسابقه طراحی لباس (به ازای هر اثر)		
✓	مسابقه داستان نویسی / دنونشته (به ازای هر اثر)		
✓	مسابقه پیامکی (به ازای هر اثر)		
	مسابقه مشاعره / شعر (به ازای هر اثر)		
	مسابقه مناظره / فن بیان (به ازای هر مناظره)		
✓	مسابقه عکاسی / نقاشی / کاریکاتور / خطاطی / گرافیک و ... (به ازای هر اثر)		
	مسابقه فیلمنامه‌نویسی / نمایشنامه‌نویسی (به ازای هر اثر)	نمایش	۶
✓	مسابقه کتابخوانی، خلاصه نویسی (حضور ی / مجازی)		
✓	تئاتر (سالنی، خیابانی)		
✓	اکران فیلم		

✓	برگزاری نمایشگاه / مشارکت در برگزاری (به ازای هر روز)	نمایشگاه	۷
✓	بازدید از نمایشگاه خارج از دانشگاه (به ازای هر ۶٪ بازدیدکنندگان در یک روز)		
	کارگاه آموزشی (به ازای هر نیم روز)	کارگاه	۸
✓	دوره آموزشی کوتاه مدت (بین ۸ تا ۱۶ ساعت)		
	دوره آموزشی بلند مدت (بالتر از ۱۶ ساعت)		

۱۳- اعضای نهادهای شورای سیاست گذاری طرح:

ردیف	نام سازمان عضو شورای سیاست گذاری	مسئولیت در سازمان
۱	معاونت فرهنگی جهاددانشگاهی	معاون فرهنگی
۲	سازمان دانشجویان جهاددانشگاهی	رئیس سازمان
۳	سازمان امور دانشجویان وزارت علوم، تحقیقات و فناوری	رئیس سازمان
۴	معاونت فرهنگی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری	معاون فرهنگی
۵	نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاهها	رئیس نهاد
۶	مرکز ارتباطات و بین الملل حوزه‌های علمیه	رئیس مرکز

۱۲- بهره‌مندان طرح

● الف) بهره‌مندان عمومی:

دانشجویان ■ ۵۰۰۰ نفر ساعت
 جهادگران و خانواده آنها □ ..... نفر ساعت
 اساتید و مدرسان ■ ۸۰

● ب) بهره‌مندان نهادهای:

- سازمان امور دانشجویان وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
- معاونت فرهنگی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
- معاونت فرهنگی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
- معاونت فرهنگی - دانشجویی دانشگاه آزاد اسلامی
- وزارت امور خارجه

۱۴- رئیس شورای سیاست‌گذاری:

معاون فرهنگی جهاد دانشگاهی

نایب رئیس شورای سیاست‌گذاری: رئیس سازمان دانشجویان

دبیر شورای سیاست‌گذاری: مسئول دبیرخانه طرح

۱۵- واحد سازمانی مجری:

سازمان دانشجویان جهاد دانشگاهی

۱۶- سازمان مشارکت‌کننده و حامی طرح:

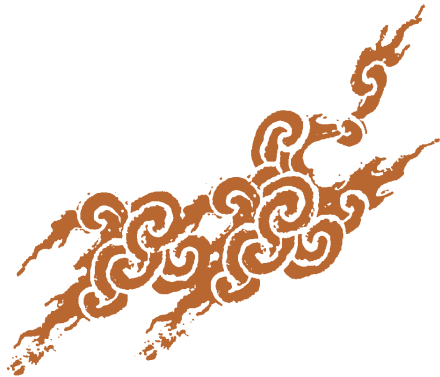
- اداره کل امور دانشجویان بین‌الملل سازمان امور دانشجویان وزارت عتف
- مرکز امام و انقلاب اسلامی دانشگاه آزاد اسلامی
- معاونت بین‌الملل و امور دانشجویان غیر ایرانی دانشگاه آزاد اسلامی
- نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه‌ها
- مرکز ارتباطات و بین‌الملل حوزه‌های علمیه

۱۷- سازمان حامی و ناظر فرهنگی جهاد دانشگاهی:

معاونت فرهنگی جهاد دانشگاهی

۱۸- نماینده و ناظر معاونت فرهنگی جهاد دانشگاهی:

ستاد معاونت فرهنگی جهاد دانشگاهی

مسابقات مناظره دانشجویان

سازمان دانشجویان جهاد دانشگاهی
(مرکز ملی گفتگو، مناظره و آزاداندیشی)

۱- عنوان طرح:

مسابقات ملی مناظره دانشجویان

۲- کد طرح:

۳-۴۹-۳-۱۴۰۳-هـ

۳- بیان موضوع:

در این بخش، ایده اصلی طرح و شیوه اجرای آن در قالب ۴۵۰ تا ۶۰۰ کلمه بیان شود.

ایده اصلی «مسابقات ملی مناظره دانشجویان ایران» برگزاری مناظره، با قالبی مشخص، بین دو گروه دانشجویی است. این مسابقات به طور ادواری و همزمان با هر سال تحصیلی برگزار می‌شود. هر دوره از سه مرحله استانی /

دانشگاهی، منطقه‌ای و کشوری تشکیل شده است. که هر یک از مراحل به شرح زیر می‌باشند:

مرحله استانی:

- تبلیغات و فراخوان ثبت نام از طریق دفاتر جهاد دانشگاهی در واحدها

- ثبت نام و تکمیل اطلاعات گروه‌های شرکت کننده

- تعیین داوران مسابقات از اعضای هیئت علمی دانشگاه‌ها و توجیه آیین نامه داوری

- برگزاری کارگاه توجیهی و آموزشی برای گروه‌های شرکت کننده

- اعلام گزاره‌های مصوب شورای علمی به گروه‌ها و دریافت مواضع موافق و مخالف گروه‌ها

- تدوین جدول مسابقات بر اساس مواضع گروه‌ها و اعلام به شرکت کنندگان

- برگزاری مسابقات مناظره به شکل حذفی تا مشخص شدن گروه برتر

- معرفی گروه برتر به همراه اطلاعات کامل به دبیرخانه دائمی مسابقات (سازمان دانشجویان) جهت شرکت در مراحل بعدی مسابقات

مرحله منطقه‌ای:

پس از برگزاری مرحله استانی / دانشگاهی مسابقات و ارزیابی واحدها توسط دبیرخانه مسابقات، ۳ یا ۴ واحد برگزارکننده به عنوان میزبان مرحله منطقه‌ای مسابقات انتخاب خواهند شد. برای انتخاب میزبان، دبیرخانه علاوه بر مدنظر

قراردادن کیفیت مسابقات استانی در واحد، مواردی چون موقعیت جغرافیایی استان نسبت به استان‌های همجوار (و سهولت تردد دانشجویان از استان‌های همسایه به استان میزبان)، تعداد تیم‌های شرکت کننده در مسابقات واحد مربوطه و همچنین تعداد تیم‌ها در استان‌های همجوار را در نظر می‌گیرد.

منطقه‌بندی بر اساس تعداد تیم‌های شرکت کننده در استان‌ها و نزدیکی استان‌ها به انجام می‌رسد. به طور متوسط در هر منطقه ۱۶ تیم حضور خواهند داشت. برگزیدگان این مرحله به مرحله کشوری مسابقات راه خواهند یافت. مرحله کشوری:

در آخر نیز این مسابقات با برگزاری مرحله کشوری به کار خود در هر دوره پایان می‌دهد. این مرحله به ترتیب زیر برگزار می‌شود:

پس از اتمام مسابقات در مرحله منطقه‌ای، مرحله کشوری مسابقات با حضور تیم‌های برگزیده مرحله منطقه‌ای برگزار می‌شود.

برگزیدگان مرحله کشوری شامل تیم قهرمان و نایب قهرمان خواهد شد.

قالب برگزاری هر مسابقه مناظره به شرح زیر است:

- قرائت کلام الله مجید

- اعلام برنامه توسط رئیس جلسه (کلیاتی در مورد چگونگی برگزاری مناظره، معرفی هیات داوران و اعلام موضوع)

- دعوت از تیم‌ها جهت قرار گرفتن در جایگاه و معرفی آنها

● ۴-۲-اهداف فرعی:

- ۱- زمینه‌سازی برای شکل‌گیری تفکر خلاق و نقاد در میان دانشجویان
- ۲- ایجاد انگیزه در جامعه به منظور توجه بیشتر به ارتقاء سطح دانش و آگاهی عمومی
- ۳- کسب دانش عمومی در مورد موضوعات مختلف و متنوع

● ۵- ضرورت و اهمیت طرح:

یکی از پایه‌های اصلی تمدن‌سازی و تشکیل یک تمدن نوین، ایجاد فضای گفت‌وگو و تضارب آراء و همچنین گفتمان‌سازی در این مسیر است. اهمیت این مسأله از آنجایی ناشی می‌شود که سال‌ها قبل از انتشار بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی و تأکید بر تمدن‌سازی توسط جوانان، رهبر انقلاب در پاسخ به نامه جمعی از دانش‌آموختگان و پژوهشگران حوزه علمیه در مورد کرسی‌های نظریه‌پردازی فرمودند: «فرهنگ اسلامی و تمدن اسلامی همواره در مصاف با معضلات جدید و نیز چالش با مکاتب و تمدن‌های دیگر شکفته است». شکوفایی تمدن به مناظره، نقد، گفت‌وگو و گفتمان‌سازی گره خورده است. در تاریخ بشر هیچ تمدنی بدون ایجاد فضایی برای مناظره و گفت‌وگو پایدار نبوده است. از همین رو بود که در سال ۸۱ در همان نامه، رهبر انقلاب تأکید کرد: «بدون فضای انتقادی سالم و بدون آزادی بیان و گفت‌وگوی آزاد

- اعلام شروع مناظره توسط رئیس جلسه
- طرح مسئله توسط تیم موافق (سخنران اول) به مدت ۶ دقیقه
- طرح مسئله توسط تیم مخالف (سخنران اول) به مدت ۶ دقیقه
- دفاع تیم موافق (سخنران دوم) به مدت ۳ دقیقه
- دفاع تیم مخالف (سخنران دوم) به مدت ۳ دقیقه
- دفاع تیم موافق (سخنران اول) به مدت ۳ دقیقه
- دفاع تیم مخالف (سخنران اول) به مدت ۳ دقیقه
- نتیجه‌گیری تیم موافق (سخنران دوم) به مدت ۴ دقیقه
- نتیجه‌گیری تیم مخالف (سخنران دوم) به مدت ۴ دقیقه
- اعلام خاتمه مسابقه توسط رئیس جلسه
- ۱۰-۱۵ دقیقه تنفس جهت اعلام نتیجه توسط هیئت داوران
- اعلام رأی هیئت داوران و امتیازات و نام برنده توسط رئیس جلسه
- خاتمه مسابقه

● ۴-اهداف برنامه:

● ۴-۱-هدف اصلی:

توسعه فرهنگ گفت‌وگو و آموزش و ارتقای تفکر خلاق و نقاد در میان دانشجویان در قالب فعالیت‌های گروهی منسجم و هدفمند

● ۱- منویات مقام معظم رهبری:

پاسخ مقام معظم رهبری به نامه جمعی از دانش‌آموختگان و پژوهشگران حوزه علمیه در مورد کرسی‌های نظریه‌پردازی: من بر پیشنهاد شما می‌افزایم که این ایده چه در قالب مناظره‌های قانونمند و توأم با امکان داوری و با حضور هیئت‌های داوری علمی و [..] تنها محدود به برخی قلمروهای فکر دینی یا علوم انسانی و اجتماعی نماند بلکه در کلیه علوم ورشته‌های نظری و عملی و در جهت حمایت از کاشفان و مخترعان و نظریه‌سازان در این علوم و فنون و صنایع نیز چنین فضایی پدید آید.

● ۲- مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی:

بند ۴ مورد ۳ «اهداف و سیاست‌های کلی فرهنگی برنامه سوم توسعه کشور»: اهتمام به اشاعه فرهنگ گفتگو و تبادل افکار در جامعه

● ۳- سند اسلامی شدن دانشگاه‌ها:

نظام فرهنگی- تربیتی
- بند ۴ راهبرد ۶ فصل پنجم: حمایت از جلسات نقد، مناظره و کرسی‌های

با «حمایت حکومت اسلامی» و «هدایت علماء و صاحب‌نظران»، تولید علم و اندیشه دینی و در نتیجه، تمدن‌سازی و جامعه‌پردازی، ناممکن یا بسیار مشکل خواهد بود».

از آنجا که بار اصلی تمدن‌سازی بر عهده جوانان و دانشجویان است و بدون ایجاد یک فضای گفت‌وگو و تمرین مناظره و آزاداندیشی ایجاد و حفظ تمدن نوین اسلامی غیر ممکن است، رونق فضای گفت‌وگو و تضارب آراء ضروری به نظر می‌رسد. دانشجویان و جوانان دست به تمرین گفت‌وگو بزنند و در این مسیر با یادگیری و اصلاح خود آماده حضور در این عرصه سخت و عظیم شوند. عدم وجود این فضای گفت‌وگو و خطرات عمیق تقویت‌نکردن این مهم و همچنین خطا در این مسیر ما را به سرنوشتی دچار خواهد کرد که از سوی رهبر معظم انقلاب هم نسبت به آن هشدار داده شده است: «همچنان مصرف‌کننده فرهنگ و تمدن دیگران باقی مانده و تحقیر خواهیم شد».

۶- ارتباط طرح با اسناد بالادستی فرهنگی حاکمیتی: ۱

(در این بخش لازم است به تفکیک به راهبرد، ماده، بند، یا تبصره مندرج در اسناد بالادستی که طرح با آن ارتباط دارد استناد شود.)

۱- اسناد بالادستی فرهنگی حاکمیتی عبارت‌اند از: سند چشم‌انداز ۲۰ ساله‌ی کشور (سند ۱۴۰۴)، الگوی ایرانی-اسلامی پیشرفت، منویات مقام معظم رهبری^(مدظله)، بیانیه‌ی گام دوم انقلاب، مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی، نقشه مهندسی فرهنگی کشور، نقشه جامع علمی کشور، سند اسلامی شدن دانشگاه‌ها مصوبات شورای فرهنگی عمومی.

۵- سند الگوی پایه اسلامی ایرانی پیشرفت:

- بند ۴۷: تقویت فضای آزاداندیشی به منظور ارزیابی و نقد علمی سیاست‌ها و عملکردهای گذشته و حال برای تصحیح مستمر آن و حفظ مسیر انقلاب اسلامی

۷- ارتباط و جایگاه طرح در اسناد بالادستی فرهنگی جهاد دانشگاهی^۱

- مأموریت‌های جهاد دانشگاهی در برنامه ششم توسعه:
- بند ۵ مأموریت جهاد دانشگاهی در حوزه فرهنگی: تقویت فضای تفکر و آزاداندیشی و فضای گفت‌وگو و خردورزی

۸- پیشینه اجرای طرح:

● الف) پیشینه خارجی:

- (منظور، سوابق اجرای طرح، خارج از جهاد دانشگاهی و خارج از کشور است)
- مسابقات مناظره دانشجویی به سبک‌ها و در قالب‌های متعددی در دانشگاه‌های خارج از کشور دنبال می‌شود. از جمله مهمترین مسابقات

آزاداندیشی در جهت افزایش نشاط سیاسی دانشگاه‌ها

- بند ۳ راهبرد ۷ فصل پنجم: حمایت، تقویت و توسعه کرسی‌های آزاداندیشی، نقد و مناظره و تدوین سیاست‌های تشویقی
- نظام آموزشی
- بند ۶ راهبرد ۳ فصل ششم: گسترش و توسعه کرسی‌های نقد، مناظره و نظریه‌پردازی

● ۴- نقشه جامع علمی کشور:

- بند ۷ تبصره ۲ ابلاغیه مأموریت‌های جهاد دانشگاهی: مشارکت در ترویج، تعمیق و ارتقای کرسی‌های نظریه‌پردازی و نقد و مناظره در حوزه‌های منتخب
- بند ۵ از راهبرد ملی راهبرد کلان ۲: گسترش فضای تولید علم و فکر با حمایت از کرسی‌های آزاداندیشی و نظریه‌پردازی و کانون‌های تفکر و مناظرات علمی مبتنی بر جدال احسن و نقدپذیری عالمانه
- بند ۳ از راهبرد ملی راهبرد کلان ۱۰: ترویج و تعمیق نقد و مناظره و گسترش کرسی‌های نظریه‌پردازی در حوزه علوم انسانی و هنر و معارف اسلامی

۱- اسناد بالادستی فرهنگی جهاد دانشگاهی عبارت‌اند از: اساسنامه جهاد دانشگاهی، سند چشم‌انداز جهاد دانشگاهی، برنامه توسعه جهاد دانشگاهی، اهداف و سیاست‌های فرهنگی معاونت فرهنگی جهاد دانشگاهی.

می توان به مسابقات مناظره دانشگاه های جهان که به سبک پارلمانی انگلیسی، مسابقات مناظره دانشگاه های اروپا که به سبک پارلمانی انگلیسی و مسابقات مناظره دانشگاه های آسیا که به سبک استرالیایی برگزار می شود، اشاره کرد. همچنین مسابقات مناظره ملی آمریکا نیز نمونه دیگری از مسابقات مناظره دانشجویی است. این رقابت ها از سال ۱۹۴۷ میلادی به سبکی مختص به خود برگزار می شود. گفتنی است سابقه مسابقات مناظره بین دانشگاهی در آمریکا به اواخر قرن ۱۹ میلادی برمی گردد.

«مسابقات مناظره ملی دانشجویان ایران»، تنها مسابقه مناظره کشور در سطح ملی است. بزرگترین مسابقه مناظره در کشور به جز «مسابقات مناظره ملی دانشجویان ایران» مربوط به مسابقات مناظره دانشگاه آزاد اسلامی است.

● (ب) پیشینه داخلی:

(منظور، سوابق اجرای طرح در داخل جهاد دانشگاهی ست)

تا به حال، ۱۱ دوره از «مسابقات ملی مناظره دانشجویان ایران» به همت سازمان دانشجویان جهاد دانشگاهی، با شرکت نزدیک به ۳۰۰۰ تیم دانشجویی در این رقابت ها، برگزار شده است. یک دوره مسابقات مناظره به زبان انگلیسی، دو دوره مسابقات مناظره تخصصی تعاون، مسابقات مناظره نمایشگاه قرآن کریم، و مسابقات مناظره نمایشگاه محیط زیست از دیگر اقدامات سازمان

دانشجویان در راستای برگزاری مسابقات مناظره است. بخش دیگری از جهاد دانشگاهی تا به حال مسابقات مناظره برگزار نکرده است.

● (ج) تمایز طرح پیشنهادی با برنامه های اجرا شده پیشین:

(در داخل و خارج از جهاد دانشگاهی)

مسابقات مناظره دانشجویان ایران بومی سازی شده مدل مسابقات دانشگاه های جهان است. از جمله ابتکاراتی که در مدل مسابقات مناظره دانشجویان ایران بکار رفته می توان به استعلام و جمع آوری مواضع گروه های شرکت کننده در قبال گزاره ها اشاره کرد. بر خلاف روند اجرایی مرسوم در مسابقات مناظره در سایر نقاط جهان که موضع شرکت کنندگان از طرف گروه اجرایی و بر اساس قرعه کشی تعیین می گردد، شرکت کنندگان در «مسابقات مناظره ملی دانشجویان ایران» باید پیش از آغاز رقابت ها در رابطه با موضع خود، در قبال گزاره های مورد استفاده در مسابقات، به جمع بندی برسند و به این ترتیب از فرصت دفاع از موضع و نظر قلبی و واقعی خود بهره ببرند. این امر بستری فراهم می کند که مناظره گران بتوانند صادقانه نقطه نظرات خود را بیان کنند و در نتیجه به منظور جلب رأی داوران بهترین استدلال ها و براهینی را که مطابق با باورهایشان است، جست و جو کنند. همچنین در مدل مسابقات

۹- نوع طرح:

- بین‌المللی   ملی   منطقه‌ای
 استانی / دانشگاهی   هماهنگ

مناظره دانشجویان ایران گروه‌ها از فرصت بیشتری برای آماده‌سازی خود برخوردار هستند، در حالی که در مدل مسابقات مناظره دانشگاه‌های جهان گروه‌ها تنها دقایقی قبل از مناظره از گزاره و موضع خود باخبر می‌شوند. این امر باعث می‌شود گروه‌های شرکت‌کننده در مدت زمانی که اختیار دارند، جوانب گسترده‌تری از بحث را بررسی و واکاوی کنند و در نهایت گفت‌گویی علمی‌تر و مستدل‌تر ارائه بدهند.

۱۰- موضوع محوری برنامه:

۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	
فرهنگ مطالعه	فرهنگ زیست محیطی	فرهنگ کار	فرهنگ ملی	فرهنگ سیاسی	فرهنگ اجتماعی	فرهنگ دینی	موضوع اصلی
					✓		موضوع فرعی مرتبط

۱۱- قالب اصلی طرح:

تیک بزنید	قالب فرعی	قالب اصلی	
	اردوهای جهادی (محروریت زدایی) بازدید علمی- فرهنگی / اردوی زیارتی / اردوی طبیعت گردی یک روزه	اردو (بازدید)	
	بازدید علمی- فرهنگی / اردوی زیارتی / اردوی طبیعت گردی چندروزه (به ازای هر روز)		
	افتتاحیه یا اختتامیه جشنواره جشنواره ادبی جشنواره فرهنگی هنری جشنواره های مذهبی	جشنواره	
	جشنواره کتاب / پایان نامه		
	جشنواره غذا (با رویکرد حمایت از محرومان)		
	جشنواره ورزشی		
✓	افتتاحیه یا اختتامیه همایش / پنل های تخصصی (هر عنوان) گردهمایی	همایش	
	تولید نرم افزار / لوح فشرده (به ازای هر اثر)	چند رسانه ای	
✓	طراحی و راه اندازی پایگاه اینترنتی / پرتال سازمانی		
✓	فعالیت در شبکه های اجتماعی مجازی		
✓	تولید خبر (به ازای هر خبر تولیدی)		
✓	تولید چند رسانه ای		
✓	اینفوگرافی		
✓	فیلم		
✓	کلیپ		
	پادکست		
	پلیکیشن		

تیک بزند	قالب فرعی	قالب اصلی
	مسابقه طراحی لباس (به ازای هر اثر)	مسابقه
	مسابقه داستان نویسی / دلنوشته (به ازای هر اثر)	
	مسابقه پیامکی (به ازای هر اثر)	
	مسابقه مشاعره / شعر (به ازای هر اثر)	
✓	مسابقه مناظره / فن بیان (به ازای هر مناظره)	مسابقه
	مسابقه عکاسی / نقاشی / کاریکاتور / خطاطی / گرافیک و ... (به ازای هر اثر)	
	مسابقه فیلمنامه‌نویسی / نمایشنامه‌نویسی (به ازای هر اثر)	
	مسابقه کتابخوانی، خلاصه‌نویسی (حضور ی / مجازی)	نمایش
	تئاتر (سالنی، خیابانی)	
	اکران فیلم	نمایشگاه
	برگزاری نمایشگاه / مشارکت در برگزاری (به ازای هر روز)	
	بازدید از نمایشگاه خارج از دانشگاه (به ازای هر ۶٪ بازدیدکنندگان در یک روز)	کارگاه
✓	کارگاه آموزشی (به ازای هر نیم روز)	
	دوره آموزشی کوتاه مدت (بین ۸ تا ۱۶ ساعت)	نشست
	دوره آموزشی بلند مدت (بالتر از ۱۶ ساعت)	
	نشست تخصصی (کرسی آزاداندیشی / وبینار / سمینار / میزگرد / مناظره)	نشست
	نشست مناسبتی (سخنرانی به همراه مراسم جشن یا سوگاری)	
	سیر مطالعاتی / نقد کتاب / فیلم	
	تربییون آزاد، گفتگوی دانشجویی	
	معرفی و رونمایی (کتاب / پوستر / نرم افزار / سایت و ...)	
	کرسی تلاوت و تدبیر قرآن	
	شب شعر	
	گرامیداشت / نکوداشت اساتید، مفاخر و ...	
	دیدار با مفاخر	

تیک بزنید	قالب اصلی	قالب فرعی
	طرح مطالعاتی	طرح افکارسنجی
		طرح مطالعاتی
✓	چاپ نشر	تولید محتوا و چاپ کتاب
✓		تولید محتوی و چاپ نشریه ، بروشور، ویژه نامه و...

۱۲- بهره‌مندان طرح:

● (الف) بهره‌مندان عمومی:

دانشجویان ■ ۱۰۰۰۰ نفر ساعت
 جهادگران و خانواده آنها ■ ۵۰۰ نفر ساعت
 اساتید و مدرسان ■ ۱۳۰۰ نفر ساعت

● (ب) بهره‌مندان نهادی:

(نام نهادهای استفاده کننده و بهره‌بردار ذکر شود):

- معاونت فرهنگی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
- وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
- هیئت حمایت از کرسی‌های نقد، مناظره و نظریه پردازی
- نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه‌ها

۱۳- اعضای نهادی شورای سیاست‌گذاری طرح:

ردیف	نام سازمان عضو شورای سیاست‌گذاری	مسئولیت در سازمان
۱	معاونت فرهنگی جهاد دانشگاهی	معاون
۲	سازمان دانشجویان جهاد دانشگاهی	رئیس
۳	وزارت علوم، تحقیقات و فناوری	معاون فرهنگی
۴	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	معاون فرهنگی
۵	هیأت حمایت از کرسی‌های نقد، مناظره و نظریه پردازی	دبیر هیأت
۶	نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه‌ها	معاون فرهنگی نهاد
۷	دانشگاه آزاد اسلامی	معاون فرهنگی
۸	دانشگاه فرهنگیان	معاون فرهنگی
۹	دانشگاه پیام نور	معاون فرهنگی
۱۰	دانشگاه جامع علمی- کاربردی	معاون فرهنگی

۱۴- رئیس شورای سیاست‌گذاری:
رئیس جهاد دانشگاهی

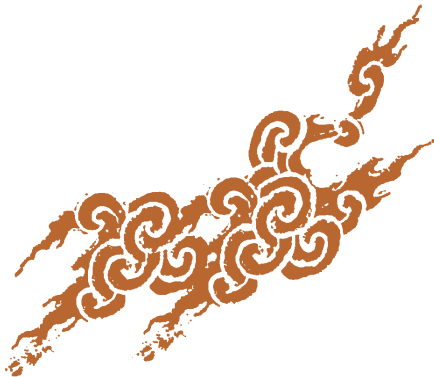
۱۷- سازمان حامی و ناظر فرهنگی جهاد دانشگاهی:
معاونت فرهنگی جهاد دانشگاهی

۱۵- واحد سازمانی مجری:
مرکز ملی گفت‌وگو، مناظره و آزاداندیشی سازمان دانشجویان

۱۸- نماینده و ناظر معاونت فرهنگی جهاد دانشگاهی:
ستاد معاونت فرهنگی جهاد دانشگاهی

۱۶- سازمان مشارکت‌کننده و حامی طرح:

- معاونت فرهنگی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
- وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
- هیئت حمایت از کرسی‌های نقد، مناظره و نظریه‌پردازی
- نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه‌ها

نگوداشت مفاخر لیرا، اسلام

سازمان دانشجویان جهاد دانشگاهی

۱- عنوان طرح:

نکوداشت مفاخر ایران

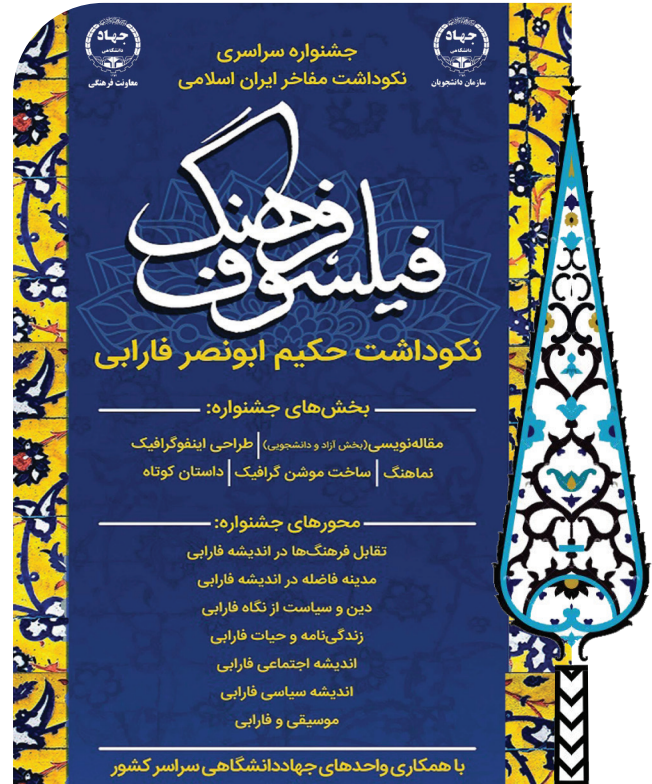
۲- کد طرح:

۴-۴۹-۱۴۰۳-هـ

۳- بیان موضوع:

(در این بخش، ایده اصلی طرح و شیوه اجرای آن در قالب ۴۵۰ تا ۶۰۰ کلمه بیان شود.)

طرح نکوداشت مفاخر ایران اسلامی به منظور آشنایی با فرهنگ، تمدن و مفاخر و مشاهیر ایران اسلامی، تقویت خودباوری و اعتماد به نفس ملی و اشاعه فرهنگ تقدیر از مفاخر و مشاهیر ویژه دانشجویان سراسر کشور انجام می‌شود.

دانشجویان معرفی می‌گردد.

طرح شامل دو بخش ملی و استانی است. بخش ملی توسط دبیرخانه طرح و به صورت جشنواره علمی- فرهنگی در محورها و موضوعات متعدد و مرتبط با شخصیت محوری برگزار می‌شود.

هر دوره از طرح دارای اختتامیه نیز می‌باشد که فرصتی را فراهم می‌آورد تا طرح نکوداشت مفاخر ایران اسلامی در سطح گسترده‌تر به مسئولان و جامعه هدف شناسانده شود. این مراسم با همکاری سازمان‌های همکار، مشارکت کنندگان و واحدهای مجری برگزار خواهد شد و طی آن، از واحدهای برگزیده جهاددانشگاهی در اجرا و همچنین دانشجویان برگزیده در جشنواره علمی- فرهنگی تقدیر بعمل خواهد آمد. آثار برگزیده در بخش مقاله نویسی ارائه و پوستر تمامی مقالات به نمایش در خواهد آمد. مجموعه مقالات برگزیده نیز در قالب کتاب مجموعه مقالات جشنواره به چاپ خواهد رسید. همچنین آثار ارسالی به جشنواره در بخش فرهنگی در قالب نگارخانه به نمایش دانشجویان و بازدید کنندگان عمومی در خواهند آمد.

بخش استانی طرح توسط واحدهای جهاددانشگاهی سراسر کشور برگزار خواهد شد. مجریان طرح در دانشگاه‌های سراسر کشور به معرفی و بزرگداشت شخصیت محوری در قالب برنامه‌هایی همچون بازدید از خانه موزه‌ها، مقبره و یا موزه‌های مرتبط با شخصیت محوری، دیدار با پژوهشگران و نویسندگان،

برپایی آیین‌های نکوداشت مفاخر بیانگر میزان قدرشناسی نسل حاضر و نهادهای اجتماعی از گنجینه‌های خویش است. همچنین شرایط معرفی الگوهای موفق را برای نسل جدید فراهم می‌کند. آشنایی با مفاخر هر قوم و ملتی سهم ارزنده‌ای در هویت سازی آن جامعه ایفا می‌کند.

سازمان دانشجویان جهاددانشگاهی به شکرانه‌ی برخورداری از نعمت وجود بزرگان، مفاخر و گنجینه‌های علمی، ادبی و فرهنگی با هدف گسترش فرهنگ پاسداشت و تقدیر از این بزرگان و به‌منظور نهادینه کردن این فرهنگ در محیط‌های دانشگاهی و انتقال آن به جامعه‌ی آینده و با توجه به نقش جامعه‌ی دانشگاهی؛ به‌ویژه قشر دانشجو در فرهنگ‌سازی و معرفی فرهنگ ایران اسلامی، اقدام به برگزاری طرح نکوداشت مفاخر ایران اسلامی کرده است تا گامی هر چند کوچک در نیل به این اهداف بردارد.

این طرح سالانه به معرفی و نکوداشت یکی از عالمان و متفکران عرصه فرهنگ، دانش، هنر و تمدن اسلام و ایران می‌پردازد، عالمان و متفکرانی که در اعتلای فرهنگ و تمدن منشأ اثر بوده‌اند و دارای آثار ارزنده‌ای می‌باشند. در هر دوره از طرح یک شخصیت به عنوان شخصیت محوری انتخاب می‌شود و تمامی برنامه‌ها حول محور این شخصیت خواهد بود. در طرح پیش‌رو علاوه بر معرفی مفاخر و مشاهیر، به شناخت و بررسی سیره و آثار آنان نیز پرداخته می‌شود. افکار، اندیشه‌ها و خدمات ارزنده این بزرگان در قالب‌های متعددی بررسی و به

- ۲- تقویت انگیزه علم‌آموزی، فرهنگ‌شناسی و هویت‌طلبی در دانشجویان
- ۳- احیا و انتشار آثار ارزندهٔ مفاخر و مشاهیر
- ۴- اشاعه فرهنگ تقدیر و پاسداشت

۵- ضرورت و اهمیت طرح:

(در این بخش، دلایل اهمیت اجرای طرح در قالب ۲۰۰ تا ۳۰۰ کلمه بیان شود)

امروزه در مواجهه با جهانی شدن و تاثیراتی که بر روابط اجتماعی و فرهنگی ملت‌ها می‌گذارد و آنها را دستخوش تغییرات می‌کند؛ هویت‌های قومی و ملی در عرصه‌های خرد و کلان فرهنگی اهمیت بیشتری یافته‌اند. فرآیند جهانی شدن می‌تواند فرهنگ‌های سنتی و بومی را در معرض تهدید قرار دهد و موجب اشاعه ارزش‌ها و هنجارهای غربی شود. از آنجایی که مفاخر یک ملت سرمایه‌های گرانبغی هستند که رابطه‌ای مستقیم با هویت و خودباوری فرهنگی ملت‌ها در فرآیند جهانی سازی دارند؛ معرفی، تجلیل و بزرگداشت آنان می‌تواند زمینه‌ساز حیات فرهنگی در جامعه باشد. از سویی دیگر لازمهٔ تداوم حیات و زیست فرهنگی، توجه به ریشه‌های فرهنگی و الگوسازی برای نسل جوان و آینده‌است. مقام معظم رهبری نیز در بیانیه گام دوم انقلاب اعتقاد به اصل «ما می‌توانیم» را عامل عزت و پیشرفت ایران در همه‌ی عرصه‌ها بیان می‌کنند. شناخت مفاخر یک ملت و تلاش برای الگوسازی آنها تا حد قابل توجهی در اعتلای هویت

برگزاری مراسم‌های بزرگداشت با حضور اساتید، پژوهشگران و فعالان علمی و فرهنگی، نشست‌های تخصصی معرفی و بررسی آثار، کارگاه‌های آموزشی- فرهنگی یا تولید محتوای فرهنگی می‌پردازند.

واحدهای مجری می‌توانند به همراه نکوداشت شخصیت محوری، به بزرگداشت مفاخر معاصر استان خود نیز بپردازند. شناسایی مفاخر معاصر استان‌ها بر اساس ویژگی‌هایی مانند شهرت اخلاقی، مقبولیت اجتماعی، رتبه علمی، پروژه‌های علمی و تحقیقاتی برجسته، جوایز و افتخارات ملی و بین‌المللی و ... خواهد بود.

۴- اهداف برنامه:

● ۴-۱- هدف اصلی

معرفی مفاخر و مشاهیر ایران اسلامی به منظور آشنایی دانشجویان با سیره و آثار آنها جهت تقویت روحیه خودباوری و اعتماد به نفس ملی

● ۴-۲- اهداف فرعی:

- ۱- شناسایی و معرفی بزرگان و مفاخر ایرانی در زمینه‌های متعدد که دارای شهرت جهانی نیز می‌باشند به منظور ایجاد فرصتی جهت الگوبرداری دانشجویان از آنان

فردی، اجتماعی و ملی و تقویت روحیه خودباوری آن ملت مؤثر خواهد بود. سازمان دانشجویان جهاددانشگاهی با بهره‌مندی از ظرفیت شعب خود در سراسر کشور و در راستای اهداف ذکر شده این طرح را برنامه‌ریزی و اجرایی نماید.

۶- ارتباط طرح با اسناد بالادستی فرهنگی حاکمیتی^۱

(در این بخش لازم است به تفکیک به راهبرد، ماده، بند، یا تبصره مندرج در اسناد بالادستی که طرح با آن ارتباط دارد استناد شود.)

سیاست‌های کلی برنامه چهارم توسعه جمهوری اسلامی ایران: تقویت وحدت و هویت ملی مبتنی بر اسلام و انقلاب اسلامی و نظام جمهوری اسلامی و آگاهی کافی درباره تاریخ ایران، فرهنگ، تمدن و هنر ایرانی- اسلامی و اهتمام جدی به زبان فارسی

سند اسلامی شدن دانشگاه‌ها:

نظام فرهنگی- تربیتی

راهبرد ۲- بازنگری و تبیین فلسفه تعلیم و تعلم و متعالی‌سازی انگیزه

تدریس و تحصیل در دانشگاهیان

اقدامات:

- الگوسازی از شخصیت‌ها و مفاخر علمی- فرهنگی کشور

راهبرد ۵- احیای هویت تمدن ساز اسلامی- ایرانی با ارتقاء روحیه خودباوری

و نفی انفعال و خودباختگی در مقابل تمدن غرب

اقدامات:

- حمایت، تشویق و الگوسازی از شخصیت‌ها، مفاخر فرهنگی و تجلیل از

مقام شهدای علم و فناوری

● منویات مقام معظم رهبری:

دیدار مسئولان اجرایی استان فارس با رهبری ۱۳۸۷

مفاخر حقیقی تاریخ ملت ایران موجب تقویت اعتماد به نفس ملی است و لازم است مورد توجه بیشتر قرار گیرد.

۷- ارتباط و جایگاه طرح در اسناد بالادستی فرهنگی جهاددانشگاهی^۲

(در این بخش لازم است به تفکیک به راهبرد، ماده، بند، یا تبصره

مندرج در اسناد بالادستی که طرح با آن ارتباط دارد استناد شود.)

۱- اسناد بالادستی فرهنگی حاکمیتی عبارت‌اند از: سند چشم‌انداز ۲۰ ساله‌ی کشور (سند ۱۴۰۴)، الگوی ایرانی- اسلامی پیشرفت، منویات مقام معظم رهبری (مدظله)، بیانیه‌ی گام دوم انقلاب، مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی، نقشه مهندسی فرهنگی کشور، نقشه جامع علمی کشور، سند اسلامی شدن دانشگاه‌ها مصوبات شورای فرهنگی عمومی.
۲- اسناد بالادستی فرهنگی جهاددانشگاهی عبارت‌اند از: اساسنامه جهاددانشگاهی، سند چشم‌انداز جهاددانشگاهی، برنامه توسعه جهاددانشگاهی، اهداف و سیاست‌های فرهنگی معاونت فرهنگی جهاددانشگاهی.

● **اساسنامه جهاد دانشگاهی:**

وظایف کلی: تبلیغ و ترویج فرهنگ و هنر اسلامی و برنامه ریزی فرهنگی و تربیتی و ایجاد آمادگی فکری و مکتبی در قشر جوان بخصوص دانش‌آموزان دبیرستانی و دانشجویان به منظور مقابله با غرب زدگی و انحرافات در چارچوب سیاست‌های فرهنگی کشور

● **۸-پیشینه اجرای طرح:**

● **الف) پیشینه خارجی:**

(منظور، سوابق اجرای طرح، خارج از جهاد دانشگاهی و خارج از کشور است)

دبیرخانه نکوداشت مفاخر ایران اسلامی از سال ۱۳۹۰ آغاز به فعالیت کرده است و در سه دوره به برگزاری طرح به صورت ملی و استانی پرداخته است.

- اولین دوره، نکوداشت حکیم ابوالقاسم فردوسی: (مسیحای پارسی) هنگامیکه سازمان آموزشی، علمی و فرهنگی ملل متحد (یونسکو) سال ۲۰۱۰ و ۲۰۱۱ میلادی را دوسالانه‌ی هزاره‌ی سرایش شاهنامه فردوسی اعلام کرد تمام محافل ادبی بر آن شدند تا در گرامیداشت این افتخار عظیم تلاش کنند و تا جایی که می‌توانند در راه بیعت با فردوسی حکیم

بکوشند. در دوسالانه‌ی هزارمین سال سرایش شاهنامه، با تلاش ایرانیان در جهت ثبت این میراث معنوی در میان رویدادهای فرهنگی یونسکو، چشم جهانیان متوجه این اثر ماندگار بود؛ به نحوی که با تشویق سازمان تربیتی، علمی، فرهنگی ملل متحد (یونسکو) در بسیاری از کشورهای جهان، برنامه‌هایی در تبیین و تشریح افکار و سیره‌ی فردوسی و شناخت شاهنامه برگزار گردید.

در این میان سزاوار چنان بود که ایرانیان و پارسی‌زبانان بیش از همه‌ی کشورها و اقوام، یاد ابوالقاسم فردوسی فرزند خلف خویش را گرامی داشته و شاهنامه را از نو بشناسند. از این‌رو به جبران گذشته، شناخت و ترویج آموزه‌های شاهنامه برای انسان معاصر را، چراغی دانستیم فراراه آینده‌ای که در پیش داریم و تلاش نمودیم آن را به عنوان مرجع فرهنگ و اخلاق اسلامی و ایرانی به جهانی معرفی کنیم که به آن چشم دوخته است.

دبیرخانه‌ی دانشجویی نکوداشت مفاخر ایران اسلامی در اولین دوره از این طرح در سال ۱۳۹۰ با عنوان **مسیحای پارسی** به برگزاری دوازده برنامه در دوازده دانشگاه مختلف کشور در قالب سخنرانی علمی، ارائه‌ی مقاله، نقالی و شاهنامه‌خوانی و همچنین برگزاری هم‌اندیشی هزارمین سال سرایش شاهنامه‌ی فردوسی به همراه بازدید دانشجویان شهر تهران از کاخ موزه‌ی گلستان و رونمایی از شاهنامه‌ی بایسنقری پرداخت. مقالات ارائه شده در این

برنامه‌ها در کتاب مجموعه مقالات با عنوان مسیحای پارسی منتشر گردید. در این دوره از نکوداشت بزرگانی همچون دکتر محمود امیدسالار، دکتر رضا خاکیرایف و دکتر محمد حسین توسیوند دعوت‌مان را به خاک پاک میهن با جان و دل پذیرفتند و نتایج شاهنامه پژوهی و تحقیقات خود را در اختیار دانشجویان قرار دادند.

استاد شهرام ناظری و گروه فردوسی نیز با زبان و کلام موسیقی، طراوت و لطافت خاصی به جان هم‌اندیشی هزارمین سال سرایش شاهنامه فردوسی بخشیدند.

مرشدان زورخانه‌ای به ویژه مرشد مهدی تمولی که مرام و صفای پهلوانی و زورخانه‌ای را به برنامه‌ها و مخاطبان مسیحای پارسی هدیه نمودند.

استاد امیر صادقی و حسن بیگی در بخش دیگری از این برنامه با هنر نقل، داستانی از داستان‌های شاهنامه را نقل نمودند

مؤسسه‌ی فرهنگی اکو، فدراسیون ورزش‌های پهلوانی و زورخانه‌ای جمهوری اسلامی ایران، مرکز گسترش زبان و ادب فارسی سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی، معاونت فرهنگی سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری و مجموعه‌ی فرهنگی - تاریخی کاخ گلستان حامیان و همراهان دبیرخانه نکوداشت مفاخر در این دوره از طرح بودند.

- دومین دوره، نکوداشت خواجه نصیرالدین طوسی: (استاد بشر)

شخصیت مؤثر علمی و سیاسی خواجه نصیرالدین طوسی و اثرات شگرف این حضور در پیشرفت علمی جهان اسلام و ایران از یک طرف و عدم توجه و شناخت لازم در سطح دانشگاه‌های کشور و در بین دانشجویان عزیز، ما را بر آن داشت تا در سال ۱۳۹۲ برنامه‌های دبیرخانه، حول محور این شخصیت کم‌نظیر برنامه‌ریزی و طراحی شود. برنامه‌های مختلفی در سطح ۱۴ استان کشور (آذربایجان غربی، اردبیل، اصفهان، ایلام، چهارمحال و بختیاری، خراسان جنوبی، سیستان و بلوچستان، فارس، کردستان، گلستان، مازندران، مرکزی، مشهد و یزد) در قالب سخنرانی، نشست‌های تخصصی، برگزاری کارگاه‌های مختلف در حوزه‌ی نجوم، رصدماه و ستارگان، بازدید علمی - تاریخی از رصدخانه‌ی مراغه و... برگزار شد. با توجه به فرموده‌ی مقام معظم رهبری، در کنار انجام فعالیت‌های فرهنگی، بحث تولیدات فرهنگی نیز جزء برنامه‌های دبیرخانه قرار گرفت و در همین راستا مقالات این طرح ملی گردآوری و با عنوان **استاد بشر** مجموعه مقالات منتخب همایش ملی گرامیداشت خواجه نصیرالدین طوسی به مرحله‌ی انتشار رسید.

تولید بروشور (تایم لاین) زندگی خواجه نصیرالدین طوسی که با طراحی متفاوت و جذابیت بصری، خواننده را با تاریخ و زندگی خواجه نصیرالدین طوسی از آغاز تولد تا زمان مرگ این شخصیت ارزشمند همراه میکند؛ و همچنین تولید

پوستر اینفوگرافیک فارسی، عربی و انگلیسی زندگی خواجه نصیرالدین طوسی، از دیگر فعالیت‌های دبیرخانه برای معرفی هر چه بیشتر این شخصیت علمی-فرهنگی-سیاسی-تاریخی بود.

اساتید بزرگواری همچون دکتر یونس کرامتی، دکتر امامعلی شعبانی، دکتر عباس شاه‌بندری، دکتر کیومرث کرمی، دکتر سیدحسین رئیس‌السادات، دکتر علی حیدری، حجت‌الاسلام و المسلمین دکتر سید مهدی قریشی، دکتر کوروش آقایار، دکتر فاضله خواجه‌نبی، دکتر اکبر زمانی، دکتر کوروش نوذری، دکتر مرتضی یوسفی‌راد، دکتر علی محمد ساجدی، دکتر علی اله بادشتی، حجت‌الاسلام و المسلمین دکتر محمد برکت و محمد زینالی با حضور و سخنرانی در نشست‌های تخصصی و ارائه‌ی مطالب و موضوعاتی در حوزه‌هایی نوین و متفاوت و هم‌راستا با آموزه‌های خواجه نصیر برای انسان معاصر، به غنای علمی طرح افزودند.

- سومین دوره، بزرگداشت سعدی شیرازی: (آموزگار ادب) تاثیر قطعی شعر و نثر سعدی به عنوان یکی از پایه‌های محکم و بلند ادبیات پارسی، دبیرخانه‌ی نکوداشت مفاخر ایران اسلامی را برآن داشت تا در سومین دوره از طرح نکوداشت مفاخر ایران اسلامی، بررسی ابعاد شخصیتی و آثار استاد سخن سعدی شیرازی را در مجموعه برنامه‌هایی با عنوان آموزگار ادب در سراسر کشور در دستور کار خود قرار داد. این مجموعه

برنامه‌ها در ۲۰ استان کشور (اردبیل، اصفهان، ایلام، تهران، چهارمحال و بختیاری، خراسان جنوبی، خراسان رضوی، خراسان شمالی، زنجان، سیستان و بلوچستان، صنعتی اصفهان، فارس، کردستان، گلستان، گیلان، لرستان، مازندران، مرکزی، هرمزگان و یزد) در قالب نشست‌های تخصصی، کارگاه‌های بوستان و گلستان خوانی، کارگاه‌های آموزشی و داستان نویسی برگزار شده است.

۱۳۵ مقاله در بخش مقاله نویسی جشنواره طرح ارائه گردید که از این میان تعداد ۳۶ مقاله در قالب کتاب مجموعه مقالات **آموزگار ادب** منتشر گردید. اساتید محترم آقایان دکتر ابراهیم خدایار، دکتر حسن ذوالقدری، دکتر محمود فتوحی، دکتر سید ضیاءالدین هاجری، دکتر سید جعفر حمیدی، دکتر محمد امیر جلالی، دکتر حمیدرضا شعیری و خانم‌ها دکتر لیلا الهیان، دکتر حیات عامری، دکتر خدیجه حاجیان و دکتر مریم حسینی در شورای داوری و علمی سومین دوره نکوداشت مفاخر ایران اسلامی همکاری و همراهی داشتند. مرکز مشارکت‌های فرهنگی هنری سازمان فرهنگی هنری شهرداری تهران، انجمن ترویج زبان و ادب فارسی ایران، انجمن علمی نقد ادبی ایران، انجمن علمی زبان و ادبیات فارسی، مرکز تحقیقات زبان و ادبیات فارسی و سیویلیکا، مرجع مقالات علمی کنفرانس‌های کشور از جمله حامیان و همراهان این دوره از نکوداشت بودند.

● (ج) تمایز طرح پیشنهادی با برنامه‌های اجرا شده پیشین:

(در داخل و خارج از جهاددانشگاهی)

ارگان‌ها، سازمان‌ها و انجمن‌های متعددی به منظور معرفی و نکوداشت مفاخر ایران اسلامی هر ساله برنامه‌های علمی، فرهنگی، هنری و ... را در قالب‌های گوناگونی برنامه ریزی و برگزار می‌نمایند. این برنامه‌ها طیف وسیعی از مخاطبان را در بر می‌گیرد اما به طور خاص برای دانشجویان سراسر کشور طراحی و برنامه ریزی نشده‌اند و عمدتاً در فضایی خارج از محیط دانشگاه‌ها برگزار می‌شوند. در جهاددانشگاهی نیز طرح نکوداشت مقام استاد توسط سازمان جهاددانشگاهی علوم پزشکی تهران هر ساله برگزار می‌شود که به تکریم

از علما و دانشمندان معاصر می‌پردازد. طرح نکوداشت مفاخر ایران اسلامی به معرفی و نکوداشت مفاخر ایران اسلامی می‌پردازد و گروه هدف آن دانشجویان می‌باشد. برگزاری طرح توسط معاونت‌های فرهنگی جهاددانشگاهی سراسر کشور سبب می‌شود طرح به طور گسترده‌ای در دانشگاه‌های سراسر کشور و در قالب‌های متعددی برگزار شود. همچنین جشنواره دانشجویی علمی-فرهنگی به منظور غنای بیشتر طرح برنامه ریزی و اجرا می‌شود.

۹- نوع طرح:

- بین‌المللی   ملی   منطقه‌ای
 استانی / دانشگاهی   هماهنگ

۱۰- موضوع محوری برنامه:

۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	
فرهنگ مطالعه	فرهنگ زیست محیطی	فرهنگ کار	فرهنگ ملی	فرهنگ سیاسی	فرهنگ اجتماعی	فرهنگ دینی	موضوع اصلی
			✓				موضوع فرعی مرتبط

۱۱- قالب اصلی طرح:

تیگ بزئید	قالب فرعی	قالب اصلی	
	اردوهای جهادی (محرومت زدایی)	اردو (بازدید)	
	بازدید علمی - فرهنگی / اردوی زیارتی / اردوی طبیعت‌گردی یک‌روزه		
	بازدید علمی - فرهنگی / اردوی زیارتی / اردوی طبیعت‌گردی چندروزه (به ازای هر روز)		
✓	افتتاحیه یا اختتامیه جشنواره	جشنواره	
✓	جشنواره ادبی		
✓	جشنواره فرهنگی هنری		
	جشنواره‌های مذهبی		
	جشنواره کتاب / پایان‌نامه		
	جشنواره غذا (با رویکرد حمایت از محرومان)		
	جشنواره ورزشی		
	افتتاحیه یا اختتامیه همایش / پنل‌های تخصصی (هر عنوان)	همایش	
	گردهمایی	چند رسانه‌ای	
	تولید نرم افزار / لوح فشرده (به ازای هر اثر)		
✓	طراحی و راه‌اندازی پایگاه اینترنتی / پرتال سازمانی	چند رسانه‌ای	
✓	فعالیت در شبکه‌های اجتماعی مجازی		
✓	تولید خبر (به ازای هر خبر تولیدی)		
✓	تولید چند رسانه‌ای		
✓	اینفوگرافی		
✓	فیلم		
✓	کلیپ		
	پادکست		
	پلیکیشن		

تیگ بزیند	قالب فرعی	قالب اصلی
✓	مسابقه طراحی لباس (به ازای هر اثر) مسابقه داستان نویسی / دلنوشته (به ازای هر اثر)	مسابقه
✓	مسابقه پیامکی (به ازای هر اثر) مسابقه مشاعره / شعر (به ازای هر اثر)	
✓	مسابقه مناظره / فن بیان (به ازای هر مناظره) مسابقه عکاسی / نقاشی / کاریکاتور / خطاطی / گرافیک و ... (به ازای هر اثر)	
✓	مسابقه فیلمنامه نویسی / نمایشنامه نویسی (به ازای هر اثر)	
✓	مسابقه کتابخوانی، خلاصه نویسی (حضور ی / مجازی)	
✓	تئاتر (سالنی، خیابانی) اکران فیلم	
✓	برگزاری نمایشگاه / مشارکت در برگزاری (به ازای هر روز) بازدید از نمایشگاه خارج از دانشگاه (به ازای هر ۶٪ بازدیدکنندگان در یک روز)	نمایشگاه
✓	کارگاه آموزشی (به ازای هر نیم روز) دوره آموزشی کوتاه مدت (بین ۸ تا ۱۶ ساعت) دوره آموزشی بلند مدت (بالتر از ۱۶ ساعت)	کارگاه
✓	نشست تخصصی (کرسی آزاداندیشی / وبینار / سمینار / میزگرد / مناظره) نشست مناسبتی (سخنرانی به همراه مراسم جشن یا سوگواری)	نشست
✓	سیر مطالعاتی / نقد کتاب / فیلم تربون آزاد، گفتگوی دانشجویی معرفی و رونمایی (کتاب / پوستر / نرم افزار / سایت و ...)	
✓	کرسی تلاوت و تدبر قرآن شب شعر	
✓	گرامیداشت / نکوداشت اساتید، مفاخر و ... دیدار با مفاخر	

تیگ بزیند	قالب فرعی	قالب اصلی
	طرح افکارسنجی	طرح مطالعاتی
	طرح مطالعاتی	
✓	تولید محتوا و چاپ کتاب	چاپ نشر
✓	تولید محتوی و چاپ نشریه، بروشور، ویژه نامه و ...	

۱۳- اعضای نهادی شورای سیاست‌گذاری طرح:

ردیف	نام سازمان عضو شورای سیاست‌گذاری	مسئولیت در سازمان
۱	معاونت فرهنگی و اجتماعی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری	معاون فرهنگی و اجتماعی
۲	معاونت فرهنگی و دانشجویی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	معاون فرهنگی و دانشجویی
۳	انجمن آثار و مفاخر فرهنگی	معاون پژوهشی
۴	وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی	معاون امور فرهنگی
۵	جهاد دانشگاهی	معاون فرهنگی
۶	سازمان دانشجویان جهاد دانشگاهی	رئیس سازمان

۱۲- بهره‌مندان طرح:

الف) بهره‌مندان عمومی:

دانشجویان ■ ۳۰۰۰ نفر ساعت

جهادگران و خانواده آنها ■ ۶۰۰ نفر ساعت

اساتید و مدرسان ■ ۲۰۰ نفر ساعت

ب) بهره‌مندان نهادی:

(نام نهادهای استفاده‌کننده و بهره‌بردار ذکر شود):

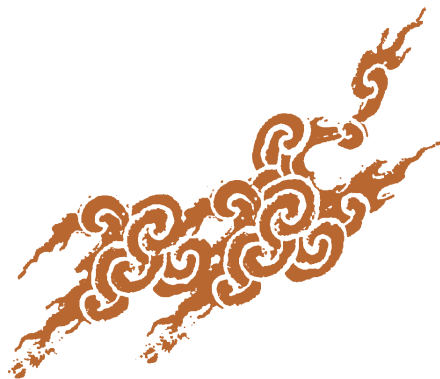
- معاونت فرهنگی و اجتماعی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
- معاونت فرهنگی و دانشجویی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
- معاونت امور فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی
- انجمن آثار و مفاخر فرهنگی

۱۷- سازمان حامی و ناظر فرهنگی جهاددانشگاهی:

معاونت فرهنگی جهاددانشگاهی

۱۸- نماینده و ناظر معاونت فرهنگی جهاددانشگاهی:

ستاد معاونت فرهنگی جهاددانشگاهی

۱۴- رئیس شورای سیاست گذاری:

معاون فرهنگی جهاددانشگاهی

- نایب رئیس شورای سیاست گذاری: رئیس سازمان دانشجویان
- دبیر شورای سیاست گذاری: مسئول دبیرخانه طرح

۱۵- واحد سازمانی مجری:

- سازمان دانشجویان جهاددانشگاهی
- معاونت‌های فرهنگی واحدهای منتخب جهاددانشگاهی سراسر کشور

۱۶- سازمان مشارکت کننده و حامی طرح:

- انجمن آثار و مفاخر فرهنگی
- موسسه حکمت و فلسفه ایران
- معاونت فرهنگی و اجتماعی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

طرح مَرشاخت و واقعات آمریکا و نظام سلطه

معاونت فرهنگی جهاد دانشگاهی

۱- عنوان طرح:

طرح ملی شناخت واقعیات آمریکا و نظام سلطه

۲- کد طرح:

۵-۴۹-۱۴۰۳-هـ

۳- بیان موضوع:

(در این بخش، ایده اصلی طرح و شیوه اجرای آن در قالب ۴۵۰ تا ۶۰۰ کلمه بیان شود.)

با پیروزی انقلاب شکوهمند اسلامی و استقرار نظام جمهوری اسلامی، فصلی نوین در مناسبات بین‌المللی گشوده شد و آرمان‌ها و اهداف متعالی این نظام نوپا از سوی بسیاری از کشورها و ملل تحت ستم مورد استقبال قرار

ارکان نظام و نیز انتقال آن به نسل های آینده می باشد.

● ۴-۲- اهداف فرعی:

- ۱- مفهوم شناسی غرب، نظام سلطه و آمریکا و ادبیات مرتبط
- ۲- شناخت تاریخ تحولات و ساختار آمریکا و نظام سلطه
- ۳- شناخت ویژگی ها و اهداف آمریکا و نظام سلطه
- ۴- مبارزه با غرب گرایی و غرب زدگی در محیط های آموزشی، علمی و دانشگاهی
- ۵- تربیت نسل جوان دبیرستانی و دانشگاهی مبتنی بر روحیه استکبارستیزی
- ۶- کمک در ایجاد شبکه ملی و بین المللی ضد استکباری در کشورهای محور مقاومت و دوست
- ۷- کمک در ایجاد بستر فعالیت های رسانه ای و هنری با ساماندهی مادی و معنوی و توسعه سرمایه انسانی

● ۵- ضرورت و اهمیت طرح:

در این بخش، دلایل اهمیت اجرای طرح در قالب ۲۰۰ تا ۳۰۰ کلمه بیان شود)
مبارزه با استکبار جهانی منطق اسلام است که این موضوع بیانگر اهمیت

گرفت و از سوی دیگر مورد کینه توزی و دشمنی استکبار جهانی به رهبری آمریکا واقع شد. به تعبیر رهبر کبیر انقلاب اسلامی حضرت امام خمینی (س) شیطان بزرگ و ایادی منطقه ای و داخلی آن همواره به دنبال دشمنی و ضربه زدن به انقلاب اسلامی بوده اند، و این امر تا به امروز ادامه داشته است. بنابراین یکی از ضروریات تربیتی نسل جوان کشور شناخت دشمن و مبارزه با دشمن اول نظام مقدس جمهوری اسلامی، یعنی آمریکای جهان خوار می باشد.

در این راستا و به منظور اجرای بند یک ماده سوم اساسنامه جهاد دانشگاهی به منظور مقابله با غرب زدگی، مبارزه با استکبار و زنده نگهداشتن ارزش ها و دستاوردهای انقلاب شکوهمند اسلامی ایران و برجسته کردن نقش این دستاوردها به عنوان یک معیار اساسی در سیاست گذاری ها و برنامه ها و تسری آن به مجموعه ارکان نظام و نیز انتقال آن به نسل های آینده، طرح ملی «شناخت واقعیات آمریکا و نظام سلطه» توسط جهاد دانشگاهی و با همکاری سایر دستگاه های مرتبط دولتی، به شرح ذیل ارائه می شود..

● ۴-۱- اهداف برنامه:

● ۴-۱- هدف اصلی:
هدف اصلی از اجرای طرح، تبیین شناخت واقعیات آمریکا و نظام سلطه به عنوان یک معیار اساسی در سیاست گذاری ها و برنامه ها و تسری آن به مجموعه

استکبارستیزی است. حضرت امام خمینی^(ع) در این رابطه می‌فرمایند: «باید مسلمانان و خصوصاً برادران عرب ما بدانند که مساله اسرائیل و ایران نیست، مساله اصلی برای جهان‌خواران شرق و غرب اسلام است که می‌تواند مسلمانان جهان را تحت پرچم پر افتخار توحید مجتمع و دست جنایتکاران را از کشورهای اسلامی و از سلطه بر مستضعفان جهان کوتاه و مکتب ارزشمند و مترقی الهی را بر جهان عرضه نماید.» (صحیفه امام، ج ۱۵، ص ۱۷۱).

یکی از مهم‌ترین دلایل اهمیت استکبارستیزی از منظر رهبر معظم انقلاب اسلامی^(مدظله‌العالی) همانندی نبرد جمهوری اسلامی ایران با استکبار همچون نبرد پیامبران با طواغیت زمان است. معظم له در این رابطه می‌فرماید:

«امروز نبرد جمهوری اسلامی با استکبار - که با انقلاب آغاز شد و همچنان با قوت ادامه دارد - همان نبرد پیغمبران با طواغیت زمان، با شیاطین انس و جن است. ما دنبال آرمان‌های بلند هستیم؛ دنبال تشکیل جامعه‌ی اسلامی، نظام اسلامی، کشور اسلامی، امت اسلامی و تحقق بخشیدن به آرزوهای بزرگ پیامبران و صدیقان و شهیدان هستیم؛ و دستگاه‌های شیطانی زمان یک جبهه‌اند و طبعاً با یک چنین حرکتی مخالفند. بنابراین کارشکنی می‌کنند، اذیت می‌کنند، تهدید می‌کنند؛ در عین حال با همه‌ی زرق و برقی که آن جبهه‌ی

مقابل دارد و جلال ظاهری و توانایی‌های مادی‌ای که دارد، این حرکت الهی و حرکت پیامبرانه راه خودش را دارد ادامه می‌دهد و پیش می‌رود، اثر می‌گذارد، روز به روز توسعه پیدا می‌کند، روز به روز عمق پیدا می‌کند.

از آنجا که از منظر رهبر معظم انقلاب اسلامی (مدظله‌العالی) استکبار عامل اساسی مشکلات منطقه غرب آسیا است در همین راستا می‌توان گفت یکی از مهم‌ترین دلایل اهمیت و ضرورت استکبارستیزی از منظر معظم له محسوب می‌شود. ایشان در این رابطه می‌فرمایند: «امروز منطقه‌ی ما متأسفانه دچار مشکلات بزرگی است. یمن، بحرین، سوریه، عراق، هر کدام به نحوی دچار مشکل هستند. وقتی که عامل اساسی در این مشکلات را جستجو می‌کنیم، می‌بینیم استکبار است. سرویس‌های جاسوسی و امنیتی آمریکا و صهیونیسم‌اند که دارند این کارها را راه می‌اندازند و دنبال می‌کنند و نیروها را علیه هم به کار می‌برند؛ اینها را بایستی توجه کرد.»

۶- ارتباط طرح با اسناد بالادستی فرهنگی حاکمیتی^۱

(در این بخش لازم است به تفکیک به راهبرد، ماده، بند، یا تبصره مندرج در اسناد بالادستی که طرح با آن ارتباط دارد استناد شود.)

۱- اسناد بالادستی فرهنگی حاکمیتی عبارت‌اند از: سند چشم‌انداز ۲۰ ساله‌ی کشور (سند ۱۴۰۴)، الگوی ایرانی-اسلامی پیشرفت، منویات مقام معظم رهبری^(مدظله)، بیانیه‌ی گام دوم انقلاب، مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی، نقشه مهندسی فرهنگی کشور، نقشه جامع علمی کشور، سند اسلامی شدن دانشگاه‌ها مصوبات شورای فرهنگی عمومی.

● ۱- سند اسلامی شدن دانشگاه‌ها:

- فصل پنجم نظام فرهنگی و تربیتی:
- راهبرد ۶ (تعمیق بینش، بصیرت و افزایش نشاط سیاسی- فرهنگی و انقلابی دانشگاهیان)
- بند ۵۶: حمایت و ساماندهی مؤسسات و مراکز مطالعاتی- تحقیقاتی به منظور تولید و استفاده بهینه از محصولات آنان در حوزه انقلاب اسلامی و استکبارستیزی
- راهبرد ۱۲ (تعامل اثربخش فرهنگی، اجتماعی و سیاسی دانشگاه‌های کشور با دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی دیگر کشورها به ویژه در جهان اسلام و افزایش سهم تأثیرگذاری بر آنها)
- بند ۱۲-۳: طراحی سازوکارهای هم‌اندیشی و تعامل نخبگان فرهنگی دانشگاه‌های جهان در جهت تحقق جبهه متحد آزاداندیشان استکبارستیز و مبارزه با آپارتاید علمی و سیاسی و صهیونیسم بین‌المللی و حمایت از مستضعفین به ویژه ملت فلسطین.

● ۲- متن سند نهایی چشم انداز بیست ساله جمهوری اسلامی ایران

- بند ۶- امور فرهنگی، علمی و فن‌آوری:

- تعمیق روحیه دشمن‌شناسی و شناخت ترفندها و توطئه‌های دشمنان علیه انقلاب اسلامی و منافع ملی، ترویج روحیه ظلم‌ستیزی و مخالفت با سلطه‌گری استکبار جهانی.

● ۳- بیانیه گام دوم انقلاب:

در بخش برکات بزرگ انقلاب اسلامی به ایستادگی روزافزون در برابر قلدران و زورگویان و مستکبران جهان به عنوان یکی از برکات بزرگ انقلاب اسلامی اشاره شده است؛ همچنین در جای جای بیانیه دوم گام دوم به اصل استکبارستیزی و نفی سلطه‌گران بیگانگان تأکید دارد: «این انقلاب .... با صراحت و شجاعت در برابر زورگویان و گردن‌کشان ایستاده و از مظلومان و مستضعفان دفاع کرده است.

● ۷- ارتباط و جایگاه طرح در اسناد بالادستی فرهنگی جهاد دانشگاهی

(در این بخش لازم است به تفکیک به راهبرد، ماده، بند، یا تبصره مندرج در اسناد بالادستی که طرح با آن ارتباط دارد استناد شود.)

برنامه ششم توسعه جهاد دانشگاهی

در بخش ارزش‌های بنیادین جهاد دانشگاهی به صیانت از اصول و ارزش‌های انقلاب اسلامی اشاره شده است که استکبارستیزی نمونه بارز آن است.

۱ اسناد بالادستی فرهنگی جهاد دانشگاهی عبارت‌اند از: اساسنامه جهاد دانشگاهی، سند چشم‌انداز جهاد دانشگاهی، برنامه توسعه جهاد دانشگاهی، اهداف و سیاست‌های فرهنگی معاونت فرهنگی جهاد دانشگاهی.

۸- پیشینه اجرای طرح:

● الف) پیشینه خارجی:

(منظور، سوابق اجرای طرح، خارج از جهاددانشگاهی و خارج از کشور است) این دوره در خارج از جهاددانشگاهی، البته با عناوین مشابه و البته محتوای متفاوت و در درون سایر دوره‌ها در بسیج دانشجویی و یا دانشکده مطالعات جهان و یا نهاد رهبری برگزار شده است، اما تفاوت این دوره آن است که اولاً به صورت تخصصی در حوزه نظام سلطه و شناخت آمریکا ورود کرده و ثانیاً هدف آن بیشتر تربیتی و تبیینی برای دانشجویان است.

● ب) پیشینه داخلی:

(منظور، سوابق اجرای طرح در داخل جهاددانشگاهی است) در داخل جهاددانشگاهی اولین دوره در سال ۱۴۰۱ با هدف شناخت آمریکا

، بالاخص ساختار سیاسی آن برگزار شد و موضوع نظام سلطه در آن برجسته نبود. این دوره در سال ۱۴۰۲ با رویکرد نظام سلطه و مداخلات آنان در ایران به طور کامل تر برگزار می‌شود.

● ج) تمایز طرح پیشنهادی با برنامه‌های اجرا شده پیشین:

(در داخل و خارج از جهاددانشگاهی)

وجه تمایز این طرح نگرش جامع‌تر و به‌روزتر نسبت به مداخلات استکباری نظام سلطه (مشمول بر آمریکا، انگلیس، فرانسه و رژیم صهیونیستی) در ایران با هدف تبیینی و تربیتی است.

۹- نوع طرح:

- بین‌المللی ملی منطقه‌ای
 استانی / دانشگاهی هماهنگ

۱۰- موضوع محوری برنامه:

۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	
فرهنگ مطالعه	فرهنگ زیست محیطی	فرهنگ کار	فرهنگ ملی	فرهنگ سیاسی	فرهنگ اجتماعی	فرهنگ دینی	موضوع اصلی
				✓			موضوع فرعی مرتبط

۱۱- قالب اصلی طرح:

تیگ بزینید	قالب فرعی	قالب اصلی
	اردوهای جهادی (محرومت زدایی)	اردو (بازدید)
	بازدید علمی- فرهنگی / اردوی زیارتی / اردوی طبیعت گردی یکروزه	
	بازدید علمی- فرهنگی / اردوی زیارتی / اردوی طبیعت گردی چندروزه (به ازای هر روز)	
	افتتاحیه یا اختتامیه جشنواره	جشنواره
	جشنواره ادبی	
	جشنواره فرهنگی هنری	
	جشنواره های مذهبی	
	جشنواره کتاب / پایان نامه	
	جشنواره غذا (با رویکرد حمایت از محرومان)	
	جشنواره ورزشی	همایش
	افتتاحیه یا اختتامیه همایش / پنل های تخصصی (هر عنوان)	
	گردهمایی	چند رسانه ای
	تولید نرم افزار / لوح فشرده (به ازای هر اثر)	
	طراحی و راه اندازی پایگاه اینترنتی / پرتال سازمانی	
	فعالیت در شبکه های اجتماعی مجازی	
	تولید خبر (به ازای هر خبر تولیدی)	
	تولید چند رسانه ای	
	اینفوگرافی	
	فیلم	
✓	کلیپ	
	پادکست	
	لپیکیشن	

تیگ بزید	قالب فرعی	قالب اصلی
	مسابقه طراحی لباس (به ازای هر اثر)	مسابقه
	مسابقه داستان نویسی / دلنویسته (به ازای هر اثر)	
	مسابقه پیامکی (به ازای هر اثر)	
	مسابقه مشاعر / شعر (به ازای هر اثر)	
	مسابقه مناظره / فن بیان (به ازای هر مناظره)	
	مسابقه عکاسی / نقاشی / کاریکاتور / خطاطی / گرافیک و ... (به ازای هر اثر)	
	مسابقه فیلمنامه نویسی / نمایشنامه نویسی (به ازای هر اثر)	
	مسابقه کتابخوانی، خلاصه نویسی (حضور / مجازی)	نمایش
	تئاتر (سالنی، خیابانی) اکران فیلم	
	برگزاری نمایشگاه / مشارکت در برگزاری (به ازای هر روز)	نمایشگاه
	بازدید از نمایشگاه خارج از دانشگاه (به ازای هر ۶٪ بازدیدکنندگان در یک روز)	
	کارگاه آموزشی (به ازای هر نیم روز)	کارگاه
	دوره آموزشی کوتاه مدت (بین ۸ تا ۱۶ ساعت)	
✓	دوره آموزشی بلند مدت (بالتر از ۱۶ ساعت)	نشست
✓	نشست تخصصی (کرسی آزاداندیشی / وبینار / سمینار / میزگرد / مناظره)	
	نشست مناسبی (سخنرانی به همراه مراسم جشن یا سوگاری)	
✓	سیر مطالعاتی / نقد کتاب / فیلم تربیین آزاد، گفتگوی دانشجویی	
	معرفی و رونمایی (کتاب / پوستر / نرم افزار / سایت و ...)	
	کرسی تلاوت و تدبیر قرآن	
	شب شعر	
	گرامیداشت / نکوداشت اساتید، مفاخر و ...	
	دیدار با مفاخر	

تیگ بزینید	قالب فرعی	قالب اصلی
	طرح افکارسنجی	طرح مطالعاتی
	طرح مطالعاتی	
	تولید محتوا و چاپ کتاب	چاپ نشر
✓	تولید محتوی و چاپ نشریه، بروشور، ویژه نامه و ...	

۱۳- اعضای نهادی شورای سیاست گذاری طرح:

ردیف	نام سازمان عضو شورای سیاست گذاری	مسئولیت در سازمان
۱	جهاددانشگاهی (رئیس شورا)	
۲	معاون فرهنگی جهاددانشگاهی (دبیر شورا)	
۳	معاون رئیس جمهور و رئیس سازمان برنامه و بودجه	
۴	وزیر آموزش و پرورش	
۵	وزیر علوم، تحقیقات و فناوری	
۶	وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی	
۷	رئیس سازمان بسیج مستضعفین	
۸	رئیس نهاد رهبری در دانشگاهها	

۱۲- بهره‌مندان طرح:

● الف) بهره‌مندان عمومی:

دانشجویان ■ ۱۲۰۰ نفر ساعت
 جهادگران و خانواده آنها □ ۹۰ نفر ساعت
 اساتید و مدرسان □ ۶۰ نفر ساعت

● ب) بهره‌مندان نهادی:

(نام نهادهای استفاده کننده و بهره‌بردار ذکر شود):
 ۱- کلیه دانش آموزان و معلمان در سراسر کشور
 ۲- کلیه دانشجویان و اساتید و پژوهشگران دانشگاهی و حوزوی در سراسر کشور
 ۳- کلیه کارکنان، اعضای هیات علمی و پژوهشگران جهاددانشگاهی

۱۴- رئیس شورای سیاست‌گذاری:
رئیس جهاد دانشگاهی

۱۵- واحد سازمانی مجری:
سازمان دانشجویان با همکاری و نظارت دفتر مطالعات فرهنگی

۱۶- سازمان مشارکت‌کننده و حامی طرح:

- ۱- سازمان برنامه و بودجه کشور
- ۲- وزارت آموزش و پرورش
- ۳- وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
- ۴- وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی
- ۵- نهاد رهبری در دانشگاه‌ها
- ۶- شورای عالی حوزه‌های علمیه
- ۷- سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران
- ۸- سازمان بسیج مستضعفین

۱۵- واحد سازمانی مجری:

سازمان دانشجویان با همکاری و نظارت دفتر مطالعات فرهنگی
۱۶- سازمان مشارکت‌کننده و حامی طرح:
دفتر مطالعات فرهنگی

۱۷- سازمان حامی و ناظر فرهنگی جهاد دانشگاهی:
ستاد معاونت فرهنگی جهاد دانشگاهی

۱۸- نماینده و ناظر معاونت فرهنگی جهاد دانشگاهی:
دفتر مطالعات فرهنگی جهاد دانشگاهی

طرح ملر «ایرلی»، مرز پرگهر»

سازمان دانشجویان جهاد دانشگاهی
مرکز گردشگری علمی-فرهنگی دانشجویان ایران

۱- عنوان طرح:

طرح ملی «ایران، مرز پرگهر»

۲- کد طرح:

۶-۴۹-۳-۱۴۰۳-هـ

۳- بیان موضوع:

گردشگری یک امکان بسیار عالی و اثرگذار برای به‌کار بستن آموخته‌ها، کسب تجربه‌ها، کشف پدیده‌ها و شناخت دستاوردهایی است که طی چهار دهه پس از انقلاب شکوهمند اسلامی به دست جوانان این آب و خاک ایجاد و توسعه یافته است. یکی از انواع گردشگری، گردشگری علمی-آموزشی است که از مهم‌ترین مزیت‌های آن، عینی‌سازی و ملموس کردن برنامه آموزشی دانشگاه‌هاست که

تمدن‌سازی» مورد اشاره معظم‌له از طریق فعالیت‌های فرهنگی محقق می‌شود که با استفاده از نیروی موجود و توانمندی بالفعل فرد، خدمت‌رسانی فرهنگی به دیگران و در نهایت تمدن‌سازی صورت می‌گیرد.

در این راستا و بر مبنای خلاءها و ضرورت‌هایی که در این حوزه مشاهده می‌شود، فرایند خلاقانه تولید، پرورش و اجرای ایده «تقویت روحیه خودباوری دانشجویان از طریق بازدید علمی» در جهاددانشگاهی واحد تهران انجام گرفت و اعضای صاحب فکر در این واحد نسبت به تمام مراحل این ایده تا واقعی‌سازی آن اقدام کردند و اجرای طرح تقویت روحیه خودباوری دانشجویان با عنوان «ایران، مرز پرگهر» از بهمن ۱۳۸۳ با استقرار دبیرخانه طرح در معاونت فرهنگی جهاددانشگاهی واحد تهران و رایزنی با نهادها، وزارتخانه‌ها و سازمان‌های کشوری آغاز شد.

در ایده اولیه برای مقاصد علمی و صنعتی، معیارهایی چون طراحی و اجرای پروژه بعد از پیروزی انقلاب اسلامی، انجام بیش از ۷۰ درصد مراحل مختلف طراحی و اجرای پروژه توسط متخصصان داخلی و همچنین تأثیر منطقه‌ای، ملی و فراملی در انتخاب پروژه‌های مشمول طرح مورد نظر بود که با دقت فراوان و صرف بیش از ۳۶۰ ساعت کار کارشناسی به نتیجه مورد نظر دست یافت. با برنامه‌ریزی انجام شده اولین بازدید در تاریخ ۱۳۸۴/۴/۶ برگزار شد و طی آن، تعداد چهل نفر از دانشجویان دانشگاه‌های استان سیستان

از طریق استادان محترم دانشگاه‌ها به صورت نظری آموخته می‌شود. طرح ملی «ایران، مرز پرگهر» از جمله این برنامه‌های گردشگری است که به منظور آشناسازی دانشجویان و نخبگان با موارث فرهنگی و تمدنی، پروژه‌های ملی و توانمندی‌های صنعتی، فناوریانه، علمی - آموزشی و زیربنایی کشور در سطح دانشگاه‌های کشور طراحی و اجرا می‌شود.

در طراحی و اجرای این اردوها تلاش می‌شود تا با ارائه مدلی مناسب از بازدید علمی و متناسب با رشته‌های تحصیلی، دانشجویان از مقاصد طبیعی، بناهای فرهنگی و تاریخی و پروژه‌های صنعتی بازدید کنند تا شناختی به صورت رودر رو و بی واسطه با ابعاد مختلف سرزمینی ایران شکل گیرد و نکته مهم در این خصوص این است که این گونه شناخت‌های بی واسطه، موجب تقویت اعتماد به نفس دانشجویان برای ساختن ایران امروز بر پایه دستاوردهای ایران دیروز می‌شود. اگر این طرح با کیفیت و کمیت بیشتری صورت پذیرد زمینه‌ساز بسیاری از اتفاق‌های خوب در آینده خواهد بود.

آنچه موجب شکل‌گیری ایده اصلی طرح ملی «ایران، مرز پرگهر» در جهاددانشگاهی شد، توجه شایان مقام معظم رهبری و مسئولان ارشد کشور و نخبگان به نقش دانشگاهیان در ساختن ایران اسلامی است. دانشگاهیان به عنوان نیروی انسانی کارا، اثربخش، متعهد و متخصص، نقش برجسته‌ای در توسعه فناوری و رشد علمی کشور دارند و «خودسازی، جامعه‌سازی و

و بلوچستان از تأسیسات عظیم بندرگاهی چابهار بازدید سه‌روزه‌ای را به عمل آوردند و بعد بازدیدها یکی پس از دیگری در استان‌های مختلف انجام گرفت. هم‌اکنون دبیرخانه طرح در مرکز گردشگری علمی - فرهنگی سازمان دانشجویان جهاددانشگاهی مستقر است و واحدهای منتخب جهاددانشگاهی، اردوهای علمی - فرهنگی را اجرا می‌کنند.

شیوه اجرای طرح نیز بدین صورت است که پس از تشکیل جلسات شورای علمی و مشورتی و کمیته اجرایی، فراخوان از سوی سازمان دانشجویان اعلام می‌شود و پس از دریافت برنامه‌های پیشنهادی از سوی واحدها، طرح با برگزاری بازدیدهای علمی و فرهنگی به تناوب در طی سال توسط واحدها اجرا می‌شود و در نهایت مستندسازی، جمع‌بندی، تحلیل محتوا و انتشار اطلاعات مربوط به اردوهای برگزار شده در قالب‌های گوناگون از سوی دبیرخانه دریافت می‌شود. در ذیل برگزاری طرح ملی «ایران، مرز پرگهر»، جشنواره فرهنگی - هنری نهال نیز تعریف شده است، تا شرکت‌کنندگان در حین مشاهده دستاوردهای بزرگ کشور، واژه‌های «استقلال»، «آزادی» و «خودباوری» را به عینه حس کنند و ضمن شرکت در مسابقات فرهنگی و هنری که برای آن‌ها تعیین شده است، بتوانند حس تعلق خود به این مرز و بوم و عظمت آن‌چه دیده و شنیده‌اند، را در قالب گزارش علمی، شعر و داستان، پادکست، ارائه ایده‌های برتر برای بازدید از صنایع و... بازگو کنند و به دید عموم بگذارند.

از آنجایی که دامنه شمولیت طرح فقط به گروه محدودی از شرکت‌کنندگان اختصاص نمی‌یابد، دبیرخانه سعی دارد با اجرای مستمر جشنواره در حین برگزاری اردوها، اثرات مثبت طرح از نگاه دانشجویان شرکت‌کننده را در قالب‌های مختلف فرهنگی و هنری برای جامعه دانشگاهی کل کشور بازگو کند تا آن‌ها نیز با دستاوردهای انقلاب اسلامی و میراث گذشتگان این مرز و بوم آشنا شوند.

جشنواره به دو بخش دانشجویی و غیردانشجویی، تقسیم شده است. بخش دانشجویی شامل گزارش علمی، شعر و داستان، پادکست و ایده‌پردازی با محوریت مقاصد موردبازدید در دو محور انفرادی و گروهی و بخش غیردانشجویی (مربوط به واحدها) شامل معرفی راوی برتر مقاصد بازدیدها، معرفی چهره ماندگار صنعت، صنعتگر یا کارآفرین پیشکسوت استان و معرفی مجموعه برگزیده مقاصد بازدید شده می‌باشد.

۴- اهداف برنامه:

● ۴-۱- هدف اصلی:

آشناسازی دانشگاهیان با پروژه‌های صنعتی و فناوریانه سراسر کشور و نیز آثار و موارث فرهنگی و طبیعی در راستای افزایش خودآگاهی و خودباوری ملی

● ۲-۴- اهداف فرعی:

- ۱- آشنایی دانشجویان با راهبران و ایده پردازان شرکت‌ها و مراکز کارآفرینی موفق در جهت نوآوری، اعتماد به نفس و خلاقیت
- ۲- توانمندسازی دانشجویان در حوزه‌های علمی و عملی و جهت‌دهی به پروژه‌ها و تحقیقات دانشجویی متناسب با نیاز مقاصد موردبازدید
- ۳- شناخت رو در رو و بی واسطه با ابعاد مختلف سرزمینی ایران

۵- ضرورت و اهمیت طرح:

از جمله راه‌های حفظ کیان و استقلال ایران اسلامی و دستیابی به توسعه پایدار، تکیه بر توانمندی‌های داخلی و ابزارهای بومی در عرصه‌های علمی و فرهنگی است. راه پیشرفت و توسعه کشور از مسیر خودباوری، تعهد و مسئولیت‌پذیری علمی و فرهنگی جوانان این مرز و بوم آغاز و به سرانجام می‌رسد و بدون تقویت این خصایل فرهنگی، امید به آینده شکل نخواهد گرفت. در طراحی و اجرای طرح ملی «ایران، مرز پرگهر»، تلاش شده است تا «روحیه خودباوری» در دانشجویان ایجاد شود و برای تحقق شعار «مامی توانیم» در میان دانشجویان گام‌های مفید برداشته شود. واژه‌های «استقلال»، «خودکفایی» و «خودباوری» از واژه‌هایی است که پس از پیروزی انقلاب اسلامی پیوسته از سوی

مسئولان کشور موردتوجه و تأکید قرار گرفته است؛ استقلال و خودباوری، علت بسیاری از توفیقات پس از انقلاب شکوهمند اسلامی بوده است؛ برای نمونه، آنچه در هشت سال دفاع مقدس ملت ایران رخ داد؛ جز برای حفظ استقلال جمهوری اسلامی ایران نبود و خودباوری راهی برای مقابله با تحریم‌های گوناگون اقتصادی و نظامی قدرت‌های بزرگ بوده است و تلاش دانشمندان ایرانی جهت دستیابی به دانش صلح‌آمیز هسته‌ای و ساخت سلول‌های بنیادی، محصول خودباوری آنان بود. پس از پیروزی انقلاب شکوهمند اسلامی تلاش گسترده‌ای برای تحقق استقلال، خودباوری و خودکفایی انجام شد و راه طولانی برای تحقق کامل آن در پیش است و تأکید و توجه مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی) بر «جنبش نرم‌افزاری» در این راستا قابل تأمل است.

نقش منابع انسانی در جنبش نرم‌افزاری نقشی برجسته و اصلی است و دانشگاه‌ها به عنوان مراکز علمی کشور که پرورش‌دهنده نسل جوان برای به‌دست‌گرفتن امورات کشور هستند، در پرورش ایده خودباوری، نقشی به‌سزا دارند و ضروری است تا در ابتدا زمینه درک خودباوری در «استاد و دانشجو» به عنوان یکی از منابع انسانی مهم در کشور به وجود آید و راه بر هرگونه «خودباختگی» در این قشر مسدود شود. به همین جهت، طراحی و اجرای طرح ملی «ایران، مرز پرگهر» در دستور کار جهاددانشگاهی قرار گرفت.

۶- ارتباط طرح با اسناد بالادستی فرهنگی حاکمیتی:

● ۱- کلام و بیانات امام خمینی (ره)

از جمله منادیان صدیق و استوار تکیه بر خویش و بازگشت به فضایل اخلاقی امام خمینی (ره)^۱ بود که همیشه در کلام و عمل ملت‌ها و خصوصاً مردم مسلمان ایران را متوجه نعمت‌های بالقوه و بالفعلی که خداوند در وجود آن‌ها قرار داده است، می‌نمود و هم‌ا‌ز این‌روست که یکی از محورهای اصلی سخنان امام بزرگوار در هر مناسبتی، چه در دوران خفقان و چه بعد از انقلاب اسلامی، دعوت ملت‌ها به بیداری و هوشیاری و استقلال بود و اعتقادشان به این بود که گرچه دشمن با انواع نیرنگ و تبلیغات گسترده تلاش دارد تا ملت‌ها و از جمله ملت بزرگ ایران را عقب‌نگه دارد و کاری کند که خودمان هم باور کنیم که واقعاً کاری از دست ما برنمی‌آید، ولی ما می‌توانیم به یاری خداوند و با تکیه بر داشته‌هایمان بر مشکلات فائق شویم. برای نمونه، امام در یک سخنرانی^۲ فرمودند: «اساس همهٔ شکست‌ها و پیروزی‌ها از خود آدم شروع می‌شود. انسان اساس پیروزی است و اساس شکست است. باور انسان اساس تمام امور است. غریبان و در سابق انگلستان و بعد از او آمریکا و سایر کشورهای قدرتمند دنبال این بودند

که با تبلیغات دامنه‌دار خودشان به ممالک ضعیف بیاوراند که ناتوان‌اند، بیاوراند که این‌ها نمی‌توانند هیچ کاری انجام بدهند؛ این‌ها باید در صنعت، در نظام، در ادارهٔ کشورها، دستشان به طرف قدرت‌های بزرگ از شرق و غرب دراز باشد. آن‌هایی که می‌خواستند مخازن این کشورهای ضعیف را ببرند، نقشه‌های درست فکر کردهٔ آن‌ها این بود که مردم این کشور را، ملت این کشورها را، باورش‌ان بیاورند که خودشان ناتوانند؛ ناتوانی را به خورد کشورهای مستضعف بدهند و خود مردم باور [کنند] که ما نمی‌توانیم صنعتی را خودمان ایجاد کنیم و نمی‌توانیم لشکری را خودمان اداره کنیم و نمی‌توانیم ادارهٔ مملکت خودمان را بگیریم... یک ملت وقتی که یک مطلب را باور کرد که می‌تواند انجام بدهد، انجام خواهد داد. اساس، باور این دو مطلب است: باور ضعف و سستی و ناتوانی و باور قدرت و قوه و توانایی. اگر ملت این باور را داشته باشد که ما می‌توانیم در مقابل قدرت‌های بزرگ بایستیم، این باور اسباب این می‌شود که توانایی پیدا می‌کنند و در مقابل قدرت‌های بزرگ ایستادگی می‌کنند.»

● ۲- منویات مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی)

در کلام رهبر معظم انقلاب اسلامی نیز به این مهم، یعنی ضرورت خودباوری

۱- اسناد بالادستی فرهنگی حاکمیتی عبارت‌اند از: سند چشم‌انداز ۲۰ ساله‌ی کشور (سند ۱۴۰۴)، الگوی ایرانی- اسلامی پیشرفت، منویات مقام معظم رهبری (مدظله)، بیانیه‌ی گام دوم انقلاب، مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی، نقشه مهندسی فرهنگی کشور، نقشه جامع علمی کشور، سند اسلامی شدن دانشگاه‌ها مصوبات شورای فرهنگی عمومی.
۲- سخنرانی امام خمینی (ره) در جمع کارکنان صنایع نظامی کشور، در صبح ۳۱ فروردین ۱۳۶۰ در محل حسینیه جماران، (صحیفه امام، ج ۱۴، ص: ۳۰۶)

مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی) در اوج تلاطم‌های سیاسی و اجتماعی از ذکر این نکته^۱ در تریبون‌های عمومی غافل نیستند: «برای پیشرفت و غلبه بر ذلت و عقب‌ماندگی، خودباوری و اعتماد به نفس ملی لازم است: [برای پیشرفت] امکانات مادی کافی نیست، مؤلفه‌های دیگری لازم است؛ مؤلفه‌های معنوی. یکی از مهمترین این مؤلفه‌ها، همین خودباوری است، اعتماد به نفس است و اینکه یک ملت باور کند که می‌تواند.»

● ۳- بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی:

مقام معظم رهبری در بیانیه «گام دوم انقلاب» به «خودسازی، جامعه‌سازی و تمدن‌سازی» اشاره فرمودند که این مهم از طریق فعالیت‌های فرهنگی محقق می‌شود که با استفاده از نیروی موجود و توانمندی بالفعل فرد، خدمت‌رسانی فرهنگی به دیگران و درنهایت تمدن‌سازی صورت می‌گیرد.

- **ضرورت کسب اعتماد به نفس برای رسیدن به اهداف انقلاب:** مطالبه از جوانان آن است که در راه توسعه و سرافرازی کشور با احساس مسوولیت بیشتر و جهادگرانه قدم در راه بگذارند. ایشان یادآور می‌شوند که «دانش، آشکارترین وسیله عزت و قدرت یک کشور است. روی دیگر دانایی، توانایی

برای تقویت و تداوم انقلاب اسلامی و کشور اشاره شده است؛ چرا که امام و مقام معظم رهبری از جایگاه و افقی یکسان به آینده می‌نگرند که بعضاً سایر کارگزاران نظام با جامعیت این دو بزرگوار به به این مسائل نمی‌نگرند. برای نمونه، مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی) خودباوری را نتیجه و دستاورد انقلاب اسلامی می‌داند: «یکی از بزرگ‌ترین دستاوردهای انقلاب اسلامی همین نهادینه کردن خودباوری و روحیه‌ی ما می‌توانیم بوده است: انقلاب، همه‌ی وجدان‌های این مردم را تکان داد، ماها را بیدار کرد، متوجه هویت خودمان کرد، توانایی‌های خودمان را به ما نشان داد و ما می‌توانیم را شعاع ما قرار داد. ما هم وارد شدیم و تجربه کردیم؛ دیدیم بله، می‌توانیم.» معظم‌له در دیدار با مهندسان جوان^۲ این آب و خاک نیز این مهم را یادآور شده بودند: «در پرتو زنده شدن روحیه‌ی خودباوری ملی حرکتی عظیم در جهت پیشرفت ایران شکل گرفت. همین جوان‌هایی که امروز توانسته‌اند این سدها، این نیروگاه‌ها، این بزرگراه‌ها، این خط‌آهن‌ها، این کارخانجات گوناگون، این طراحی ماشین‌ها و هواپیماها، این سلاح‌های نظامی و این فناوری پیچیده‌ی هسته‌یی را تولید کنند، در نسل گذشته‌ی ما هم بودند؛ اما از این چیزها خبری نبود. این بزرگترین خدمت انقلاب به کشور است.» اهمیت موضوعات خودباوری و اعتماد به نفس ملی تا جایی بود که حتی

۱- بخشی از بیانات مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی) در دیدار نخبگان جوان به تاریخ ۱۳۸۵/۶/۲۵

۲- بخشی از بیانات در دیدار جمعی از مهندسان به تاریخ ۱۳۸۳/۱۲/۵

۳- بخشی از بیانات در بیستمین سالگرد رحلت امام خمینی (ره) ۱۳۸۸/۳/۱۴

است. ما مؤکداً به نیاز کشور به جوشاندن چشمه دانش در میان خود اصرار می‌ورزیم». در این بیانیه از جمله مهم‌ترین مؤلفه‌ها، مسئله دانش محوری و کسب اعتماد به نفس عمومی در رسیدن به اهداف آتی انقلاب است. از جمله طرح‌هایی که توسط مرکز گردشگری علمی-فرهنگی سازمان دانشجویان جهاددانشگاهی به منظور شناختن و شناساندن فرهنگ و تمدن ایران به نسل جوان و به‌ویژه دانشجویان کشور صورت می‌گیرد، برگزاری طرح ملی «ایران، مرز پرگهر» است که در حال حاضر هجدهمین دوره خود را پشت سر می‌گذارد. نظر به توصیه‌های اساسی مقام معظم رهبری در این بیانیه به منظور ساختن ایران اسلامی بزرگ و مطالبه ایشان از جوانان در راستای حرکت در راه توسعه و سرافرازی کشور با احساس مسوولیت بیشتر و جهادگرانه، ضرورت اجرای این طرح بیش از پیش مشهود است.

- **جوانان پیشران حرکت به سوی پیشرفت و توسعه:** می‌توان بر این نکته اذعان داشت که اجرای مناسب این طرح در راستای دغدغه مقام معظم رهبری در بیانیه گام دوم در شناساندن و تجهیز جوانان به عنصر علم و فناوری است که در این بیانیه از جوانان با ویژگی‌های «نسل جوان، مؤمن، دانا و پیرانگیزه»، «جوانان موتور پیشران حرکت کشور به سوی

پیشرفت و توسعه» و «جوانان محور تحقق نظام پیشرفته اسلامی» نام برده شده است. با توجه به بیانیه رهبر انقلاب، می‌توان گفت که لازمه‌ی رسیدن به تمدن نوین اسلامی، حضور و حرکت جوانان و دانشگاهیان از طریق شناساندن فرصت‌های ممکن و اقدامات ضروری در جهت حل مسائل کشور و بازدید از طرح‌های بزرگ صنعتی و فناورانه برای مشارکت در ارتقای دانش و تولید علوم در چهار چوب شرایط کنونی کشور است.

- **مدیریت جهادی و اصل ما می‌توانیم:** همچنین، یکی از مسائل مهمی که رهبر انقلاب اسلامی در بیانیه بر آن تأکید دارند، مسئله «خودباوری» و «اعتقاد به وجود راه حل مشکلات در درون کشور» و عنصر «مدیریت جهادی و اصل ما می‌توانیم» است؛ چراکه رشد و توسعه در سایه خودباوری، تکیه بر توان خود، ایمان، باور به فرصت‌ها و توانمندی‌های داخلی، روحیه جهادی و انقلابی و شناخت موانع و کاستی‌ها امکان‌پذیر است و در اردوهای طرح ملی «ایران، مرز پرگهر» تلاش خواهد شد تا توجه به جامعه نخبگان به مشکلات معطوف شده تا این افراد شایسته و درد آشنا در گام‌های بعدی در مدیریت‌های علمی، فرهنگی و اجرایی کشور به کار گمارده شده و منشأ اثرات خیر و افزون باشند.

● ۴- مصوبات چهل و دومین جلسه شورای عالی جوانان:

از جمله تأکيدات رئیس جمهور در چهل و دومین جلسه شورای عالی جوانان^۱ و نیز مصوبات این جلسه دو اقدام ملی «گفت و شنود با جوانان» و «راه اندازی و گسترش اردوهای راهیان پیشرفت» است. در این راستا، سازمان دانشجویان جهاد دانشگاهی با در اختیار داشتن ۴۲ شعبه در سراسر کشور دارای ظرفیت‌های مطلوبی جهت عملیاتی نمودن فرمایشات رئیس جمهور و برخی از مصوبات مذکور است؛ به طوری که با رویکرد تقویت هویت ملی و آشناسازی دانشجویان با پیشرفت‌های کشور، هفده دوره طرح ملی «ایران، مرز پرگهر» (بازدید نظام‌مند دانشجویان از مراکز علمی و فناوریانه، پروژه‌های ملی و مواریت تاریخی و طبیعی کشور) از سال ۱۳۸۴ تا سال ۱۴۰۱ برگزار شده است که طی آن، بیش از صد هزار نفر از دانشجویان و نخبگان دانشگاهی از مقاصد ذکر شده بازدید کرده‌اند و هجدهمین دوره طرح در سطح دانشگاه‌های کشور در حال برگزاری است و این سازمان آمادگی برای کمک به اجرایی شدن این مصوبات را دارد.

مصوبه مهم مسائل و راهبردهای فرهنگی جهت تقویت سلامت و آرامش اجتماعی

در اسناد بالادستی نظام نیز به صورت مستقیم یا غیر مستقیم بر ضرورت

تقویت خوباوری ملی و تعمیق هویت ملی با استفاده از ابزارهایی چون اردوهای علمی سخن رفته است؛ برای نمونه، در جدیدترین اسناد ابلاغی کلان نظام در حوزه‌های فرهنگی و اجتماعی،^۲ ذیل ماده واحد «اهم مسائل و راهبردهای فرهنگی جهت تقویت سلامت و آرامش اجتماعی» که در جلسه ۸۷۰ مورخ ۱۳۰۷/۱۷/۱۴۰۱ شورای عالی انقلاب فرهنگی به پیشنهاد اعضای شورای عالی و دستگاه‌های ذی ربط به تصویب رسید و جهت اجرا از سوی رئیس جمهور و رئیس شورای عالی انقلاب فرهنگی ابلاغ شد، پنج مسئله اساسی و راهبردهای مربوط به هر کدام جهت تقویت سلامت و آرامش اجتماعی مطرح شد. نظارت بر اجرای احکام این ماده واحد بر عهده دبیرخانه شورای عالی انقلاب فرهنگی است و دستگاه‌های محوری مجری راهبردهای مصوب موظفند طی مهلت ۲ ماه از تاریخ ابلاغ گزارش اجرا و پیشرفت کار را به دبیرخانه ارائه کنند. مسئله دوم مطرح در این مصوبه «ضعف فضای گفت و گو و کم توجهی به دانشجویان خصوصاً مسائل مرتبط با اشتغال» است و دستگاه‌های محوری موضوع آن وزارت علوم، تحقیقات و فناوری؛ وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی؛ دانشگاه آزاد اسلامی و نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری (مدظله العالی) در دانشگاه‌ها بر شمرده شده‌اند و هشتمین راهبرد برای حل این مسئله «تمهید

۱- چهل و دومین جلسه شورای عالی جوانان با حضور رئیس جمهور و اعضای این شورا در تاریخ ۱۳۰۷/۱۲/۱۵ برگزار شد.
۲- مصوبه مهم مسائل و راهبردهای فرهنگی جهت تقویت سلامت و آرامش اجتماعی (مصوب جلسه ۸۷۰ مورخ ۱۳۰۷/۱۷/۱۴۰۱ شورای عالی انقلاب فرهنگی)

بازدید دانشجویان و اساتید از آثار هویتی و افتخارات و پیشرفت‌های کشور در راستای تقویت هویت ملی، دینی و انقلابی» عنوان شده است. راهبرد مندرج در بند ششم این مصوبه «طراحی و اجرای بسته‌های فعالیت‌های فوق برنامه جذاب و مؤثر جهت گذران اوقات فراغت دانشجویان و کارکنان» است.

● ۵- مصوبه مبانی، اصول و الزامات پیاده‌سازی برنامه جامع سبک زندگی اسلامی - ایرانی

همچنین در اسناد گوناگونی به سبک زندگی اسلامی - ایرانی اشاره شده است که از جمله راه‌های ترویج غیرمستقیم و غیردستوری این نوع سبک زندگی و مواجهه مثبت با آن، برگزاری اردوهای علمی و فرهنگی برای دانشجویان و نسل جوان است؛ برای نمونه، در مصوبه «مبانی، اصول و الزامات پیاده‌سازی برنامه جامع سبک زندگی اسلامی - ایرانی»^۱ که در جلسات شورای معین شورای عالی انقلاب فرهنگی به تصویب رسیده است و مطابق مفاد تبصره ۴ ماده ۲۰ آیین‌نامه داخلی شورای عالی انقلاب فرهنگی، در جلسه ۸۷۲ مورخ ۱۰/۰۸/۱۴۰۱ شورای عالی انقلاب فرهنگی مصوب تلقی می‌شود. در ذیل ماده ۴ این مصوبه با عنوان «الزامات پیاده‌سازی و اجرای برنامه جامع سبک زندگی اسلامی -

ایرانی» این موارد آمده است: «۴-۴- فرهنگ‌سازی و نهادینه‌سازی ارزش‌ها، هنجارها، مناسک، رفتارها، نمادها و موازین سبک زندگی اسلامی - ایرانی از طریق استقرار زنجیره ارزش صنایع فرهنگی و فناوری‌های نرم» و همچنین، «۴-۸- به‌فعلیت‌دراوردن ظرفیت‌ها و جلب مشارکت سرمایه‌های بالقوه کشور از قبیل مدارس، مساجد، دانشگاه‌ها، حوزه‌های علمیه و... در راستای انتقال، تقویت و تثبیت سبک زندگی اسلامی - ایرانی»

این سند که از سوی رئیس‌جمهور و رئیس شورای عالی انقلاب فرهنگی ابلاغ شد، به دنبال ایجاد درک مشترک از کلان موضوع «سبک زندگی اسلامی - ایرانی» و هم‌گرایی و هم‌افزایی بین سیاست‌گذاران، قانون‌گذاران، برنامه‌ریزان، مجریان و مروجان سبک زندگی اسلامی - ایرانی است تا زمینه اجرا و اجرایی‌سازی اقدامات لازم در دستگاه‌های مرتبط را فراهم نماید.

۶- سند تحول دولت مردمی:

پس از روی کار آمدن دولت سیزدهم، «سند تحول دولت مردمی»^۲ در اجرای وعده داده شده در ابتدای تشکیل دولت سیزدهم و در راستای تحقق اهداف به‌عنوان برنامه و خط‌مشی دولت و مبنای عمل قوه مجریه، وزرا و دستگاه‌های

۱- مصوبه مبانی، اصول و الزامات پیاده‌سازی برنامه جامع سبک زندگی اسلامی - ایرانی (مصوب جلسه ۸۷۲ مورخ ۱۰/۰۸/۱۴۰۱ شورای عالی انقلاب فرهنگی)
 ۲- سند تحول دولت مردمی (بخشنامه شماره ۱۵۸۴۸۳ مورخ ۱۴۰۰/۱۲/۸ رئیس‌جمهور)

ایرانی - اسلامی، تنوع قومی، میراث فرهنگی و طبیعی و احیا، ترویج و توسعه هنرهای سنتی و صنایع دستی؛ پ- رعایت منشور (کد) اخلاق گردشگری؛ ت- تأکید بر الگوی توسعه گردشگری جامعه محور؛ ث- بهره‌مندی و دسترسی عادلانه همگانی به سفر و ج- رعایت اصول توسعه پایدار در گردشگری» ذکر شده است که اردوهای «ایران، مرز پرگهر» می‌تواند در این راستا اجرا شود.

۷- سند ملی توسعه فناوری‌های فرهنگی و نرم:

در «سند ملی توسعه فناوری‌های فرهنگی و نرم»^۲ در جلسه ۸۱۰ مورخ ۱۳۹۷/۴/۲۶ شورای عالی انقلاب فرهنگی و براساس مصوبه جلسه ۹۴ ستاد راهبری اجرای نقشه جامع علمی کشور به تصویب رسیده است و جهاددانشگاهی از جمله ارکان این سند شمرده شده است. در این سند، گردشگری در کنار حوزه‌هایی چون تولید محتوا و نشر مکتوب و رقومی، طراحی، اسباب‌بازی، بازی‌های ویدئویی، پویانمایی، سینما، و ... از شمار فناوری‌های فرهنگی و نرم برشمرده شده است و فرهنگ‌زایی، مقاومت در برابر تهاجم فرهنگی و توسعه فرهنگ انقلاب اسلامی از آثار توسعه فناوری‌های فرهنگی و نرم ذکر شده است.

اجرائی ابلاغ شد که در این سند به بیش از ۳۰ مبحث اصلی در اداره کشور و چالش‌ها و اقدامات مربوطه تأکید شده است: «مبحث هشتم - گردشگری. چالش ۳: نبود نگاه تمدنی در حوزه گردشگری. عامل ۱: نادیده گرفتن ظرفیت گردشگری کشور در ارتباطات میان فرهنگی. راهبرد ۱: توسعه گردشگری با کشورهای اسلامی. اهم اقدامات: ۵- فعال‌سازی ظرفیت حضور دانشجویان خارجی در طول دوره تحصیل در دانشگاه‌های ایران در معرفی و تصویرسازی مناسب ظرفیت‌های کشور در ابعاد مختلف گردشگری و فرهنگی (میان‌مدت - وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی)». همچنین، در مبحث دوم این سند (علم و آموزش عالی)، از ارتقای امید اجتماعی، مسوولیت‌پذیری ملی، سلامت معنوی و اشتغال‌پذیری دانشجویان و نیز تعمیق خوداتکایی و پاسخ‌گویی دانشگاه‌ها به عنوان نشانگرهای وضعیت مطلوب یاد شده است که اردوهای «ایران، مرز پرگهر» می‌تواند در خدمت این مهم باشد.

ارزش‌های اصلی در بند ۵ «سند راهبردی توسعه گردشگری»^۱ «الف- توسعه گردشگری در راستای تقویت هویت دینی- ملی؛ ب- صیانت از ارزش‌های

۱- تصویب‌نامه مصوب جلسه مورخ ۹۹/۰۴/۲۹ هیات وزیران در خصوص «سند راهبردی توسعه گردشگری» طی نامه شماره ۶۶۶۳۴ مورخ ۹۹/۰۶/۱۶ توسط معاون اول رئیس جمهور ابلاغ شد.
۲- سند ملی توسعه فناوری‌های فرهنگی و نرم (مصوب جلسه ۸۱۰ مورخ ۱۳۹۷/۴/۲۶ شورای عالی انقلاب فرهنگی)

۸- مصوبه نقشه مهندسی فرهنگی کشور:

از جمله ارزش‌های اصلی مندرج در مصوبه «نقشه مهندسی فرهنگی کشور»^۱ «۴-۲. معرفت هویتی» ذکر شده است که به این صورت تعریف شده است: «خودشناسی و آگاهی تاریخی و اجتماعی و بصیرت سیاسی که موجب اعتماد و خودباوری ملی و توانایی تحلیل موقعیت ملی و جهانی و نگرش مطلوب می‌گردد.» در فصل چهارم ذیل عنوان اهداف فرهنگی، «۳. تعمیق خودباوری ملی و پاسداشت میراث‌های ارزشمند ایرانی اسلامی» از جمله اهداف کلان فرهنگی در این سند آمده است. همچنین، از جمله راهبردهای ملی در این سند ذیل راهبرد ۲ «۱۰. بازشناسی، حفظ و ترویج موارث تمدنی و سنن ملی و قومی و تقویت تعامل فرهنگ‌های قومی با محوریت فرهنگ اسلامی ایرانی و حفظ وحدت ملی» و اقدامات ملی ذیل راهبرد ۲ «۱۸. معرفی دستاوردها و پیشرفت‌های کشور به‌ویژه در عرصه‌های علمی و فرهنگی، آثار، فعالیت‌ها و نوآوری‌های دانشمندان گذشته و معاصر ایران و بزرگداشت آن‌ها به شیوه‌های مختلف برای همه اقشار و اقوام» آمده است که اجرای اردوهای علمی و فرهنگی در میان دانشجویان به‌ویژه به مقصد جاذبه‌های هویت‌بخش می‌تواند از جمله راهکارهای بازشناسی،

حفظ و ترویج موارث تمدنی و سنن ملی و قومی و تقویت تعامل فرهنگ‌های قومی باشد.

۹- سند اسلامی‌شدن دانشگاه‌ها:

همچنین، در مصوبه «سند اسلامی‌شدن دانشگاه‌ها»^۲ راهبردهایی برای تقویت روحیه خودباوری و نفی انفعال آمده است که به باور ما اقدامات در راستای اجرای اردوهای علمی و فرهنگی می‌تواند منجر به تحقق این راهبردها باشد: «راهبرد ۵: احیای هویت تمدن‌ساز اسلامی- ایرانی با ارتقای روحیه خودباوری و نفی انفعال و خودباختگی در مقابل تمدن غرب. اقدامات: ۵-۱) تبیین ابعاد، مؤلفه‌ها و شاخص‌های هویت تمدن اسلامی- ایرانی و مواجهه انتقادی با دیگر تمدن‌ها؛ ۵-۲) تدوین نقشه راه مشارکت فعال اساتید، نخبگان و دانشجویان در پروژه‌های ملی و تمدنی و فراهم کردن سازوکار حمایت از ایشان؛ ... راهبرد ۱۰: افزایش روحیه نشاط، امید و پویایی در دانشگاهیان و مدیریت زمان جهت بهره‌وری بهینه از سرمایه عمر با بهره‌گیری از آموزه‌های اسلامی؛ ۱۰-۲) ایجاد سازوکار تقویت نشاط و امید به آینده».

۱- مصوبه «نقشه مهندسی فرهنگی کشور» توسط شورای عالی انقلاب فرهنگی به تاریخ ۱۳۹۱/۱۲/۱۵ به تصویب رسید و در تاریخ ۱۳۹۲/۰۳/۰۸ توسط رئیس جمهور ابلاغ شد.

۲- مصوبه «سند اسلامی‌شدن دانشگاه‌ها» که در جلسه ۷۳۵ مورخ ۹۲/۴/۲۵ شورای عالی انقلاب فرهنگی و براساس مصوبه شورای اسلامی‌شدن دانشگاه‌ها و مراکز آموزشی به تصویب رسیده است.

۱۰- سند الگوی اسلامی - ایرانی پیشرفت:

مردم ایران در افق «الگوی اسلامی - ایرانی پیشرفت»^۱ در سال ۱۴۴۴ دیندار، عموماً پیرو قرآن کریم، سنت پیامبر (ص) و اهل بیت (ع) و با سبک زندگی و خانواده اسلامی ایرانی و روحیه جهادی، قانون‌مدار، پاسدار ارزش‌ها، هویت ملی و میراث انقلاب اسلامی، تربیت‌یافته به تناسب استعداد و علاقه تا عالی‌ترین مراحل معنوی، علمی و مهارتی و شاغل در حرفه متناسب و دارای احساس امنیت، آرامش، آسایش، سلامت و امید زندگی در سطح برتر جهانی تصویر شده‌اند. اردوهای «ایران، مرز پرگهر» که با هدف آشنایی جوانان با دستاوردهای انقلاب اسلامی و موارث فرهنگی انجام می‌شود، می‌تواند موجب تعمیق هویت ملی و میراث انقلاب اسلامی باشد. همچنین، در تدبیر ۳۴ این سند (در میان تدابیر پنجاه‌وشش‌گانه) بر «۳۴- گسترش قطب‌های گردشگری طبیعی، فرهنگی، مذهبی و سلامت با محوریت مناطق و مراکز هویت‌ساز» اشاره شده است که از جمله راه‌های گسترش این قطب‌های گردشگری و مراکز هویت‌ساز گسیل داشتن نظام‌مند آحاد جامعه و به‌ویژه فرهیختگان و دانشجویان در قالب طرح‌های کارنامه‌داری چون «ایران، مرز پرگهر» است.

۷- ارتباط و جایگاه طرح در اسناد بالادستی فرهنگی جهاددانشگاهی

● اسناد کلان جهاددانشگاهی:

طرح ملی «ایران، مرز پرگهر» در همسویی تام و تمام با اهداف مندرج در اساسنامه و اسناد کلان جهاددانشگاهی نیز است. در مقدمه آخرین نسخه اصلاح‌شده اساسنامه جهاددانشگاهی^۲ «جهاددانشگاهی به‌عنوان پلی میان دانشگاه و بخش صنعتی، خدماتی کشور» معرفی شده است و دو هدف از سه هدف اصلی مندرج در ماده ۲ (اهداف) «۱- گسترش تحقیقات و شکوفایی روحیه تتبع و استعدادها در سطح جامعه برای نیل به خودانگیزی و توسعه امور فرهنگی در سطح جامعه از طریق همکاری با حوزه، دانشگاه و سایر مراجع و نهادهای فرهنگی به خصوص برای نسل جوان» ذکر شده است. همچنین، مصوبه «مأموریت‌های جهاددانشگاهی در اجرای نقشه جامع علمی کشور»^۳ در بندهای ۵ و ۶ به اقدامات و عملکرد جهاددانشگاهی اشاره شده است: «۵- ارتقاء فرهنگ کارآفرینی و روحیه خودباوری و ترویج الگوهای موفق علم و فناوری با تأکید بر جامعه دانشگاهی کشور» و «۶- مشارکت در تعمیق و گسترش فرهنگ اسلامی - ایرانی در دانشگاه‌ها و نهادهای سازی‌گفتمان علم در راستای شکل‌گیری تمدن نوین اسلامی». همچنین، از جمله مأموریت‌های

۱- سند «الگوی اسلامی - ایرانی پیشرفت» با هدف تبدیل ایران به خاستگاه «تمدن نوین اسلامی - ایرانی» در مهر ۱۳۹۷ از سوی مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی) به نهادهای دستگاه‌های این کشور ابلاغ شد.

۲- این اساسنامه به تاریخ ۱۴/۸/۱۳۷۰ به تصویب نهایی شورای عالی انقلاب فرهنگی رسید و جایگزین اساسنامه قبلی جهاددانشگاهی (مصوبه شماره ۳۲۱۶/دش مورخ ۲۹/۷/۶۵ شورای عالی) شد.

۳- مصوبه «مأموریت‌های جهاددانشگاهی در اجرای نقشه جامع علمی کشور» جلسه ۵۶ مورخ ۲۵/۹/۱۳۹۲ شورای ستاد راهبری نقشه جامع علمی کشور

جهاددانشگاهی در سند برنامه ششم توسعه این نهاد (۱۳۹۶-۱۴۰۰)، «۲- تقویت خودباوری، امید به آینده و اعتلای فرهنگ کار و تلاش و ۳- تعمیق هویت اسلامی - ایرانی دانشجویان و دانشگاهیان» آمده است که اردوهای «ایران، مرز پرگهر» در این راستا انجام می‌شود.

۸- پیشنهاد اجرای طرح:

الف) پیشنهاد خارجی:

۱- خارج از جهاددانشگاهی: طرح مذکور زیر نظر وزارت علوم، تحقیقات و فناوری توسط معاونت‌های فرهنگی دانشجویی دانشگاه‌های کشور و بخشی نیز توسط بخش ارتباط با صنعت دانشگاه‌ها با حضور اساتید گروه‌های آموزشی با اهداف نسبتاً مشابه برگزار می‌شود. همچنین طرح بازدیدهای علمی- فرهنگی توسط بنیاد ملی نخبگان در سال‌های ۱۳۹۴ تا ۱۳۹۷ نیز با همکاری مرکز گردشگری برگزار شده است.

۲- خارج از کشور: در برخی از دانشگاه‌های اتحادیه اروپا همچون دانشگاه ناوارا و چالمرز اسپانیا، مراکزی با عنوان بنیاد کسب‌وکار فعالیت دارند که با استانداردهای جهانی هماهنگ هستند و در واقع تحت عنوان پل ارتباطی بین بازار کار و دانشگاه شناخته می‌شود که می‌تواند جایگاه شغلی مناسبی را پیدا کند. همچنین دانشگاه دارمشتات آلمان مرکز

راه‌اندازی مشاغل را در دانشگاه ایجاد کرده تا از این طریق بتواند از دانشجویان پشتیبانی کند. دانشگاه دارمشتات آلمان در حال حاضر با کمپانی‌های خارجی متعددی که در عرصه علوم و صنعت در ناحیه محلی فعالیت دارند، همکاری داشته و توانسته دانشجویان بسیاری را با این شرکای خارجی آشنا کند.

در برخی از کشورهای آسیای میانه مانند ویتنام، تایلند، هند و... شرکت‌های خصوصی، تورهای صنعتی (*Industrial Tour*) را برای عموم مردم به منظور کسب مهارت و کارورزی در مقاصد و مجموعه‌های صنعتی برگزار می‌کنند. برای نمونه دانشگاه غیرانتفاعی شاردرا در هند شمالی، بازدیدهای صنعتی مختلفی را برای تکمیل یادگیری کلاس درسی دانشجویان سازماندهی می‌کند تا دانشجویان بتوانند بینش عملی در مورد عملیات صنعت به دست آورند و برای دنیای خارج آماده شوند.

بازدیدهای *Industrial Mahakumbh* (با همکاری انجمن صنایع هند برای ترویج تبادل ایده و پرورش مهارت‌های کارآفرینی)،

Batching Plant, Greater Noida (ویژه دانشجویان مدیریت ساخت و ساز)، *Yakult Danone India (P) Ltd., Sonipat, Haryana* (برای کمک به دانشجویان در درک اهمیت حرفه فناوری مواد غذایی)، *MCN Solutions, Noida* (آشنایی دانشجویان با آمازون الکسا، مایکروسافت هولولنز، *Goggle Card Boards*

- تشکیک شورای علمی ویژه متشکل از کارشناسان، نخبگان و مدیران در حوزه مرتبط
  - ایجاد ارتباط بین دانشجویان و مجموعه‌های علمی موردبازدید به‌منظور جذب و تبادل نیروی علمی پس از بازدیدها
  - برگزاری بازدیدهایی با حضور مسوولان ارشد مجموعه‌های علمی و صنعتی در راستای کیفی سازی طرح
  - ایجاد زمینه لازم در قالب اردوها به‌منظور آشنایی مدیران مقاصد موردبازدید به‌ویژه صنعتی با ظرفیت‌های دانشجویان شرکت‌کننده در طرح در جهت اشتغال‌زایی
  - انتخاب مناطق کمترشناخته‌شده در بازدید از مقاصد میراث فرهنگی، گردشگری و جاذبه‌های طبیعی، به‌منظور توزیع مناسب سفر
- Echo Dot, Google Home و ...) نمونه‌ای از بازدیدهای مرتبط با صنعت و رشته‌های درسی این دانشگاه هستند.

● (ب) پیشنهاد داخلی:

- اولین دوره اردوهای دانشجویی کار و مهارت در مراکز آموزش علمی-کاربردی جهاددانشگاهی با عنوان «پنجه کارآمد» و با هدف کارآفرینی، مهارت‌آموزی و توسعه برنامه‌های فرهنگی توسط موسسه آموزش عالی علمی-کاربردی جهاددانشگاهی برگزار شده است.
- همچنین برخی واحدهای معاونت فرهنگی جهاددانشگاهی در راستای توسعه برنامه‌های داخلی خود اقدام به برگزاری بازدیدهای علمی و تفریحی در حد محدود کرده‌اند.

● (ج) تمایز طرح پیشنهادی با برنامه‌های اجرا شده پیشین (در داخل و خارج از جهاددانشگاهی):

- استفاده حداکثری از ظرفیت جامعه نخبگانی در بازدیدها
- سطح‌بندی شرکت‌کنندگان براساس معیارهایی همچون جدیدالورودبودن، سطح نخبگانی، مرتبط‌بودن رشته تحصیلی و مرحله فارغ‌التحصیلی
- تشکیک اتاق فکری متشکل از اساتید دانشگاهی، اعضای انجمن‌های علمی و دانشجویان فعال در انتخاب مقاصد موردبازدید

۹- نوع طرح:

- بین‌المللی ملی منطقه‌ای
- استانی / دانشگاهی هماهنگ

۱۰- موضوع محوری برنامه:

۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	
فرهنگ مطالعه	فرهنگ زیست محیطی	فرهنگ کار	فرهنگ ملی	فرهنگ سیاسی	فرهنگ اجتماعی	فرهنگ دینی	موضوع اصلی
			اردو / بازدید				موضوع فرعی مرتبط

۱۱- قالب اصلی طرح:

تیگ بزئید	قالب فرعی	قالب اصلی
	اردوهای جهادی (محرومت‌زدایی)	اردو (بازدید)
✓	بازدید علمی - فرهنگی / اردوی زیارتی / اردوی طبیعت‌گردی یک‌روزه	
✓	بازدید علمی - فرهنگی / اردوی زیارتی / اردوی طبیعت‌گردی چندروزه (به ازای هر روز)	
✓	افتتاحیه یا اختتامیه جشنواره	جشنواره
	جشنواره ادبی	
✓	جشنواره فرهنگی هنری	
	جشنواره‌های مذهبی	
	جشنواره کتاب / پایان‌نامه	
	جشنواره غذا (با رویکرد حمایت از محرومان)	
	جشنواره ورزشی	همایش
	افتتاحیه یا اختتامیه همایش / پنل‌های تخصصی (هر عنوان)	
	گردهمایی	

تیگ بزینید	قالب فرعی	قالب اصلی
	تولید نرم افزار / لوح فشرده (به ازای هر اثر)	چند رسانه‌ای
✓	طراحی و راه‌اندازی پایگاه اینترنتی / پرتال سازمانی	
✓	فعالیت در شبکه‌های اجتماعی مجازی	
✓	تولید خبر (به ازای هر خبر تولیدی)	
✓	تولید چندرسانه‌ای	
	اینفوگرافی	
✓	فیلم	
	کلیپ	
	پادکست	
	اپلیکیشن	
	مسابقه طراحی لباس (به ازای هر اثر)	مسابقه
	مسابقه داستان‌نویسی / دلنوشته (به ازای هر اثر)	
	مسابقه پیامکی (به ازای هر اثر)	
	مسابقه مشاعره / شعر (به ازای هر اثر)	
	مسابقه مناظره / فن بیان (به ازای هر مناظره)	
	مسابقه عکاسی / نقاشی / کاریکاتور / خطاطی / گرافیک و ... (به ازای هر اثر)	
	مسابقه فیلمنامه‌نویسی / نمایشنامه‌نویسی (به ازای هر اثر)	
	مسابقه کتاب‌خوانی، خلاصه‌نویسی (حضور / مجازی)	نمایش
	تئاتر (سالنی، خیابانی)	
	اکران فیلم	نمایشگاه
	برگزاری نمایشگاه / مشارکت در برگزاری (به ازای هر روز)	
	بازدید از نمایشگاه خارج از دانشگاه (به ازای هر ۰.۶ بازدیدکنندگان در یک روز)	

تیگ بزنیډ	قالب فرعی	قالب اصلی
	کارگاه آموزشی (به ازای هر نیم‌روز) دوره آموزشی کوتاه‌مدت (بین ۸ تا ۱۶ ساعت) دوره آموزشی بلندمدت (بالاتر از ۱۶ ساعت)	کارگاه
	نشست تخصصی (کرسی آزاداندیشی / وبینار / سمینار / میزگرد / مناظره) نشست مناسبتی (سخنرانی به همراه مراسم جشن یا سوگواری) سیر مطالعاتی / نقد کتاب / فیلم تربون آزاد، گفتگوی دانشجویی معرفی و رونمایی (کتاب / پوستر / نرم‌افزار / سایت و ...) کرسی تلاوت و تدبیر در قرآن شب شعر گرامیداشت / نکوداشت اساتید، مفاخر و ... دیدار با مفاخر	نشست
✓	طرح افکارسنجی طرح مطالعاتی	طرح مطالعاتی
✓	تولید محتوا و چاپ کتاب	چاپ نشر
✓	تولید محتوا و چاپ نشریه، بروشور، ویژه‌نامه و ...	

۱۲- بهره‌مندان طرح:

الف) بهره‌مندان عمومی:

دانشجویان ■ ۴۰/۰۰۰ نفر ساعت (یک‌روزه) نفر ساعت
جهادگران و خانواده آنها □ ..... نفر ساعت
اساتید و مدرسان □ ....

ب) بهره‌مندان نهادی:

- ۱- وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
- ۲- بنیاد ملی نخبگان
- ۳- وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
- ۴- دانشگاه جامع علمی- کاربردی
- ۵- دانشگاه آزاد اسلامی

۱۳- اعضای نهادی شورای سیاست گذاری طرح (پیشنهادی)

ردیف	نام سازمان عضو شورای سیاست گذاری	مسئولیت در سازمان
۱	جهاددانشگاهی	معاون فرهنگی جهاددانشگاهی
۲	وزارت علوم، تحقیقات و فناوری	معاون فرهنگی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
۳	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	معاون فرهنگی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
۴	وزارت آموزش و پرورش	معاون فرهنگی وزارت آموزش و پرورش
۵	سازمان دانشجویان جهاددانشگاهی	رئیس سازمان دانشجویان جهاددانشگاهی
۶	بنیاد ملی نخبگان	معاون سرآمدان و نخبگان بنیاد ملی نخبگان
۷	وزارت ورزش و جوانان	مدیرکل طرح های ملی وزارت ورزش و جوانان
۸	وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی	مدیرکل دفتر مطالعات، آموزش و برنامه ریزی وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی
۹	اتاق بازرگانی ایران	رئیس کمیسیون گردشگری اتاق بازرگانی ایران
۱۰	دانشگاه آزاد اسلامی	معاون فرهنگی دانشجویی دانشگاه آزاد اسلامی

۱۴- رئیس شورای سیاست گذاری:

معاون فرهنگی جهاددانشگاهی

نایب روئیس شورای سیاست گذاری: رئیس سازمان دانشجویان

دبیر شورای سیاست گذاری: مسئول دبیرخانه طرح

۱۵- واحد سازمانی مجری:

مرکز گردشگری سازمان دانشجویان جهاددانشگاهی

۱۶- سازمان مشارکت کننده و حامی طرح:

۱- معاونت فرهنگی جهاددانشگاهی

۲- وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

۳- معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری

۴- اداره کل میراث فرهنگی استانها

۵- وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

۶- دانشگاه آزاد اسلامی

۱۷- سازمان حامی و ناظر فرهنگی جهاد دانشگاهی:

سازمان دانشجویان جهاددانشگاهی

۱۸- نماینده و ناظر معاونت فرهنگی جهاد دانشگاهی:

ستاد معاونت فرهنگی جهاددانشگاهی

طرح مرفصل سخنرانی

(سلسله نشست‌های نقد و بررسی کتب علوم انسانی)

سازمان ترویج مطالعه و نشر جهاد دانشگاهی

۱- عنوان طرح:

طرح ملی فصل سخن

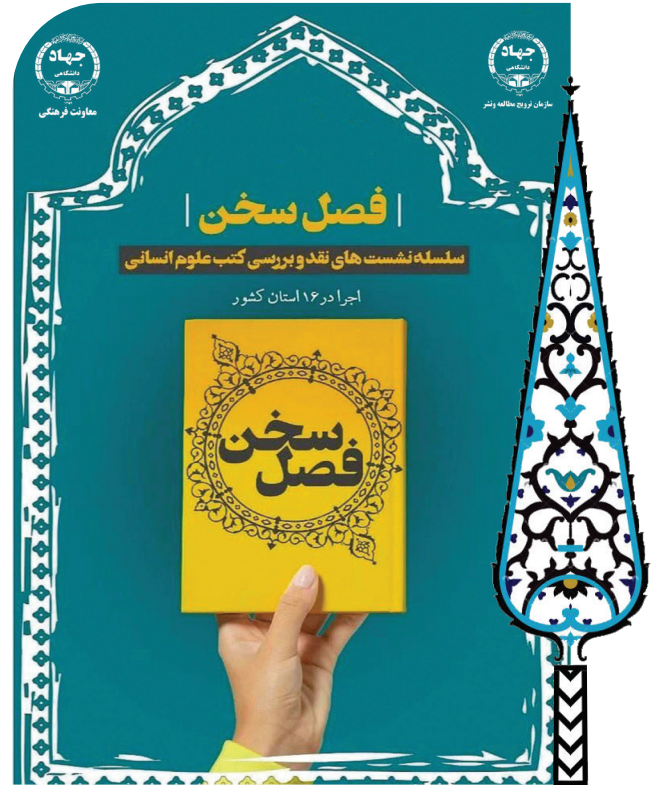
۲- کد طرح:

۴۸-۴۸۰۳-۱۴۰۳-هـ

۳- بیان موضوع:

(در این بخش، ایده اصلی طرح و شیوه اجرای آن در قالب ۴۵۰ تا ۶۰۰ کلمه بیان شود.)

یکی از شاخص‌های رشد فرهنگی هر جامعه‌ای میزان مطالعه و اقبال آن به کتاب است و توجه به آن همواره یکی از مطالبات جدی فرهنگی رهبر معظم انقلاب اسلامی بوده است. از سویی دیگر امروز فضای فرهنگی و همچنین بازار نشر کشور تحت تأثیر جریان‌های فکری مختلفی است که متأسفانه بسیاری از این جریان‌ها در تضاد با فرهنگ ایرانی و اسلامی هستند. به‌علاوه بسیاری از

بوده و در اولویت قرار دارند. دوم: واحدها نیز می‌توانند کتابهای مورد نظر خود را به شرط تایید سازمان انتشارات در قالب نشست در معرض نقد قرار دهند. در هر نشست حداقل دو دانشجو به عنوان ناقد و یک استاد به عنوان ناظر حضور دارند. ابتدا دو دانشجو نقدهای خود را درباره کتاب مورد نظر ارایه می‌کنند و در ادامه استاد ناظر در خصوص کیفیت نقدها ارزیابی و جمع‌بندی خواهد داشت. این اقدام برای تقویت تفکر انتقادی در دانشجویان و ایجاد فضای گفتگو در دانشگاه‌هاست.

به منظور ارتقای کیفی و اجرای بهتر نشست‌ها واحدهای مجری می‌توانند کارگاه آموزشی در زمینه نقد کتاب، شیوه‌های نقد، اخلاق نقد و... را ویژه دانشجویان ناقد و همچنین عموم دانشجویان علاقه‌مند برگزار نمایند. واحدهای مجری به منظور ارتقای کیفیت اجرای نشست می‌توانند از نویسندگان یا مترجم کتاب دعوت کنند. برای گسترش سطح دسترسی علاقه‌مندان به نشست‌ها استفاده از ظرفیتهای سامانه رویتاب برای پخش زنده و آرشویسازای این نشست‌ها در دستور کار قرار می‌گیرد.

۴- اهداف برنامه:

● ۴-۱- هدف اصلی:

هدف اصلی از اجرای این طرح بسترسازی برای شکل‌گیری فضای نقد و گفتگوی علمی در دانشگاه‌های کشور است.

آثاری که هر ساله به‌عنوان متون درسی حوزه علوم انسانی تولید می‌شوند، فاقد مالک‌های علمی، کیفی و فنی هستند.

با توجه به اینکه مقوله نقد ارتباط مستقیمی با حوزه‌های آموزشی دارد، علم نقد و تئوری‌های آن و در نتیجه تربیت نسل منتقدان ادبی نیازمند کرسی‌های آموزشی فعال در مجامع علمی است. در فضای حاکم بر کشور، می‌توان مدعی شد عمده جریان نقد نه در نتیجه آموزش در دوره‌های علمی دانشگاهی که در فضای غیردانشگاهی شکل گرفته، فعال شده و عمل می‌کند. بر همین اساس و با توجه به بند ۱ از ماده سوم وظایف اساسنامه‌ای جهاد دانشگاهی مبنی بر «برنامه‌ریزی فرهنگی و تربیتی و ایجاد آمادگی فکری و مکتبی در قشر جوان به‌خصوص دانش‌آموزان دبیرستانی و دانشجویان به‌منظور مقابله با غرب‌زدگی و انحرافات در چارچوب سیاست‌های فرهنگی کشور» طرح ملی «فصل سخن» ویژه توسعه فرهنگ مطالعه و کتاب‌خوانی و همچنین بررسی و نقد کتب حوزه علوم انسانی و ایجاد و تقویت روحیه و مهارت تفکر انتقادی در دانشجویان در دستور کار سازمان ترویج مطالعه و نشر جهاد دانشگاهی قرار گرفته است که با همکاری واحدهای جهاد دانشگاهی در سراسر کشور اجرا می‌شود.

در چارچوب این طرح تازه‌ترین و مهم‌ترین آثار منتشر شده توسط ناشران ایرانی در حوزه علوم انسانی در معرض نقد قرار خواهند گرفت.

انتخاب کتاب‌های مورد نظر در طرح فصل سخن می‌تواند از دو طریق انجام شود؛ نخست: آثار معرفی شده توسط سازمان انتشارات که مالک نظر و ارزیابی

● ۴-۲- اهداف فرعی:

- ۱- تشویق و ترغیب دانشجویان به امر خطیر مطالعه و کتاب‌خوانی
- ۲- تقویت روحیه نقادانه علمی در دانشجویان (به‌ویژه دانشجویان) و ایجاد فضای نقد و گفتگو
- ۳- نقد محتوای کتاب‌های تولید شده در زمینه علوم انسانی با تأکید بر جریان‌های فکری و فرهنگی موجود در حوزه نشر ایران
- ۴- ترویج گفتمان علم به‌ویژه در حوزه علوم انسانی
- ۵- رصد وضعیت تولید کتاب در حوزه علوم انسانی و برنامه‌ریزی برای نقش‌آفرینی بیشتر و بهتر جهاد دانشگاهی در زمینه‌های موجود
- ۶- آشنایی با دیدگاه‌های صاحب‌نظران حوزه علوم انسانی و بهره‌گیری از آن‌ها در تولید محتوای مبتنی بر علوم انسانی در جهاد دانشگاهی

● ۵- ضرورت و اهمیت طرح:

(در این بخش، دلایل اهمیت اجرای طرح در قالب ۲۰۰ تا ۳۰۰ کلمه بیان شود) نقد ادبی لازمه شکل‌گیری گفتمان فرهنگی است. وقتی نقد سازنده وجود نداشته باشد، شاهد تنزل کیفیت تولیدات ادبی خواهیم بود. به‌طور کل بخشی از دانش عمومی از طریق نقد ادبی و نقد فرهنگی منتشر می‌شود و نبود آن

جامعه را به سقوط می‌کشاند. بعد از ایجاد گفتمان‌های فرهنگی ورود نقد ادبی جدی به حوزه آکادمیک ضرورت بزرگی است. یکی از آسیب‌های مشهود در نقد ادبی کشورمان فقدان نقدهای بینارشته‌ای است. از جمله دلایل عدم بالندگی و بلکه عدم کاربردی بودن نقدها، گسست نقد ادبی در کشور با دیگر ساحت‌های علوم انسانی است. به نحوی که نقد ادبی مسئله‌ای بینارشته‌ای را مطرح کرده و شاهد اندماج علوم مختلف در نقد ادبی باشد.

با توجه به این وضعیت نقد، ارزیابی و بررسی آثار از ساحت‌های مختلف علوم انسانی امری ضروری به نظر می‌رسد و جهاد دانشگاهی نیز به‌عنوان یک نهاد دانشگاهی با صبغه فرهنگی و انقلابی می‌تواند در این زمینه جریان‌ساز باشد. از سوی دیگر این طرح اقدامی در راستای تأکید رهبر معظم انقلاب اسلامی در زمینه ایجاد فضای نقد و گفتگو و نظریه‌پردازی در دانشگاه‌ها و محیط‌های علمی است. بر همین اساس طرح ملی فصل سخن ویژه بررسی و نقد کتب حوزه علوم انسانی در دستور کار سازمان ترویج مطالعه و نشر جهاد دانشگاهی قرار گرفته است که با همکاری واحدهای جهاد دانشگاهی در سراسر کشور اجرا می‌شود.

● ۶- ارتباط طرح با اسناد بالادستی فرهنگی حاکمیتی^۱

(در این بخش لازم است به تفکیک به راهبرد، ماده، بند، یا تبصره

۱- اسناد بالادستی فرهنگی حاکمیتی عبارت‌اند از: سند چشم‌انداز ۲۰ ساله‌ی کشور (سند ۱۴۰۴)، الگوی ایرانی-اسلامی پیشرفت، منویات مقام معظم رهبری (مدظله)، بیانیه‌ی گام دوم انقلاب، مصوبات

مندرج در اسناد بالادستی که طرح با آن ارتباط دارد استناد شود.)

اجرای این طرح همچنین در راستای مقوله «جهاد علمی» و تأکید بر فعالیت علمی مورد نظر در بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی است. تقویت نقش، جایگاه و محتوای کتاب و توسعه و ترویج فرهنگ مطالعه و کتاب خوانی، برنامه ریزی برای افزایش سرانه مطالعه و تقویت فرهنگ مطالعه مفید و هدفمند و حمایت از تولید محتواهای غنی و ارتقاء علمی کتاب مبتنی بر آموزه های دینی و انقلابی که در سند مهندسی فرهنگی کشور مندرج است از دیگر نسبت های این طرح با اسناد حاکمیتی است. تقویت و گسترش تولید علم اصیل، بومی و سودمند در شاخه های علوم انسانی مندرج برای کمک به تحقق و گفتمان سازی الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت نیز در این طرح مورد نظر بوده است. بازبینی و طراحی علوم انسانی در چارچوب جهان بینی اسلامی، تقویت قدرت تفکر و خردورزی و توجه به اولویت های حوزه علوم انسانی در نقشه جامع علمی کشور نیز در این طرح لحاظ شده است.

۷- ارتباط و جایگاه طرح در اسناد بالادستی فرهنگی جهاد دانشگاهی^۱

(در این بخش لازم است به تفکیک به راهبرد، ماده، بند، یا تبصره

مندرج در اسناد بالادستی که طرح با آن ارتباط دارد استناد شود.)

این طرح در راستای اجرای بند ۱ و ۲ از ماده سوم اساسنامه جهاد دانشگاهی مبنی بر برنامه ریزی فرهنگی و تربیتی و ایجاد آمادگی فکری و مکتبی در دانشجویان به منظور مقابله با غرب زدگی و انحرافات و بند ۳ از اهداف کلان بخش فرهنگی مبنی بر گسترش و تعمیق اندیشه و آگاهی های اجتماعی، فرهنگی و سیاسی دانشجویان و تقویت فضای آزاداندیشی، نقد و مناظره در جامعه دانشگاهی در جهت اعتلای روحیه استقلال طلبی، عدالت خواهی و ظلم ستیزی و تقویت پیوند دولت، ملت و نخبگان در دستور کار قرار گرفته است.

۸- پیشینه اجرای طرح:

● الف) پیشینه خارجی:

(منظور، سوابق اجرای طرح، خارج از جهاد دانشگاهی و خارج از کشور است)
نقد در انواع مختلف ادبی، دانشگاهی، تخصصی، عمومی و ... سابقه ای دیرینه و طولانی دارد. از دیرباز نویسندگان آثار خود را برای دریافت نظرات و انتقادات در اختیار گروه های مختلف مخاطبین از عادی تا حرفه ای قرار می دادند. بارها شاهد نقدنویسی در مجلات و روزنامه ها و برگزاری جلسات نقد و بررسی در زمینه ها و برای مخاطبین مختلف بوده ایم اما تا به حال یک رویداد منسجم و هدفمند برای نقد کتب علوم انسانی در محیط دانشگاهی و به منظور

شورای عالی انقلاب فرهنگی، نقشه مهندسی فرهنگی کشور، نقشه جامع علمی کشور، سند اسلامی شدن دانشگاه ها مصوبات شورای فرهنگی عمومی.

۱ اسناد بالادستی فرهنگی جهاد دانشگاهی عبارت اند از: اساسنامه جهاد دانشگاهی، سند چشم انداز جهاد دانشگاهی، برنامه توسعه جهاد دانشگاهی، اهداف و سیاست های فرهنگی معاونت فرهنگی جهاد دانشگاهی.

تقویت مهارت نقد در دانشجویان به این شکل برگزار نشده است.

● (ب) پیشنهاد داخلی:

(منظور، سوابق اجرای طرح در داخل جهاد دانشگاهی است)

این طرح از سال ۱۳۹۸ برای نخستین بار در سطح ملی توسط سازمان انتشارات جهاد دانشگاهی آغاز شده است و اکنون (۱۴۰۱) چهارمین دوره آن در حال برگزاری است.

● (ج) تمایز طرح پیشنهادی با برنامه‌های اجرا شده پیشین:

(در داخل و خارج از جهاد دانشگاهی)

تمایز این طرح با سایر نشست‌های نقد و بررسی کتاب:

۱- هدفمند بودن: طرح مذکور در هر دوره به‌طور مشخص به یک موضوع ویژه خواهد پرداخت. این موضوع ضرورتاً از اولویت‌های معاونت فرهنگی جهاد دانشگاهی خواهد بود.

۲- استفاده از ظرفیت علمی دانشجویان تحصیلات تکمیلی در نقد علمی آثار
۳- امکان اجرا مستمر و سالیانه: این طرح هر سال می‌تواند به‌طور مستمر و با تعیین موضوعات تازه استمرار یابد.

۴- تولید محصول: مباحث مطرح شده در نشست‌ها در هر دوره سالیانه می‌تواند در قالب کتاب یا ویژه‌نامه به چاپ برسد.

۵- امکان ارتباط با اندیشمندان خارجی: در اجرای این طرح از حضور

اندیشمندان خارجی نیز استفاده خواهد شد. این حضور به‌صورت مستقیم یا غیرمستقیم (ارتباط با ویدیو کنفرانس و...) خواهد بود.

۶- همسو بودن با مأموریت‌های محوله نقشه راه مشارکت جهاد دانشگاهی در نقشه جامع علمی کشور: طرح مذکور در جهت ترویج، تعمیق و ارتقای کرسی‌های نظریه‌پردازی و نقد و مناظره در حوزه‌های منتخب (علوم انسانی) تعریف شده و اجرا خواهد شد.

۷- گستردگی: با توجه به ظرفیت‌های واحدهای جهاد دانشگاهی و اجرای این طرح به‌صورت هماهنگ، می‌توان از اساتید و صاحب‌نظران بیشتری در سراسر کشور استفاده کرد و زمینه بهره‌مندی تعداد بیشتر و جمع متنوع‌تری از دانشجویان را فراهم آورد.

۸- با توجه به اینکه قرار است این طرح در دانشگاه‌ها اجرا شود، زمینه برای ارتباط بیشتر دانشجویان با جهاد دانشگاهی و ترویج فرهنگ کتاب و کتاب‌خوانی در دانشگاه‌ها فراهم خواهد شد.

۹- نوع طرح:

- بین‌المللی   ملی   منطقه‌ای
 استانی / دانشگاهی   هماهنگ

۱۰- موضوع محوری برنامه:

۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	
فرهنگ مطالعه	فرهنگ زیست محیطی	فرهنگ کار	فرهنگ ملی	فرهنگ سیاسی	فرهنگ اجتماعی	فرهنگ دینی	موضوع اصلی
✓							موضوع فرعی مرتبط

۱۱- قالب اصلی طرح:

ردیف	قالب اصلی	قالب فرعی
۱	اردو (بازدید)	اردوهای جهادی (محرومت زدایی)
		بازدید علمی - فرهنگی / اردوی زیارتی / اردوی طبیعت گردی یک روزه
		بازدید علمی - فرهنگی / اردوی زیارتی / اردوی طبیعت گردی چندروزه (به ازای هر روز)
۲	جشنواره	افتتاحیه یا اختتامیه جشنواره
		جشنواره ادبی
		جشنواره فرهنگی هنری
		جشنواره های مذهبی
		جشنواره کتاب / پایان نامه
		جشنواره غذا (با رویکرد حمایت از محرومان)
		جشنواره ورزشی
۳	همایش	افتتاحیه یا اختتامیه همایش / پنل های تخصصی (هر عنوان)
		گردهمایی

	تولید نرم‌افزار / لوح فشرده (به ازای هر اثر)	چند رسانه‌ای	۴
	طراحی و راه‌اندازی پایگاه اینترنتی / پرتال سازمانی		
	فعالیت در شبکه‌های اجتماعی مجازی		
✓	تولید خبر (به ازای هر خبر تولیدی)		
✓	تولید چندرسانه‌ای		
	اینفوگرافی		
✓	فیلم		
✓	کلیپ		
✓	پادکست		
✓	پلیکیشن		
	مسابقه طراحی لباس (به ازای هر اثر)	مسابقه	۵
	مسابقه داستان‌نویسی / دلنویسته (به ازای هر اثر)		
	مسابقه پیامکی (به ازای هر اثر)		
	مسابقه مشاعره / شعر (به ازای هر اثر)		
	مسابقه مناظره / فن بیان (به ازای هر مناظره)		
	مسابقه عکاسی / نقاشی / کاریکاتور / خطاطی / گرافیک و ... (به ازای هر اثر)		
	مسابقه فیلم‌نامه‌نویسی / نمایشنامه‌نویسی (به ازای هر اثر)		
	مسابقه کتاب‌خوانی، خلاصه‌نویسی (حضور / مجازی)		

	تئاتر (سالنی، خیابانی) اکران فیلم	نمایش	۶
	برگزاری نمایشگاه / مشارکت در برگزاری (به ازای هر روز) بازدید از نمایشگاه خارج از دانشگاه (به ازای هر ۶٪ بازدیدکنندگان در یک روز)	نمایشگاه	۷
✓	کنفرانس آموزشی (به ازای هر آژند پروژنی / وبینار / سمینار / میزگرد / مناظره)	نشست	۹
✓	دوره آموزشی (به ازای هر ۸۰ نفر / ۱۰۰ نفر / ۱۵۰ نفر / ۲۰۰ نفر / ۳۰۰ نفر / ۴۰۰ نفر / ۵۰۰ نفر / ۶۰۰ نفر / ۷۰۰ نفر / ۸۰۰ نفر / ۹۰۰ نفر / ۱۰۰۰ نفر)		
✓	دوره آموزشی (به ازای هر ۱۰۰ نفر / ۲۰۰ نفر / ۳۰۰ نفر / ۴۰۰ نفر / ۵۰۰ نفر / ۶۰۰ نفر / ۷۰۰ نفر / ۸۰۰ نفر / ۹۰۰ نفر / ۱۰۰۰ نفر)		
✓	تربیت آزاد، گفتگوی دانشجویی		
✓	معرفی و رونمایی (کتاب / پوستر / نرم افزار / سایت و ...)		
	کرسی تلاوت و تدبیر قرآن		
	شب شعر		
✓	گرامیداشت / نکوداشت اساتید، مفاخر و ...		
✓	دیدار با مفاخر		
	طرح افکارسنجی		
	طرح مطالعاتی		
✓	تولید محتوا و چاپ کتاب	چاپ و نشر	۱۱
✓	تولید محتوی و چاپ نشریه، بروشور، ویژه نامه و ...		

۱۲- بهره‌مندان طرح:

● الف) بهره‌مندان عمومی:

دانشجویان ■ ۳۰۰۰ نفر ساعت
 جهادگران و خانواده آن‌ها □ نفر ساعت
 اساتید و مدرسان □ ۱۸۰ نفر ساعت

● ب) بهره‌مندان نهادی:

(نام نهادهای استفاده‌کننده و بهره‌بردار ذکر شود):

- ۱- وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی
- ۲- وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

۱۳- اعضای نهادی شورای سیاست‌گذاری طرح:

ردیف	نام سازمان عضو شورای سیاست‌گذاری	نام و نام خانوادگی نماینده سازمان	مسئولیت در سازمان
۱	معاونت فرهنگی جهاد دانشگاهی		معاون فرهنگی
۲	سازمان ترویج مطالعه و نشر جهاد دانشگاهی		رئیس سازمان
۳	وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی		معاون فرهنگی
۴	شورای عالی انقلاب فرهنگی		نماینده
۵	مجمع ناشران انقلاب اسلامی		نماینده

۱۴- رئیس شورای سیاست‌گذاری:

رئیس سازمان ترویج مطالعه و نشر جهاد دانشگاهی

۱۵- واحد سازمانی مجری:

سازمان انتشارات جهاد دانشگاهی

۱۶- سازمان مشارکت‌کننده و حامی طرح:

- ۱- معاونت فرهنگی جهاد دانشگاهی
- ۲- وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی

۱۷- سازمان حامی و ناظر فرهنگی جهاد دانشگاهی:

معاونت فرهنگی جهاد دانشگاهی

۱۸- نماینده و ناظر معاونت فرهنگی جهاد دانشگاهی:

ستاد معاونت فرهنگی جهاد دانشگاهی

رویداد مکرر دشکری فنس فرهنگ

سازمان دانشجو یان ایران

۱- عنوان طرح:

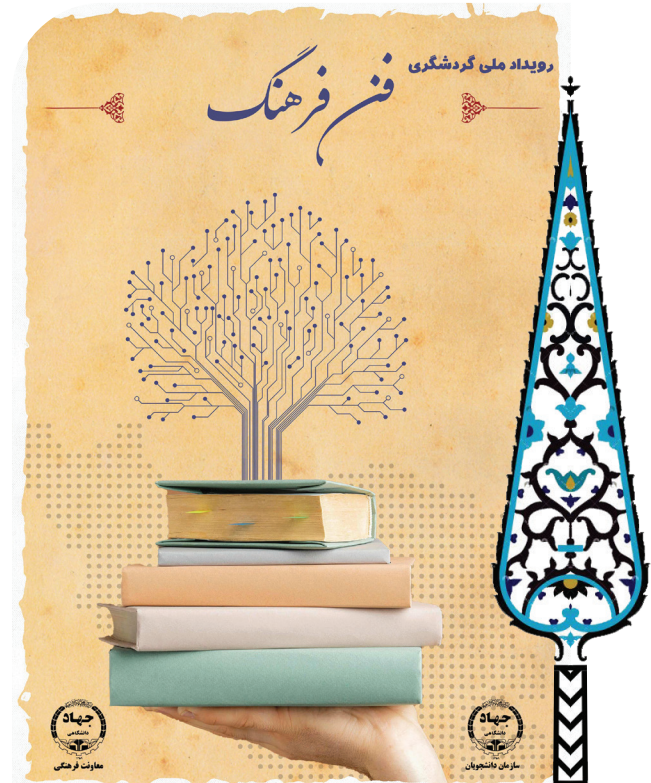
رویداد ملی گردشگری فن فرهنگ

۲- کد طرح:

۷-۴۹-۴۴۰۳-۱۴۰۳ هـ

۳- بیان موضوع:

(در این بخش، ایده اصلی طرح و شیوه اجرای آن در قالب ۴۵۰ تا ۶۰۰ کلمه بیان شود.)
فرهنگ یک ملت است که می‌تواند آن ملت را پیشرفته، عزیز، توانا، عالم، فناور، نوآور و دارای آبروی جهانی کند.
مقام معظم رهبری ۱۳۸۳/۲/۲۸

نقطه‌ی قوت دیگر، پیشرفت علمی است. عزیزان من! این پیشرفت علمی را دست کم نگیرید.

این پیشرفت‌ها خیلی مهم است. علم، پایه‌ی پیشرفت همه‌جانبه‌ی یک کشور است.

مقام معظم رهبری ۱۳۹۰/۱۱/۱۴

با توجه به تأکیدات مقام معظم رهبری در خصوص نشان دادن پیشرفت‌های علمی کشور به نسل جوان، خاصه دانش‌آموزان و دانشجویان و نیز ضرورت امیدآفرینی و تقویت روحیه خودباوری در نسل جوان و همچنین با عنایت به جهت‌گیری کلان کشور در «بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی» و تأکیدات مقام معظم رهبری در تقویت حرکت‌های جهادی و فراگیر مردمی در عرصه علم و فرهنگ و مشارکت مردم و علی‌الخصوص جوانان در حل مسائل کشور، در راستای ماده سوم اساس‌نامه جهاددانشگاهی به منظور تبیین پیشرفت‌های علمی، صنعتی و فرهنگی کشور و تعامل و ارتباط نزدیک میان دانش‌آموزان و دانشجویان با مراکز صنعتی، علمی و فرهنگی کشور و آگاهی یافتن از تلاش‌های بزرگ علمی کشور و تولید فناوری‌ها در حوزه‌های پزشکی، فنی و مهندسی و فرهنگی و همچنین شناخت میراث فرهنگی، تاریخی و جاذبه‌های گردشگری کشور رویداد ملی گردشگری فن فرهنگ به همت جهاددانشگاهی برگزار می‌شود.

در طراحی و اجرای این اردوها تلاش می‌شود تا با ارائه مدلی مناسب از بازدید علمی و متناسب با رشته‌های تحصیلی، دانشجویان از مقاصد طبیعی، بناهای فرهنگی و تاریخی و پروژه‌های صنعتی بازدید کنند تا شناختی به صورت رودررو بی‌واسطه با ابعاد مختلف سرزمینی ایران شکل گیرد و نکته مهم در این خصوص این است که این گونه شناخت‌های بی‌واسطه، موجب تقویت اعتماد به نفس دانشجویان برای ساختن ایران امروز بر پایه دستاوردهای ایران دیروز می‌شود. اگر این طرح با کیفیت و کمیت بیشتری صورت پذیرد زمینه‌ساز بسیاری از اتفاق‌های خوب در آینده خواهد بود.

شیوه اجرای طرح نیز بدین صورت است که پس از تشکیل جلسات شورای علمی و مشورتی و کمیته اجرایی، فراخوان از سوی سازمان دانشجویان اعلام می‌شود و پس از دریافت برنامه‌های پیشنهادی از سوی واحدها، طرح با برگزاری بازدیدهای علمی و فرهنگی به تناوب در طی سال توسط واحدها اجرا می‌شود و در نهایت مستندسازی، جمع‌بندی، تحلیل محتوا و انتشار اطلاعات مربوط به اردوهای برگزار شده در قالب‌های گوناگون از سوی دبیرخانه دریافت می‌شود. از آنجایی که دامنه شمولیت طرح فقط به گروه محدودی از شرکت‌کنندگان تخصیص نمی‌یابد، دبیرخانه سعی دارد با اجرای مستمر جشنواره در حین برگزاری اردوها، اثرات مثبت طرح از نگاه دانشجویان شرکت‌کننده را در قالب‌های مختلف فرهنگی و هنری برای جامعه دانشگاهی کل کشور بازگو کند تا آن‌ها نیز با دستاوردهای انقلاب اسلامی و میراث گذشتگان این مرز و بوم آشنا شوند.

۴- اهداف برنامه:

۱-۴ **هدف اصلی:** جهاد تبیین و آشناسازی دانش‌آموزان و دانشجویان با دستاوردهای علمی، فناوریانه، صنعتی و اقتصادی و فرهنگی کشور و افزایش خودآگاهی و خودباوری ملی

۲-۴ اهداف فرعی:

- ۱- ایجاد فضای نشاط علمی و فرهنگی در دانش‌آموزان و دانشجویان
- ۲- تقویت انگیزش و روحیه امید و خودباوری نسل جوان
- ۳- آشنایی دانش‌آموزان و دانشجویان با فناوری‌های نوین مبتنی بر دانش و توان ایرانی
- ۴- زمینه‌سازی جذب نخبگان جوان در مراکز علمی، اقتصادی و فرهنگی و جلوگیری از مهاجرت مغزها
- ۵- زنده نگه‌داشتن ارزش‌ها و دستاوردهای انقلاب شکوهمند اسلامی ایران در دانشگاه‌ها، مدارس و مراکز علمی
- ۶- زمینه‌سازی برای اشتغال فارغ‌التحصیلان دانشگاهی
- ۷- جریان‌سازی فرهنگی و کمک به ظهور خلاقیت‌ها و شکوفایی استعدادهای بالقوه دانش‌آموزان و دانشجویان

۵- ضرورت و اهمیت طرح:

(در این بخش، دلایل اهمیت اجرای طرح در قالب ۲۰۰ تا ۳۰۰ کلمه بیان شود)

در دنیای امروز، رابطه‌ای مستقیم بین توسعه تکنولوژی و صنعت و پیشرفت در ابعاد مختلف اجتماعی، اقتصادی و سیاسی هر کشور برقرار است. به طوری که می‌توان گفت تکنولوژی عامل اساسی برای ایجاد ثروت، دانایی و توانایی کشورها بوده و ابزاری قدرتمند در توسعه ملی به شمار می‌آید. تکنولوژی طبق تعریف اسکاپ، چهار رکن اساسی دارد: انسان، ماشین، سازمان و اطلاعات که تعامل اینها با یکدیگر موجب رشد و توسعه اقتصادی می‌شوند.

از میان چهار رکن تکنولوژی، انسان نقش محوری و بنیادی دارد. استفاده از بهترین و مدرن‌ترین ماشین‌آلات بدون نیروی انسانی متخصص و ماهر ممکن نیست. اینجاست که اهمیت مدرسه و دانشگاه بیش از پیش روشن می‌شود. چرا؟

چون مدرسه و دانشگاه محل تربیت نیروی انسانی متخصص و ماهر است و اگر مدرسه و دانشگاه بتواند علاوه بر آموزش در محیط خود افراد را وارد محیط‌هایی که به صورت عملی فعالیت دارند کند قطعاً دانش کسب شده توسط آنها به صورت کاربردی‌تر در خدمت جامعه قرار خواهد گرفت و این خود موجب پیشرفت جامعه خواهد شد.

فعالیت‌هایی تحت‌عنوان گردش علمی انجام می‌شود که با اهداف و انتظارات تدریس متناسب نیست و گاه، برنامه‌ریزی آن بدون آگاهی معلم صورت می‌گیرد و صرفاً یک برنامه تفریحی است. در صورتی که گردش علمی، بر دو اصل تفریح و علم آموزشی استوار است و توجه صرف به یکی از این دو اصل، اهداف آموزش را خدشه‌دار می‌کند و در صورت بروز این امر راه پیشرفت و توسعه کشور هموار نخواهد بود. بنابر این توجه به این امر دارای اهمیت و راهی برای انتقال و گسترش تجارب خواهد بود.

۶- ارتباط طرح با اسناد بالادستی فرهنگی حاکمیتی^۱

(در این بخش لازم است به تفکیک به راهبرد، ماده، بند، یا تبصره مندرج در اسناد بالادستی که طرح با آن ارتباط دارد استناد شود.)

- ۱- بند هشتم سند چشم‌انداز: ۱۴۰۴ توسعه گردشگری مبتنی بر شرایط فرهنگی و تاریخی کشورمان باعث تعامل سازنده و مؤثر با جهان و رشد پر شتاب اقتصاد همراه با بهبود توزیع در کشور خواهد شد.
- ۲- محورهای برنامه ششم توسعه را در سه مقوله «اقتصاد مقاومتی»، «پیشسازی در عرصه علم و فناوری» و «تعالی و مقاوم‌سازی فرهنگی» و بندهای ۵۰ و ۵۱ سیاست‌های کلی برنامه ششم

در نظام آموزشی جامعه مابخش زیادی از یادگیری از طریق حس شنوایی انجام می‌شود. ولی باید به این نکته واقف باشیم بخش عمده یادگیری از طریق بقیه حواس مثل بینایی، لامسه و بویایی و چشایی صورت می‌گیرد. تنی سون می‌گوید «ارزش یک تصویر در یادگیری بیش از هزار کلمه است» حال آنکه اگر تصویرهایی که فراگیر رویت می‌کند زنده و سه بعدی باشد ارزش یادگیری آن ده‌ها برابر است. در نتیجه، انتظار می‌رود دانش‌آموزان و دانشجویان ضمن بهره‌گیری از آموخته‌ها، بخش اعظم تجارب و اطلاعات خود را از محیط‌های دیگر به‌دست بیاورند. زیرا، به سبب محدودیت‌های آموزش رسمی، امکان تجربه دست اول و شخصی برای فراگیرندگان وجود ندارد و نمی‌توان انتظار داشت که همه آنان امکان دست‌یابی به یادگیری اکتشافی از نوع تجربه دست اول را داشته باشند. بنابراین، بخشی از روش‌های تدریس اساتید، باید فراگیران را به خارج از کلاس ببرد و آن‌ها را به نحوی تربیت کند که خوشه‌چین اطلاعات و علوم زمان خود باشند. معمولاً محل گردش علمی، براساس محتوا و هدف درس انتخاب می‌شود و محدودیتی ندارد. از جمله مکان‌هایی که برای گردش علمی مناسب است، می‌توان از مراکز صنعتی، فناوری، آموزشی، تفریحی، موزه‌ها، نمایشگاه‌ها و منابع طبیعی یاد کرد. مدت گردش علمی باید با هدف‌ها، مفاهیم و مکان گردش، تناسب داشته باشد. اما متأسفانه در بعضی مدارس،

۱- اسناد بالادستی فرهنگی حاکمیتی عبارت‌اند از: سند چشم‌انداز ۲۰ ساله کشور (سند ۱۴۰۴)، الگوی ایرانی - اسلامی پیشرفت، منویات مقام معظم رهبری (مدظله)، بیانیه‌ی گام دوم انقلاب، مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی، نقشه مهندسی فرهنگی کشور، نقشه جامع علمی کشور، سند اسلامی شدن دانشگاه‌ها مصوبات شورای فرهنگی عمومی.

۳- بیانیه گام دوم: محصول تلاش چهل ساله، اکنون برابر چشم‌ماست: کشور و ملتی مستقل، آزاد، مقتدر، باعزت، متدین، پیشرفته در علم، انباشته از تجربه‌هایی گران‌بها، مطمئن و امیدوار، دارای تأثیر اساسی در منطقه و دارای منطق قوی در مسائل جهانی، رکورددار در شتاب پیشرفته‌های علمی، رکورددار در رسیدن به رتبه‌های بالا در دانش‌ها و فناوری‌های مهم از قبیل هسته‌ای و سلول‌های بنیادی و نانو و هوافضا و امثال آن، سرآمد در گسترش خدمات اجتماعی، سرآمد در انگیزه‌های جهادی میان جوانان، سرآمد در جمعیت جوان کارآمد، و بسی و ویژگی‌های افتخارآمیز دیگر که همگی محصول انقلاب و نتیجه‌ی جهت‌گیری‌های انقلابی و جهادی است... با توجه به موارد فوق الذکر، یکی از مهم‌ترین وظایف نهادهای انقلابی شناساسازی نسل جوان با افتخارات چهل ساله انقلاب اسلامی است.

۷- ارتباط و جایگاه طرح در اسناد بالادستی فرهنگی جهاددانشگاهی^۱

(در این بخش لازم است به تفکیک به راهبرد، ماده، بند، یا تبصره مندرج در اسناد بالادستی که طرح با آن ارتباط دارد استناد شود.) بند دوم ماده ۲ اساس نامه جهاددانشگاهی: توسعه امور فرهنگی در سطح جامعه از طریق همکاری با حوزه، دانشگاه و سایر مراجع و نهادهای فرهنگی به خصوص برای نسل جوان

اهداف افق ۱۴۰۴ جهاددانشگاهی در برنامه ششم: سازمان برتر در ارتقای شناخت دانشجویان از فرهنگ و تمدن اسلامی
سازمان برتر در نوآوری و توسعه فعالیت‌های فرهنگی و اجتماعی دانشجویی
به منظور تقویت روحیه خودباوری، تعهد، و مسئولیت‌پذیری اجتماعی و ...

۸- پیشینه اجرای طرح:

● الف) پیشینه خارجی:

(منظور، سوابق اجرای طرح، خارج از جهاددانشگاهی و خارج از کشور است)

۱- هر چند در حوزه گردشگری و شناساسازی نسل جوان با میراث فرهنگی طرح‌های مختلفی در کشور اجرا شده، اما عمدتاً سراسری نبوده و ثانیا با رویکرد شناساسازی با دستاوردهای انقلاب اسلامی و پیشرفت‌های شگرف علمی و صنعتی کشور، صرفاً طرح راهیان پیشرفت اجرا شده که آن هم عمدتاً در سطح مدارس آموزش و پرورش و به صورت محدود بوده است.
۲- خارج از کشور: در برخی از کشورهای آسیای میانه مانند ویتنام، تایلند، هند و ... شرکت‌های خصوصی، تورهای صنعتی (Industrial Tour) را برای عموم مردم به منظور کسب مهارت و کارورزی در مقاصد و مجموعه‌های صنعتی برگزار می‌کنند.

۱- اسناد بالادستی فرهنگی جهاددانشگاهی عبارت‌اند از: اساسنامه جهاددانشگاهی، سند چشم‌انداز جهاددانشگاهی، برنامه توسعه جهاددانشگاهی، اهداف و سیاست‌های فرهنگی معاونت فرهنگی جهاددانشگاهی.

● (ب) **پیشینه داخلی:**

(منظور، سوابق اجرای طرح در داخل جهاددانشگاهی ست)

در داخل جهاددانشگاهی هم سالها طرح ایران مرز پرگهر اجرا شده است که قرابت زیادی با این طرح دارد. اما طرح موصوف صرفا در دانشگاه ها اجرا شد و مخاطبان خارج دانشگاه را در بر نمی گرفت.

● (ج) **تمایز طرح پیشنهادی با برنامه های اجرا شده پیشین:**

(در داخل و خارج از جهاددانشگاهی)

این طرح با عطف توجه به مخاطبان ساله های آخر دبیرستان و اول دانشگاه در تلاش است تا بیشترین اثر را در مخاطبان ایجاد نماید. هم هدف شناخت با دستاوردهای علمی، صنعتی و هم آشنایی با میراث فرهنگی از اهداف این طرح و به نوعی وجه تمایز آن با طرح های مشابه است.

برای نمونه دانشگاه غیرانتفاعی شاردا در هند شمالی، بازدیدهای صنعتی مختلفی را برای تکمیل یادگیری کلاس درسی دانشجویان سازماندهی می کند تا دانشجویان بتوانند بینش عملی در مورد عملیات صنعت به دست آورند و برای دنیای خارج آماده شوند.

بازدیدهای *Industrial Mahakumbh* (با همکاری انجمن صنایع هند برای ترویج تبادل ایده و پرورش مهارت های کارآفرینی)،

Batching Plant, Greater Noida (ویژه دانشجویان مدیریت ساخت و ساز)،
Yakult Danone India (P) Ltd., Sonipat, Haryana (برای کمک به دانشجویان در درک اهمیت حرفه فناوری مواد غذایی)،
MCN Solutions, Noida،
(آشنایی دانشجویان با آمازون الکسا، میکروسافت هولولنز، *Goggle Card*
Boards, Echo Dot, Google Home و ...) نمونه ای از بازدیدهای مرتبط با صنعت ورشته های درسی این دانشگاه هستند.

● (ب) **پیشینه داخلی**

(منظور، سوابق اجرای طرح در داخل جهاددانشگاهی ست):

در داخل جهاددانشگاهی هم سالها طرح ایران مرز پرگهر اجرا شده است که قرابت زیادی با این طرح دارد. اما طرح موصوف صرفا در دانشگاه ها اجرا شد و مخاطبان خارج دانشگاه را در بر نمی گرفت.

۹- نوع طرح:

- بین المللی ملی منطقه ای
 استانی / دانشگاهی هماهنگ

۱۰- موضوع محوری برنامه:

۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	
فرهنگ مطالعه	فرهنگ زیست محیطی	فرهنگ کار	فرهنگ ملی	فرهنگ سیاسی	فرهنگ اجتماعی	فرهنگ دینی	موضوع اصلی
			✓				موضوع فرعی مرتبط

۱۱- قالب اصلی طرح:

تیک بزنید	قالب فرعی	قالب اصلی
✓	اردوهای جهادی (محرومت زدایی) بازدید علمی- فرهنگی / اردوی زیارتی / اردوی طبیعت‌گردی یک‌روزه بازدید علمی- فرهنگی / اردوی زیارتی / اردوی طبیعت‌گردی چندروزه (به ازای هر روز)	اردو (بازدید)
✓	افتتاحیه یا اختتامیه جشنواره جشنواره ادبی جشنواره فرهنگی هنری جشنواره‌های مذهبی جشنواره کتاب / پایان‌نامه جشنواره غذا (یا رویکرد حمایت از محرومان)	جشنواره
✓	جشنواره ورزشی افتتاحیه یا اختتامیه همایش / پنل‌های تخصصی (هر عنوان) گردهمایی	همایش

تیک بزیند	قالب اصلی	قالب فرعی
	چند رسانه‌ای	تولید نرم افزار / لوح فشرده (به ازای هر اثر)
		طراحی و راه اندازی پایگاه اینترنتی / پرتال سازمانی
✓		فعالیت در شبکه‌های اجتماعی مجازی
✓		تولید خبر (به ازای هر خبر تولیدی)
		تولید چند رسانه‌ای
		اینفوگرافی
		فیلم
✓	کلیپ	
	پادکست	
	پلیکیشن	
	مسابقه	مسابقه طراحی لباس (به ازای هر اثر)
		مسابقه داستان نویسی / دلنوشته (به ازای هر اثر)
		مسابقه پیامکی (به ازای هر اثر)
		مسابقه مشاعره / شعر (به ازای هر اثر)
		مسابقه مناظره / فن بیان (به ازای هر مناظره)
		مسابقه عکاسی / نقاشی / کاریکاتور / خطاطی / گرافیک و ... (به ازای هر اثر)
		مسابقه فیلمنامه نویسی / نمایشنامه نویسی (به ازای هر اثر)
	مسابقه کتابخوانی، خلاصه نویسی (حضور / مجازی)	
	نمایش	تئاتر (سالنی، خیابانی)
		اکران فیلم
	نمایشگاه	برگزاری نمایشگاه / مشارکت در برگزاری (به ازای هر روز)
		بازدید از نمایشگاه خارج از دانشگاه (به ازای هر ۶٪ بازدیدکنندگان در یک روز)
	کارگاه	کارگاه آموزشی (به ازای هر نیم روز)
		دوره آموزشی کوتاه مدت (بین ۸ تا ۱۶ ساعت)
		دوره آموزشی بلند مدت (بالتر از ۱۶ ساعت)

تیک بزنید	قالب فرعی	قالب اصلی
	نشست تخصصی (کرسی آزاداندیشی / وبینار / سمینار / میزگرد / مناظره)	نشست
	نشست مناسبتی (سخنرانی به همراه مراسم جشن یا سوگواری)	
	سیر مطالعاتی / نقد کتاب / فیلم	
	تربیب آزاد، گفتگوی دانشجویی	
	معرفی و رونمایی (کتاب / پوستر / نرم‌افزار / سایت و ...)	
	کرسی تلاوت و تدبیر قرآن	
	شب شعر	
	گرامیداشت / نکوداشت اساتید، مفاخر و ...	
	دیدار با مفاخر	
	طرح افکارسنجی	
	طرح مطالعاتی	
	تولید محتوا و چاپ کتاب	چاپ نشر
	تولید محتوی و چاپ نشریه، بروشور، ویژه نامه و ...	

۱۲- بهره‌مندان طرح:

الف) بهره‌مندان عمومی:

- دانش‌آموزان ■ دانشجویان ■ ..... نفر ساعت
 جهادگران و خانواده آنها □ ..... نفر ساعت
 اساتید و مدرسان ..... نفر ساعت

ب) بهره‌مندان نهادی:

- (نام نهادهای استفاده‌کننده و بهره‌بردار ذکر شود):
 ۱- وزارت آموزش و پرورش
 ۲- وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
 ۳- وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

۱۳- ساختار اجرایی:

به منظور برگزاری این رویداد، یک شورای سیاست گذاری و برنامه ریزی و یک کمیته اجرایی به شرح ذیل تشکیل می شود:

ردیف	نام سازمان عضو شورای سیاست گذاری	نام و نام خانوادگی	مسئولیت در سازمان
۱	جهاد دانشگاهی		معاون فرهنگی
۲	سازمان دانشجویان جهاد دانشگاهی		رئیس سازمان
۳	وزارت علوم، تحقیقات و فناوری		نماینده
۴	وزارت آموزش و پرورش		نماینده
۵	یک نفر صاحب نظر فرهنگی به پیشنهاد معاون فرهنگی		نماینده
۶	نماینده سایر ذینفعان اصلی حسب مورد		نماینده

۱۴- رئیس شورای سیاست گذاری:

معاون فرهنگی جهاد دانشگاهی

۱۵- واحد سازمانی مجری:

سازمان دانشجویان جهاد دانشگاهی

۱۶- سازمان مشارکت کننده و حامی طرح:

- ۱- معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری
- ۲- نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه ها
- ۳- سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران
- ۴- سازمان بسیج دانش آموزی
- ۵- سازمان بسیج دانشجویی
- ۶- دانشگاه آزاد اسلامی

۱۷- سازمان حامی و ناظر فرهنگی جهاد دانشگاهی:

سازمان دانشجویان جهاد دانشگاهی

۱۸- نماینده و ناظر معاونت فرهنگی جهاد دانشگاهی:

ستاد معاونت فرهنگی جهاد دانشگاهی

جستواره ملر کتاب سال دو نشتجویر

سازمان ترویج مطالعه و نشر جهاد دانشگاهی

۱- عنوان طرح:

جشنواره ملی کتاب سال

۲- کد طرح:

۴-۴۸-۳-۱۴۰۳-هـ

۳- بیان موضوع:

(در این بخش، ایده اصلی طرح و شیوه اجرای آن در قالب ۴۵۰ تا ۶۰۰ کلمه بیان شود.)

این جشنواره با هدف شناسایی و معرفی دانشجویان مؤلف و مترجم از سال ۱۳۷۳ آغاز به کار و تاکنون به صورت مستمر برگزار شده است. این رویداد در حال حاضر به یک رویداد معتبر علمی و فرهنگی در سطح دانشگاه‌ها تبدیل

شده است و بسیاری از برگزیدگان آن امروزه از استادان و پژوهشگران برجسته کشور محسوب می‌شوند. بخش اصلی این جشنواره پذیرای آثار دانشجویان در همه رشته‌های دانشگاهی است و در بخش ویژه نیز آثار مرتبط با اولویت‌های علمی و فرهنگی کشور پذیرفته و ارزیابی می‌شوند. در حاشیه این جشنواره هر سال یکی از استادان دانشگاه فعال در زمینه نشر، کتاب و تألیف و ترجمه به عنوان **استاد خادم کتاب** معرفی و تجلیل می‌شود.

این رویداد در واقع عرصه‌ای برای شناسایی و معرفی و تجلیل از دانشجویان مترجم و مؤلف و جوانان نوقلم و بستری برای تقویت انگیزه و روحیه پژوهش و تتبع در میان دانشگاهیان است. در این جشنواره آثار دانشجویان و طلاب در شش گروه اصلی شامل فنی و مهندسی، علوم پایه، علوم انسانی، کشاورزی و منابع طبیعی، علوم پزشکی و دامپزشکی، هنر و معماری و دو بخش ویژه و بین‌الملل مورد ارزیابی قرار گرفته و آثار برگزیده در آیینی معرفی و تقدیر می‌شوند. بخش ویژه این جشنواره به موضوعاتی اختصاص دارد که مبتنی بر مسائل روز و اولویت‌های کشور باشند. بخش بین‌الملل به دانشجویان خارجی که با موضوع ایران کتاب نوشته‌اند، اختصاص یافته است. موضوع ایران شاخه‌هایی مانند ایران‌شناسی، اندیشمندان ایرانی، معماری و هنر ایرانی و ... را در بر می‌گیرد.

هر ساله پس از اتمام مرحله ثبت و طبقه‌بندی آثار، شورای برنامه‌ریزی لیست

سرگروه‌های داوری را اعلام و با دعوت از سرگروه‌ها، فرایند داوری مورد بررسی و تحلیل قرار می‌گیرد، همچنین دبیرخانه با تهیه شیوه‌نامه داوری، مراحل و فرم‌های داوری را تشریح و در اختیار سرگروه‌های داوری قرار می‌دهد. با بازبینی و تهیه فرم‌های داوری، مرحله ارزیابی و داوری آثار آغاز می‌شود. نظر به حساسیت و اهمیت داوری و ارزیابی، همچنین لزوم توجه به ملاحظات علمی و تخصصی داوری در ۴ مرحله و به شرح زیر انجام می‌شود:

- **مرحله اول:** در این مرحله، آثار رسیده از منظر انطباق با شرایط و ضوابط دبیرخانه مورد بررسی قرار می‌گیرند و کتاب‌ها با توجه به عنوان، موضوع و محتوا، در رشته‌ها و گروه‌های تعیین شده طبقه‌بندی شوند.
- **مرحله دوم:** هر عنوان کتاب توسط مدیر گروه مربوطه و به همراه دو مشاور، بر مبنای فرم مرحله اول داوری بررسی می‌شود.
- کسب حداقل ۷۰ درصد امتیاز، از جمله، ضوابط پذیرش اثر برای مرحله سوم داوری است.
- **مرحله سوم:** آثاری که حداقل ۷۰ درصد امتیاز را در مرحله دوم کسب کرده‌اند توسط هیأت داوران و براساس فرم‌های داوری ویژه هر گروه ارزشیابی می‌شوند.
- **مرحله چهارم:** هیأت داوری هر گروه، با لحاظ کردن نتایج ارزیابی و دقت در جمع‌جوانب و جهات يك اثر در مرحله چهارم و با حضور کلیه اعضای

۵- ضرورت و اهمیت طرح:

(در این بخش، دلایل اهمیت اجرای طرح در قالب ۲۰۰ تا ۳۰۰ کلمه بیان شود)

توجه به استعدادهای علمی و تشویق دانشجویان در حوزه تألیف و تدوین کتاب موجبات توسعه فرهنگ و دانش را در مهم‌ترین پایگاه‌های علمی کشور یعنی دانشگاه‌ها فراهم می‌آورد. پرواضح است که حیات علمی و فرهنگی هر جامعه‌ای در گرو پرورش، تقویت و معرفی استعدادهای برتر و نخبه است. دانشگاه محیطی است که در آن استعدادهای برتر تربیت و رشد پیدا می‌کنند و این نخبگان محور و زیربنای توسعه و پیشرفت جامعه در آینده خواهند بود. رویدادهایی که با محوریت کتاب برگزار می‌شوند تأثیر بسزایی در تقویت جایگاه کتاب در جامعه دارد و جشنواره کتاب سال دانشجویی یکی از همین رویدادها است که در جامعه دانشگاهی برگزار می‌شود. در عین حال، شناسایی و معرفی استعدادهای برتر امری خطیر و ضروری است. بنابراین به منظور شناسایی و معرفی مجموعه آثار و تفکرات، بایستی نهادی که پیوند محکمی با نهاد دانشگاه دارد، در این عرصه فعالیت نماید. جهاد دانشگاهی به عنوان نهادی علمی، فرهنگی و انقلابی که مأموریت اجرای فعالیت فرهنگی و علمی، همچنین ترویج کتاب و کتاب‌خوانی در دانشگاه‌ها را بر عهده دارد، بر اساس همین ضرورت اجرای این رویداد را از دهه‌ها قبل

گروه نسبت به جمع‌بندی و معرفی آثار برتر اقدام می‌نماید. نتایج داوری این مرحله در فرم صورتجلسه نهایی درج می‌شود.

- در آخر دبیرخانه با دقت در نتایج و مطالعه کلیه ارزیابی‌های واصله از گروه‌ها، رأی و نظر نهایی را اعلام می‌دارد.

۴- اهداف برنامه:

● ۴-۱- هدف اصلی:

هدف اصلی جشنواره کتاب سال دانشجویی، شناسایی و معرفی آثار برتر و دانشجویان نوپنم و مستعد در زمینه‌های مختلف علمی است.

● ۴-۲- اهداف فرعی:

- ترغیب و تشویق دانشجویان به تولید و خلق آثار مکتوب
- ایجاد رقابت سالم علمی در بین دانشجویان کلیه رشته‌های دانشگاهی
- ترویج و اشاعه فرهنگ کتاب
- ایجاد نشاط علمی در مراکز دانشگاهی و آموزش عالی کشور
- کمک به ترویج گفتمان علم در میان دانشگاهیان

شده که همه این موارد به شکلی معنادار با اجرای این جشنواره ارتباط دارد. در سند اسلامی شدن دانشگاه‌ها ارتقا خودباوری علمی و تولید و توسعه علم نافع، کارآمد و بومی در جهت تأمین آرمان‌های نظام، معرفی اسوه‌های علمی و اعتلای فرهنگی دانشگاه‌ها مورد توجه قرار دارد و اجرای این رویداد گامی در همین راستا به شمار می‌رود.

در دستور کار خود قرار داده است. امروزه کلیه فعالیت‌های فرهنگی که در جهاد دانشگاهی برنامه‌ریزی و اجرا می‌شود علاوه بر خدمت به جامعه دانشگاهی و دانشجویی، هدایت استعداد‌های برتر دانشجویی به سمت تولید آثار مکتوب و معرفی اندوخته‌های علمی برتر دانشجویی به جامعه علمی کشور را در دستور دارد.

۶- ارتباط طرح با اسناد بالادستی فرهنگی حاکمیتی^۱

(در این بخش لازم است به تفکیک به راهبرد، ماده، بند، یا تبصره مندرج در اسناد بالادستی که طرح با آن ارتباط دارد استناد شود.)
علم و پژوهش یکی از سرفصل‌های اصلی بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی است و اجرای این رویداد می‌تواند به تحقق جهاد علمی مندرج در این مقوله کمک کند. در نقشه جامع علمی کشور بر مسئله تولید علم در حوزه علوم انسانی، پرورش استعداد‌های علمی از طریق تألیف و ترجمه کتاب و توسعه فرهنگ مطالعه و تتبع و تحقیق تأکید شده است و همه موارد مذکور با اجرای چنین رویدادهایی ارتباط وثیقی دارد. در سند مهندسی فرهنگی کشور بر توسعه محصولات و صنایع فرهنگی و ترویج فرهنگ علم‌گرایی و خردباوری تأکید

۷- ارتباط و جایگاه طرح در اسناد بالادستی فرهنگی جهاد دانشگاهی^۲

(در این بخش لازم است به تفکیک به راهبرد، ماده، بند، یا تبصره مندرج در اسناد بالادستی که طرح با آن ارتباط دارد استناد شود.)
برگزاری این جشنواره در راستای اجرای بند ۶ از ماده سوم اساسنامه جهاد دانشگاهی مبنی بر حمایت و تشویق و جذب دانشجویان و پژوهشگران جوان و مستعد در دستور کار قرار گرفته است. این جشنواره در راستای اهداف کلان بخش فرهنگی جهاد دانشگاهی تلاشی است برای رشد و شکوفایی خلاقیت‌ها و استعداد‌های فرهنگی-هنری دانشجویان و ایجاد زمینه‌های رقابت سالم و سازنده دانشجویان در گستره ملی و منطقه‌ای و جهان اسلام.

۱- اسناد بالادستی فرهنگی حاکمیتی عبارت‌اند از: سند چشم‌انداز ۲۰ ساله‌ی کشور (سند ۱۴۰۴)، الگوی ایرانی-اسلامی پیشرفت، منویات مقام معظم رهبری (مدظله)، بیانیه‌ی گام دوم انقلاب، مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی، نقشه مهندسی فرهنگی کشور، نقشه جامع علمی کشور، سند اسلامی شدن دانشگاه‌ها مصوبات شورای فرهنگی عمومی.
۲- اسناد بالادستی فرهنگی جهاد دانشگاهی عبارت‌اند از: اساسنامه جهاد دانشگاهی، سند چشم‌انداز جهاد دانشگاهی، برنامه توسعه جهاد دانشگاهی، اهداف و سیاست‌های فرهنگی معاونت فرهنگی جهاد دانشگاهی.

۸- پیشینه اجرای طرح:

الف) پیشینه خارجی:

● (منظور، سوابق اجرای طرح، خراج از جهاد دانشگاهی و خراج از کشور است)

در ایران:

- **جایزه‌ی کتاب سال جمهوری اسلامی:** کتاب سال جمهوری اسلامی ایران عنوان یک جایزه نیمه‌دولتی ایرانی است که هر ساله در بهمن ماه توسط خانه کتاب ایران و طی روزهای برگزاری آئین‌های بزرگداشت انقلاب سال ۱۳۵۷ در این کشور (دهه فجر)، با تأیید نهایی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی به نویسندگان برگزیده و شایسته تقدیر در بخش‌های کلیات، فلسفه و روانشناسی، دین، علوم اجتماعی، زبان، علوم کاربردی، هنر، ادبیات و تاریخ و جغرافیا اعطا می‌شود.
- **جایزه ادبی جلال آل احمد:** جایزه ادبی جلال آل احمد یک جایزه ادبی دولتی است که به منظور معرفی آثار برگزیده ادبیات داستانی در ایران پایه‌گذاری شده است. این جایزه به نام جلال آل احمد نویسنده مشهور ایرانی نام‌گذاری شده است و با تصویب شورای عالی انقلاب فرهنگی در سال ۱۳۸۷ نخستین دوره خود را در سالروز تولد آل احمد آغاز کرد.
- **جایزه کتاب سال دفاع مقدس:** جایزه کتاب سال دفاع مقدس یکی از جایزه‌های ادبی در ایران است که تاکنون بیست دوره آن به همت بنیاد

حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس برگزار شده است. اولین دوره جایزه کتاب سال دفاع مقدس سوم خرداد ۱۳۷۲ همزمان با سالروز آزادسازی خرمشهر برگزار شد. در این رویداد ادبی آثار برتر در ۲۳ بخش معرفی می‌شوند.

- **جشنواره کتاب سال جوانان:** کتاب سال جوانان، رویداد بزرگ فرهنگی برای گزینش برترین نویسندگان، مترجمان، مصححان و پدیدآورندگان جوان - زیر ۲۹ سال - حوزه کتاب ایران است که وظیفه دارد همه ساله به رصد بهترین آثار جوانان بپردازد. آرمان این جایزه ملی، ارج‌گذاری جوانان شیفته دانش، پژوهش و آموزش ایران، همچنین بازنمایی، دلگرمی و تشویق ایشان است.
- **جشنواره کتاب سال رضوی:** این جشنواره با هدف اشاعه و ترویج فرهنگ منور رضوی؛ گسترش فعالیت‌های علمی، هنری و پژوهشی مرتبط با سیره، زندگی و ابعاد مختلف شخصیت حضرت امام رضا (ع)؛ شناسایی، تجلیل و حمایت از پدیدآورندگان آثار برتر فرهنگی و هنری در زمینه فرهنگ رضوی و کمک به انتشار گسترده آن در سطح بین‌المللی برگزار می‌شود. جشنواره انتخاب کتاب سال رضوی شامل بخش‌های مختلف مانند کتاب برتر، کتاب دیجیتال برتر، پایان‌نامه برتر، ناشر برتر و آثار شایسته چاپ است.

از اهدای جایزه کتاب آمریکا، افزودن بر افتخارات ادبیات آمریکا بدون محدودیت قائل شدن یا تبعیض، جنس، قوم یا تابعیت است.

- **جایزه ملی کتاب (National Book Award):** مجموعه‌ای از جوایز سالانه ادبی در ایالات متحده آمریکا است. در مراسم نهایی جایزه ملی کتاب که هر سال در ماه نوامبر برگزار می‌گردد، بنیاد جایزه ملی کتاب، جایزه ملی کتاب و دو جایزه دستاورد یک عمر را به نویسندگان اهدا می‌کند. جایزه ملی کتاب در سال ۱۹۳۶ به دست انجمن کتاب‌فروشان آمریکا بنیاد نهاده شد، این جایزه در طی سالهای جنگ جهانی دوم به کسی اهدا نگردید، این جایزه در سال ۱۹۵۰ توسط سه سازمان فعال در صنعت کتاب مجدداً احیاء شد. نویسندگان و ناشران غیر آمریکایی پیش از جنگ واجد شرایط دریافت جایزه بودند ولی در حال حاضر جایزه به نویسندگان آمریکایی برای کتابهایی اهدا می‌شود که در سال اهدای جایزه در آمریکا منتشر شده باشند.

- **جایزه ادبی من بوکر بریتانیا:** جایزه ادبی من بوکر (*The Man Booker Prize*)، که به نام جایزه بوکر هم شناخته می‌شود، یکی از مهم‌ترین جوایز ادبی دنیاست که هر سال به بهترین رمان جدید انگلیسی‌زبان اعطا می‌شود. این جایزه تا سال ۲۰۱۴ تنها به نویسندگان کشورهای مشترک‌المنافع، انگلیسی‌ها و ایرلندی‌ها تعلق می‌گرفت؛ اما از سال

- **جشنواره کتاب سال دانشگاهی (دانشگاه تهران):** کتاب سال دانشگاهی یکی از جشنواره‌های فرهنگی در ایران است که از سوی مؤسسه انتشارات دانشگاه تهران برگزار می‌شود و به کتاب‌هایی که اعضای هیئت علمی دانشگاه‌های ایران، نویسنده یا مترجم آنها هستند، جایزه می‌دهد. تا کنون بیست و شش دوره آن برگزار شده است. هدف از برگزاری این جشنواره، ارتقای سطح علمی و تشویق اعضای هیئت علمی دانشگاه‌های کشور است.

- **جشنواره کتاب رشد:** جشنواره کتاب رشد یکی از جشنواره‌های مربوط به کتاب در ایران است که از سوی سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی برگزار می‌شود و به بررسی و اعطای جایزه به کتاب‌های آموزشی می‌پردازد.

و ...

در جهان

- **جایزه کتاب آمریکا:** جایزه کتاب آمریکا (*American Book Awards*) یک جایزه ادبی آمریکایی است که همه ساله برگزیده‌ای از کتاب‌های موفق و نویسندگانی که آثار برجسته‌ای را ارائه کرده‌اند تعیین و معرفی می‌کند. این جایزه توسط بنیاد قبل از کریستف کلمب اداره می‌شود که در سال ۱۹۷۸ تأسیس شد و از سال ۱۹۸۰ با اعطای اولین جایزه افتتاح گردید و لیستی از هشت نشریه ادبی را در سال ۱۹۷۹ معرفی کرد. هدف

● (ج) تمایز طرح پیشنهادی با برنامه‌های اجرا شده پیشین:

(در داخل و خارج از جهاد دانشگاهی)

- ۸- این جشنواره در هر دوره به‌طور مشخص به یک موضوع ویژه خواهد پرداخت. این موضوع ضرورتاً از اولویت‌های کشور و مبتنی بر مسائل روز خواهد بود.
- ۹- اضافه شدن بخش بین‌الملل به جشنواره که این بخش به دانشجویان خارجی که با موضوع ایران کتاب نوشته‌اند، اختصاص یافته است.
- ۱۰- استفاده از ظرفیت‌های علمی صاحبان آثار برتر در طرح‌های علمی و ترویجی جهاد دانشگاهی
- ۱۱- تقدیر از استادان برجسته فعال در زمینه کتاب و فرهنگ مکتوب با عنوان استاد خادم کتاب
- ۱۲- اهتمام ویژه به منابع و آثار کاربردی و مورد نیاز کشور

۲۰۱۴ تمام آثار نوشته‌شده به زبان انگلیسی حق شرکت در آن را پیدا کرده‌اند. نام برنده این جایزه به‌طور وسیعی در مطبوعات آورده می‌شود و بنابراین بردن جایزه بوکر تأثیر فراوانی در فروش کتاب می‌گذارد.

- **جایزه گنکور فرانسه:** جایزه گنکور (*Prix Goncourt*) جایزه‌ای است ادبی که در پی وصیت ادمون دو گنکور به سال ۱۸۹۶ بنیان گذاشته شد. مجمع ادبی گنکور به‌طور رسمی در سال ۱۹۰۲ میلادی تأسیس شد و نخستین دوره جایزه در روز ۲۱ دسامبر سال ۱۹۰۳ برگزار شد. جایزه گنکور هر ساله نصیب «بهترین کتاب داستانی» می‌شود که طی «همان سال» منتشر شده باشد. بیشتر اوقات جایزه گنکور به یک رمان اعطا می‌شود. جایزه نقدی گنکور، نمادین و تنها معادل ۱۰ یورو است؛ اما باعث افزایش جدی فروش اثر برنده و سایر آثار نویسنده برگزیده خواهد شد.

● (ب) پیشینه داخلی:

(منظور، سوابق اجرای طرح در داخل جهاد دانشگاهی است)

جشنواره کتاب سال دانشجویی از سال ۱۳۷۳ آغاز و تاکنون سی دوره این جشنواره برگزار شده است و سی و یکمین دوره آن در حال برگزاری است. دوره اول تا نهم این جشنواره توسط معاونت فرهنگی جهاد دانشگاهی و دوره دهم تا سی‌ام آن توسط سازمان انتشارات جهاد دانشگاهی برگزار شده است.

۹- نوع طرح:

- بین‌المللی ملی منطقه‌ای
 استانی / دانشگاهی هماهنگ

۱۰- موضوع محوری برنامه:

۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	
فرهنگ مطالعه	فرهنگ زیست محیطی	فرهنگ کار	فرهنگ ملی	فرهنگ سیاسی	فرهنگ اجتماعی	فرهنگ دینی	موضوع اصلی
✓							موضوع فرعی مرتبط

۱۱- قالب اصلی طرح:

ردیف	قالب اصلی	قالب فرعی	تیک بزنید
۱	اردو (بازدید)	اردوهای جهادی (محرومت‌زدایی)	
		بازدید علمی - فرهنگی / اردوی زیارتی / اردوی طبیعت‌گردی یک‌روزه	
		بازدید علمی - فرهنگی / اردوی زیارتی / اردوی طبیعت‌گردی چندروزه (به ازای هر روز)	
۲	جشنواره	افتتاحیه یا اختتامیه جشنواره	✓
		جشنواره ادبی	
		جشنواره فرهنگی هنری	
		جشنواره‌های مذهبی	
		جشنواره کتاب / پایان‌نامه	✓
		جشنواره غذا (با رویکرد حمایت از محرومان)	
		جشنواره ورزشی	

	افتتاحیه یا اختتامیه همایش / پنل های تخصصی (هر عنوان)	همیش	۳
	گردهمایی		
	تولید نرم افزار / لوح فشرده (به ازای هر اثر)		
✓	طراحی و راه اندازی پایگاه اینترنتی / پرتال سازمانی		
✓	فعالیت در شبکه های اجتماعی مجازی		
✓	تولید خبر (به ازای هر خبر تولیدی)		
✓	تولید چند رسانه ای	چند رسانه ای	۴
✓	اینفوگرافی		
✓	فیلم		
✓	کلیپ		
✓	پادکست		
	پلیکیشن		
	مسابقه طراحی لباس (به ازای هر اثر)		
	مسابقه داستان نویسی / دل نوشته (به ازای هر اثر)		
	مسابقه پیامکی (به ازای هر اثر)		
	مسابقه مشاعره / شعر (به ازای هر اثر)		
	مسابقه مناظره / فن بیان (به ازای هر مناظره)		
	مسابقه عکاسی / نقاشی / کاریکاتور / خطاطی / گرافیک و ... (به ازای هر اثر)		
	مسابقه فیلم نامه نویسی / نمایش نامه نویسی (به ازای هر اثر)		
	مسابقه کتاب خوانی، خلاصه نویسی (حضور / مجازی)	مسابقه	۵

	تئاتر (سالنی، خیابانی)	نمایش	۶
	اکران فیلم		
	برگزاری نمایشگاه / مشارکت در برگزاری (به ازای هر روز)	نمایشگاه	۷
	بازدید از نمایشگاه خارج از دانشگاه (به ازای هر ۶٪ بازدیدکنندگان در یک روز)		
	کارگاه آموزشی (به ازای هر نیم روز)	کارگاه	۸
	دوره آموزشی کوتاه مدت (بین ۸ تا ۱۶ ساعت)		
	دوره آموزشی بلند مدت (بالتر از ۱۶ ساعت)		
	نشست تخصصی (کرسی آزاداندیشی / وبینار / سمینار / میزگرد / مناظره)	نشست	۹
	نشست مناسبتی (سخنرانی به همراه مراسم جشن یا سوگواری)		
	سیر مطالعاتی / نقد کتاب / فیلم		
	تربیان آزاد، گفتگوی دانشجویی		
	معرفی و رونمایی (کتاب / پوستر / نرم افزار / سایت و ...)		
	کرسی تلاوت و تدبر قرآن		
	شب شعر		
	گرامیداشت / نکوداشت اساتید، مفاخر و ...		
	دیدار با مفاخر		

✓	طرح افکارسنجی	طرح مطالعاتی	۱۰
	طرح مطالعاتی		
	تولید محتوا و چاپ کتاب	چاپ و نشر	۱۱
✓	تولید محتوی و چاپ نشریه، بروشور، ویژه‌نامه و ...		

۱۳- اعضای نهادی شورای سیاست‌گذاری طرح:

ردیف	نام سازمان عضو شورای سیاست‌گذاری	نام و نام خانوادگی نماینده سازمان	مسئولیت در سازمان
۱	معاونت فرهنگی جهاد دانشگاهی		معاون فرهنگی
۲	سازمان ترویج مطالعه و نشر جهاد دانشگاهی		رئیس سازمان
۳	وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی		معاون فرهنگی
۴	وزارت علوم، تحقیقات و فناوری		معاون فرهنگی اجتماعی
۵	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی		معاون فرهنگی دانشجویی

۱۲- بهره‌مندان طرح:

الف) بهره‌مندان عمومی:

دانشجویان ■ ۴۰۰۰ نفر ساعت
 جهادگران و خانواده آن‌ها □ ۲۰۰ ... نفر ساعت
 اساتید و مدرسان □ ۴۰۰ نفر ساعت

ب) بهره‌مندان نهادی:

(نام نهادهای استفاده‌کننده و بهره‌بردار ذکر شود):

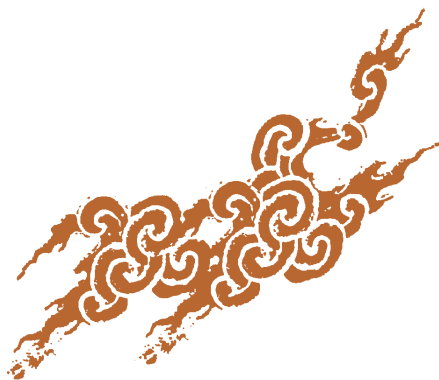
- ۱- وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی
- ۲- وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
- ۳- وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

۱۷- سازمان حامی و ناظر فرهنگی جهاددانشگاهی:

معاونت فرهنگی جهاددانشگاهی

۱۸- نماینده و ناظر معاونت فرهنگی جهاددانشگاهی:

ستاد معاونت فرهنگی جهاددانشگاهی

۱۴- رئیس شورای سیاست گذاری:

رئیس سازمان ترویج مطالعه و نشر جهاددانشگاهی

۱۵- واحد سازمانی مجری:

سازمان ترویج مطالعه و نشر جهاددانشگاهی

۱۶- سازمان مشارکت کننده و حامی طرح:

۱- وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی

۲- وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

۳- وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

جسورۃ ملر نیامہ سال دوں شجیر

سازمان ترویج مطالعہ و نشر جہاد دانشگاهی

۱- عنوان طرح:

جشنواره ملی پایان نامه سال دانشجویی

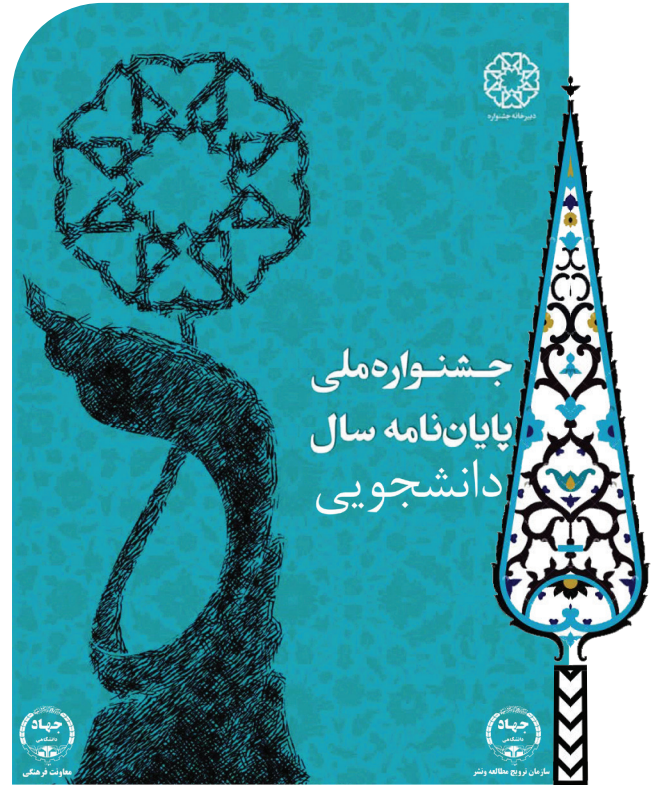
۲- کد طرح:

۵-۴۸-۳-۱۴۰۳-هـ

۳- بیان موضوع:

(در این بخش، ایده اصلی طرح و شیوه اجرای آن در قالب ۴۵۰ تا ۶۰۰ کلمه بیان شود.)

رشته‌های مختلف و زمینه‌های پژوهشی زیرمجموعه آن‌ها غالباً در صنعت و بخش‌های تولیدی کشور قابلیت بهره‌گیری را دارند و چه‌بسا در روند صنعتی پیشرفت‌هایی را در سال‌های اخیر ایجاد کرده‌اند. سازمان ترویج مطالعه و نشر

جهاد دانشگاهی با ارج نهادن به هدف استفاده از ظرفیت‌های پژوهشی و نتایج تحقیقی دانشجویان، پیوند این نتایج را با تولید و صنعت کشور برقرار کرده و سعی در ارتقای ظرفیت‌های علمی پژوهشی کشور دارد.

جشنواره ملی پایان نامه سال با هدف شناسایی و معرفی پایان نامه‌ها و رساله‌های برتر در رشته‌های گوناگون، ارج نهادن به تلاش‌های علمی دانشجویان در نگارش پایان نامه و معرفی آنها به مجامع علمی و استفاده از این پژوهش‌ها برای تولید کتاب و متون علمی مورد نیاز دانشگاه‌ها و مراکز آموزشی از سال ۱۳۷۴ آغاز به کار کرده و تا کنون تداوم داشته است. این جشنواره در چند گروه اصلی و در شاخه‌های علمی مبتنی بر نیازها و اولویت‌های علمی و فرهنگی کشور و محورهای مورد نظر جهاد دانشگاهی پذیرای آثار دانشجویان و دانش‌آموختگان دانشگاه‌ها است.

این جشنواره علاوه بر گروه‌های اصلی دارای دو بخش ویژه و بین المللی است. بخش ویژه این جشنواره به موضوعاتی مبتنی بر مسائل روز و اولویت‌های کشور تمرکز دارد. بخش بین المللی نیز به پایان نامه‌های دانشجویان غیر ایرانی اختصاص دارد که در موضوعات مرتبط با ایران تدوین شده است.

آثار دریافتی پس از ثبت مشخصات و بررسی اولیه و حذف مواردی که فاقد شرایط و معیارهای اعلام شده هستند، به تناسب رشته تحصیلی و موضوع در بخش‌ها و حوزه‌های علمی دسته‌بندی و در طی چهار مرحله، آثار برگزیده و آثار

تقدیری مشخص می‌شوند.

پس از اتمام مرحله ثبت و طبقه‌بندی آثار، شورای برنامه‌ریزی فهرست سرگروه‌های داوری را اعلام و با دعوت از ایشان فرآیند داوری و بررسی شروع می‌شود. داوری آثار رسیده در مراحل زیر انجام می‌شود:

در مرحله مقدماتی داوری، مدیر گروه به همراه کارشناسان دبیرخانه، آثار رسیده گروه خود را با شرایط دبیرخانه و فراخوان انطباق می‌دهند. در این مرحله، پایان نامه‌ها و پژوهش‌هایی که شرایط لازم را کسب نکنند حذف و بقیه به مرحله بعد راه می‌یابند.

در مرحله بعدی مدیر گروه، همراه ۲ مشاور خود که ترجیحاً هر ۲ مشاور، متناسب با گرایش‌ها و رشته‌های گروه مورد نظر، دارای مدرک دکتری می‌باشند، آثار رسیده گروه خود را توسط فرم‌های مرحله اول داوری که دارای ۵ شاخص: ۱- محتوای کلی ۲- روش تحقیق ۳- شیوه تجزیه و تحلیل و نتیجه گیری ۴- شکل پایان نامه ۵- نمره پایان نامه می‌باشد، ارزیابی می‌کنند.

در مرحله بعدی، مدیر گروه به تناسب رشته‌ها و گرایش‌های موجود در گروه، هر یک از پایان نامه‌ها را در اختیار یک داور زنده قرار می‌دهد تا پایان نامه را داوری و امتیاز مورد نظر برای آن را در فرم قید کند.

سپس مدیر گروه با حضور تمامی داوران و مشاوران، طی یک جلسه، پایان نامه‌ها را از نظر امتیاز مقایسه و بررسی می‌کند و طبق آراء داوران و فرم‌های

ارزیابی، اسامی نفرات برتر را اعلام می‌نمایند. در این مرحله، صورتجلسه نهایی داوری باید تکمیل و اسامی نفرات برتر و لایق قدردانی، برطبق سهمیه اعلام شده از سوی دبیر خانه، در آن قید شود. در پایان کمیته نهایی داوری با حضور دبیر جشنواره، مدیر کمیته علمی و نماینده مدیران گروه‌ها تشکیل می‌شود و طی یک صورتجلسه معین، نفرات برتر انتخاب و اسامی ایشان اعلام می‌شود.

۴- اهداف برنامه:

● ۴-۱- هدف اصلی:

هدف اصلی جشنواره ملی پایان نامه سال ترغیب و تشویق دانشجویان به امر تحقیق و پژوهش، شناسایی و معرفی پایان نامه‌های برتر به جامعه علمی کشور و کمک به کاربردی شدن آنهاست.

● ۴-۲- اهداف فرعی:

- ۱- مشارکت در ترویج گفتمان علم در کشور
- ۲- بسترسازی برای برقراری ارتباط مستمر و مؤثر بین پژوهشگران جوان با سرمایه‌گذاران دولتی و خصوصی
- ۳- جریان‌سازی در تولید پایان‌نامه و رساله‌های دانشجویی مبتنی بر نیازهای کشور

- ۴- فراهم کردن زمینه مناسب برای بروز و ظهور توانمندی‌های علمی جوانان و دانشجویان
- ۵- بسترسازی برای توسعه فرهنگ علم‌آموزی و پژوهش به‌منظور توسعه علمی کشور
- ۶- شناسایی و معرفی پایان‌نامه‌های برتر و تحقیقات کاربردی به مجامع علمی و صنعتی کشور

۵- ضرورت و اهمیت طرح:

(در این بخش، دلایل اهمیت اجرای طرح در قالب ۲۰۰ تا ۳۰۰ کلمه بیان شود)

انجام تحقیقات علمی، یکی از شاخص‌های سنجش میزان توسعه علمی کشور و دانشگاه‌هاست، بر همین اساس شناسایی، معرفی و تقدیر از پایان‌نامه‌ها و پژوهش‌های مورد نیاز جامعه در عرصه‌ها و رشته‌های گوناگون و ارج نهادن به تلاش‌های بی‌وقفه و ارزشمند دانشجویان پژوهشگر و معرفی آن‌ها به جامعه، امری ضروری است که در این جشنواره مورد توجه قرار گرفته است.

تقدیر از فعالیت‌های پژوهشی به‌منظور به‌وجود آوردن بستر مناسب برای بروز خلاقیت‌های پژوهشی و علمی دانشجویان، از اهداف اساسی نهادهای علمی کشور، از جمله جهاد دانشگاهی است. شناسایی و معرفی پایان‌نامه‌ها و پژوهش

در نقشه جامع علمی کشور مسئله توجه به علم و تبدیل آن به یکی از گفتمان‌های اصلی جامعه و ایجاد فضای مساعد، شکوفا و مولد علم و فناوری بر مبنای آموزه‌های اسلامی از طریق توسعه و تعمیق و به‌کارگیری مؤلفه‌های فرهنگی، اجتماعی و سیاسی مورد توجه قرار گرفته است و همه موارد مذکور با اجرای چنین رویدادهایی ارتباط وثیقی دارد.

در سند مهندسی فرهنگی کشور بر توسعه محصولات و صنایع فرهنگی و ترویج فرهنگ علم‌گرایی و خردباوری تأکید شده که همه این موارد به شکلی معنادار با اجرای این جشنواره ارتباط دارد.

در سند اسلامی شدن دانشگاه‌ها ارتقا خودباوری علمی و تولید و توسعه علم نافع، کارآمد و بومی در جهت تأمین آرمان‌های نظام، معرفی اسوه‌های علمی و اعتلای فرهنگی دانشگاه‌ها مورد توجه قرار دارد و اجرای این رویداد گامی در همین راستا به شمار می‌رود.

۷- ارتباط و جایگاه طرح در اسناد بالادستی فرهنگی جهاد دانشگاهی^۱

(در این بخش لازم است به تفکیک به راهبرد، ماده، بند، یا تبصره مندرج در اسناد بالادستی که طرح با آن ارتباط دارد استناد شود.)

های ناب در عرصه‌ها و رشته‌های گوناگون توسط هیأت داوران و استادان ممتاز و قدردانی و ارج نهادن به تلاش‌های بی‌وقفه و ارزشمند دانشجویان پژوهشگر و معرفی آنها به مجامع علمی و جامعه اسلامی، به طور حتم ضرورت تداوم اجرای چنین جشنواره پر محتوایی را صد چندان می‌نماید.

دلایل بسیاری را برای برگزاری جشنواره پایان‌نامه سال دانشجویان می‌توان ذکر کرد. از جمله مهم‌ترین علت‌های برنامه‌ریزی و اجرای این مراسم، ایجاد زمینه رقابتی و تشویق و ترغیب دانشجویان برای انجام امور پژوهشی، بهره‌بردن از توانایی‌های فکری و آموخته‌های جوانان، ایجاد انگیزه در دانشجویان برای پرداختن به امور تحقیقاتی، استفاده از خلاقیت‌های جوانان و غیره است.

۶- ارتباط طرح با اسناد بالادستی فرهنگی حاکمیتی^۲

(در این بخش لازم است به تفکیک به راهبرد، ماده، بند، یا تبصره مندرج در اسناد بالادستی که طرح با آن ارتباط دارد استناد شود.)

علم و پژوهش یکی از سرفصل‌های اصلی بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی است و اجرای این رویداد می‌تواند به تحقق جهاد علمی مندرج در این مقوله کمک کند.

۱- اسناد بالادستی فرهنگی حاکمیتی عبارت‌اند از: سند چشم‌انداز ۲۰ ساله‌ی کشور (سند ۱۴۰۴)، الگوی ایرانی-اسلامی پیشرفت، منویات مقام معظم رهبری (مدظله)، بیانیه‌ی گام دوم انقلاب، مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی، نقشه مهندسی فرهنگی کشور، نقشه جامع علمی کشور، سند اسلامی شدن دانشگاه‌ها مصوبات شورای فرهنگی عمومی.
۲- اسناد بالادستی فرهنگی جهاد دانشگاهی عبارت‌اند از: اساسنامه جهاد دانشگاهی، سند چشم‌انداز جهاد دانشگاهی، برنامه توسعه جهاد دانشگاهی، اهداف و سیاست‌های فرهنگی معاونت فرهنگی جهاد دانشگاهی.

این طرح در راستای اجرای بند ۲ از ماده ۲ اساسنامه جهاد دانشگاهی مبنی بر «توسعه امور فرهنگی در سطح جامعه از طریق همکاری با حوزه، دانشگاه و سایر مراجع و نهادهای فرهنگی به خصوص برای نسل جوان» و در راستای تحقق بخشی از وظایف فرهنگی این نهاد در زمینه ترویج گفتمان علم در دستور کار قرار گرفته است. همچنین در اساسنامه این نهاد بر حمایت، تشویق و جذب دانشجویان و پژوهشگران جوان و مستعد تأکید شده است.

ضمن اینکه در اهداف کلان بخش فرهنگی این نهاد نوآوری و توسعه فعالیت‌های فرهنگی و اجتماعی دانشجویی و تلاش برای رشد و شکوفایی خلاقیت‌ها و استعداد‌های فرهنگی-هنری دانشجویان و ایجاد زمینه‌های رقابت سالم و سازنده در عرصه آفرینش‌های علمی، فرهنگی، هنری و غنی‌سازی اوقات فراغت دانشجویان در گستره ملی و منطقه‌ای و جهان اسلام مورد توجه قرار دارد و اجرای این رویداد در واقع گامی در جهت تحقق این اهداف است.

۸-پیشینه اجرای طرح:

● الف) پیشینه خارجی:

(منظور، سوابق اجرای طرح، خارج از جهاد دانشگاهی و خارج از کشور است)

در اغلب جشنواره‌های پژوهشی بخشی برای انتخاب پایان‌نامه برگزیده وجود

دارد. برخی از این جشنواره‌ها عبارت‌اند از:

- **جشنواره پایان‌نامه‌های برتر ایران - جایزه ویژه پروفیسور حسابی:** جشنواره پایان‌نامه‌های برتر ایران - جایزه ویژه پروفیسور حسابی در انتهای هر ترم تحصیلی دانشگاهی با حمایت طیف وسیعی از دانشگاه‌ها و مراکز علمی و تحقیقاتی ایران اسلامی برگزار می‌شود. هدف این جشنواره انعکاس دستاوردهای جامعه علمی، آموزشی و صنعتی سراسر کشور، داوری، بررسی و درجه بندی پایان‌نامه‌ها، پروپوزال‌ها، مقالات، طرح‌های پژوهشی و کتاب‌های علمی تألیف شده در دانشگاه‌ها و مراکز علمی و تحقیقاتی و در نهایت گردآوری و انتشار برترین آثار در یک مجموعه واحد است.
- **جشنواره فارابی:** جشنواره بین‌المللی فارابی، توسط وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، به صورت سالانه برگزار می‌شود. جشنواره بنا به تعریف در دو سطح «جوان (زیر ۳۵ سال)» و «بزرگسال» به دریافت، بررسی و انتخاب آثار برگزیده می‌پردازد و از حیث قلمرو جغرافیایی دو حوزه داخل و خارج (بین‌الملل) را پوشش می‌دهد. در حوزه داخل کشور، تمامی آثار تولید شده توسط ایرانیان، فارغ از محل کنونی سکونت و اشتغال، مدنظر است و در حوزه خارج از کشور، تولید آثار پژوهشی توسط کسانی که دارای تابعیت ایرانی نیستند، دنبال می‌شود.

پژوهشی نمونه، کارشناس پژوهشی اجرایی نمونه، کارفرمای برتر و شرکت فناور برتر می باشد که در مجموعه پیش رو اطلاعات مختصری مربوط به برگزیدگان هر بخش ارائه شده است.

جشنواره ملی امیرکبیر: این جشنواره با هدف جذب رساله های دکتری و پایان نامه های تحقیقات کاربردی و کارفرمایی دانشجویان کارشناسی ارشد دانشگاه ها، استادان و نخبگان علمی در محورهای علوم انسانی، علوم پایه، فنی و مهندسی، علوم پزشکی و دامپزشکی، کشاورزی، منابع طبیعی و محیط زیست، و هنر، با همکاری جهاد دانشگاهی استان البرز، اتاق بازرگانی البرز، بنیاد نخبگان البرز، سازمان انتشارات، و دانشگاه ها، مراکز علمی و تحقیقاتی و پژوهشی می شود. طرح ها و پایان نامه ها در سه گروه دانشجویان برتر، استادان برتر که راهنمایی پایان نامه ها را بر عهده داشته اند و دانشگاه برتر پذیرش و مورد داوری قرار گرفته و معرفی می شوند.

Theatre Thesis Festival

Global Politics and Communication Thesis Festival

MFA Thesis Festival

Dissertation Festival University of Edinburgh

جشنواره هفته پژوهش سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران: سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران به عنوان یک موسسه آموزشی، پژوهشی و علمی از سال ۸۹ شروع به برگزاری جشنواره ای ملی در حوزه پژوهش و فناوری با عنوان «جشنواره هفته پژوهش» کرده است. این جشنواره به منظور معرفی دستاوردهای علمی و پژوهشی و ایده های نو در حوزه های کتابداری و اطلاع رسانی، علوم آرشئویی و اسنادی، ایران شناسی، اسلام شناسی و نسخ خطی و با هدف حمایت و تشویق پژوهشگران برگزار می شود.

جشنواره ملی خانواده پژوهی: هدف از جشنواره گسترش پژوهش های بین رشته ای حوزه خانواده با ایجاد تشویق و حمایت از پژوهشگران در موضوعات خانواده است. با توجه به اهمیت حیاتی و بنیادی خانواده در گسترش، توسعه و پیشرفت اقتصادی، اجتماعی و اخلاقی جامعه، برگزاری جشنواره می تواند توجه پژوهشگران و مسئولان و سیاست گزاران را به موضوع خانواده و ظرفیت های آن در بهره وری و کارآمدی نظام اجتماعی و فرهنگی کشور بیافزاید.

جشنواره پژوهش و فناوری دانشگاه تهران: جشنواره شامل انتخاب و معرفی پژوهشگران پیشکسوت نمونه، برجسته، نمونه، جوان نمونه، رساله ها و پایان نامه های نمونه، کتابخانه نمونه، آزمایشگاه نمونه، واحد

● (ب) پیشینه داخلی:

(منظور، سوابق اجرای طرح در داخل جهاد دانشگاهی است):

پیشینه برگزاری جشنواره پایان‌نامه سال توسط نهاد علمی و فرهنگی جهاد دانشگاهی، به سال ۱۳۷۴ برمی‌گردد و تاکنون بیست دوره آن برگزار شده است. دوره اول تا هشتم این جشنواره توسط معاونت فرهنگی جهاد دانشگاهی برگزار شده و دوره نهم تا بیستم توسط سازمان انتشارات جهاد دانشگاهی برگزار شده است.

● (ج) تمایز طرح پیشنهادی با برنامه‌های اجرا شده پیشین:

(در داخل و خارج از جهاد دانشگاهی):

- این جشنواره در هر دوره به‌طور مشخص به یک موضوع ویژه خواهد پرداخت. این موضوع ضرورتاً از اولویت‌های کشور و مبتنی بر مسائل روز خواهد بود.

- اضافه شدن بخش بین‌الملل به جشنواره: این بخش به پایان‌نامه‌های دانشجویان غیر ایرانی اختصاص دارد که در موضوعات مرتبط با ایران تدوین شده است.
- چاپ پایان‌نامه‌های برگزیده در قالب کتاب
- اهتمام ویژه به پایان‌نامه‌های کاربردی
- برگزاری جشنواره در دانشگاه‌ها به منظور ارتباط بیشتر با دانشجویان
- به‌روز شدن ساختار گروه‌های موضوعی به اقتضای شرایط حاکم بر جامعه و محیط دانشگاهی

۹- نوع طرح:

- بین‌المللی ملی منطقه‌ای
 استانی / دانشگاهی هماهنگ

۱۰- موضوع محوری برنامه:

۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	
فرهنگ مطالعه	فرهنگ زیست محیطی	فرهنگ کار	فرهنگ ملی	فرهنگ سیاسی	فرهنگ اجتماعی	فرهنگ دینی	موضوع اصلی
✓							موضوع فرعی مرتبط

۱- قالب اصلی طرح:

ردیف	قالب اصلی	قالب فرعی	تیک بزینید
۱	اردو (بازدید)	اردوهای جهادی (محرومت زدایی)	
		بازدید علمی- فرهنگی / اردوی زیارتی / اردوی طبیعت گردی یک روزه بازدید علمی- فرهنگی / اردوی زیارتی / اردوی طبیعت گردی چندروزه (به ازای هر روز)	
۲	جشنواره	افتتاحیه یا اختتامیه جشنواره	✓
		جشنواره ادبی	
		جشنواره فرهنگی هنری	
		جشنواره های مذهبی	
		جشنواره کتاب / پایان نامه	✓
۳	همایش	جشنواره غذا (با رویکرد حمایت از محرومان)	
		جشنواره ورزشی	
		افتتاحیه یا اختتامیه همایش / پنل های تخصصی (هر عنوان)	
۴	چند رسانه ای	گردهمایی	
		تولید نرم افزار / لوح فشرده (به ازای هر اثر)	✓
		طراحی و راه اندازی پایگاه اینترنتی / پرتال سازمانی	✓
		فعالیت در شبکه های اجتماعی مجازی	✓
		تولید خبر (به ازای هر خبر تولیدی)	✓
		تولید چند رسانه ای	✓
		اینفوگرافی	✓
		فیلم	✓
		کلیپ	✓
		پادکست	✓
لایبکیشن			

	مسابقه طراحی لباس (به ازای هر اثر)	مسابقه	۵
	مسابقه داستان‌نویسی / دل‌نوشته (به ازای هر اثر)		
	مسابقه پیامکی (به ازای هر اثر)		
	مسابقه مشاعره / شعر (به ازای هر اثر)		
	مسابقه مناظره / فن بیان (به ازای هر مناظره)		
	مسابقه عکاسی / نقاشی / کاریکاتور / خطاطی / گرافیک و ... (به ازای هر اثر)		
	مسابقه فیلم‌نامه‌نویسی / نمایش‌نامه‌نویسی (به ازای هر اثر)		
	مسابقه کتاب‌خوانی، خلاصه‌نویسی (حضور / مجازی)	نمایش	۶
	تئاتر (سالنی، خیابانی)		
	اکران فیلم	نمایشگاه	۷
	برگزاری نمایشگاه / مشارکت در برگزاری (به ازای هر روز)		
	بازدید از نمایشگاه خارج از دانشگاه (به ازای هر ۶ / بازدیدکنندگان در یک روز)	کارگاه	۸
	کارگاه آموزشی (به ازای هر نیم روز)		
	دوره آموزشی کوتاه مدت (بین ۸ تا ۱۶ ساعت)	نشست	۹
	دوره آموزشی بلند مدت (بالتر از ۱۶ ساعت)		
	نشست تخصصی (کرسی آزاداندیشی / وبینار / سمینار / میزگرد / مناظره)		
	نشست مناسبتی (سخنرانی به همراه مراسم جشن یا سوگواری)		
	سیر مطالعاتی / نقد کتاب / فیلم		
	تربییون آزاد، گفتگوی دانشجویی		
	معرفی و رونمایی (کتاب / پوستر / نرم‌افزار / سایت و ...)		
	کرسی تلاوت و تدبیر قرآن		
	شب شعر		
	گرامیداشت / نکوداشت اساتید، مفاخر و ...		
	دیدار یا مفاخر		

✓	طرح افکارسنجی	طرح مطالعاتی	۱۰
	طرح مطالعاتی		
✓	تولید محتوا و چاپ کتاب	چاپ و نشر	۱۱
✓	تولید محتوی و چاپ نشریه، بروشور، ویژه نامه و ...		

۱۳- اعضای نهادی شورای سیاست گذاری طرح:

ردیف	نام سازمان عضو شورای سیاست گذاری	نام و نام خانوادگی نماینده سازمان	مسئولیت در سازمان
۱	معاونت فرهنگی جهاد دانشگاهی		معاون فرهنگی
۲	سازمان ترویج مطالعه و نشر جهاد دانشگاهی		رئیس سازمان
۳	وزارت علوم، تحقیقات و فناوری		معاون فرهنگی اجتماعی
۴	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی		معاون فرهنگی دانشجویی

۱۲- بهره‌مندان طرح

الف- بهره‌مندان عمومی:

دانشجویان ■ ۴۰۰۰ نفر ساعت
 جهادگران و خانواده آن‌ها □ ۲۰۰ نفر ساعت
 اساتید و مدرسان □ ۴۰۰ نفر ساعت

ب- بهره‌مندان نهادی

(نام نهادهای استفاده‌کننده و بهره‌بردار ذکر شود):

- ۱- وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی
- ۲- وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
- ۳- وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

۱۴- رئیس شورای سیاست‌گذاری:
معاون فرهنگی جهاددانشگاهی

۱۷- سازمان حامی و ناظر فرهنگی جهاددانشگاهی:
معاونت فرهنگی جهاددانشگاهی

۱۵- واحد سازمانی مجری:
سازمان ترویج مطالعه و نشر جهاددانشگاهی

۱۸- نماینده و ناظر معاونت فرهنگی جهاددانشگاهی:
ستاد معاونت فرهنگی جهاددانشگاهی

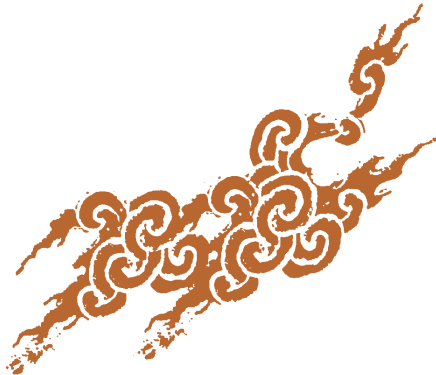
۱۶- سازمان مشارکت‌کننده و حامی طرح:

۱- معاونت فرهنگی جهاددانشگاهی

۲- وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی

۳- وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

۴- وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

در مسئله فرهنگ و رسانه، بر گمان بنده، ساختار فرهنگی کشور نیاز به یک بازسازی انقلابی دارد. ما مشکل داریم در ساختار فرهنگی کشور و یک حرکت انقلابی لازم است. البته حرکت انقلابی، یعنی خردمندان و عاقلان. معنای انقلابی بودن بی‌حوا حرکت کردن و بی‌حساب حرکت کردن نیست. (حرکت) انقلابی باید باشد، بنیانی باید حرکت بشود، در عین حال برخاسته از اندیشه و حکمت باشد. فرهنگ واقعا زیر بنا است؛ خیلی از این خطاهایی که ما در بخش‌های مختلف انجام می‌دهیم، ناشی از فرهنگ حاکم بر ذهن ماست.

بیانات مقام معظم رهبری در نخستین دیدار هیئت دولت سیزدهم

۱۴۰۰/۰۶/۰۶